GORDON LANDSBOROUGH

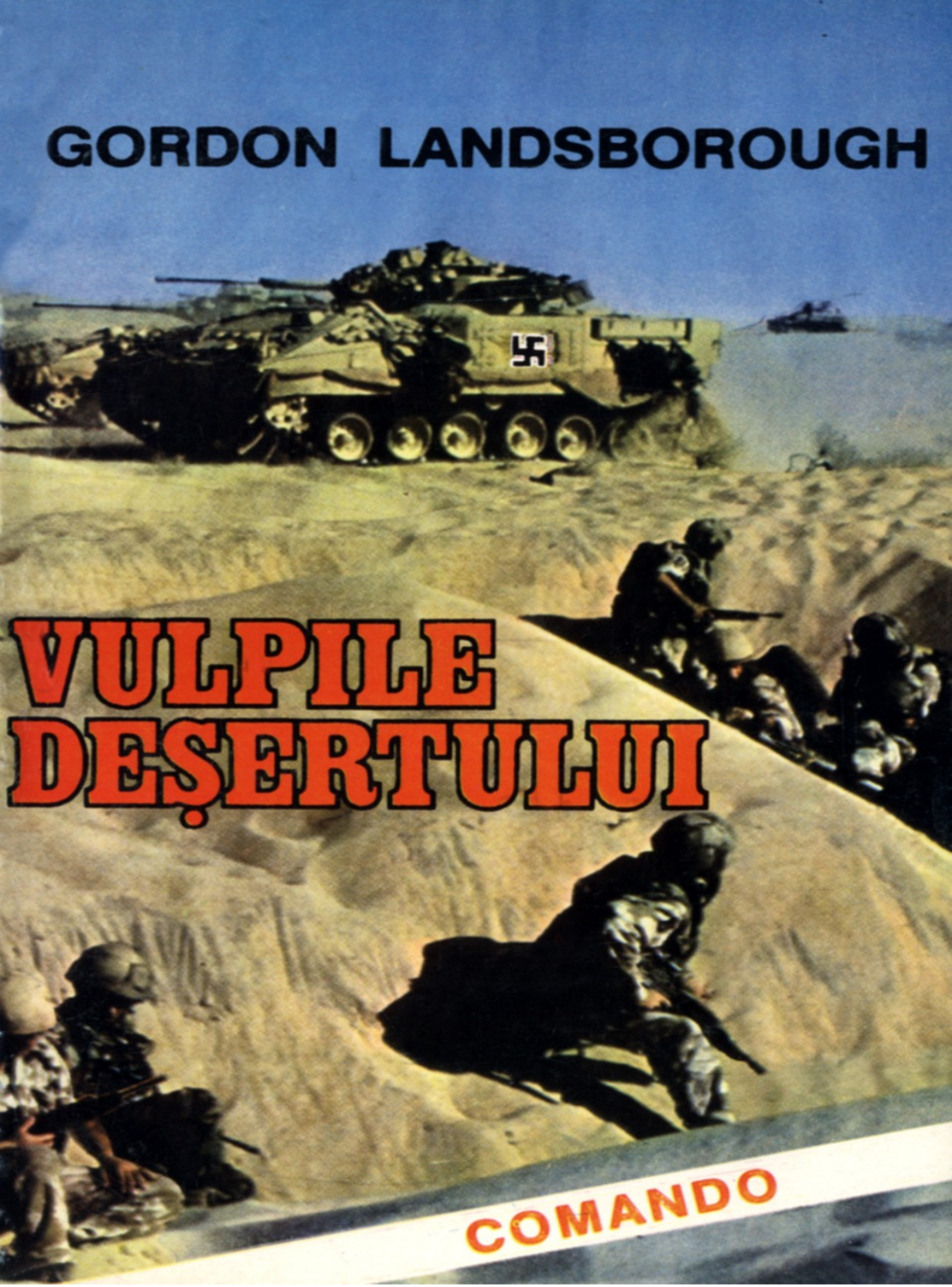

VULPILE DEȘERTULUI

COMANDO

GORDON LANDSBOROUGH

Vulpile deşertului

Traducere şi note: D. Mazilu
Editura Menora, 1993

GORDON LANDSBOROUGH
Desert marauders
Allan Wingate,
London, 1976

Gordon Landsborough (1913–1983), editor englez, autor de romane extrem de citite, a fost un exponent de frunte al schimbării industriei editoriale şi librăriilor din Anglia între anii 1950 şi 1980. Considerat un "geniu editorial", a fost remarcat pentru energia sa fenomenală şi ideile inovatoare de afaceri şi, de asemenea, pentru activitatea sa prolifică ca autor.

Născut în 1913 în Huddersfield, Yorkshire, Anglia, Gordon Landsborough a părăsit şcoala la 14 ani pentru a-şi ajuta familia, făcând cursuri de noapte, pentru a-şi termina studiile. A lucrat ca jurnalist la un număr de lucrări şi reviste, în nordul Angliei.

În 1938, el a lansat ARP News, o revista de promovare a traiului sănătos.

S-a mutat la Londra în 1939, unde a lansat jurnalul Reveille.

În 1940 s-a înrolat în Regimentul Scoţian londonez, cu care a luptat pentru un timp în deşerturile din Africa de Nord. Experienţele sale de acolo i-au oferit material pentru mai multe dintre romanele sale cu cele mai bune vânzari.

În 1949 a fost angajat de editura Hamilton & Co ca editor pentru întreaga lor gama editorială, poziţia în care a avut un succes remarcabil.

Începând cu 1951 a început să lucreze pe cont propriu ca editor şi scriitor.

În 1950, ca parte a contractului său cu Hamilton & Co, Landsborough început să scrie, producând în jur de 90 de cărţi în următorii 35 de ani. În 1953 a declarat într-un ziar că într-o perioadă de doar 3 ani, 1950 – 1953, el a scris 51 de romane (cel puţin 49 din care au fost acceptate), la o rata de un milion de cuvinte pe an. La fel ca mulţi autori cunoscuţi în timpul acestor ani dificili economic post-război, el a scris romane de gen sub diverse pseudonime . Cele mai multe dintre acestea au fost westernuri şi romane poliţiste. El a scris 13 cărţi semnate cu numele propriu, inclusiv, în 1956, Commando Tobruk.

„Valoarea unui general e totdeauna egală cu aceea a căpitanilor pe care îi are în subordine” – iată o zicală deseori rostită prin popotele ofiţerilor şi – lucru ciudat – totdeauna de către căpitani. Printre ofiţerii cu acest grad aflaţi în subordinea feldmareşalului Erwin Rommel[1] se număra şi tânărul, dar neînfricatul *Hauptmann*[2] Kurt Braunschweig.

În numeroase ciocniri avute pe întinsul deşertului cu britanicii şi aliaţii lor, căpitanul Braunschweig se dovedise un om cu nervi de oţel. În concepţia lui, războiul însemna înainte de toate să te năpusteşti asupra inamicului de îndată ce dai cu ochii de el şi să-l distrugi până ce n-apucă să-şi dea seama ce anume se întâmplă. Politica asta putea duce la rezultate dezastruoase – şi nu numai pentru una din părţi – dar feldmareşalul Rommel o încuraja cu neabătută stăruinţă, fiindcă se dovedise aducătoare de mari foloase peste tot pe câmpul de luptă.

Către începutul unei după-amiezi toride, căpitanul Braunschweig stătea în picioare în maşina lui deschisă având ochelarii de praf săltaţi peste cozorocul prelung al chipiului, după moda lansată de generalul său comandant; se afla în plin deşert, la un sfert de milă depărtare de oaza Siwa... Iar Siwa se găsea pe întinsul Saharei, la patru sute de mile spre sud de Derna, Tobruk şi ţărmurile Mediteranei.

În faţa sa ardea un foc uriaş. Era vorba de un pâlc stingher de palmieri – s-ar putea să fie şi curmali, îşi spunea căpitanul, deşi nu prea se pricepea la arbori dintr-ăştia, fiindcă şi el cu

---

1 General german (1891 - 1944). Comandant al Afrikakorps-ului

2 Căpitan (germ.)

oamenii săi abia sosiseră la Siwa, iar pentru asemenea ispravă trebuiseră să-i izgonească pe britanici din acest paradis de verdeaţă, pierdut în imensitatea pustiului dogoritor.

Căpitanul Braunschweig izbutise să provoace cumplitul incendiu. Aruncătoarele lui de mine tocaseră pâlcul înalt de palmieri şi aprinseseră frunzele uscate, risipite în vraf gros pe deasupra nisipului. Fără îndoială că vreun proprietar de neam arab avea să fie tare amărât că investiţiile sale se duseseră definitiv pe apa sâmbetei, dar dacă oamenii s-apucă să cultive pomi roditori în mijlocul pustietăţilor, trebuie să se aştepte ca soldaţii porniţi la război să le ocupe şi să le transforme în câmpuri de bătălie.

În clipa de-atunci căpitanul nu era sigur că oaza ar mai fi putut fi socotită câmp de bătălie. Individul – destul de respingător la înfăţişare – care fusese adus la Marele Cartier german de nişte nomazi arabi dornici să încaseze recompensa făgăduită, vorbise multe şi de toate, iar ca urmare a celor spuse de el se organizase în grabă detaşamentul comandat de căpitanul Braunschweig şi se pornise năvala împotriva acelui paşnic pâlc de palmieri de lângă Siwa.

Numai că paşnicul pâlc de palmieri începuse dintr-o dată să-i împroaşte cu gloanţe de mitralieră, arătându-le astfel că incredibilele gogoşi înşirate de individul cu înfăţişare antipatică erau de fapt, adevărul adevărat. Se dovedi că un detaşament puternic de soldaţi britanici îndrăznise cu neruşinare să se aciueze chiar în coasta oazei ocupate de trupele germane. Atunci, căpitanul dăduse imediat ordinele menite să-l facă pe inamic să-şi blesteme zilele şi să-şi dorească din adâncul sufletului să se afle la capătul lumii, şi nu la Siwa.

Într-o clipă, infanteriştii lui, îmbrăcaţi în uniforme de culoarea deşertului, se revărsaseră peste dunele de nisip şi începuseră să înainteze concentric asupra inamicului. Mitralierele fură imediat montate şi începură să reverse foc ucigător asupra pâlcului de palmieri şi a inamicului încă invizibil. Pe urmă, intraseră în acţiune aruncătoarele de mine, palmierii se rostogoliseră unii peste alţii şi apoi izbucnise focul, fapt ce-i prilejui căpitanului cea mai adâncă satisfacţie. Nu-i trecea prin

minte vreo asemuire cu nişte şobolani scoşi de pârjol de prin cotloanele lor – căci pentru căpitanul Braunschweig, militar de carieră, vrăjmaşului, mai ales dacă era de rasă nordică, i se cuvenea toată cinstirea, dar în acelaşi timp, trebuia şi neapărat ucis, asta făcând parte din regulile jocului. Se gândea că focul îi va sili curând pe britanici să se arate la vedere şi atunci forţele de sub comanda sa, mult superioare numericeşte, îi vor lichida fără milă, răsplătind după cum se cuvine o astfel de neruşinare. Ca soldat, avea toată admiraţia pentru curajul dovedit de ostaşii inamici, dar tot ca soldat se considera dator să înlăture din rădăcină o asemenea ameninţare la adresa securităţii armatelor din care făcea parte.

Focul se încinse cu vâlvătăi imense şi un nor dens de fum venea să păteze albastrul de sticlă al cerului saharian, însă apărătorii încă tot nevăzuţi continuau să reverse foc greu de puşti şi de mitraliere din ascunzătorile lor aflate printre palmieri. Căpitanul Braunschweig dădu ordin ostaşilor să strângă cercul împrejurul inamicului şi în felul acesta să-l scoată din bârlog. Se dovedi însă că manevra comandată fusese ori prea încet executată, ori prea târziu pornită.

Dintr-o dată, la nu mai mult de cinci minute după ce atacul fusese declanşat, nu se mai auzi nici un foc de armă dinspre pâlcul de palmieri. Abia după câtăva vreme căpitanului îi trecu prin gând, că s-ar putea ca inamicul să se fi retras cu totul şi să nu fie vorba doar de o simplă pauză în focul lui susţinut. Chiar şi după aceea, deşi ordonă pas alergător, trecu destulă vreme până ce primul pedestraş să pătrundă în pâlcul de palmieri mistuiţi de foc şi apoi să raporteze că, cel puţin în sectorul controlat de el, nu se afla nici urmă de luptător din deşert.

Pe urmă înaintarea s-a făcut în mare grabă şi infanteriştii germani s-au strecurat ca argintul viu printre palmieri, până când s-au întâlnit cu toţii de cealaltă parte a crângului, declarând că nu se află acolo nici măcar un singur ostaş inamic. În acelaşi timp au raportat că există urme ale unei tabere destul de însemnate, făcută cândva printre palmieri, şi unde s-ar părea

că se stabilise un detaşament oarecum numeros, ceea ce făcea să întărească spusele rănitului britanic.

Încă înainte ca locotenentul de infanterie să-şi fi prezentat raportul, căpitanul Braunschweig primi o alta dovadă a retragerii inamicului. Două maşini de patrulare uşor înarmate, ce se aflau în detaşamentul său, o luaseră înainte pe ambele părţi ale pâlcului de palmieri cuprins de incendiu. Acum, una dintre ele raporta prin radio că un nor greu de praf se arăta înspre sud, ceea ce demonstra că un convoi de vehicule străbate deşertul.

„Spre sud?" se gândi imediat căpitanul şi numaidecât începu să-şi deplieze harta. Dar spre sud nu exista nici o cale de scăpare! Într-acolo, pe distanţă de sute de mile, se afla întinsa Mare de Nisip, o vastă porţiune de nisipuri mişcătoare reprezentând un obstacol cu neputinţă de depăşit – după datele furnizate de Serviciul German de Informaţii – de către nici un fel de vehicul. Ce-ar putea, deci, să însemne o asemenea manevră a inamicului? Aveau cumva vreo poziţie fortificată prin apropierea întinsei Mări de Nisip, ori cunoşteau totuşi vreo cale secretă de trecere, necunoscută cartografilor Armatei Germane?

Dar căpitanul Braunschweig, fiind omul care era, nu zăbovi mai mult de două secunde asupra unor asemenea speculaţii. Pentru el acţiunea însemna totul. Inamicul era pe cale să-i scape. Prin urmare datoria îi impunea să se ia pe urmele lui şi să-l oblige să primească lupta. N-avea nici o îndoială în ce priveşte rezultatul încleştării. După câte spusese rănitul britanic, ceata acelor haiduci ai deşertului nu cuprindea mai mult de treizeci de oameni şi nu dispunea decât de patru camioane de transport descoperite. El avea la dispoziţie două autovehicule de patrulare minunat înarmate şi extraordinar de potrivite pentru asemenea teren, douăsprezece camioane speciale pentru transportul trupelor şi cu mult peste o sută de oameni. De îndată ce va avea posibilitatea să se ia de gât cu duşmanul, are să-l şi pună cu botul pe labe; dar chiar dacă forţele de sub comanda sa ar fi fost net inferioare celor ale britanicilor, hotărârea căpitanului nu ar fi fost alta.

După ei – cu toată viteza!

Provizii şi apă avea pentru două zile. În răstimpul acesta trebuia cu orice preţ să nimicească ceata aceea de duşmani care cu atâta îndrăzneală atacase comandamentul german de la Siwa şi eliberase opt prizonieri britanici. Dădu un ordin scurt şi numaidecât cele douăsprezece camioane se apropiară, oamenii se întoarseră şi se urcară în ele, urmărirea începând fără întârziere.

Realitatea era, orice s-ar spune, că detaşamentul aflat sub comanda căpitanului Braunschweig dăduse grupului acela inamic – oare cum îi spusese prizonierul rănit? G.G.C.U[1]?, o nouă formaţie de gherilă acţionând în Sahara – un avans de vreo oră şi jumătate. Era cu adevărat de necrezut cât de mult timp trebuia irosit pentru a te putea convinge că inamicul într-adevăr s-a retras şi nu a organizat vreo ambuscadă, pentru a-ţi pune din nou oamenii în formaţie de marş şi a pleca iarăşi la drum.

De data asta, însă, porniseră cu iuţeală, o luaseră de-a dreptul către sud, lăsând în urmă palmierii care trosneau şi se mistuiau în jarul focului, şi se îndreptau către clipa încleştării decisive. La început calea era lină şi întinsă, presărată cu nisip vârtos, curat, aproape de culoarea aurului pur, orânduit în coline uniforme de vântul care sufla aproape fără contenire, nisip ce oferea priză sigură anvelopelor de cauciuc sintetic. Numai căldura îi potopea. Până şi vântul ce stârnea uşoare vârtejuri de nisip, şuierătoare ca nişte şerpi încolăciţi pe deasupra pământului, venea să sporească dogoarea. Îi izbea drept în faţă pe soldaţii ghemuiţi în camioanele de transport şi-i pârjolea cu arşiţa lui înfricoşătoare. Pielea se asprea şi începea să se cojească, gâtlejurile le deveneau insuportabil de uscate şi nimeni nu scotea nici o vorbă fiindcă limbile se scorojiseră şi răzuiau ca nişte pile cerurile gurilor la fel de aspre ca şi ele. Soldaţii stăteau înghesuiţi ca vai de ei, claie peste grămadă, cu gândurile şi visurile aninate de izvoarele limpezi şi răcoroase din oaza Siwa şi cugetau cu minţile lor nemţeşti la nebunia

---

1 Glasshouse Gang Commando unit (Grupul de comando al Cetei de la Glasshouse), „Glasshouse” era numele unei cumplite închisori militare britanice din Africa. În argou cazon este denumirea generică dată oricărei închisori militare. Înţelesul obişnuit al cuvântului este acela de seră.

războiului şi la nepătrunsele lor rosturi pe îndepărtatele meleaguri ale Africii.

Autovehiculele de patrulare nu pierdură nici o clipă din ochi norul de praf care se tot ridica în depărtare, dar în orice caz ar fi fost foarte puţin probabil ca fugarii să poată scăpa în vreun fel, căci dacă nisipul avea grijă de ceva, atunci acel ceva era să păstreze cât mai limpezi urmele cauciucurilor. Urmăritorilor nu le rămânea altă grijă decât să-şi continue cursa; până în cele din urmă dârele lăsate în nisip aveau să-i ducă fără greş în spinarea fugarilor. Căpitanul Braunschweig era convins că înaintează mult mai repede decât britanicii şi nu se îndoia de fel că avansul de vreo zece mile pe care îl aveau se va topi nu peste multă vreme.

Dar nu ţinea seama de surprizele pe care le ascunde pustiul. Către mijlocul după-amiezii, aflându-se în urma aceleiaşi coloane de praf, mult mai apropiată acum, ce îi trăgea după sine ca un soi de magnet, nemţii îşi dădură seama că înfăţişarea locurilor începe să se schimbe. Cu toţii băgară de seamă coloritul complet diferit al împrejurimilor: în locul acelui auriu îmbietor, nu vedeau acum decât nesfârşite întinderi de cenuşiu mohorât. Din ce în ce mai multe colţuri de stâncă răsăreau pe întinderea nisipului; până şi nisipul însuşi părea ciudat de alunecos şi curgător.

Tot mai adesea se întâmpla ca roţile maşinilor să se învârtă de pomană, fără să poată face priză cu solul şi izbutind să arunce în aer doar un soi de fântâni arteziene de pulbere uscată şi fierbinte, înaintau cu viteză din ce în ce mai redusă şi ochii căpitanului cercetau acum tot mai des poziţia soarelui, fiindcă începuse să se întrebe dacă va izbuti să-i ajungă din urmă pe fugari înainte de lăsarea întunericului.

Căpitanul Braunschweig încă era convins că încetul cu încetul se apropie de inamic, însă îşi dădea seama că nu în aceeaşi măsură în care se apropiaseră mai înainte, când înaintaseră pe nisip mult mai consistent şi cu mult mai mult spor. Începea să creadă că printre fugari se aflau şi oameni buni cunoscători ai deşertului şi foarte pricepuţi să se descurce cu roţile care patinează pe nisip. Dar ce naiba, s-ar fi zis că

britanicii ăştia se simt totdeauna la ei acasă prin astfel de pustietăţi, mult mai bine decât oamenii lui atât de puţin obişnuiţi cu deşertul, în ciuda unor asemenea gânduri, căpitanul continua cu încăpăţânare să-şi spună: fie el nisip tare sau prăfos, acolo unde pot ajunge aceşti *verdammen*[1] de britanici, putem ajunge şi noi, iar în cele din urmă – jur pe sufletul meu – o să-i prindem şi-o să-i nimicim.

Dar asta, în orice caz, n-avea să se întâmple în cursul nopţii următoare. Era absolut necesar să facă un popas, fie şi numai de zece minute, atât cât trebuia ca să alimenteze maşinile cu benzină, să distribuie hrana şi să împartă raţiile reglementare de apă – şi cele zece minute se dovediră suficiente. Pe urmă porniră din nou la drum. Numai că soarele cădea cu îngrijorătoare grabă către zarea dinspre apus, iar norul de praf nu părea deloc să se afle mai aproape de coloana lor.

Drumul devenea din ce în ce mai anevoios. Tot mereu se întâmpla ca roţile vreunei maşini să înceapă a patina în nisip şi maşina să rămână înţepenită pe loc. Atunci toate vehiculele aflate în urmă trebuiau să se oprească şi ele, oamenii erau obligaţi să coboare şi să lucreze amarnic cu lopeţile în nisip, până ce ajungeau să gâfâie de-ai fi zis că au să le explodeze plămânii, şi-abia pe urmă să se caţere în maşinile care din nou izbuteau să se urnească din loc.

Cu timpul, căpitanul Braunschweig iscodi o metodă în stare să le îngăduie a înainta ceva mai repede. Dispuse cele două maşini de patrulare, amândouă cu tracţiune dublă, pe marginea convoiului şi având cablurile de remorcare gata pentru intervenţie. De îndată ce vreo maşină de transport dădea semne neliniştitoare, oamenii săreau jos, prindeau cablurile în cârligele de remorcare şi vehicolul cu tracţiune dublă o punea numaidecât în mişcare. Înspre seară – ceva cam târziu – deveniseră foarte pricepuţi în efectuarea acestei manevre şi coloana începuse să înainteze cu viteză ceva mai mulţumitoare. În orice caz, coloana de praf din faţa lor începea să se apropie văzând cu ochii şi după anumite calcule s-ar fi zis că se găseşte

1 Blestemaţi (germană)

la şase mile depărtare, însă Braunschweig considera aprecierile acestea drept optimiste.

Întunericul se lăsă mult mai repede decât ar fi dorit el, dar îl întâmpină totuşi cu mulţumire, fiindcă aducea uşurare după povara soarelui dogoritor. O vreme, căpitanul se gândi chiar să încerce un ultim efort şi să continue drumul pentru a cădea în puterea nopţii asupra inamicului cu totul nepregătit, dar băgă de seamă că oamenii aproape se clatină pe picioare când trebuie să îndeplinească operaţiile de remorcare a camioanelor de transport şi întreaga coloană se mişcă parcă tot mai încet.

Pe bună dreptate, căpitanul Braunschweig hotărî să pună capăt acelei zile de trudă. Ostaşii lui erau cu totul epuizaţi; n-ar mai fi fost în stare să reziste unui asemenea ritm. Chiar dacă ar fi ajuns din urmă inamicul, ce rost ar fi avut, când oamenii săi nu mai erau capabili să se bată? Aşa încât, cu inima tare îndoită, căpitanul Braunschweig ordonă oprirea coloanei şi aşezarea taberei. Avea să urmeze masa, cafeaua şi mult aşteptata odihnă pentru muşchii lor extenuaţi, iar a doua zi dimineaţa continuarea hăituirii. Întins sub cerul liber, tremurând zdravăn, fiindcă oamenii săi nu dispuneau de pături, căpitanul Braunschweig făcea în minte tot felul de socoteli. Dacă până a doua zi la prânz nu reuşea să ajungă din urmă inamicul, însemna că trebuie să lase baltă toată urmărirea. Apa, dacă nu chiar şi benzina, aveau să se termine în curând şi nu era deloc dispus să crape de sete prin pustietăţile astea înfiorătoare.

Îşi trezi oamenii înainte de ivirea zorilor, aşa că la prima geană de lumină, coloana porni la drum, îndreptându-se către o nouă zi de trudă şi strădanii. Hăituirea neîndurătoare avea să-şi urmeze cursul.

Spre marea dezamăgire a detaşamentului german, britanicii îşi începuseră activitatea cu tot atâta grabă, şi de treaba asta îşi dădură seama de îndată ce se mai limpezi lumina. Norul de praf tot mai plutea peste locuri aflate cu câteva mile înaintea lor.

Toată dimineaţa, căpitanul îşi zori nemilos oamenii, îndemnându-i să meargă mereu înainte, fără zăbavă, fără să ia în seamă eforturile, oricât de epuizante şi dureroase ar fi fost

ele. Razele soarelui le pârjoleau spinările, setea neostoită şi neîndurătoare le încleşta gâtlejurile, dar căpitanul Braunschweig nu vroia să ştie ce-i odihna. *Până la prânz trebuia să-l prindă din urmă pe inamic sau să lase totul baltă.* Şi căpitanul nu era omul care să-şi cruţe puterile când venea vorba despre nimicirea duşmanului.

Pe la ceasurile unsprezece, în dimineaţa aceea, pe o arşiţă cum nu mai avuseseră niciodată de îndurat până atunci, începură să aibă impresia că au pierdut cursa. Ce-i drept, norul de praf părea să se afle din ce în ce mai aproape, însă ritmul apropierii parcă nu era suficient de rapid. S-ar fi zis că tot ar mai fi fost vorba de patru sau chiar cinci mile. Tremurând de ciudă, nemţii îşi dădeau seama că trebuie să aibă toată admiraţia pentru felul cum se descurcau în deşert fugarii aceştia plini de îndrăzneală şi pentru iscusinţa cu care se pricepeau să ţină mereu în bună stare maşinile cu neputinţă de ajuns din urmă chiar şi pe un teren atât de neprielnic. Pe la unsprezece şi jumătate înţeleseră că mergând cu aceeaşi viteză nu mai aveau nici o şansă de a-i ajunge din urmă. Şi totuşi, îndărătnicul căpitan nici nu se gândea să se dea bătut. Hotărâse să continue până la prânz şi avea să-şi urmărească planul cu orice chip, nădăjduind că vreo minune dumnezeiască va veni să ridice stavilă în calea fugii inamicului.

Totuşi, la douăsprezece fix, dădu ordin de oprire, dar cu totul împotriva dorinţelor inimii sale. Pierduseră cursa. Detaşamentul acesta de gherilă se dovedise mult prea dibaci şi avusese neruşinarea să scape din strânsoare. Posomorât şi înciudat, căpitanul Braunschweig le spuse oamenilor că aveau să se odihnească la umbra maşinilor câtă vreme arşiţa zilei era în toi şi că puteau să mănânce şi să dispună după plac de raţia zilnică de apă.

Şi astfel, istovitul detaşament nemţesc luă repaos, oamenii îşi întinseră pe pământ mădularele trudite, mâncară şi băură la umbra zgârcită pe care le-o ofereau maşinile şi camioanele. Oricum, tot era mai bine decât să-ţi dai sufletul trudindu-te să menţii în mers camioanele.

Căpitanul îşi mestecă în silă hrana rece din raţia de campanie, stând cu spatele sprijinit de un cauciuc ce exhala miresme puţin plăcute, pârjolit fiind de arşiţa soarelui. Umbră nu prea îi oferea cauciucul acela, dar oricum, umbra era prea puţină, şi-atâta câtă se găsea trebuia păstrată pentru ostaşii lui, nu pentru el. În timpul popasului trebuia să îndure el cel dintâi, cu stoicism, arşiţa deşertului.

Aruncate în depărtare, privirile nu i se dezlipeau nici o clipă de norul acela de praf. Vai, cât de amarnic îl ura! S-ar fi zis că nu face decât să-l ia peste picior. Şi în vreme ce îl privea, o teribilă dorinţă de răzbunare i se stârnea în suflet. Şi atunci îşi jură, cu cele mai cumplite jurăminte nemţeşti, că niciodată nu va uita datoria răzbunării. Atâtea osteneli – atâtea cumplite chinuri şi strădanii desfăşurate aici, pe întinsul deşertului – pentru ca până la urmă să nu se aleagă cu nimic! Iarăşi se rugă să se facă vreo minune, fără să ştie – sărmanul! – că minunea se şi făcuse.

Nu trecuse o jumătate de ceas şi gura i se uscase de parcă ar fi vrut cu tot dinadinsul să-şi bată joc de raţia lui de apă abia consumată, dar tocmai atunci lui Braunschweig îi trecu prin minte că norul de praf nu se găsea mai departe decât atunci când coloana făcuse popas. Rămase doar o clipă pe gânduri, apoi se ridică în picioare şi privi într-acolo cu şi mai multă atenţie. Peste un sfert de oră era absolut convins. Norul de praf se arăta la fel de înalt ca şi până atunci, dar se părea că atârnă asupra aceluiaşi loc şi că nu înaintează de fel.

Căpitanul Braunschweig se sculă în picioare clătinându-se, dar toată proasta dispoziţie îi trecuse şi acum se simţea dintr-o dată iarăşi cuprins de exaltare. Ochii neliniştiţi ai soldaţilor îşi văzură căpitanul iarăşi cuprins de obişnuita-i ardoare şi din nou aţintiţi cu înflăcărare asupra lor.

— *Aufstehen!*[1] – strigă el şi toţi săriră în picioare la auzul comenzii, oricât de osteniţi s-ar fi simţit şi oricât de groază le-ar fi fost de alte ceasuri de chin pe întinsul pustiului. Le comunică de îndată locotenenţilor că urmărirea avea să reînceapă. Se părea că inamicul nu se află la depărtare mai lungă de un ceas

1 Drepţi! (germ.)

de mers şi că a fost nevoit să se oprească. Le făgădui tuturor că peste un ceas aveau să-i şteargă de pe faţa pământului pe aceia care îndrăzniseră să-i atace.

Prin urmare, minunea aşteptată de căpitanul Braunschweig se produsese. Detaşamentul de partizani specializat în operaţiuni specifice deşertului ajunsese la ananghie, nu mai încăpea îndoială. În clipa de faţă, aici, pe înspăimântătoarea Mare de Nisip, i se întâmplase să cadă de-a dreptul din lac în puţ.

*

Pe la ceasurile nouă, în dimineaţa zilei următoare celei în care izbutiseră să fugă din pâlcul de palmieri aflat în vecinătatea oazei Siwa, stăteau toţi cu privirile aţintite asupra căpitanului John Offer. Până atunci nici nu-şi dăduseră seama că sunt urmăriţi, fiindcă nici nu prea aveau de ce să se gândească la o asemenea situaţie.

La vremea când cele patru camioane Chevrolet pătrundeau în întinsa Mare de Nisip, ochi cât se poate de pătrunzători iscodeau împrejurimile. În cele patru camioane se aflau treizeci şi unu de ostaşi şi un ofiţer, deşi ofiţerul acesta – Offer – nu era după lege cu nimic mai îndreptăţit decât ceilalţi proscrişi ce-l întovărăşeau să poarte pe epolet însemnele gradului respectiv. Patru dintre aceştia făceau parte din vestitul *Long Range Desert Group*[1] acei oameni stăpânitori ai Saharei, cum nu se poate mai preţioşi dacă venea vorba despre străbaterea Mării de Nisip, însoţitorii lor, cei din *Glasshouse Gang Comando Unit*, îi salvaseră din ghearele nemţilor, la oaza Siwa, unde se aflau prizonieri de război.

Fiind astfel de soldaţi căliţi în lupte, călătorii de pe Chevroleturi s-ar fi cuvenit să-şi dea seama încă din capul locului de urmărirea pe care căpitanul Braunschweig o organizase cu atâta înverşunare. Dacă totuşi nu observaseră de la început cum stăteau lucrurile, asta se datora în primul rând vântului care, deşi destul de domol, bătuse mereu înspre nord.

1 În traducere: „Formaţia pentru acţiuni la mare distanţă în deşert”.

Şi cum ei străbăteau Marea de Nisip aproape în linie dreaptă către sud, fuseseră absolut convinşi că norul de praf ridicat în urma Chevroleturilor şi adierile de vânt ce se strecurau către nord aveau să acopere ceasuri în şir zarea ca un fel de ceaţă.

Toate acestea însemnau la urma urmei că cei însărcinaţi să supravegheze drumul în urmă, nu vedeau în spatele lor decât adâncile dâre de cauciucuri acoperite de-un nor gros de praf ce se înălţa imediat în urma camioanelor şi se întindea pe mare distanţă ascunzând totul vederii. Peste toate se adăugau, bineînţeles, efectele undelor de aer fierbinte ce se ridicau de pe pământul încălzit şi făceau să se refracte razele de lumină.

Astfel, în cursul întregii zile dintâi – ajutat şi de depărtare – căpitanul Braunschweig avu posibilitatea să se ţină pe urmele grupului de fugari britanici fără a fi observat. În dimineaţa următoare ceata fugarilor începuse să fie cam moleşită de-un sentiment de siguranţă de sine izvorât din certitudinea că nimeni nu se află pe urmele lor.

Dar chiar şi în condiţiile acestea, sergentul lor major, Angus O'Keefe, îi sili să se smulgă din culcuşul păturilor încă înainte de ivirea zorilor. Nu era plăcut să porneşti la drum pe întunecime, asta fără discuţie, mai ales pe un drum atât de întortocheat şi primejdios, dar toată lumea îşi dădea seama că e bine s-o iei din loc cât mai devreme, până nu începe să se reverse pârjolitoarea arşiţă a soarelui.

La două ceasuri şi jumătate după plecare, sergentul major dădu ordin de popas. Nu încape îndoială, două ceasuri şi jumătate de mers întins în camioane inconfortabile înseamnă ceva, mai cu seamă atunci când mergi urmărit de razele din ce în ce mai fierbinţi ale soarelui, însă O'Keefe ţinea morţiş să înainteze cât mai mult în prima etapă de după ivirea zorilor. După aceea îşi puteau îngădui să se odihnească un timp, pe urmă să pornească din nou la drum până către amiază, când cu toţii aveau prilejul să stea mai multă vreme la umbră şi-apoi, cam după ceasurile patru, arşiţa se mai potolea şi îşi puteau vedea mai departe de drum cu mare spor şi fără nici un fel de oprelişti.

Treburi bine puse la cale, dar sortite să nu se împlinească de fel – cel puţin în ziua aceea.

De data asta, fiindcă făcuseră popas, în spatele lor nu se mai ridica nici un nor de praf, iar când erau pe cale să încheie gustarea de dimineaţă, chiar şi către zare praful se risipise şi lăsa cale liberă vederii. Poate chiar vântul îşi schimbase pentru o vreme direcţia şi limpezise zarea dinspre nord a locului unde se aflau.

Oricare ar fi explicaţia, fapt e că un ostaş din grupul L.R.D.G.[1], fost până de curând prizonier în mâinile nemţilor, observă convoiul german care se apropia.

Mai întâi băgă de seamă fuiorul de praf înălţat ca o salcie în depărtare, iar mai pe urmă, prin vălul curenţilor jucăuşi de aer ce se ridicau de pe suprafaţa nisipului, reuşi să distingă şi siluetele întunecate ale maşinilor. Se găseau la cinci sau şase mile depărtare, numai că pe întinsul deşertului cinci sau şase mile par o nimica toată.

Ostaşul din grupul L.R.D.G. scoase un strigăt şi arătă cu degetul într-acolo; într-o clipă săriră în picioare, se repeziră să pună mâna pe arme şi se uitară către partea dinspre care venea primejdia. De îndată ce semne de primejdie începură să plutească prin aer, sergentul major O'Keefe se şi apropie în goană de ceilalţi.

Acest Angus O'Keefe era un om cu totul deosebit; fusese cândva sergent în L.R.D.G., dar îl degradaseră la rangul de soldat prost, fiindcă se bătuse cu vechii lui duşmani, cei din Poliţia Militară, cu prilejul unei permisii petrecute la Cairo, iar pe urmă îl aruncaseră în vestita închisoare Glasshouse.

O'Keefe scoase repede din toc binoclul pe care aproape totdeauna îl purta asupra sa – obicei moştenit de pe vremea când făcea parte din L.R.D.G. – şi îl îndreptă către coloana ce se zărea vag în depărtare. Se dovedi atunci că toate cele bănuite erau pe deplin întemeiate – nemţii porniseră în urmărirea lor şi ajunseseră stingheritor de aproape. Ce-i displăcea cel mai mult erau cele două vehicule cu turele, fiindcă ştia bine că asemenea maşini de patrulare din dotarea armatei germane mergeau cu

1 Long Range Desert Group

dublă tracţiune, ceea ce le îngăduia să se descurce fără probleme chiar şi pe nisip afânat, acolo unde vehiculele obişnuite, cu tracţiune numai pe spate, rămâneau împotmolite. Nici cele două mitraliere ce răsăreau din corpul turelelor nu-i pricinuiau cine ştie ce bucurie. Cunoştea din proprie experienţă ce prăpăd pot pricinui mitralierele astea când se înverşunează împotriva unor vehicule uşoare, cum erau camioanele lor.

„Trebuie trezit căpitanul Offer”, îşi spuse numaidecât sergentul major. Ofiţerul lor comandant trebuia imediat înştiinţat. Dar mai înainte de a primi vreun ordin, sergentul major urlă către ceilalţi:

— Toată lumea gata de plecare!

În astfel de situaţii nu mai putea fi vorba de popas de voie – nici măcar o clipă, atâta vreme cât nemţii aceştia îndârjiţi se ţineau pe urmele lor. O luă la goană înspre locul unde John Offer dormea peste păturile întinse pe platforma unui camion. Oamenii înveliseră tot cu pături şi mitraliera montată pe platformă şi asta făcea destulă umbră pentru locul unde dormea căpitanul. Căţărându-se până în preajma lui, sergentul major îl scuturã domol de umăr. Domol, fiindcă nimeni, nici măcar arabul Ward, agentul lor sanitar, nu ştia care anume oase fuseseră zdrobite în trupul acela ca de cremene.

John Offer, omul care îşi pierduse gradul căpătat prin ordin de zi regal, care ispăşise o înfiorătoare şi de neuitat perioadă de detenţie într-o celebră închisoare militară – acest John Offer arăta îngrozitor în dimineaţa aceea.

Faţa îi era toată acoperită de vânătăi şi zdrelituri, ochii nici nu i se mai zăreau în orbitele tumefiate, nasul turtit – cu cartilagiile zdrobite de cizma unui ticălos din închisoarea aceea cu numele de Glasshouse – era acum doar o masă de carne vie neagră împrejurul nărilor pline de sânge închegat. Probabil însă că vătămările cele mai grave suferite de Offer nu se arătau la vedere şi se aflau înăuntrul trupului izbit de nenumărate ori cu cizma în vreme ce zăcea leşinat în mijlocul acelui pâlc de palmieri de prin preajma oazei Siwa.

Căpitanul John Offer încasase cea de-a doua bătaie cumplită din viaţa sa, doar cu câteva ceasuri înainte ca grupul

lui să fie alungat din pâlcul acela de palmieri de către panzergrenadirii căpitanului Kurt Braunschweig. Un nemernic îl cotonogise, un nemernic care lucrase singur, la adăpostul întunericului. Un neisprăvit înalt de aproape doi metri, cu antebraţele acoperite de tatuaje şi care răspundea la numele de soldat McTone.

Lui McTone nu-i convenise ca grupul lor de dezertori să fie comandat de Offer. Din pricina asta se purtase grosolan, devenise nesuferit şi chiar ameninţase, ceea ce îl făcuse pe Offer, om dintr-o bucată, să-l trimită la pământ pe boxerul acela cu trup de uriaş, dintr-o singură lovitură dată pe neaşteptate, cu care prilej îi şi fracturase lui McTone maxilarul.

Drept urmare, McTone, chinuit de dureri, cu falca ruptă susţinută de un bandaj al cărui nod din creştetul capului arăta ca nişte urechi de iepure, se ascunsese şi îl pândise pe Offer în întuneric. Mânat de o furie nemaipomenită, cu bestialitate, îi venise de hac căpitanului, pe urmă se dusese la Siwa şi se predase nemţilor, cu gândul că astfel îşi asigură îngrijirile medicale de care avea nevoie. Oamenii aceştia de la Glasshouse erau într-adevăr nişte „duri” şi chiar între ei nu se menajau de fel unul pe celălalt.

În momentul fugii de la pâlcul de palmieri, ceilalţi îl întinseseră pe Offer pe un teanc de pături şi-l urcaseră într-un Chevrolet; acolo zăcuse toată vremea, fără ca cineva să poată spune cu siguranţă dacă doarme ori e tot leşinat. Din când în când agentul sanitar venea şi se mai uita la el, dar mai grijuliu decât toţi se arătă a fi Eddie Walker, cel de curând înălţat de Offer la gradul de sergent. Walker şi Offer împărţiseră la Glasshouse aceeaşi celulă şi Walker, oricât de fost puşcăriaş, lăudăros şi mare tăietor de piroane, dovedise totdeauna că are un suflet de aur. Walker era cel care venise toată vremea, cam la un ceas o dată, îl ridicase pe Offer de după umeri şi-i turnase pe gât câteva picături de apă.

Ar fi putut părea ciudat că într-un moment atât de critic, uscăţivul, dar vânjosul Angus O'Keefe venea să-i ceară instrucţiuni tocmai lui John Offer, fiindcă halul în care se afla căpitanul arăta limpede ca lumina zilei că nu e în stare să preia

comanda. Numai că O'Keefe îşi cunoştea bine comandantul şi ştia de mult ce tărie omenească se ascundea în trupul acela pisat ca-n piuă. De asemenea avea cea mai nestrămutată încredere în priceperea lui Offer de a-şi scoate oamenii din orice încurcătură. Neînduplecat şi teribil la furie era acest O'Keefe, mai ales când avea de-a face cu Poliţia Militară, dar cu toate astea şi el, la fel ca Eddie Walker, avea încredere nemărginită în John Offer şi pentru nimic în lume n-ar fi ieşit din cuvântul lui.

Acum îl scutură încetişor, Offer se trezi treptat-treptat, iar când O'Keefe observă că ochii aceia pătrunzători îl privesc printre pungile de carne tumefiată, îi spuse:

— *Sir*, nemţii s-au luat după noi şi sunt la câteva mile în urmă. M-am gândit c-ar fi bine să ştiţi şi dumneavoastră.

Buzele umflate se mişcară cu greu şi O'Keefe abia putu să distingă cuvintele:

— Da? Ei, fir-ar să fie! Atunci cred c-ar trebui să facem ceva.

Rănitul înălţă cu greu un braţ, semn mut că ar dori să fie ridicat în picioare. Un gest caracteristic pentru John Offer. Nu mai era decât o epavă de om şi cu prisosinţă s-ar fi cuvenit să se afle într-un pat de spital, dar un simplu semn de apropiere a primejdiei era de ajuns pentru a-l face să se ridice şi să treacă la acţiune.

Îl ridicară în picioare şi se vedea cât de colo prin ce cumplite chinuri trece, dar nici urmă de vaiet nu porni de pe buzele lui. Sergentul major puse binoclul în faţa acelor ochi torturaţi şi încetul cu încetul Offer izbuti să-l regleze.

— Da, nemţi sunt. Căpitanul îşi trase capul din dreptul binoclului şi adăugă: Tot ce avem de făcut e să ne ţinem cât mai departe de ei, dacă nu vrem să dăm de dracu.

Nu era o soluţie chiar strălucită pentru situaţia lor, dar O'Keefe fu destul de mulţumit. Comandantul lui direct putea din nou să acţioneze şi sergentul major ştia prea bine că dacă în viitor s-ar ivi cumva prilejul să întoarcă foaia cu nemţii ăştia care se ţineau pe urmele lor, acest fost actor mărunt la trup, dar uluitor de inventiv l-ar prinde din zbor.

Aşa că porniră iarăşi la drum stârnind din nou norul de praf ce devenise semnal al prezenţei lor şi ţintă a strădaniilor desfăşurate de coloana motorizată germană. Cam peste un ceas, stând lângă rănitul care îşi îndura tăcut chinurile, sergentul major zise:

— Nu mai încape nici o îndoială, *sir*, se apropie de noi văzând cu ochii.

Pierdeau o mulţime de timp. Drumul devenise atât de prost, că oamenii îşi petreceau vremea mai mult lopătând în nisipul prăfos de sub roţi decât şezând în camioane. Treaba asta scotea inima din ei, căci se vedeau siliţi să lucreze din răsputeri sub dogoarea deshidratantă a soarelui şi Offer ştia bine că, urmăriţi sau nu de inamic, trebuiau să facă din când în când popas ca să se odihnească, altminteri oamenii ar fi căzut extenuaţi.

Către prânz devenise evident că dacă nemţii continuă hăituirea destul timp, atunci fără îndoială au să ajungă din urmă Ceata de la Glasshouse, iar după aceea, dispunând de o infanterie atât de numeroasă şi de două care blindate, n-ar mai fi avut cine ştie ce bătaie de cap ca s-o lichideze.

Cu glasul lui potolit şi echilibrat, Offer zise:

— Nu prea stăm pe roze.

O'Keefe fu mult mai categoric. Spuse că ajunseseră într-o situaţie a dracului de împuţită şi continuă să se uite încruntat la oamenii extenuaţi care, cu mişcări tot mai încetinite, săpau în jurul roţilor ce se cufundau din ce în ce mai mult în nisipul prăfos. Oamenii ajunseseră la capătul puterilor. Aveau neapărată nevoie de un răstimp de odihnă. Dar de ce fel de odihnă putea fi vorba când inamicul se apropia atât de ameninţător?

Sergentul Maye asculta şi el discuţia celor doi. Era unul dintre cei patru oameni din formaţia L.R.D.G., eliberaţi din captivitate datorită raidului îndrăzneţ organizat de Ceata de la Glasshouse asupra Comandamentului din oaza Siwa. În acelaşi timp era singurul care cunoştea înfricoşătoarea potecă ce făcea posibilă traversarea întinsei Mări de Nisip. Arăta obosit de moarte, şi el, ca şi ceilalţi, fiindcă galoanele de sergent nu prea

înseamnă mare lucru pe întinsul deşertului. Trebuie să pui umărul la împinsul roţilor la fel ca oricare alt ostaş, dacă vrei cumva să scapi cu viaţă.

Şi Maye spuse:

— Ce-a fost pân-acum n-a fost decât o simplă plimbare.

Offer se întoarse încet spre el, cu mişcări bine cumpănite, în aşa fel încât să micşoreze durerile ce-i fulgerau prin tot trupul.

— Te ţii de bancuri, bătrâne!

— Numai de bancuri nu-i arde bătrânului, răspunse Maye tare amărât. Mai avem doar o palmă de loc până ce-o trebui să trecem peste Lacul de Nisip.

— Ar fi bine să ne lămureşti şi pe noi despre ce e vorba, fu de părere căpitanul Offer, lucru pe care sergentul Maye se grăbi să-l facă.

Nicăieri pe poteca de peste Marea de Nisip nu era uşor, dar existau locuri unde primejdia devenea infinit mai îngrozitoare decât prin altele. Şi poate că cel mai cumplit dintre ele se afla la o azvârliturâ de băţ de locul unde se găseau şi fusese botezat Lacul de Nisip de către oamenii din L.R.D.G.

— Vă daţi seama cât de prăfos şi de moale e nisipul de aici şi ce uşor te poţi împotmoli în el? Eforturile extraordinare depuse de oameni chiar în momentul acela ilustrau din plin spusele lui Maye. Ei, aflaţi că acolo, la Lacul de Nisip, o să vedeţi cu adevărat ce înseamnă nisip mişcător. Nimic nu stă pe suprafaţa lui, dacă are greutate cât de mică. Şi lucrurile nu se scufundă de-o palmă sau de cinci... se duc şi se tot duc.

O'Keefe observă că-i aşteaptă clipe minunate şi puse o întrebare care se năştea de la sine:

— Şi-atunci cum dracu facem să trecem dincolo? Sergentul Maye străbătuse de două ori acea potecă îngrozitoare, împreună cu o patrulă L.R.D.G. din care făcuse parte. Îşi dădu toată silinţa să le explice celorlalţi, dar nimănui dintre cei de faţă explicaţiile lui nu i se părură prea convingătoare.

În cadrul L.R.D.G. exista părerea că Marea de Nisip se întindea pe vaste regiuni unde se adunase o uriaşă cantitate de

asemenea nisip mişcător. Totuşi, pe acel „lac” exista şi un grind de teren ceva mai consistent, foarte îngust, ce-i drept, dar dacă urmau cu mare grijă poteca care-l străbătea puteau izbuti să treacă dincolo. Poteca asta era însemnată pe margini cu canistre de benzină goale şi trebuiau să aibă mare grijă să nu treacă dincolo de marginile astfel marcate, le explică Maye. Offer se întreba cum naiba făcuseră cei din L.R.D.G. de izbutiseră să descopere o asemenea potecă peste Lacul de Nisip. Încercaseră cumva, slujindu-se de prăjini lungi, să-i stabilească şi să-i însemne marginile? Formidabili sunt tipii ăştia din L.R.D.G., îşi spuse în sinea sa – şi nu pentru prima oară.

— Dar să nu vă faceţi iluzii, îi preveni Maye. Când vă spun de un teren ceva mai consistent, înseamnă că trebuie să luaţi lucrurile prin comparaţie. Dacă vom izbuti să străbatem o sută de yarzi pe oră, înseamnă că trebuie să ne socotim fericiţi.

Offer îşi înălţă cu greu capul şi prin ceaţa uşoară şi fierbinte privi drumul străbătut până atunci. Vântul adiase din nou, alungând norul de praf înălţat de roţi şi dându-i căpitanului Offer putinţa să vadă limpede în depărtare maşinile ce păreau doar nişte puncte. S-ar fi zis că se opriseră. În chip sigur, nici urmă de nor de praf pe urma lor. E bine, se gândi Offer, dacă nemţii pot găsi timp pentru odihnă, înseamnă că şi noi putem face la fel, aşa că îi spuse lui O'Keefe să lase oamenii să se lungească douăzeci de minute şi să le distribuie câte o raţie suplimentară de apă. Sergentului Maye îi zise:

— Dacă asta-i toată viteza cu care putem înainta, nu peste mult, nemţii au să ne ajungă din urmă şi-au să tragă în noi ca la ţintă.

N-aveau de ales, trebuiau să trudească tot înainte. Aşa că statură douăzeci de minute să se odihnească apoi porniră la drum, iar peste o jumătate de oră calea devenise atât de anevoioasă încât sergentul Maye spuse că probabil se şi aflau pe Lacul de Nisip. Când auzi vorba asta, căpitanul Offer privi în jurul său. În viaţa lui nu văzuse vreo bucată de pământ mai stearpă şi neprimitoare. Coline de nisip de un cenuşiu mohorât se întindeau în toate părţile cât vedeai cu ochii şi parcă tremurau în arşiţa de iad din Sahara Centrală. Părea că nimic nu

se află prin pustietăţile acelea îngrozitoare şi, oricum, ce formă de viaţă ar fi fost în stare să-şi caute sălaş prin ţinuturi atât de neospitaliere?

Oamenii se apucară de lucru cu aceeaşi îndârjire, dar treaba mergea greu şi mai toată vremea roţile se învârteau fără spor prin şanţuri de nisip. Câteodată chiar şi şanţurile acestea de nisip păreau că se scufundă, maşinile se înclinau pe-o parte, gata să se prăvălească şi numai cu eforturi într-adevăr eroice puteau fi puse din nou în mişcare.

Prin tremurătorii curenţi de aer de deasupra Lacului de Nisip, Offer cercetă întinderile de dinaintea lor. Cât putea pătrunde cu privirea, nu zărea decât grămezi de pietroaie şi canistre goale de benzină ce străjuiau drumul de trecere. Îi trecu prin gând că nu mai era nici o nădejde şi că niciodată nu vor izbuti să străbată acea potecă. Dacă barem n-ar fi avut duşmanul pe urmele lor şi şi-ar fi putut vedea în voie de necazuri, făcând popas în ceasurile cele mai dogoritoare ale zilei. Dar inamicul era aici şi se ţinea cu înverşunare pe urmele lor.

Oare într-adevăr aşa stăteau lucrurile?

Ori de câte ori îi îngăduia situaţia, sergentul major O'Keefe se ocupa cu mult interes de nemţii aceia din depărtare, cercetându-i prin binoclu. Nu era deloc uşor de făcut treaba asta, fiindcă imediat după amiază vizibilitatea devenea cât se poate de proastă, obiectele solide părând că explodează şi saltă pe deasupra orizontului mişcător şi distorsionat dar cu toate astea un om răbdător şi cu experienţă ca O'Keefe izbutea să interpreteze datele cât se poate de corect. La un timp, se apropie de Offer să-i raporteze una dintre interpretările sale şi soluţia propusă de el se dovedi cu totul neaşteptată.

Cufundat în gânduri, Offer şedea pe un morman de bolovani, cu privirile aţintite asupra oamenilor care se chinuiau să despotmolească din nisip cel de-al doilea camion al lor. Pe aici, din pricina îngustimii potecii, dacă un vehicol se împotmolea, le silea pe cele din urma sa să stea pe loc. Nici vorbă nu putea fi de vreo manevră de depăşire a unui vehicul

staţionat. Nu cu mult înainte, sergentul Maye le arătase limpede primejdiile ce ar fi pândit o asemenea încercare.

— Ia uitaţi-vă, le spusese celorlalţi şi azvârlise o ladă goală de muniţii la vreo douăzeci de yarzi depărtare. Şi apoi toţi, cu răsuflările tăiate, priviseră cum lada dispăruse treptat în masa de nisip fierbinte şi grăunţos. Şi băgaţi de seamă, le atrase el atenţia cu o mutră îngrijorată, că faţă de greutatea lui, lada are un volum destul de mare. Dar voi, cu picioarele voastre ca nişte ţăpuşe, v-aţi scufunda mult mai repede, ca săgeata de repede v-aţi tot duce în jos. Le mai spuse de asemenea să nu cumva să se zbată dacă văd că au ajuns la ananghie, fiindcă atunci s-ar scufunda cu şi mai mare iuţeală.

— Ei, şi cum zici că mai stăm, sergent major?

În ziua aceea căpitanul Offer trecea prin chinurile iadului, având de făcut faţă nu numai durerilor cumplite provocate de umflături şi de vânătăi, ci şi arşiţei dogoritoare; dar se afla pe picioare şi pentru nimic în lume n-avea să se mai dea bătut şi să se întoarcă la păturile pe care zăcuse.

— *Sir*, mi se pare că nemţăloii s-au lăsat păgubaşi, îi spuse O'Keefe cu voce gravă.

Vestea îl făcu pe Offer să ridice brusc capul şi imediat se strâmbă de durere din pricina gestului precipitat, dar numaidecât îl întrebă pe sergentul major:

— Chiar crezi aşa ceva?

— De-aproape un ceas nu s-au mai clintit din loc. Dac-ar avea de gând să se ţină mai departe după noi, credeţi dumneavoastră c-ar face un popas atât de prelungit?

Teoria lui O'Keefe nu era lipsită de interes.

— Ar avea haz să ne lase-n pace tocmai când ne-am împotmolit pe Lacul de Nisip. Dacă socotelile lui erau corecte, germanilor le-ar fi fost de-ajuns un ceas sau cel mult două ca să se apropie de ei până în bătaia puştii. De bună seamă că nu ştiau acest lucru. Sergentul major, continuă căpitanul, supraveghează-i permanent. Îmi raportezi de îndată ce observi vreo mişcare.

După ce primi vestea asta, căpitanul luă câteva măsuri. Era evident că oamenii nu mai puteau munci în ritmul de până

atunci. Acum dădu dispoziţie ca să lucreze pe rând câte un singur grup de oameni – fiecare la camionul respectiv. În felul acesta, trei sferturi din trupă avea posibilitatea să se odihnească, vârându-se sub camioane şi folosind astfel singurele petice de umbră aflate pe acolo. Ritmul de înaintare deveni însă mai lent – acum nu mai reuşeau să facă o sută de yarzi pe oră –, dar cel puţin se crease posibilitatea ca oamenii să-şi mai tragă puţin sufletul.

De mai multe ori sergentul major O'Keefe reveni cu vestea îmbucurătoare că detaşamentul german făcea încă popas şi nu reluase urmărirea.

— S-ar părea că până la urmă tot o să trecem noi dincolo, spuse Offer cu glas voios, şi la auzul acestor vorbe toţi se simţiră ca şi cum treburile se şi terminaseră cu bine, iar pentru o clipă uitară teribila năpastă căreia trebuiau să-i facă faţă doar pentru a se urni din loc, ca şi lungile zile de călătorie ce aveau să urmeze prin locuri poate doar puţin mai prielnice decât acest Lac de Nisip.

Camioanele tot mai înălţau în văzduh nori groşi de praf din pricina uriaşelor eforturi făcute pentru a înainta, dar o pală de vânt venise şi abătuse norii într-o parte, dându-i astfel lui O'Keefe putinţa de a-i ţine pe nemţi sub supraveghere aproape permanentă.

Sergentul Maye veni şi el cu veşti îmbucurătoare:

— Dacă nu mă înşeală pe mine memoria, *sir*, mormanul de colo marchează capătul Lacului de Nisip. Şi arătă cu mâna înspre un morman de pietre ceva mai mare decât celelalte. Dacă ajungem acolo, pe urmă are să fie o joacă de copii.

Căpitanul Offer se gândi că trecerea Mării de Nisip, chiar prin locuri mai lesnicioase, nu prea avea cum să fie socotită joacă. Îşi exprimă gândurile cu glas tare, pe urmă începură amândoi să facă socoteală cam cât timp le-ar mai trebui ca să străbată şi acele câteva sute de yarzi. Deşi locul se afla ispititor de aproape, îşi dădeau seama că, din pricina stării de epuizare a oamenilor, trebuiau să se mai chinuiască pe poteca aceea îngustă încă vreo două-trei ceasuri. Oricum însă, vestea dată de

Maye nu putea decât să-i încurajeze şi Offer îi porunci sergentului să le spună şi oamenilor, ca să-i îmbărbăteze.

Zece minute mai târziu, O'Keefe îşi croi cu greu drum prin nisipul prăfos şi veni să spună că nemţii au pornit din nou pe urmele lor.

Se priviră în tăcere unul pe celălalt, căci amândoi îşi dădeau seama ce înseamnă o asemenea veste. Nemţii erau de bună seamă odihniţi după un popas atât de lung şi aveau să înainteze cu grabă până la marginea cumplitului Lac de Nisip. Sergentul major făcu socoteala că pentru treaba asta le trebuiau cel mult două ceasuri.

— Ei, înseamnă că până atunci n-o să fim de partea cealaltă, spuse Offer, pipăindu-şi uşurel nasul vătămat. Avem să stăm împotmoliţi aici, pe Lacul de Nisip, ţinte vii şi nemişcate în faţa puştilor şi mitralierelor nemţeşti. Nu prea credea că aveau să fie la mult mai mult de o jumătate de milă de locul unde începuseră traversarea lacului acesta îngrozitor, şi deci pe deplin în raza de acţiune a armelor inamicului. Sergent major, îi zise el dus pe gânduri, ştii ceva, cred că ne aflăm într-o încurcătură a dracului de complicată.

Luând o mutră jalnică, O'Keefe se declară de acord, dar, ştiind cu cine are de-a face, nu trecu mult şi se mai lumină la faţă, după care zise:

— *Sir*, dar poate că vă vine încă una din ideile dumneavoastră de pomină şi ne scoateţi şi de la greul ăsta.

Era, desigur, o încercare de linguşire, dar încercarea avu darul de a stârni ambiţia lui John Offer – sărmanul, păruitul şi chinuitul de dureri în toate mădularele Glasshouse John. Totuşi, ce dumnezeu s-ar fi putut imagina pentru a scăpa din ghearele inamicului?

Din nou, toţi oamenii trecură la săpatul şi scormonitul fără sfârşit al nisipului. Căldura ajunsese de neîntrecut. Nu trecu mult şi oamenii începură să cadă unul după altul, albi ca varul la faţă din pricina insolaţiei. Înaintau exact cu sporul melcului. Offer le dădu apă câtă puteau să bea, căci dacă nu supravieţuiau următoarelor două ore, însemna că n-aveau să

mai aibă nevoie de nici un fel de apă. Pe unii treaba asta îi mai înviora, dar tot cu viteză de melc înaintau.

Curând, nu mai avură nevoie de rapoartele sergentului major O'Keefe. Norul de praf se apropiase atât de mult că putea fi văzut şi fără ajutorul binoclului. Şi pe măsură ce primejdia devenea tot mai iminentă şi neîndurătoare, oamenii începeau să-şi piardă moralul. Chiar dintre cei care ar mai fi putut lucra o vreme, unii începură să lepede lopeţile.

În cele din urmă, căpitanul ordonă să fie abandonat ultimul lor Chevrolet şi se retraseră fără el.

*

Căpitanul Braunschweig simţea o aprigă mulţumire. Masacrul avea să înceapă curând, în privinţa asta pentru el nu mai încăpea nici o îndoială. Norul de praf din faţa lor încă plutea pe deasupra deşertului, dar părea atârnat în loc şi parcă nu se mişca decât atunci când adierile vântului îl împingeau într-o parte. Însemna deci, că se apropiau repede de inamic şi Braunschweig, apreciind faptele, ghici că grupul de comando din deşert avea de furcă, fără îndoială, cu nisipul prăfos. Pe acolo probabil că terenul e de-a dreptul îngrozitor, dacă e şi mai rău decât pe aici, gândi el încruntat, uitându-se la camioanele din coloana lui, care treceau cu greu unul câte unul, mereu ajutate la nevoie de nepreţuitele care de patrulare. Propria lui maşină deschisă, din acelea destinate doar cadrelor de comandă, crea cele mai puţine probleme, fiind-uşoară şi părând că abia răzuieşte nisipul; chiar dacă se întâmpla să se împotmolească, putea să fie uşor urnită din loc.

Moralul oamenilor lui era acum excelent, deşi printre ei nu se aflau acele adevărate „vulpi ale deşertului”, cum erau unii dintre acei britanici. Se bucuraseră de un lung repaos, iar vederea inamicului aflat la ananghie le sporea îndârjirea. Luptau ca nişte apucaţi să păstreze maşinile în mişcare, erau excelent dotaţi şi viteza cu care înaintau i-ar fi lăsat cu gura căscată pe cei din detaşamentul lui Offer. Apoi mai erau şi acele vehicule de patrulare cu tracţiune dublă, care uşurau enorm munca

oamenilor, şi dacă ar fi dispus măcar de o singură asemenea maşină, fără îndoială că Offer s-ar fi descurcat de minune.

Chiar şi aşa se făcuseră aproape orele trei, în după-amiaza aceea fierbinte, deci trecuseră aproape trei ceasuri de la pornire până ce coloana lui Braunschweig izbuti să ajungă lângă Lacul de Nisip. Căpitanul habar n-avea de existenţa acestuia. Dar îşi dădu seama că dacă până atunci văzuse doar din când în când câte un bidon de benzină aruncat pe nisip ca să marcheze drumul, acum astfel de bidoane erau mult mai dese şi aşezate perechi, desenând un soi de alee de-a lungul jalnicei întinderi de nisip cenuşiu. Braunschweig privi de-a lungul şirului de bidoane perechi şi le pricepu rostul. Dădu ordin ca nimeni să nu se abată de pe drumul acela astfel însemnat.

Dar, deşi stăteau cu ochii aţintiţi la şirul de bidoane, oamenii lui Braunschweig mai observară încă ceva. Când ajunseră pe porţiunea cea mai îngrozitoare a drumului, zăriră prin vălurile de aer tremurătoare, la vreo jumătate de milă distanţă, un obstacol care le baricada calea. Atât de prost se vedea prin atmosfera aceea dogoritoare încât le trebui câtăva vreme ca să poată distinge despre ce era vorba, dar când îşi dădură seama că este un camion de-al inamicului, inimile li se umplură de bucurie.

Prin urmare, britanicii fuseseră siliţi să părăsească unul dintre preţioasele lor camioane.

Căpitanul Braunschweig ordonă să se continue înaintarea şi prelua personal conducerea coloanei printre perechile de bidoane. Era un om curajos, dotat din naştere cu calităţile necesare unui conducător. Camioanele părăsite sunt foarte primejdioase, asta o ştia orice soldat din Africa de Nord. Inamicii au neplăcutul năravde a născoci fel de fel de jucărioare pe care le ascund prin astfel de vehicule, făcându-le să explodeze sub nasul neştiutorului chiar în clipa când acesta face prostia să le atingă. Braunschweig ar fi putut trimite câţiva oameni înainte ca să verifice starea acelui camion britanic părăsit şi stingher, dar nu procedă aşa. Se duse el însuşi să-l cerceteze. Oricum, bănuia din instinct că inamicul nu avusese nici răgazul şi nici mijloacele

de a-l transforma în capcană, iar nerăbdarea de a da ochii cu inamicul îl făcu s-o ia înainte.

Maşina lui deschisă începu să se îndepărteze, lăsând în urmă camioanele stingheritoare, fiindcă reuşeau din ce în ce mai greu să înainteze pe nisipul prăfos şi aveau acum permanentă nevoie de ajutorul vehiculelor de patrulare. Chiar şi maşina lui se împotmoli de câteva ori, dar în orice caz mergea mult mai repede decât celelalte, aşa că ajunse cu mult înaintea lor lângă Chevroletul părăsit.

Doar la câteva sute de yarzi dincolo de camionul abandonat, înfăţişarea terenului se schimba. În locul acelei întinderi plate ce se desfăşura cât vedeai cu ochii în toate direcţiile, apărea din nou cenuşiul vălurit. Undeva printre dunele de acolo se afla şi vânatul hăituit de Braunschweig.

Prezenţa lui nu era greu de observat. Un nor de praf gros şi înalt înălţa în văzduh la nu mai mult de o milă depărtare, dovedind că fugarii înaintau şi pe acolo cu mare greutate. Să fie atât de aproape şi să nu-i poţi vedea!

Căpitanul neamţ era în culmea fericirii. Reuşiseră să reducă avansul fugarilor de la zece mile la doar câteva sute de yarzi. Peste un ceas aveau să cadă asupra inamicului şi să intre în acţiune, iar Braunschweig pentru acţiune fusese pregătit şi numai pentru asta trăise în zilele din urmă.

Totuşi, de îndată ce ajunse în preajma camionului inamic, îşi luă cu meticulozitate măsurile de prevedere cuvenite. Rămase în picioare în maşina deschisă, oprită în spatele Chevroletului, deşi stând pe loc, maşina avea să înceapă să se scufunde şi trebuia pe urmă lucrat la ea cu lopeţile. Cercetă cu luare-aminte întinderea vălurită de dincolo de cea întinsă ca în palmă. Nu putea zări nici un semn de prezenţă a inamicului – în afara norului aceluia ce se învârtejea în depărtare, părând cerul albastru al Africii –, însă Braunschweig ştia cât de uşor ar fi să-i scape ceva, chiar la o asemenea distanţă relativ redusă. Valurile acestea de aer fierbinte, ce se ridicau de pe întinderile plate de nisip, erau într-adevăr îngrozitoare. Trebuia deci să-şi asume riscul existenţei unor forţe inamice aflate în bătaia puştii.

Însoţit de un sergent, coborî din maşină şi se apropie de spatele Chevroletului, punându-se astfel la adăpost de inamicul ce s-ar fi ascuns poate pe undeva. Se minună cât de anevoios îi era mersul, căci la fiecare pas picioarele i se scufundau cel puţin de o palmă în nisip. Tehnica potrivită cerea să mergi cât mai repede peste nisip, ca să nu-i laşi timp să se răsfire şi să apuce în prinsoare cizmele.

Se văzură siliţi să înfrunte deschis primejdia şi să treacă pe-o parte a camionului, în faţa acelei întinderi de unde inamicul s-ar fi putut ascunde, dar nu se întâmplă nimic şi nici un foc de armă nu fu tras asupra lor. Braunschweig se mai linişti. Inamicul avea probabil o singură şi unică preocupare – să-şi menţină camioanele în mers, în condiţiile acelea îngrozitoare.

Braunschweig smuci portiera din partea şoferului şi sări în lături cu agilitate. Nici o explozie. Încurajat, căpitanul cercetă din ochi cabina, nu zări nimic ce i-ar fi putut atrage atenţia şi nu se osteni să urce înăuntrul ei. Era aproape convins că aveau să lase camionul pe loc şi prin urmare să-i dea ocol. Fără îndoială că nu merita osteneala de a fi recuperat. După asta se întoarse şi se uită în urmă nerăbdător.

Coloana avea încă de tras din greu. Ritmul înaintării se redusese uimitor de mult şi chiar cu ajutorul vehiculelor de patrulare izbuteau să străbată doar câteva sute de yarzi pe ceas. Prin urmare, din pricina asta fugarii păruseră că stau pe loc un atât de lung răstimp, se gândi Braunschweig. Din pricina locului acesta blestemat, unde acum se vedeau şi ei siliţi să zăbovească.

Coloanei îi trebui un ceas ca să ajungă în locul unde se afla Chevroletul (oamenii lui Offer avuseseră nevoie de patru ore ca să parcurgă aceeaşi porţiune), iar căpitanului Braunschweig întârzierea îi sporea neastâmpărul. De data asta inamicul înainta cu viteză mai mare decât a lor şi norul de praf din faţă era şi mai depărtat. Totuşi, nu cu mult. Numai să treacă dincolo de locurile astea cumplite şi aveau să pornească iar cu nădejde pe urmele fugarilor, să-i ajungă curând şi să-i oprească în loc pentru totdeauna.

Primul transport de trupe ajunse în sfârşit lângă Chevrolet. În urma lui veniră şi celelalte. Acum, în afară de şoferi, nimeni nu se mai afla în maşini. Mânuirea aproape numai manuală a vehiculelor alcătuia tabloul nemaivăzut a o sută treizeci de germani muşchiuloşi şi pârliţi de soare, care se încăpăţânau cu sadică înverşunare să realizeze minunea de a face maşinile să înainteze.

Activitatea asta dezlănţuită era în toi când cel dintâi transport se târî până în dreptul Chevroletului împotmolit. Locotenenţii şi subofiţerii lui Braunschweig zbierau la ordine cu nemiluita şi oamenii năclăiţi de sudoare se întreceau să le execute.

Primul camion german se afla la oarecare distanţă alături de Chrevrolet, când începu să se scufunde în nisip. Roţile din partea opusă Chevroletului se scufundau mai repede decât celelalte, făcând camionul să se aplece atât de mult pe-o parte încât părea gata să se răstoarne. Oamenii săriră în ajutorul lui, trudindu-se cu înfrigurare să sape şi să introducă un soi de jgheaburi metalice sub roţile ce se învârteau în gol. Se iscă o învălmăşeală cumplită.

Braunschweig dădu ordin unui vehicul de patrulare să remorcheze camionul şi atunci acesta încercă să treacă în faţă, dând ocol şi depărtându-se astfel şi mai mult de porţiunea însemnată cu bidoane. Nu izbuti să ajungă nici măcar în dreptul transportorului. Roţile din faţă începură să se scufunde în nisip şi întregul vehicul păru că alunecă încet înainte, dispărând treptat.

Întâmplarea stârni bineînţeles panică. Ajutorul trebuia dat grabnic, fiindcă altminteri, n-ar mai fi avut rost. Ordine răstite făcură ca şi mai mulţi oameni să-şi încordeze puterile pentru a târî îndărăt preţiosul vehicul de patrulare; transportul care continuată se scufunde putea să mai aştepte; nu se scufunda atât de repede.

Exact în clipa aceea, o mitralieră deschise foc asupra lor dinspre dunele din depărtare – apoi o alta i se alătură, iar pe urmă şi câteva puşti revărsară către nemţi foc precis şi susţinut. Urmările au fost nimicitoare.

Fără să mai aştepte ordin, infanteriştii germani s-au repezit să-şi ia armele. Dar alergând să pună mâna pe arme, mulţi dintre ei s-au năpustit către propria pieire.

Câţiva s-au repezit să-şi caute adăpost în dosul Chevroletului şi al celor două camioane proprii împotmolite în nisip, dar acestea nu puteau oferi adăpost tuturor oamenilor din detaşamentul lui Braunschweig. Oricum, se dovediră a fi o trupă temeinic instruită.

Instinctiv, cea mai mare parte dintre oameni începu să se împrăştie în evantai, dispersându-se nu numai pentru a evita să devină pentru trăgătorii inamici ţintă îngrămădită în grup compact, dar şi pentru a izbuti să ajungă într-o poziţie din care să poată încerca a-i ţintui la pământ pe puşcaşii şi mitraliorii britanici şi să organizeze un contraatac. Aşa că începură să se împrăştie, uitând de acele însemne sumbre ce marcau singura cale sigură peste lac.

Cei care au văzut asta – cei mai mulţi dintre ei paralizaţi de groază –, au spus mai târziu că au fost martorii celei mai înfricoşătoare scene din tot războiul. Într-un moment, soldaţi tineri, cu armele în mâini, o luau la fugă cât mai încovoiaţi ca să se apere de grindina de gloanţe care foarte repede izbuteau să-şi găsească ţinta. În momentul imediat următor se opreau din fugă. Picioarele li se prinseseră în nisipul afânat. Începeau să se scufunde. De mişcat nu mai puteau să se mişte, dar continuau să se scufunde.

Unii începeau să urle şi să fluture din braţe, armele le zburau din mâini, aruncate cât colo, şi se scufundau cu iuţeală uluitoare în masa de nisip mişcător. Alţii dispăreau urlând şi totul nu ţinea mai mult de câteva secunde. Mulţi însă, poate mai puţin norocoşi, se scufundau mai cu încetul şi trăiau înspăimântătoarea groază de a şti ce urma să se întâmple în nesfârşitele minute în care aveau să se sufoce şi să moară.

Se întâmpla şi ca unii să se repeadă în ajutorul camarazilor lor şi să fie şi ei prinşi de înşelătorul nisip mişcător. Căpitanul Braunschweig înţelese primejdia şi strigă la oameni să stea pe loc, iar după aceea câţiva mai isteţi dădură fuga să aducă funii pe care să le azvârle, iar victimele să se prindă de

capătul lor şi să poată fi traşi afară din ghearele morţii. Dar nu existau destule funii şi luptătorii erau obligaţi să privească încremeniţi de groază cum unii camarazi de-ai lor se scufundă cu totul, cum nisipul prăfos li se scurge în urechi şi în nări, cum pătrunde în gâtlejuri ce încă mai implorau cu deznădejde să fie salvate. După aceea urma liniştea, liniştea morţii. Doar o ultimă unduire convulsivă a nisipului, în vreme ce ochii şi apoi părul dispăreau sub revărsarea nisipului. Camarazii vedeau cu groază cum părul părea să plutească o clipă pe suprafaţa nisipului, fiind ultimul sorbit în adânc.

Groaza acelor clipe a fost atât de cumplită, oroarea tragediei atât de buimăcitoare, încât aproape uitaseră de existenţa mitralierelor Bren[1], care continuau să reverse asupra lor roiuri de gloanţe aducătoare de un alt soi de moarte.

*

Pe cât i-o îngăduiau umflăturile, vânătăile şi durerile, căpitanul Offer spuse tare şi cu toată hotărârea:

— E limpede ca lumina zilei. Vin asupra noastră ca şi cum s-ar duce la vânătoare. Întrebarea este: reuşim noi să trecem lacul mai înainte de sosirea lor? Dacă nu reuşim, cu siguranţă ne vin de hac.

Nişte oameni ocupaţi să sape în jurul unor camioane împotmolite constituiau ţinte lesnicioase chiar şi pentru trăgători aflaţi la distanţă apreciabilă, în mod ciudat, tocmai gândul ăsta umbla cu insistenţă prin mintea căpitanului Offer; fiindcă dintr-o dată îşi dăduse seama că slăbiciunea lor ar putea fi făcută să joace un rol în defavoarea nemţilor.

— O să lăsăm aici unul dintre camioane – pe ultimul. Rămânând s-avem de furcă cu trei, e sigur cel puţin c-o să înaintăm mai repede.

---

1 De fapt puşti-mitraliere, folosite de britanici în cursul celui de-al doilea război mondial. Denumirea este formată din primele silabe ale numelui oraşelor Brno-Cehoslovacia şi Enfield-Anglia

— Cum, doar trei camioane pentru treizeci de oameni şi tot calabalâcul? Sergentul major O'Keefe ştia ce înseamnă să călătoreşti claie peste grămadă pe un deşert atât de vrăjmaş.

Glasul lui Offer sună mai metalic decât înainte:

— Dacă n-o să luăm măsuri hotărâtoare, n-or să mai existe nici treizeci de oameni şi nici trei camioane.

Pe urmă le expuse planul său:

— O să camuflăm cele două Bren-uri şi câţiva puşcaşi pe dunele mai apropiate, în timp ce amândouă camioanele se vor trudi să răzbată cât mai departe cu putinţă. Când nemţii au s-ajungă la Chevroletul nostru, au să-ncerce să-l ocolească şi părerea mea e că au să depăşească linia marcată şi-or să dea de bucluc.

În orice caz, era mai mult decât probabil că undeva prin apropierea Chevroletului, aflat destul de aproape şi în raza de bătaie a armelor, nemţii vor fi neapărat siliţi să se îngrămădească. Cel puţin grupurile care vor trebui să lucreze cu lopeţile la roţi ca să împingă înainte camioanele aveau să poată fi luate sub focul mitralierelor şi puştilor.

Offer se adresă oamenilor săi tăcuţi şi ajunşi la capătul puterilor:

— Nu vă daţi seama? Fără camioane nu se pot urni din loc, iar noi îi putem ţintui aici până la căderea nopţii, nelăsându-i să facă un pas dincolo de Chevrolet. Camioanele noastre pot să-şi vadă şi ele de drum până la căderea nopţii cu mult mai puţină trudă decât am avut astăzi, după care o să dormim pe rupte toată noaptea şi mâine în zori ne vedem de drum. Mâine o să ne putem depărta serios de nemţit fiindcă e sigur c-or să aibă de furcă pe ultimele câteva sute de yarzi de pe lac.

— Şi noi cum mai ajungem la camioane?

Întrebarea fu rostită de Sibrett, un mitralior căruia Offer nu prea-i acorda atenţie. Fusese prieten la cataramă cu McTone, cel care îl stâlcise în asemenea hal pe Offer doar cu două nopţi mai înainte. O secătură patentă, acest Sibrett, la fel de nestăpânit ca McTone, numai că mult mai şmecher. Acum încerca să-şi arate împotrivirea faţă de planul lui Offer. Dar Offer îi răspunse scurt:

— Pe jos. Avem la dispoziţie toată noaptea ca să le ajungem din urmă.

Au să aibă însă nevoie de lanterne; trebuia să ţină minte şi să ia cu ei vreo două.

Sibrett îşi dădea arama pe faţă. Eforturile epuizante depuse în acele ceasuri de infern când tot săpaseră în nisip ca să împingă înainte camioanele îşi arătau efectele. Se vedea limpede că e pus pe ceartă.

— Da dumneata n-o să faci nici un pas pe jos.

— Cine spune asta? întrebă Offer, proţăpindu-se în faţa mitraliorului, deşi era mult mai scund de statură, iar efortul îi trimitea valuri de durere crâncenă prin tot trupul mutilat. Oamenii de sub comanda lui îl priveau cu uimire. Era un fel de epavă şi pe trupul său se arătau pretutindeni ravagiile pricinuite de lovituri brutale de cizmă şi pumni neîndurători. S-ar fi zis că abia se poate ţine pe picioare, în halul în care îl adusese ciomăgeala lui McTone. Şi cu toate astea spunea că are să rămână cu ariergarda şi probabil să mărşăluiască toată noaptea prin nisipul prăfos.

— Eu rămân cu ariergarda, Sibrett!

De fapt, lui Offer nici nu-i trecuse vreodată prin cap că ar putea să nu rămână cu ei. Planul de luptă îi aparţinea; prin urmare, trebuia să ia parte la executarea lui şi să-i asigure ducerea la bun sfârşit. Nu se temea de lungul marş împleticit prin nisipuri doar cu puţin mai consistente decât cele mişcătoare. Ştia că dacă ceilalţi or să poată, are să poată şi el.

Asta îi închise gura lui Sibrett. Apoi Offer le ceru oamenilor să nu precupeţească nici un fel de efort şi toţi răspunseră ca unul singur, îmboldiţi de perspectiva de a scăpa odată de urmăritori, iar în cele din urmă izbutiră să-şi ducă cele trei vehicule peste înşelătorul şi primejdiosul Lac de Nisip. Fusese o încercare pe care nici unul dintre ei n-avea s-o uite vreodată, sau să dorească s-o repete.

De îndată ce trecură de mormanul de bolovani mai mare decât celelalte, înaintarea deveni ceva mai lesnicioasă, dar camioanele tot se mai împotmoleau din loc în loc şi trebuiau scoase de acolo cu lopeţile, însă în orice caz nu atât de des ca

mai înainte. Mergeau numai în viteza întâi şi deseori roţile începeau să patineze în nisip, dându-le de furcă oamenilor, dar cea mai mare parte din timp camioanele înaintau, depărtându-se tot mai mult de Lacul de Nisip.

Cam la o sută de yarzi de locul unde pătrunseseră printre dune, căpitanul Offer ordonă oamenilor din ariergardă să se oprească. Le dădu apă din belşug şi hrană rece atâta cât puteau să care, luară cu ei şi pături şi câteva bastoane dintr-acelea pe care le aveau totdeauna cu ei când plecau la drum.

Făcând cale întoarsă până într-un punct de unde putea să observe întinderea Lacului de Nisip, căpitanul Offer alese un loc cât mai potrivit pentru ambuscadă. Nici nu prea avea mult de ales. Se căţărară în vârful unei dune ce se ridica direct de pe întinderea plată de nisip şi de unde aveau putinţa să supravegheze fără oprelişti suprafaţa lacului. Şi aici, sub bătaia soarelui arzător, îşi propuneau să petreacă ceasurile ce mai rămâneau până la căderea nopţii. Avea să fie un soi de trecere prin infern, mai ales pentru Offer cel cu trupul zdrobit.

S-au aranjat cât au putut mai bine, întinzând păturile pe bastoane şi alcătuind un acoperământ ce le oferea umbră şi totodată lăsa aerul să circule. Pe urmă stabiliră cine şi când urma să stea de santinelă, aşa fel încât ceilalţi să aibă un pic de răgaz să doarmă şi să mai alunge chinul şi osteneala din trupul epuizat. Offer se stinse ca o lumânare – cum spuse unul dintre ei – prăbuşindu-se imediat într-un somn adânc, ca un leşin, şi nimeni în afară de Sibrett n-avea nimic de obiectat, fiindcă toţi îi admirau curajul şi bărbăţia arătate prin însuşi faptul că se afla alături de ei.

Timpul trecea cu încetineală de melc. Valuri de fierbinţeală se revărsau peste ei, făcându-i uneori să gâfâie din greu, atât de arzător era aerul. Toată vremea îşi ţineau mădularele la umbră, fiindcă altminteri, aşa cum zăceau pe nisip, în câteva ceasuri ar fi fost literalmente copţi.

Vizibilitatea era teribil de proastă, chiar din locul acela aflat cu douăzeci de picioare deasupra lacului. Nimic nu părea să stea în nemişcare, iar lucrurile solide dădeau impresia că se clatină, se sfărâmă şi plutesc prin aer. Vedeau singuratecul şi

părăsitul lor Chevrolet zăcând pe întinderea plată şi cu toate că se afla într-un loc destul de apropiat, uneori le venea greu să-şi dea seama că e vorba de un camion.

Cu multe ceasuri mai târziu, aşa li se părea santinelelor, uneia dintre ele îi atrase atenţia ceva ce părea să se mişte în depărtare. Stătu multă vreme cu ochii aţintiţi într-acolo, fiindcă era greu de spus dacă într-adevăr e vorba de ceva ce se mişcă sau de vreo iluzie creată de valurile tremurătoare de aer care se ridicau în sus. În cele din urmă, doar pentru faptul că părea să ia proporţii din ce în ce mai mari, hotărî că e vorba de oameni. În sfârşit sosiseră nemţii. Atunci îl deşteptară pe ofiţerul comandant.

Căpitanul Offer reveni cu greu la trezie şi la calvarul existenţei în deşert. Dar după ce bău vârtos din apa ce părea rece, deşi era fierbinte ca apa în baie, îşi reveni complet în fire şi-şi scoase binoclul. Peste o vreme ajunse la concluzia că obiectul acela ce părea că se târăşte şi dănţuie e un singur vehicul ce se apropia de Chevroletul lor. Îşi regla binoclul, cercetă cu luare-aminte locurile mai depărtate şi îşi dădu seama că pata întunecată ce creştea mereu este o coloană de maşini. În condiţiile acelea de luminozitate şi fierbinţeală, orice fenomen vizual devenea greu de interpretat.

Din consideraţie pentru oamenii lui, hotărî ca o vreme să nu ia încă nici o măsură. Puteau foarte bine să mai stea puţin la umbră şi să nu se coacă la loc deschis cu armele în mâini. De acum încolo, căpitanul Offer avea să stea el însuşi de strajă.

Uneori, tremurul aerului se potolea şi atunci Offer izbutea, pentru câteva clipe, să vadă limpede întreaga scenă. Într-un astfel de moment, observă un vehicul mărunt oprit în spatele Chevroletului şi câţiva oameni în picioare lângă cabina fostului lor camion.

Timpul începu să se scurgă din nou cu încetineală, deşi probabil că arşiţa zilei era pe cale să se mai potolească, şi în vremea asta masa mai compactă de vehicule ajunse până în spatele celui mărunt. În cele din urmă se îngrămădiră cu toţii în preajma Chevroletului şi din nou, de câteva ori la rând, tremurul aerului conteni şi Offer putu să vadă limpede ce se petrece.

Într-un astfel de moment văzu cum o namilă de transportor porneşte clătinându-se pe lângă Chevrolet şi se opreşte paralei cu acesta.

— S-a-mpotmolit, pe legea mea! exclamă Offer cu bucurie. Previziunile lui începeau să se împlinească.

Puţin mai târziu, aerul se potoli din nou şi se văzu un car de patrulare cu turelă trecând pe lângă transportor, apoi oprindu-se şi el în loc şi nimănui nu i-a fost greu să ghicească ce anume se petrecea acolo. Ceea ce văzură după aceea fu o îngrămădeală de oameni şi deduseră că se trudesc cu toţii să salveze vehiculele împotmolite. În momentul acela căpitanul Offer ordonă deschiderea focului.

În termeni militari, era vorba de luarea unei decizii logice. Planul său izbutise; Chevroletul îl împinsese pe inamic în nisipul mişcător. De acum încolo misiunea lor era să întârzie cât mai mult recuperarea vehiculelor împotmolite. Aşa că două mitraliere Bren, montate pe trepiede scurte şi şase puşcaşi buni ochitori începură să-şi azvârle gloanţele şuierătoare asupra inamicului îngrămădit în jurul vehiculelor.

Lucrul de care nu şi-a dat seama nici unul dintre ei a fost tragedia desfăşurată sub gloanţele lor. Vizibilitatea era atât de slabă, încât nici Offer, nici oamenii lui n-au ştiut că în acel loc vreo douăzeci de tineri ostaşi germani îşi aflau o moarte cumplită în nisipul mişcător şi gloanţele lor îi loveau şi pe cei ce se străduiau cu disperare să-şi salveze camarazii.

Faptul acesta din urmă a stârnit în sufletul căpitanului Braunschweig şi a supravieţuitorilor din detaşamentul său o ură cumplită împotriva britanicilor; fiindcă ei n-aveau de unde şti că oamenii lui Offer trăgeau aproape la întâmplare, fără să poată distinge bine ţintele şi bineînţeles fără să-i vadă pe cei ce se zbăteau în strânsoarea nisipului mişcător. Drept răspuns, germanii deschiseră un năprasnic foc de acoperire, dar şi ei trăgeau tot orbeşte, fără să poată distinge vreo ţintă anume.

Offer nu dădu ordin de încetare a focului decât atunci când devenise limpede că întregul detaşament inamic îşi găsise adăpost, probabil în spatele camioanelor. Oricum, ţevile mitralierelor începuseră să se înroşească şi o perioadă de

repaos nu putea decât să le prindă bine. Cu toate astea, de fiecare dată când zăreau vreo mişcare a inamicului, oamenii ce încercau să ajute în vreun fel vehiculul de patrulare împotmolit, Offer dădea ordin să fie obligaţi să se retragă la adăpost. Nu era interesat să ucidă oameni – Offer nu fusese niciodată setos de sânge, singura excepţie fiind gardienii de la Glasshouse, pe care i-ar fi exterminat fără mustrări de conştiinţă – tot ce dorea era să împiedice urmărirea cât mai mult timp cu putinţă.

Aşa că până la lăsarea întunericului s-au jucat de-a şoarecele şi pisica, cea mai mică mişcare a inamicului aducând după sine foc prompt şi susţinut din partea trăgătorilor lui Offer şi foc de ripostă din partea germanilor. Vizibilitatea devenea din ce în ce mai bună pe măsură ce arşiţa zilei scădea, fără să ajungă vreodată foarte bună.

Când soarele coborî chiar deasupra orizontului, Offer hotărî să se retragă. După toate probabilităţile, inamicul avea să mai stea o vreme în spatele camioanelor, până să-şi dea seama că britanicii se retrăseseră. Ei, lasă-i să mai stea cuminţi acolo, cu capul la cutie, le spuse cu umor amar Offer oamenilor. Chiar dacă nemţii izbutesc să-şi despotmolească pe întuneric maşinile, tot rămân blocaţi acolo, pe „lac”, şi nu îndrăznesc să facă nici o mişcare până se crapă de ziuă. În vremea asta, el şi ariergarda au să străbată o distanţă cât s-o putea mai mare, pe urma camioanelor, atâta vreme cât va miji cea mai slabă geană de lumină.

Cu grijă să rămână mereu în spatele dunelor, porniră la drum cu paşi poticniţi, încărcaţi cu arme, muniţie, pături şi apă. După numai câteva sute de yarzi, Offer le spuse să lepede păturile; chiar dacă asta însemna să cam îngheţe în nopţile pe care le vor mai petrece pe Marea de Nisip, tot nu merita efortul de a le duce acum în spinare. Însă armele, muniţia şi apa nu puteau fi lepădate – apă cu nici un preţ. Oamenii ar fi putut-o bea pe toată în zece minute, dar pentru drumul ce-l aveau de făcut până la camioane, Offer introduse un sistem de raţionalizare – câte o gură zdravănă la fiecare jumătate de ceas. Nu era suficient.

Mersul devenise îngrozitor de greu, un soi de înot prin nisipul fin şi alunecos, iar la capătul unei zile atât de grele mai dispuneau de mult prea puţină energie ca să poată merge chiar şi în condiţiile cele mai favorabile. De la o vreme oboseala îşi spunea cu asemenea tărie cuvântul, încât deşi înaintau foarte încet, din zece în zece minute se vedeau siliţi să facă popas ca să-şi mai tragă sufletul.

Pentru ceilalţi era cât se poate de greu; pentru Offer însă, era un adevărat coşmar. La început se încăpăţânase să-şi ducă singur partea lui de povară – două bidoane cu apă –, dar curând se văzu limpede că nu e în stare să le dea vreun ajutor la căratul bagajelor şi, de milă, oamenii îl uşurară. Chiar şi după aceea le dădu de furcă celorlalţi, în ciuda formidabilei sale hotărâri de a ţine pasul cu restul grupului, şi în mai multe rânduri câţiva dintre ei trebuiră să-şi arate din nou bunătatea şi să-l ridice din locul unde căzuse, cu toate că chipurile trase şi scăldate de sudoare arătau că şi ei sunt la un pas de extenuare.

Noaptea se lăsă prea repede, nu fiindcă ar fi întâmpinat vreo greutate în urmărirea cu ajutorul lanternelor a dârelor adânci lăsate de Chevroleturi Dar s-ar fi zis că le încetineşte paşii şi-i face să suporte oboseala cu şi mai multă greutate. Continuau însă să meargă, dar din ce în ce mai fără spor, cu fiecare minut ce trecea atât de greu. În trei ore abia izbutiră să străbată ceva mai puţin de două mile şi fiecare era torturat de un singur gând: „Oare cât vom mai avea de mers?”

Adevărul e că n-ar fi mai ajuns niciodată, dacă sergentul major O'Keefe ar fi respectat cu stricteţe ordinele şi nu şi-ar fi pus la treabă şi propria minte. Când văzu cât de repede înaintau Chevroleturile după ce scăpaseră din Lacul de Nisip, trase concluzia înţeleaptă că Offer şi oamenii săi ar trebui să meargă toată noaptea ca să străbată cu piciorul aceeaşi distanţă.

Aşa că uscătivul, ştirbul O'Keefe – pierduse un dinte smuls de băţul azvârlit de un arab şi nu găsise niciodată timp să obţină ajutorul unui dentist – dădu ordin ca primele două Chevroleturi să-şi vadă de drum, dar îl opri în loc pe al treilea şi rămase el însuşi acolo.

Chevroleturile din faţă aveau să înalţe mai departe acelaşi nor de praf, făcând să plesnească fierea în inamicii care îl vedeau, cum se îndepărtează în timp ce ei stau împotmoliţi în mijlocul Lacului de Nisip. Cel de-al treilea Chevrolet avea să dea sigur, chiar şi pe întuneric, de cei ce urmau să vină ţinându-se după dârele adânci şi ajutându-se cu lanternele, astfel că practic nu exista nici o şansă să se rătăcească şi să ajungă la dezastru.

O'Keefe dădu oamenilor plăcutul ordin de-a lua repaos, iar aceştia se trântiră numaidecât sub camion, istoviţi şi nedorind altceva decât apă şi umbră. Umbrele porniseră să se lungească şi până şi aceşti torturaţi începură să spună că partea cea mai dogoritoare a zilei trecuse. Sergentul major, războinic din L.R.D.G., care nu ştia ce-i oboseala, se mulţumi să se aşeze pe locul şoferului, mereu la pândă şi cu urechea ciulită.

Cu câtva timp înainte de apusul soarelui începu să prindă în auz trosnetele de împuşcături. Se auzeau destul de lămurit. Atunci coborî pe nisipul fierbinte, prea nerăbdător şi îngrijorat ca să poată sta aşezat undeva. Puse mâna pe un Tommy[1] şi se întoarse câţiva paşi pe calea pe care veniseră, apoi stătu pe loc şi ascultă atent, cu capul plecat într-o parte. După câteva minute rafalele conteniră şi atunci O'Keefe deveni nervos, neştiind ce semnificaţie puteau avea toate astea. Oare planul căpitanului Offer fusese dejucat? Ariergarda lor fusese cumva atacată de nemţi şi nimicită? Dacă aşa stăteau lucrurile, însemna că în clipa aceea nemţii veneau asupra lor.

Sergentul major O'Keefe era un om de acţiune în toată puterea cuvântului, dar se întâmpla totuşi ca uneori să treacă prin momente de adâncă deprimare. Şi cum stătea acolo în căldura dogoritoare, pretutindeni înconjurat de nisip şi stânci cenuşii şi dezolante, lângă camionul singuratic ce părea nespus de stingher pe întinsul nesfârşit al pustiului, O'Keefe începu să fie cuprins de pesimism. După ce tăcerea continuă încă o vreme, convingerea că Offer şi ai săi fuseseră şterşi de pe faţa pământului deveni aproape certitudine. Dacă era aşa, atunci el şi oamenii săi trebuiau să pornească la drum cu toată graba de care ar fi fost capabili, îşi spunea O'Keefe. Dacă rămâneau pe

1 Pistol-mitralieră (sistem Thompson).

loc şi nemţii într-adevăr veneau pe urmele lor, ar fi fost doar o chestiune de timp până să apară – şi ce-ar fi putut face o mână de oameni împotriva unei asemenea forţe militare?

Dilema lui O'Keefe stărui doar până când rafalele de împuşcături se auziră din nou. În clipa aceea deprimarea îi dispăru fără urmă; acum reuşea să distingă glasul celor două mitraliere Bren şi îşi dădu seama că amândouă intraseră din nou în acţiune. Prin urmare, Offer şi ai săi erau teferi şi nevătămaţi şi îi dădeau de furcă inamicului.

Nutrind astfel de gânduri, se întoarse la locul său din cabina camionului şi se aşeză iarăşi la umbră, cu auzul la fel de încordat. În ceasurile următoare, alte salve de împuşcături izbucniră de câteva ori, apoi se lăsă o prelungă tăcere. Veni şi întunericul, aducând cu sine dispariţia soarelui cumplit şi chinuitor, deşi lumea din jurul lui O'Keefe continua să semene cu un cuptor încălzit de nisipul care emana dogoarea adunată în timpul zilei.

După căderea întunericului, sergentul major le mai acordă oamenilor încă un ceas de odihnă, făcându-şi socoteala că în vremea asta Offer şi oamenii lui străbătuseră o bună bucată de drum pe urmele lăsate de Chevroleturi. Atunci îşi trezi oamenii şi cu toţii porniră, ajutându-se de lanterne, înapoi pe dârele lăsate de camioane.

Înotară prin nisip vreun ceas bun până ce putură zări în faţa lor razele tremurătoare ale unei lanterne. Luaseră cu ei apă, de care se dovedi că oamenii lui Offer aveau mare nevoie; pe urmă, cei veniţi cu sergentul major luară asupra lor armele şi muniţia şi cu toţii porniră înspre Chevroletul rămas stingher. Le trebuiră un ceas şi jumătate ca să ajungă acolo, cu toate că oamenii lui Offer erau ajutaţi de camarazii lor mult mai odihniţi, dar până la urmă zăriră silueta confuză a Chevroletului şi atunci înţeleseră că truda zilei aceleia avea să ia în cele din urmă sfârşit.

Aflat pe ultima jumătate de milă într-o stare de totală sfârşeală, Offer trebui să fie dus de O'Keefe şi de uriaşul Art Weybright, radiotelegrafistul formaţiei, apoi urcat la spatele camionului şi întins pe un culcuş de pături. Rămase ca dus de pe

lume şi nu mişcă nici măcar un deget până târziu a doua zi dimineaţa. Ceilalţi ostaşi din ariergardă fură ajutaţi să se urce în camion, se ghemuiră pe pături şi numaidecât începură şi ei să dea puternice semne sonore că au adormit adânc. Într-un fel sau altul, oamenii din grupul sergentului major izbutiră să-şi găsească loc şi ei în camionul supraîncărcat pe care O'Keefe izbuti să-l pună în mişcare şi să se ia după urmele lăsate de cauciucurile celorlalte două Chevroleturi. Vroia cu toată tăria să le ajungă din urmă şi pe acelea până în revărsat de ziuă, ca să nu le întârzie cu nimic fuga.

*

Oamenii de talia căpitanului Braunschweig admit greu înfrângerea, dar a doua zi dimineaţa, când se lumină şi soarele stătea să-şi reînceapă îndeletnicirea chinuitoare, trebui să recunoască deschis că fusese bătut măr. Comandoul inamic îi scăpase. Stătea lângă Chevroletul părăsit care îi pricinuise atâtea necazuri şi privea departe înspre sud. Zări norul de praf ce trăda existenţa inamicului duşmănit acum din adâncul sufletului. Înţelese că se afla cam la zece mile, deci la o distanţă tot atât de mare ca şi aceea din momentul când începuse urmărirea, la oaza Siwa. Ba chiar mai mare, îşi spuse cu tristeţe, ţinând seama de situaţia lor de acum, când ar fi mai avut încă de străbătut cale lungă pe această îngrozitoare câmpie de nisip mişcător şi cu vehiculul de patrulare împotmolit şi fără nici o nădejde de a mai putea fi salvat.

În timpul nopţii, cu mare grijă la început, de teama reacţiei inamicului din spatele dunelor, începuseră truda pentru salvarea vehiculelor, iar după ce văzuseră că nu au de ce se teme, se apucaseră de lucru cu toate puterile, folosind chiar farurile celuilalt vehicul de patrulare.

Transportorul cel mare fu în cele din urmă tras pe jgheaburi metalice şi apoi pe teren mai ferm, în spatele Chevrolet-ului, dar orice ar fi făcut, nu izbuteau să clintească din loc vehiculul de patrulare. Acum şedea cu nasul în jos, cufundat în nisip până la turelă.

Braunschweig trimisese oameni să sape în jurul lui cu lopeţile, dar aceştia trebuiseră să lucreze legaţi cu funii de mijloc, fiindcă eforturile depuse nu făceau decât să-i cufunde şi pe ei în nisip. Pe de altă parte, oricât de mult ar fi săpat şi oricât de repede, nu ajungeau la nici un rezultat, fiindcă nisipul mişcător acoperea imediat orice adâncitură săpată de lopeţi. Braunschweig renunţă repede la gândul ăsta şi ostaşii, cărora nu le făcea nici o plăcere să lucreze pe nisip mişcător, legaţi cu funii care le tăiau mijlocul, fură fericiţi când primiră ordin s-o lase baltă.

Remorcarea lui de către celălalt vehicul de patrulare şi de un camion, amândouă cu roţile susţinute de jgheaburi metalice, nu izbuti nici măcar să-l clintească. Izbuti doar să defecteze cârligele de remorcare.

Pe la trei dimineaţa, căpitanul Braunschweig renunţă la orice încercare de a salva vehiculul şi cu toţii se întinseră pe nisip ca să se odihnească până în zori. În faptul zilei, căpitanul văzu cât de departe se aflau fugarii şi ordonă întoarcerea maşinilor şi pornirea marşului de înapoiere către Siwa, lăsând vehiculul de patrulare să-şi afle odihna în mormântul său de nisip mişcător.

Sergentul major O'Keefe văzu norul de praf ridicat de coloana germană în retragere şi le spuse oamenilor că pot fi liniştiţi. Urmărirea luase sfârşit.

Întors la Siwa, cu ochii ca de gheaţă şi încă furios, căpitanul Braunschweig întocmi un raport către superiorii săi. Raporta o înfrângere, şi de când e lumea lume, oamenilor de felul lui nu le-a plăcut să recunoască asemenea lucru. Dar era un raport interesant, „Comandoul care a izbutit să elibereze opt prizonieri de război din lagărul de aici, de la Siwa, constituie o formaţie neregulamentară cunoscută – aşa cum a declarat prizonierul nostru, soldatul McTone – sub numele de Grupul de Comando al Cetei de la Glasshouse. După câte s-ar părea, această unitate nu are statut oficial în cadrul Armatei Britanice şi este de fapt o adunătură de dezertori din armatele aliaţilor, toţi foşti deţinuţi pentru diverse delicte în închisoarea Serviciilor de Campanie Britanice. Conform declaraţiilor lui McTone,

această închisoare militară este cunoscută sub numele de „Glasshouse”.

Formaţia este comandată de un fost locotenent Britanic – John Offer – care a fost degradat şi condamnat, executând ulterior o perioadă de detenţie la Glasshouse, pentru o vină descrisă de prizonierul nostru drept „ciubucăreală” cu bunuri ale armatei. După câte credem noi, „ciubucăreală” ar însemna furt de bunuri ale armatei şi vânzarea lor în folos propriu. Offer, cunoscut cândva printre oamenii săi şi sub numele de Glasshouse John, mai ales pentru a-şi ascunde identitatea, şi-a luat cu de la sine putere gradul de căpitan, dar acest grad este cu totul lipsit de orice temei legal, el nefiind de fapt, decât simplu soldat”.

În partea de raport în care vorbea despre acţiunea sa de la Lacul de Nisip – după matură şi îndelungată chibzuinţă – Braunschweig scria:

„Când ostaşii noştri cei mai neprevăzători trecuseră de porţiunea de nisip mişcător şi în vreme ce se scufundau găsindu-şi acolo moartea, ceata de la Glasshouse a deschis asupra noastră foc susţinut şi intenţionat prelungit. Acest lucru a îngreunat în mod deosebit încercările noastre de a-i salva, pricinuind în acelaşi timp pierderi grele în rândul celor care încercau să vină în ajutorul camarazilor aflaţi pe punctul de a fi îngropaţi de vii. Dacă acest foc susţinut ar fi fost întrerupt, am fi avut mult mai puţine pierderi şi mulţi dintre cei ce şi-au aflat moartea în nisipul mişcător ar fi putut fi salvaţi. În asemenea condiţii, însă, doisprezece oameni au fost pierduţi în nisipul mişcător, iar de pe urma focului inamic am avut trei morţi şi nouă grav răniţi.”

Când raportul a ajuns la cartierul general al lui Rommel de la Derna, feldmareşalul a fost cuprins de o furie cumplită şi aprig duşmănoasă, neobişnuită pentru firea sa. O descriere a înfăţişării lui John Offer şi amănunte despre Ceata de la Glasshouse au fost distribuite tuturor unităţilor din Afrikakorps[1]

---

1 Corpul african. Mare unitate creată special de hitlerişti în 1941 pentru a veni în ajutorul aliaţilor italieni care suferiseră în nordul Africii grele înfrângeri. Comandată încă de la început de generalul, ulterior feldmareşalul,

şi din armata Italiană aliată, dimpreună cu punerea în gardă privitor la acţiunile desfăşurate în deşert de Ceata de la Glasshouse. În mod implicit reieşea că această ceată de criminali trebuie cu orice preţ să-şi primească pedeapsa cuvenită – şi mai cu seamă conducătorul ei.

Vestea îngrozitoarei morţi a camarazilor în nisipurile mişcătoare de pe întinsa Mare de Nisip se răspândi prin toate unităţile armatelor Axei şi, după cum se întâmplă întotdeauna cu astfel de istorii, pricinui un val de cruntă indignare, aşa încât de acum înainte, dacă vreun membru al Cetei de la Glasshouse ar fi căzut cumva în mâinile inamicului, l-ar fi aşteptat încercări nespus de grele. Cât despre John Offer, dacă germanii puneau mâna pe el, cu siguranţă că tare avea să dorească să nu fi văzut niciodată lumina zilei.

*

Sosirea Cetei de la Glasshouse în oaza Kufra, după două săptămâni îngrozitoare, luă aspectul unui triumf. Nu fiindcă unitatea însăşi s-ar fi simţit triumfătoare. Chiar şi după înspăimântătorul Lac de Nisip, traversarea întinsei Mări rămăsese totuşi o încercare dintre cele mai cumplite. Oricât de tari ar fi fost oamenii aceia, toţi – cu excepţia unuia singur ajunseseră la Kufra într-o stare neînchipuit mai proastă decât la plecarea din Siwa, câţiva chiar atât de istoviţi încât deveniseră doar simpli pasageri în partea din urmă a călătoriei.

Acea unică excepţie pomenită era căpitanul Offer. El începuse drumul cel de groază ca un om distrus, pisat într-un hal fără de hal de picioarele şi pumnii răzbunători ai soldatului McTone. Şi totuşi, cu fiece zi care trecea, în ciuda acelor încercări cumplite, starea lui nu înceta să se îmbunătăţească. Încetul cu încetul vânătăile şi umflăturile dispărură şi noianul durerilor conteni. Se înţelege de la sine că oamenii îl îngrijiseră, iar în primele zile de după trecerea Lacului de Nisip stătuse lângă şofer, în cabină. Astfel, starea lui se îmbunătăţise treptat

---

Erwin Rommel.

şi vitalitatea acestui om nu prea mare la trup oferise prilej de uimire şi admiraţie multora dintre însoţitori.

Cu cât se apropiau mai mult de Kufra, cu atât mai întremat părea să se arate comandantul lor. Umbla de colo-colo, cum nu se poate mai voios, îşi încuraja oamenii şi îi îmbărbăta ori de câte ori greutăţile deosebit de mari de pe unele porţiuni de drum îi aduceau în pragul deznădejdii.

— Daţi-i mereu înainte, băieţi, c-o scoatem sigur la capăt, le spunea deseori, la uitaţi-vă până unde-am ajuns, şi ce-a fost greu a trecut!

Partea cea mai teribilă fusese primejdia ce-i pândise pe Lacul de Nisip. În fiecare zi Offer scotea la iveală o harta pătată de sudoare şi le arăta unde se afla Siwa şi cam unde se găseau ei atunci. Faptul că vedeau cum mereu creşte depărtarea de Siwa şi în aceeaşi măsură scade cea până la Kufra le dădea mult curaj.

Era un conducător de mare clasă şi devotaţilor săi subordonaţi de la începutul călătoriei, cum erau de pildă, Walker, O'Keefe, Weybright, Tulger şi australianul Lahley, li se adăugaseră acum alţii, la fel de devotaţi. Tot aşa, ideea lui Offer datorită căreia izbutiseră la Lacul de Nisip să răstoarne situaţia în favoarea lor n-avea să fie nicicând uitată.

Radiotelegrafistul Weybright luase legătura cu baza L.R.D.G. de la Kufra şi transmisese un raport detaliat despre călătoria lor peste întinsa Mare de Nisip, despre felul cum păcăliseră o puternică formaţie germană de urmărire pricinuindu-i grele pierderi, despre faptul că aduceau cu ei ostaşii din formaţia lor căzuţi prizonieri. Adevărul era că, la sugestia lui Offer, amândoi înfrumuseţaseră mult realitatea când prezentară propria lor versiune privitor la cele întâmplate.

— Era o foarte puternică formaţie de urmărire, spusese Offer dus pe gânduri, atunci când împreună cu Weybright se apucaseră, la un popas de seară, să dichisească raportul.

— Da, *sir*, convenise Weybright, era o formaţie foarte puternică.

— O coloană motorizată.

— Sigur că da, *sir*. Şi Weybright îşi notă amănuntul ăsta în carnetul lui unsuros.

Niciodată n-am izbutit să număr toate vehiculele, din pricina condiţiilor optice dintre cele mai proaste, dar nu m-ar surprinde dacă ar fi fost vorba de un întreg regiment de blindate care se ţinea după coada noastră. Imaginaţia lui Offer începea să se înfierbânte.

— O mie de infanterişti? Weybright stărui o clipă asupra acestei idei, dar numaidecât reveni la deplina fidelitate faţă de comandant. N-am nici un fel de îndoială, *sir*. Nu putea să fie, mai puţin de un regiment de blindate. Nu m-aş mira nici dacă aş afla ca o întreagă divizie motorizată a fost pe urmele noastre. Imaginaţia lui Weybright nu vroia să se dovedească nici ea mai prejos.

— Ei, las-o încolo, Weybright, protestă Offer. Prea o facem de oaie, ce naiba. Ştii, băiete, trebuie să ţinem seama de modestia britanică, de simţul britanic al măsurii, nu-i aşa, ce zici? După care Weybright acceptă supus punerea la punct şi notă în carnet cuvântul „regiment”.

Offer se mai gândi o vreme la momentele petrecute în preajma Lacului de Nisip, când coloana germană se arăta cu încetul la vedere prin tremurătoarele valuri de aer. Apoi spuse: Am văzut turele de tunuri.

— Tancuri? întrebă Weybright, ţinând creionul gata pregătit.

Offer stătu pe gânduri. Tancuri? Nu, chiar şi pentru Marele Cartier General de la Cairo istoria cu tancurile pe întinsa Mare de Nisip ar fi fost greu de înghiţit.

— N-aş prea crede. Offer nu vroia totuşi să excludă definitiv surâzătoarea sugestie a lui Weybright. Mai degrabă vehicule pe şenile, asta s-ar putea.

— Chiar aşa, *sir*, întări radiotelegrafistul. Şi astfel, în raportul transmis se vorbi despre o extraordinară acţiune de ariergardă desfăşurată pe întinsul Mării de Nisip şi despre eroica G.G.C.U. care respinsese nenumărate atacuri ale unui regiment de blindate, pricinuind inamicului înainte de a se desprinde din

urmărire, grele pierderi în oameni, vehicule de transport simple şi vehicule pe şenile.

Înainte de transmisie, Offer se mai uită o dată peste raport şi spuse plin de admiraţie, adresându-se lui Weybright:

— E-o adevărată operă de artă. După război, tu şi cu mine ar trebui să ne apucăm împreună de scris, să facem literatură.

— La roman nu ne-ar bate nimeni, îi răspunse Weybright plin de entuziasm.

Căpitanul Offer se abţinu de la alte comentarii. La urma urmei, dacă aşa le place galonaţilor cei mari de la Cairo, de ce n-ar fi literaturizat şi ei puţin realitatea? În orice caz, dacă altora n-avea să le placă, lui Offer şi devotatului Weybright le mersese la inimă.

Dar probabil, că de data asta raportul lui Offer pusese la grea încercare credulitatea celor de la Cairo, fiindcă ceva mai târziu cei de la Kufra avură amabilitatea de a le înmâna din partea G.H.Q.[1] un mesaj cu următorul cuprins laconic: „Garnizoana germană de la Siwa nu are efectivele unui regiment. Verificaţi informaţiile raportate!”

Căpitanul Offer şi la fel de netulburatul Weybright verificară cu toată solemnitatea mesajul transmis anterior şi până la urmă ajunseră la concluzia că se cam întrecuseră cu gluma. Aşa că numaidecât urmă o foarte frumoasă mostră de verificări şi raportări solid întemeiate: „în mesajul precedent strecurat eroare. În loc de regiment, rugăm a se citi coloană de forţă necunoscută”. N-aveau remuşcări, fiindcă îşi spuneau că şi aşa cei de la Cairo tot au să se bucure.

Lucrul care îl făcu pe fostul actor să cam strâmbe din nas fu o nouă intervenţie a celor de la Cairo, tot ca urmare a raportării victoriilor repurtate în deşert de către G.G.C.U, şi anume cererea ca aceştia să-şi decline identitatea: „Nu posedăm date despre nici o formaţie cunoscută sub denumirea de G.G.C.U. Rugăm identificaţi”.

După acea uşoară strâmbare din nas, Offer se mulţumi totuşi să ridice din umeri şi să-i spună fidelului său subordonat:

— N-au decât să caute singuri. Dă-o dracului! Parcă

---

1 General Headquarters - Marele Cartier General.

se spunea că au şi ei serviciu de informaţii – nu?

*

Când hodorogitele de Chevroleturi ajunseră în faţa comandamentului L.R.D.G. din Kufra, fură întâmpinaţi de un foarte arătos căpitan cu numele de Tony Leslie. Era un zdrahon înalt cât toate zilele, cu înfăţişare îndrăzneaţă, cu o barbă neagră şi stufoasă şi având pe cap acel arătos acoperământ purtat de arabii nomazi şi numit kefir. Offer îl mai văzuse odată, la Siwa, şi numai câteva minute, dar un astfel de om nu putea fi uşor dat uitării.

Izbuti să sară din camion cu oarecare agerime şi cu surâsul întins pe toată faţa. Pe chip încă i se vedeau din belşug urmele rănilor şi loviturilor, dar cel puţin îi dispăruseră petele decolorate din jurul ochilor. Ceilalţi oameni ai săi coborâră din camioanele supraîncărcate arătând ca un cârd de moşnegi, impresie accentuată şi mai mult de praful din pustiu care îi acoperea din creştet până în tălpi, făcea ca părul să le pară albit, genele şi sprâncenele le erau acoperite cu praf fin care le îmbrăca obrajii şi sărea ca norii din îmbrăcăminte de îndată ce se scuturau. Numai că cei din L.R.D.G. erau obişnuiţi cu asemenea privelişti, fiindcă şi ei nu o singură dată arătaseră la fel când se întorseseră din pustiu.

Împreună cu căpitanul Leslie se mai aflau încă o seamă de oameni din L.R.D.G., ofiţeri ori grade inferioare, care izbucniră în strigăte de bucurie când îşi văzură camarazii scăpaţi din prizonierat. Nu era vorba de vociferări foarte ordonate şi disciplinate ca ale germanilor, ci de strigăte parcă mai sfioase, emise de glasuri britanice care par a se adresa vecinilor spunându-le că cer ajutor dar sunt şi ei gata să ajute.

Sergentul şi ceilalţi camarazi ai săi salvaţi din prizonierat se arătau încântaţi de primire şi împărţeau nenumărate strângeri de mână şi bătăi pe spate, până la urmă hotărându-se să se ducă în alai la o cantină unde îi luară şi pe cei din Ceata de la Glasshouse. După ce Maye şi ceilalţi povestiră prin ce acţiune îndrăzneaţă fuseseră salvaţi din prizonierat şi prin câte

trecuseră până să ajungă la Kafra, nimic nu mai părea să fie prea bun pentru ceata de la Glasshouse. Cei de la L.R.D.G. ţineau neapărat să dea de băut. Noaptea aceea se dovedi foarte costisitoare pentru aceşti oameni ai deşertului, fiindcă musafirii sufereau totdeauna de o sete nepotolită chiar şi fără să fi trecut mai întâi peste Marea de Nisip. Pe la miezul nopţii, băieţii din G.G.C.U. Începură să creadă că toată truda, chiar şi străbaterea Lacului de Nisip, meritase din plin să fie suportat, părere la care renunţară a doua zi dimineaţa, când inevitabila mahmureală le aduse aminte că alcoolul nu e în orice împrejurări o binecuvântare pentru omenire.

Căpitanului Offer i se oferi posibilitatea de a frecventa popota ofiţerilor. I se dădu o uniformă curată, un cort rezervat în exclusivitate nevoilor sale şi plasat în spatele comandamentului L.R.D.G., o casă arăbească veche, dar confortabilă, cu grădină împrejmuită de ziduri, iar în cele din urmă avu loc în cinstea sa un foarte vesel ospăţ. John Offer consumă ca un purcel, bucatele pregătite după datinile localnicilor, însă bău ca un veritabil gentleman, acesta fiind tocmai lucrul aşteptat din partea lui de întreaga popotă a ofiţerilor. După aceea statură de vorbă ceasuri întregi, adunaţi în grădină la lumina lunii, unde un slujitor băştinaş le aducea băuturi reci ori de câte ori era trebuinţă. Dacă ăsta e războiul, îşi spuse nu o singură dată Offer, atunci el, unul, e în stare să-l îndure încă lungă vreme.

Dovedind multă politeţe, în seara aceea nici unul dintre cei de faţă nu puse întrebări directe. Nu se rosti nici un „Cine anume eşti?”; „Din ce unitate faci parte?”; „Ce planuri ai acum?”. Cavalerii de capă şi spadă sunt foarte discreţi şi nu-i interesează nimic din treburile altora.

Cu toate acestea, a doua zi, după cel mai minunat somn din câte îşi amintea Offer să fi dormit vreodată şi după un examen medical făcut de un ofiţer medic, însoţit de o droaie de asistenţi medicali de acolo, de la Kufra, căpitanul Leslie îşi manifestă interesul faţă de G.G.C.U. Offer se întreba dacă în spatele unei atât de delicat manifestată dorinţă de a se dumiri nu cumva se ascunde un îndemn primit prin radio de la G.H.Q.

Totul a început în cursul serii. Apucase să cerceteze fugar Kufra şi decisese că nu se putea compara cu Siwa – aici era mult prea multă soldăţime, pe de o parte, iar pe de alta lipsea ceva din liniştea de la Siwa. Aşa că se hotărâse să rămână la răcoarea popotei, dar numai până în clipa când împrejurările vor da prilej Cetei de la Glasshouse să o ia din loc.

Căpitanul Leslie veni la cantină ceva mai târziu în seara aceea şi Offer se gândi că celorlalţi ofiţeri li se şoptise să-i lase singuri, pentru ca Leslie să poată vorbi. La gândul acesta, John Offer zâmbi cu îngăduinţă. Era pe deplin pregătit pentru orice discuţie şi se aştepta la o seară în care talentul său actoricesc să se poată desfăşura în voie.

Leslie o luă pe departe ca să ajungă la ce îl interesa pe el, fiindcă nu se poate să dai buzna arătând la vedere că eşti tare curios să afli lucruri privitoare la treburile altuia. Existau în privinţa asta anumite orgolii. Se pot obţine toate informaţiile posibile, dar cu condiţia să procedezi abil şi să nu pui întrebări prosteşti ori prea străvezii. De fapt, formula era aceea de a lăsa totdeauna celuilalt portiţa deschisă, astfel încât, dacă scăpa cumva vreo vorbă, să se poată desfăşura nestingherit. Totul era ca interlocutorul să nu fie cu nici un chip, dar cu nici un chip, stânjenit de întrebări directe. Şi aşa ceva nu s-a întâmplat.

Căpitanul din L.R.D.G. deschise larg o portiţă ispititoare. Tehnica deschiderii portiţei e simplă. Stai liniştit pe scaun şi vorbeşti despre ale tale, iar dacă celălalt respectă regula, atunci are să scape câte ceva, atât cât vrea el şi nu mai mult, despre ale lui. Bineînţeles, secrete militare importante nu trebuie divulgate şi nici un ofiţer ori adevărat gentleman nu se poate aştepta să i se divulge chestiuni militare ultrasecrete. Oamenii de meserie cunoşteau foarte bine aceste reguli şi cei mai mulţi se descurcau bine printre ele.

Căpitanul Leslie vorbi despre aventurile din deşert ale L.R.D.G.-ului şi despre misiunile speciale pe care le îndepliniseră. Erau lucruri teribil de interesante, chiar aşa cum le expunea Leslie – căci încă una dintre reguli pretindea să vorbeşti ca despre lucruri obişnuite, să nu faci pe grozavul; asemenea greşeli comiteau numai mitocanii. John Offer îşi spuse

în sinea sa: „Astă seară o să fiu cam mitocan” şi o astfel de perspectivă avea darul să-l aţâţe. Ştia că are să se descurce de minune, fiindcă datorită talentului său actoricesc şi puterii de a stăpânii rostirea cuvintelor, avea să spună lucruri uluitoare, lăsând totuşi impresia de modestie. John Offer se aştepta la un amuzament de zile mari.

După ce vorbi cu spor o bună bucată de vreme, Leslie se lăsă pe speteaza scaunului şi, cu paharul în mână, aşteptă să vadă ce are de spus celălalt. „Arde de nerăbdare să afle ce înseamnă G.G.C.U.”, îşi spuse Offer şi hotărî să-i dezvăluie – aşa, câte ceva.

John Offer îşi aşează cu mare grijă paharul pe masă, pe urmă aruncă în jur o căutătură furişată, cum face omul când vrea să se asigure că nimeni nu trage cu urechea. Mişcarea era foarte bine executată, scurtă şi ascunsă, sugerând că ar fi fost un fel de reflex involuntar ce vroia să treacă neobservat de gazdă. Bineînţeles că Leslie o observă şi inima începu să-i bată mai tare când îşi dădu seama că avea să afle lucruri într-adevăr confidenţiale de la acest om plăcut şi rafinat în ciuda faptului că avea nasul zdrobit. Dar un adevărat om de nădejde poate întotdeauna să fie recunoscut, iar în privinţa asta nasurile zdrobite îşi au şi ele rolul când e vorba de stabilirea unei ierarhii.

— Ştii, Les – aşa îi spuneau căpitanului Leslie toţi camarazii săi ofiţeri – mie povestea asta de la Siwa mi-a cam încurcat treburile. Offer făcu să i se citească pe faţă supărarea, zâmbetul îi dispăru pentru o clipă şi riduri de nemulţumire îi apărură în jurul ochilor. Ridică privirile şi se uită drept în ochii uriaşului ofiţer cu bărboi negru care îl asculta cu încordare, dar fără a lăsa ca lucrul acesta să se vadă. Toate planurile mi-au fost date peste cap din pricina unui fleac, în definitiv, murmură el jucându-şi de minune rolul.

Zâmbetul voios îi reveni pe buze, efectul fiind crearea imaginii unui om care îşi pierduse o clipă stăpânirea de sine, dar îşi revenise imediat.

— Porniseşi... Căpitanul Leslie ridică paharul la lumină, în dreptul becului unei lămpi electrice pe care se puteau citi

dovezile morţii câtorva foarte interesanţi fluturi africani. Rostea cuvintele cu cea mai mare delicateţe. Porniseşi vreo misiune?

— O mică reprezentaţie.

— Cu baza la Siwa, era o afirmaţie fără nimic din stângăcia ce-ar fi constituit-o o întrebare directă.

O uşoară ridicare din umeri. Offer îl prinsese şi se pricepea cum să-l joace. Avea de-a face cu un vânat de soi – şi ofiţer şi gentleman. Răspunsul fu un murmur stins, murmur fiindcă trebuia să sugereze o confidenţă cât mai tainică:

— Ei, nu cine ştie ce. Înţelegi, pe-acolo eram doar în trecere. Făcu o pauză şi începu să-şi rotească paharul ştiind bine că Leslie îi aştepta cu nerăbdare cuvintelor. Tot murmur, dar încă şi mai stins: De fapt, la Derna trebuia să ajung.

De ce tocmai Derna? Offer habar n-avea. Trebuia să spună ceva şi Derna îi venise atunci în minte – asta-i tot.

— Derna. Leslie se aplecă în faţă, jucându-se cu paharul şi ochii i se îndreptară aproape speriaţi către cei ai lui Offer, dar numai pentru o singură clipă, căci numaidecât se lăsară în jos. Fierbinţeală mare la Derna în perioada asta a anului. Apoi, foarte cu grijă, adăugă: Vreau să spun că Rommel acolo şi toate celelalte, ştii... Şi imediat se uită la chipul lui Offer, să-i prindă reacţia.

— Rommel? Offer repetă cuvântul cu aceeaşi atenţie şi precizie cu care îl rostise Leslie. John Offer uitase că la Derna se afla acum cartierul general al lui Rommel. Nu-i nimic, în cazul când căpitanul Leslie socotea că dăduse peste ceva important, atunci Offer era dispus să-i cânte în strună. Rommel e la Derna? Cred c-a pomenit cineva despre faptul ăsta... – O pauză actoricească. Şi câtă influenţă avea asupra auditoriului o asemenea pauză! –...când mă aflam la Cairo.

— Aha! Leslie credea că i se spune ceva foarte important şi deci foarte secret. Rommel, Derna şi cineva care vorbise cu Offer la Cairo. Căpitanul Leslie considera că izbutise să conducă toată discuţia după voia lui şi cu mare iscusinţă aruncă nada: Bietul Keyes![1]

---

1 Este vorba de Geoffrey Keyes, fiul amiralului flotei Sir Roger Keyes, maior în armata britanică. S-a aflat în fruntea unui grup de comando care, în

Keyes? Offer se întreba: „Cine-o fi Keyes? Şi ce legătură o fi având cu discuţia noastră?” Continua să joace aşa cum pornise.

— Da, bietul Keyes, sărmanul de el, spuse abia auzit, ridică paharul şi bău cu solemnitate, lăsând impresia că închină un toast în cinstea cuiva, probabil a unuia care îşi găsise sfârşitul în cine ştie ce triste împrejurări. În seara aceea căpitanul John Offer avea inspiraţie; tot ce făcea se potrivea de minune cu situaţia.

— Mă întreb ce curs ar fi luat războiul dacă Keyes ar fi pus mâna pe Rommel în noaptea aceea, la Derna? murmură gânditor Leslie şi în aceeaşi clipă lui Offer îi căzu fisa. Prin urmare, era vorba de colonelul Keyes, fiul lui Zeebrugge Keyes[1]. Ucis cu prilejul unei acţiuni de comando asupra cartierului general al lui Rommel de lângă Derna. Asta se petrecuse în vremea când el se afla întemniţat la Glasshouse, dar mai târziu aflase despre toată povestea. Acum Offer ştia foarte bine ce se petrece în capul lui Leslie.

Câteva minute privi peste zid silueta palmierului proiectată pe cerul înstelat. Apoi vorbi foarte grijuliu, lăsându-l pe Leslie să vadă că îşi alege cu multă atenţie cuvintele:

— Ar fi putut schimba cu totul cursul războiului în Africa de Nord, doar ştii, Les. El este cheia cheilor. Vreau să spun că de s-ar găsi cineva – apăsă uşor pe cuvântul acesta – cineva în stare să-i vină de hac lui Rommel, asta ar face cât o bătălie câştigată, dacă n-ar însemna chiar câştigarea războiului din deşert.

---

noaptea de 17 noiembrie 1941, a încercat printr-o acţiune foarte îndrăzneaţă să-l ia prizonier sau să-l ucidă pe feldmareşalul Rommel. Acţiunea a eşuat şi maiorul Keyes a căzut la datorie. Înainte de plecarea în acţiune i-a trimis tatălui său o scrisoare în care spunea: „Dacă raidul nostru reuşeşte, înseamnă că Anglia va face un pas înainte, iar acest lucru are imensă importanţă, chiar dacă ar fi să-mi aflu în luptă sfârşitul zilelor".

1 Amiralul-Roger Keyes fusese astfel supranumit ca urmare a îndrăzneţei sale acţiuni, întreprinse în timpul primului război mondial cu scopul de a bloca şi distruge baza submarinelor germane de la Ostende; ceea ce a însemnat o teribilă lovitură dată flotei de război germane.

— Adevărat... Şi acum înspre Derna te duci? Căpitanul Leslie se uita de data asta drept în ochii lui Offer, iar Glasshouse John privea deschis în ochii victimei sale.

— La Derna ne ducem, zise Offer, lăsând ca o scânteie de aprigă cruzime să-i licărească în ochi. Asta era tot. Nu mai rămânea de adăugat nimic. Căpitanul Leslie mai oftă o dată, apoi se destinse. Acum era încredinţat că ştie totul.

Surâsul cuceritor apăru din nou pe chipul plin de vânătăi, dar şi de voioşie al lui Offer. Glasul însă îi rămânea tot stins, aşa cum se cuvine pentru mărturisiri dintre cele mai tainice: Să-ţi mai spun un singur lucru, bătrâne, dacă s-o găsi vreun mahăr de pe la Cairo să te întrebe despre noi, trimite-l frumuşel la plimbare, da? Astea nu-s chestii pe care să le ştie multă lume. Sorbi din nou din pahar şi veselia iarăşi îi apăru în glas. Ştii, totul mi se pare de mai mare hazul. Vreau să spun toată secretomania asta. E un fel de teatru, sau cam aşa ceva, dar n-avem încotro şi trebuie să respectăm regulile jocului.

— Da... zise Leslie, arătând multă îngăduinţă pentru astfel de frivolităţi, însă mai târziu, când se află în mijlocul ofiţerilor săi din L.R.D.G., vorbi foarte sobru despre Offer:

— Mai adineauri am stat de vorbă cu el. Flăcău de ispravă. Absolut de mâna-ntâi. Îşi întoarse privirile către întunericul de afară şi nu le mută de acolo în vreme ce continuă, alegându-şi şi de data asta cu multă grijă cuvintele. Îs porniţi la o treabă importantă, băieţii ăştia. Ceva al dracului de important, atâta vă pot spune. Îi simţea pe ceilalţi sorbindu-i cu sete cuvintele şi voia să mai prelungească tensiunea din acele momente. Pe dumnezeul meu că e vorba de ceva grozav. Răsuflă adânc şi pe urmă duse paharul la gură, lăsând să se vadă cât de mare îi este admiraţia, iar în vremea asta camarazii lui mureau de curiozitate să afle mai multe, dar erau gentlemeni prea desăvârşiţi ca să pună întrebări.

Şi deodată, cu multă vioiciune, schimbă tonul:

— Bineînţeles că nu pot vorbi despre lucruri de astea. E un joc ceva mult prea important ca să putem risca s-ajungă subiect de discuţie pe la colţuri. Bine că mi-am adus aminte: dacă se întâmplă să vă pună cineva cine ştie ce întrebări despre Offer,

trimiteţi-l imediat la plimbare, fără vorbă multă. Nici măcar Marele Cartier General de la Cairo nu e la curent cu chestia asta.

Dacă l-ar fi auzit vorbind astfel, John Offer ar fi fost în culmea fericirii, fiindcă ar fi văzut realizat pe de-a-ntregul tot ce urmărise prin jocul de teatru din seara aceea.

O singură întrebare avu de pus respectuosului auditoriu:

— Ia spune, Les, ai aflat cumva ce însemna G.G.C.U.? Cei de la Cairo par să nu ştie nimic.

— Cei de la Cairo nici nu trebuie să ştie. Când e vorba de ceva secret, nu poţi avea încredere în ştabii cei mari – doar ştiţi bine.

Cu toţii, căpitani şi locotenenţi izbucniră în hohote de râs, râs ce voia să spună că era de neînchipuit cu câtă iuţeală ajungeau câteodată nişte neisprăviţi în posturi înalte de comanda, în vreme ce tineri temerari şi pricepuţi îşi căpătau cu atât de mare încetineală răsplata cuvenită.

Un foarte arătos locotenent din L.R.D.G., Jack Edwardes pe nume, ras la sânge în mijlocul popotei plini de bărbi hirsute îi făcu pe toţi să izbucnească în hohote spunând:

— G.G.C.U.? Păi asta-nseamnă *Got Gutsy Come-Uppance*[1] şi toţi fură de acord că era ceva cu adevărat potrivit pentru John Offer cel cu nasul turtit.

Offer se întoarse la cortul lui şi acolo îl găsi pe Weybright care îl aştepta de atâta vreme. Nu vroia decât să-l întrebe dacă are ceva de transmis prin radio; Weybright se plictisea şi tare ar fi fost dispus să-şi mai facă de lucru cu transmiţătorul. Dar cui şi ce mesaj să transmită? Amândoi căzură de acord că nu aveau nici un prieten în afara Kufrei şi că prin urmare, n-ar fi avut nici un rost să transmită vreun mesaj către lumea din afară, oricât de frumos ar fi izbutit el să-l meşterească, chiar dacă ar fi fost vorba de cel mai grozav roman.

— Cu cât vom sta mai cuminţi aici la Kufra, cu atât mai multă vreme ne vom înfrupta din bucuriile vieţii, spuse Offer cu adâncă înţelepciune. Prietene dragă, lasă-l încolo de transmiţător. Îi plăcea foarte mult mătăhălosul radiotelegrafist. Din ce îl cunoştea mai bine, avea tot mai profund respect pentru

1 Daţi dracului când e la o adică.

Weybright. Un om cât se poate de dotat din punct de vedere intelectual, deşi ura împotriva ierarhiei de vârf a armatei britanice părea uneori patologică.

Weybright tocmai dădea să plece, când Offer îl reţinu:

— Tare mi-e teamă, bătrâne, că va trebui să retrag un început de făgăduială făcută în vremea când ne aflam la ananghie.

— Făgăduială? întrebă Art Weybright foarte mirat.

— Nu ţii minte că aproape hotărâsem să coborâm pe tărâmul literelor şi chiar ai fost destul de neprevăzător ca să pomeneşti despre romane.

— A, de asta e vorba! Weybright stătea în loc uluit şi se întreba ce avea să mai urmeze.

— Nu, prietene, n-am stofă de scriitor. Sunt hotărât să mă întorc la vechea mea îndeletnicire – teatrul!

Destul de intrigat, Weybright se depărta cu paşi domoli. Când pomenise de teatru, chipul ofiţerului său comandant păruse iluminat ca de un vis, chipul unui om căzut în extaz. Weybright clătină din cap şi dădu totul uitării.

Nu tot aşa procedă căpitanul John Offer. Nu trecuse mult de când jucase una dintre cele mai desăvârşite scene de actorie din viaţa sa; scurtă, ce-i drept, dar tocmai de aceea atât de plăcută. Şirul acela de tăceri, subtilităţile acelea de intonaţie şi mimică, totul cântărit la miligram pentru a face pe cineva să creadă un anume lucru. Şi reuşise din plin, într-un chip magnific – în privinţa asta, Offer nu avea nici cea mai mică îndoială.

— Pe dumnezeul meu, mare actor sunt! – îşi spuse pe când se întindea pe un pat de campanie pus cu grijă la dispoziţia lui de gazdele atât de respectuoase. N-am de gând să-mi irosesc talentul apucându-mă de scris – îl voi închina unei lumi care să merite! Bineînţeles, se gândea la lumea teatrului.

Se cam cherchelise. Cel din urmă gând, un gând tare plăcut, care îi trecu prin cap înainte de a adormi fu acela că Leslie fusese pe deplin convins: Ceata de la Glasshouse pornise la îndeplinirea unei noi misiuni, aceea de a-l răpi sau ucide la Derna pe feldmareşalul Erwin Rommel. De, dacă lui Leslie îi plăcea să creadă aşa, n-avea decât. Bietul Keyes – adevărat! Ce

om minunat şi curajos! Debarcase de pe un submarin în apropiere de Derna şi împreună cu oamenii săi luară cu asalt cartierul general al lui Rommel, dar el fusese împuşcat. În orice caz, Rommel nu se afla acolo în vremea aceea. Lui Geoffrey Keyes i se acordase V.C.[1] cu titlu postum, John Offer nu dorea nici un fel de V.C, nici cu titlu postum şi nici în timpul vieţii. Ar fi vrut să ducă doar o viaţă liniştită, să se gândească bine, mai curând la Siwa...

John Offer dormi somnul liniştit al omului fără de temeri şi fără mustrări de conştiinţă. Totuşi, dacă ar fi ştiut ce-i trecea prin minte la vremea aceea căpitanului Leslie, ar fi avut coşmaruri.

*

Abia la câteva zile discuţia lor liniştită şi intimă, purtată sub cerul înstelat, căpitanul Leslie îi spuse lui Offer ce anume avea în minte. Glasshouse John se bucura cu adevărat de viaţă, deşi se simţea puţin cam cu musca pe căciulă din pricina acelei înşelătorii. Vedea în ochii vestiţilor şi durilor ofiţeri din L.R.D.G. cât de mult respect îi poartă. Cu toţii acceptaseră de la bun început ideea că Offer se pregătea pentru o faptă extraordinară, ceva atât de important încât până şi experimentatul căpitan Leslie trebuia să se mulţumească a-l privi cu respect şi admiraţie, aşa că toţi se ţineau după el şi căutau tovărăşia căpitanului Offer pentru care nimic nu putea fi prea bun.

Pe Offer treaba asta îl amuza, dar reacţiona totdeauna cu sobrietatea ce-i stă oricând bine unui erou întreprinzător.

La vremea potrivită, se duceau cu maşinile lângă terenul de aterizare ca să aştepte sosirea vreunui avion de la Cairo. De obicei, era vorba de un avion de tip Bombay, care nu sosea în fiecare zi, aşa că venirea lui constituia un eveniment. Unii dintre ofiţeri se duceau de fiecare dată să-l aştepte, cu speranţa că doar s-o găsi la bordul lui cineva cunoscut şi pe care să-l poată întâmpina cum se cuvine. Indiferent de ce ar fi crezut John Offer

---

1 *Victoria Cross* (Crucea reginei Victoria), înaltă decoraţie britanică, înfiinţată în 1850 şi acordată pentru fapte de bravură deosebite.

în primele zile, Kufra era o fundătură nenorocită, unde nu găseai decât prea multă căldură, prea multe şi felurite mirosuri şi muşte şi prea puţine de făcut. De aceea, plecarea în misiune era pentru cei mai mulţi o binefacere fiindcă oferea prilejul de a părăsi Kufra. Aşa că orice chipuri noi, venite cu ispititoare poveşti despre lucruri petrecute la Cairo sau Alexandria, erau întâmpinate cu nespusă bucurie.

Avioanele Bombay mai aduceau şi noi provizii de bere, biscuiţi, ţigări şi bunătăţi în cutii de conserve, menite să facă perioadele de lâncezeală de la Kufra aproape suportabile. Se întâmpla să aducă şi articole de mare lux: odată, un preafericit şi vajnic războinic de birou de la Cairo a izbutit să-şi înfierbânte cu whisky atât de rău imaginaţia încât s-a gândit că popota lor are mare nevoie de un pian şi a dat ordin ca la bordul primului Bombay sa se afle asemenea sculă. Ba, odată s-a întâmplat ca vreo câteva infirmiere să fie amatoare de-o scurtă excursie în deşert şi şi-au petrecut noaptea la popotă – o noapte pe care nimeni n-avea s-o mai uite.

Plini de tot soiul de speranţe s-au dus deci, la prăfosul teren de aterizare şi au privit cum se iveşte avionul pe albastrul cerului, cum sare ca o capră când ia contact cu terenul şi aruncă nori de praf galben ca nişte jeturi de abur dintr-un cazan aflat sub presiune. Numai că în ziua aceea vechea maşinărie de cărat mărfuri nu aducea nici un lucru care le-ar fi putut trezi entuziasmul.

Pilotul coborî şi cu multă voie bună stătu la palavre cu ei, apoi întrebă dacă e cineva dispus să-l însoţească la întoarcere. Astfel află John Offer că se întâmplau şi asemenea lucruri; adică, uneori fie ofiţeri, fie alt personal din L.R.D.G. plecau pe tăcute până la Cairo, se destrăbălau o noapte, apoi se întorceau, exact aşa cum plecaseră, cu Bombay-ul următor.

— E cam deprimant, murmură Leslie, să te întorci în fundătura asta după ce-ai dat cu nasul prin bombele de la Cairo. Vorbele îi fură însoţite de un gest ce exprima lehamite.

— Ba, drept să-ţi spun, mie-mi place foarte mult, zise Offer cu simplitate şi era pe deplin sincer. Încă nu ajunsese să simtă faţă de Kufra aceeaşi aversiune ca şi căpitanul Leslie.

— Ai dreptate, conveni Leslie pe când se întorceau cu pas domol către jeepul cu care veniseră. Când ţi-s ochii vlăguiţi după săptămâni petrecute în deşert, priveliştea Kufrei îţi merge la inimă. Dar pe mine, unul, după câteva zile mă cuprinde din nou neastâmpărul. Înţelegi? Încep să ard de dorul de a porni iar la acţiune.

Offer îi spuse că îl înţelege perfect şi că şi el e unul care nu poate suferi să stea cu mâinile în sân. „Eşti un mincinos neruşinat" îşi spuse, dar fără umbră de reproş. Cui îi place să pornească în misiune, n-are decât. Cu plictiseala are să se descurce el...

— Mai lâncezim o săptămână şi pe urmă, slavă Domnului, pornim la treabă, îi spuse Leslie. Se urcară în jeep. Începem pânda la şosea.

„Pânda la şosea" era poate cea mai strălucită contribuţie adusă de L.R.D.G. la efortul de război al aliaţilor. Câteodată îşi trimitea oamenii la o mie de mile depărtare, prin locuri ascunse din pustiu aflate în spatele liniilor inamice, de unde, cu binoclurile la ochi, aveau posibilitatea să supravegheze mişcările de trupe ale forţelor Axei pe şoseaua de pe coastele Mediteranei. În felul acesta generalii de la Cairo dispuneau în fiece minut de preţioase informaţii cu privire la concentrările de forţe inamice, mergând până la ultimul tanc ori car blindat.

Străbătură fără grabă drumul până la popotă. De îndată ce lăsară în urmă terenul deschis al pistei de aterizare şi pătrunseră printre palmieri, atmosfera deveni suportabilă, în ciuda arabilor şi a animalelor acestora, care ţineau cu tot dinadinsul să se slujească de dreptul lor de a merge totdeauna numai prin mijlocul drumului.

— De data asta unde vă duceţi? Era o întrebare pe care Offer putea s-o pună, fiindcă „pânda la şosea" dura de prea multă vreme ca să poată constitui un secret pentru cei de la popotă. La Benghazi?

Leslie izbuti cu mare chin să ocolească un bătrân patriarh,- amator de sinucidere, ieşit brusc în faţa maşinii.

— Mult prea departe ca să putem fi de vreun folos. Nu... La Derna.

Om sensibil, Glasshouse John tresări la auzul acestui cuvânt. Pus în legătură cu discuţia lor de mai înainte, în dimineaţa aceea numele Derna căpăta semnificaţii deosebite.

— Derna? repetă Offer pe ton nepăsător, ca nu cumva să se trădeze.

— Derna. Viitorul vostru domiciliu, de altminteri, zise Leslie cu şiretenie. Sunt convins că ardeţi de nerăbdare să treceţi odată la treabă.

Offer îl asigură din toată inima că aşa stăteau lucrurile. N-avea încotro. Trebuia să-şi joace în continuare rolul deşi, de data asta avea un fel de presimţire c-o să regrete amarnic.

— Nu poţi amâna prea mult – Rommel n-o să stea la Derna cât lumea. Era, de fapt, o stângăcie din partea lui Leslie să alăture numele feldmareşalului de cel al localităţii pomenite.

— Sigur că nu. Aş zice că asta îmi complică şi mai mult misiunea. Offer luă atunci o mutră plină de îngrijorare. Doamne, ce-ar fi să se mute frontul cine ştie unde câtă vreme noi stăm şi lenevim pe-aici?

Ca băiat de zahăr ce era, Leslie căuta să-i sară într-ajutor:

— Bătrâne, să ştii că-mi dau seama cât de îngrijorat eşti. Dar, uite, de ce n-aţi veni cu noi?

Aşa începu încurcătura. Vasăzică să plece de la Kufra şi să se care cu cei din L.R.D.G. până la Derna? Pentru la ce? se întrebă Offer, uitând de gramatică. Ce-l durea pe el în cot de Rommel şi de Derna? Ce de trăsnăi îi mai treceau prin cap şi lui Leslie ăsta? Când tot ce-ar fi dorit el, Offer, era să fie lăsat în plata Domnului aici, la Kufra. Numai că trebuia să-şi joace rolul, fir-ar ea să fie de treabă! Ce dracu l-o fi apucat să-i înşire lui Leslie toată povestea aceea cu Rommel?!

— De ce n-am veni? întrebă cu glas plin de entuziasm. Păi, ar fi într-adevăr grozav, zău aşa! Când spuneai că plecaţi? În vremea asta mintea lui Offer căuta cu înfrigurare o soluţie.

— Exact peste şapte zile.

— Aha! făcu Offer, strecurându-şi în glas o nuanţă de regret. Stau şi mă gândesc dacă nu cumva e puţin prea devreme. Câţiva dintre oamenii mei cei mai de nădejde au ajuns

chiar la capătul puterilor de pe urma luptei şi a tuturor necazurilor de la Lacul de Nisip. Înţelegi?

— Sigur că-nţeleg, dar aş pune rămăşag că până într-o săptămână toţi flăcăii tăi au să se-nzdrăvenească şi-abia or s-aştepte să plece la treabă. Ai flăcăi unul şi unul, am văzut eu, John.

— Da, s-ar putea să ai dreptate. Offer rosti fraza pe un ton care arăta limpede cât de bucuros s-ar lăsa convins că lucrurile vor ieşi bine. Însă în sinea lui îşi spunea înciudat: „Pe dracu o să mergem cu tine, amice!” Până la sfârşitul săptămânii ăsteia are să găsească el vreo scuză ca să rămână frumuşel la Kufra, unde era bine şi linişte, şi să-l lase pe Rommel să fie împuşcat de alt eroul lacom de decoraţii. Glasshouse John era om cu scaun la cap, iubea viaţa tihnită şi era hotărât să şi-o asigure... Îi trecu prin minte gândul ciudat că în cazul când izbutea să rămână la Kufra, ar fi putut să dea o raită pe la Cairo şi s-o facă latră.

În realitate, Offer nici nu prea îl luase în serios pe căpitanul Leslie. N-avea cum – de fapt, nici nu se gândea să omoare pe cineva şi cu atât mai puţin pe Rommel, iar în cazul ăsta ce naiba puteau să caute ei toţi la Derna, ce să facă tocmai acolo? Să străbată o mie de mile de deşert? Şi pe urmă? Mintea lui Offer nutrea speranţa fără rost că s-ar putea ca Leslie să nu vorbească serios. Dar Leslie vorbise foarte serios.

Pe măsură ce zilele treceau, Offer devenea din ce în ce mai îngrijorat. Leslie se dovedea incredibil de hotărât şi chiar se apucă să ia fel de fel de măsuri pentru a-i ajuta pe cei din Ceata de la Glasshouse să se pregătească de drum. Le făcu rost numai el ştie cum, de încă două Chevroleturi – cei din L.R.D.G. foloseau numai jeepuri – şi nu era zi de la Dumnezeu să nu le ofere alte şi alte lucruri, cum ar fi merinde, fel de fel de bidoane şi de piese de schimb, de care s-ar fi putut să aibă nevoie. Omul se dovedea cum nu se poate mai îndatoritor, iar căpitanul Offer îşi arăta recunoştinţa prin mulţumiri cât mai curtenitoare.

Lucrul cel mai dificil şi care devenea din ce în ce mai supărător pentru Offer era datoria de a-şi juca în continuare subtilul rol asumat. Faţă de Leslie trebuia să-şi arate nerăbdarea de a porni cât mai curând, pentru a-l convinge astfel pe ofiţerul

din L.R.D.G. că se teme grozav ca nu cumva să ia prea târziu contact cu inamicul, şi în acelaşi timp să încerce a pregăti condiţiile pentru găsirea vreunui pretext de a nu pleca o dată cu el.

Aşa de pildă, încearcă marea cu degetul spunându-i lui Leslie că ar fi mai bine ca ei s-o ia înainte şi Offer cu oamenii lui să-i ajungă din urmă. Dar Leslie se mulţumi să surâdă îngăduitor. Nimeni nu era în stare să-i ajungă din urmă pe stăpânitorii deşertului o dată porniţi la drum.

— Lasă, John, o să mai aşteptăm şi noi încă două zile, îi spuse Leslie cât se poate de îndatoritor şi spulberând cu totul nădejdile lui Offer. La un drum atât de lung cum e cel până la Derna, nu-i mare lucru să recuperăm două zile.

Apoi, încă o dată, Offer încercă să spună că oamenii săi tot nu se refăcuseră după atât de grelele încercări, dar când căpitanul Leslie îi trecu în revistă împreună cu el, tâlharii arătau aşa de zdraveni şi înfloritori, încât se văzu silit să renunţe imediat la manevra încercată.

Adevărul e că pe măsură ce se apropia ziua plecării, devenea tot mai sigur că Ceata de la Glasshouse avea să plece împreună cu detaşamentul din L.R.D.G. – nu se mai putea găsi nici un fel de pretext. Offer simţea cum îl cuprinde disperarea.

Dar, fie ce-o fi, la Derna tot n-aveau s-ajungă! Şi cum adică – atâta cale, cu mult peste o mie de mile îngrozitoare să stea mereu cu capul vârât în gura leului? Ar fi fost prea de tot! Îşi jură în sinea sa că până la urmă tot are să găsească el un pretext ca să nu plece împreună cu Leslie. El la Kufra rămâne! Şi cu toate astea, când nimeni nu s-ar fi aşteptat, împrejurările îl făcură să se răzgândească şi să vrea bucuros să plece împreună cu oamenii din L.R.D.G. Bucuros? Ei, poate că nu chiar bucuros...

Cu foarte puţin înainte de plecarea în deşert a patrulei lui Leslie, la Kufra se iscă dintr-o dată mare fierbere. În bună parte era vorba doar de zvonuri, dar fiecare ştia că în spatele lor se ascund şi fapte reale. Se spunea că formaţii al Forţelor Franceze Libere[1] recuceriseră de la italieni oaza Jalo, aflată la mare

1 Formaţiunile militare organizate de generalul Charles de Gaulle, după ce acesta anunţase - în celebru apel adresat francezilor prin postul de radio

distanţă spre nord cu Kufra; şi că un detaşament mixt, din care făceau parte şi oamenii din S.A.S.[1] nu de mult plecaţi de la Kufra, pornise într-o expediţie împotriva garnizoanei germane de la Siwa. Se vorbea de asemenea, că forţele aliate pregăteau un viguros atac împotriva lui Rommel şi în general se părea că lucrurile aveau din nou să se schimbe de-a lungul ţărmului Mediteranei. Asemenea veşti erau cum nu se poate mai îmbucurătoare pentru o armată care prea multă vreme se simţise înfrântă şi pusă în inferioritate.

Alte zvonuri pomeneau însă despre o iminentă inspecţie la Kufra a unui ştab din cei mari. Despre asta îi spusese chiar Leslie.

— Din când în când se mai abat şi pe aici, John. Dar nu zăbovesc prea îndelung, fiindcă în popotele de la Cairo e mult mai bine decât la noi.

— Şi ce dracu caută? – întrebă Offer. Începuse să adulmece primejdia. Ştia bine că n-ar fi avut cum da ochii cu un ştab dintre cei mari şi să mai şi rămână liber.

— Ei, chestii obişnuite. Cică întăresc moralul trupelor, tu nu ştii? Să vadă dacă nu cumva s-a moleşit disciplina şi dacă ne văcsuim bocancii la vreme şi aşa cum zice la regulament. Adică rahat, dacă-i vorba s-o spunem pe faţă. Mulţumesc lui Dumnezeu c-o să fim plecaţi când or sosi de-alde ăştia.

— Da, mărturisi Offer, silindu-se să aibă în glas cât mai multă nerăbdare. Pentru o treabă ca asta merită să-i mulţumeşti lui Dumnezeu.

Se întoarse la oamenii lui, adânc cufundat în gânduri. Orice ar fi spus căpitanii şi locotenenţii aceştia din L.R.D.G. despre ştabii de la Cairo, printre aceştia din urmă se aflau minţi ascuţite ca briciul.

Londra, la 18 iunie 1940 - că nu recunoaşte armistiţiul impus de Germania hitleristă şi că va continua lupta până la victoria finală.

1 Special Air Service. Formaţiuni militare specializate, alcătuite mai ales din paraşutişti ai trupelor aliate şi care, în cursul celui de al doilea război mondial, au izbutiţi să îndeplinească numeroase misiuni deosebit de îndrăzneţe în Africa de Nord şi în diferite puncte de pe teritoriile de naziţti.

La lăsarea serii, Offer ştia că nu are de ales – fie că le place, fie că nu, trebuiau să o şteargă cât mai curând din Kufra. Lua-i-ar dracu de ştabi! Dar să se ducă la Derna? Asta pentru nimic în lume!

Bine, şi dacă nu la Derna, atunci unde? Şi în acel moment îi veni o idee stârnită de celelalte zvonuri, cum că Siwa avea să fie recucerită.

Siwa era departe, ce-i drept, dar nu chiar tocmai la două mii de mile, ca Derna. Dacă Siwa avea să fie recucerită, asta i-ar fi convenit de minune. În ciuda bătăii soră cu moartea pe care o încasase la Siwa, Offer îşi aducea cu plăcere aminte de locul acela unde se găseau izvoare răcoroase şi gâlgâitoare. Şi cele câteva luni cât urma să mai dureze războiul din Africa – John Offer era convins că n-are cum să ţină mai mult – avea să le petreacă la umbra ocrotitoare a palmierilor graţioşi. Are să inventeze el o explicaţie cât se poate de plauzibilă a prezenţei lor acolo, de asta nu se îndoia nici o clipă, aşa că până la urmă hotărî că la Siwa trebuie să se ducă.

Bineînţeles că era nevoie să le spună şi oamenilor cum stau lucrurile, aşa că îi adună în cortul unde mâncau de obicei, ca să le vorbească. Uitându-se la ei cum şedeau aplecaţi peste mesele grosolane de scânduri întinse pe pari, în atitudini cât se poate de puţin militare, fumând fericiţi ca şi când n-ar fi avut nici un fel de grijă pe lumea asta se gândi că în viaţa lui nu mai văzuse asemenea adunătură de tâlhari şi haimanale. Alcătuiau o ceată aleasă pe sprânceană de autentici puşcăriaşi, şi adevărul era că tocmai în puşcărie aveau să sfârşească, dacă el n-o să le poarte de grijă...

Şi cu toate astea, John Offer îi iubea din tot sufletul pe unii dintre ei. Câţiva îi erau devotaţi, o ştia bine, şi pentru aceştia avea şi el tot devotamentul. Nu era însă un sentimental şi nu-şi făcea nici un fel de iluzii despre mulţi dintre acei dezertori din armată. Câţiva dintre ei constituiau un fel de otravă, factori primejdioşi, de dezagregare, şi dacă ar fi putut scăpa de prezenţa lor, ar fi făcut-o bucuros. Sibrett, Dodge şi Skipper – ăştia erau cei mai înrăiţi.

Dintre toţi, Sibrett îi era cel mai nesuferit. Fără să fie deosebit de inteligent, dispunea de o viclenie care îl făcea să fie primejdios. Avea o înfăţişare foarte dezagreabilă şi nu depunea nici cel mai mic efort pentru a arăta altfel – pe scurt, un om totdeauna încruntat şi batjocoritor, cu dinţii înnegriţi de nicotină, care nu prea stăruia cu spălatul şi despre care toată lumea credea că nu stă mult pe gânduri când îi cade ceva de făcut la stânga. Dar asta era situaţia, trebuia să se descurce cum o şti şi cu el şi cu cei de teapa lui.

— Oameni buni, am cam intrat la încurcătură. Astfel îşi începu căpitanul Offer cuvântarea şi nu găsi cu cale să-şi piardă timpul îndemnându-i să-şi ţină gura. Socotea că se învăţaseră minte în privinţa asta, după cele ce păţiseră într-o altă împrejurare nu mult prea diferită.

La auzul acestor cuvinte toţi tăcură şi ciuliră urechile. Când eşti fugar, totdeauna iei aminte la cel mai mic semn de primejdie şi niciunul dintre ei n-ar fi fost deloc dispus să mai calce pe la Glasshouse.

— În ce mă priveşte, cu toate că prefer Siwa, aş putea să mai pierd mult şi bine vremea pe la Kufra, dar nu trebuie să uităm că războiul e în toi. Făcu semn cu capul spre îndepărtatul ţărm al Mediteranei. După cum bine ştiţi, războaiele se află sub porunca ştabilor cei mari şi mie ştăbimea asta nu mi-a stat niciodată la inimă, dar unuia dintre ei i-a intrat în cap să vină în inspecţie la Kufra peste vreo câteva zile.

Îşi dădu seama că oamenii nu pricepeau mare lucru, aşa că mai insistă pe aceeaşi temă:

— Tare mi-e teamă că asta ne sileşte s-o ştergem cât mai repede de la Kufra. Îi pot îmbrobodi pe cei de acelaşi grad cu mine, dar să nu ne îmbătăm cu apă rece şi să nu ne închipuim că aş putea să duc de nas un general de brigadă. Generalii nu ştiu de glumă, ar putea să-mi pună cine ştie ce întrebări încuietoare şi-atunci... Nu continuă, însă ridică semnificativ din umeri.

— Să ştiţi, oameni buni, că domnului căpitan din L.R.D.G. i-a intrat în cap cum c-am fi porniţi într-o. misiune ultrasecretă având drept sarcină să-i venim de hac lui Rommel chiar în

cartierul lui general de la Derna. În momentul acela toţi începură să strige. Offer continuă: Şi-a făcut toate planurile pornind de la ideea că şi noi o să străbatem deşertul împreună cu el. Dar spânzurat să fiu dacă mă duc eu undeva prin apropierea lui Rommel. Nu asta vom face, ci de îndată ce ajungem dincolo de trecătoarea Quattara, am să găsesc vreun pretext ca s-o luăm înspre Siwa, unde în câteva zile trebuie să se afle aliaţii. Aşa stăteau lucrurile, indiferent dacă le venea să creadă sau nu.

Le explică mai amănunţit că era în curs cu uriaş efort de a-i împinge pe nemţi îndărăt de-a lungul coastei până dincolo de Benghazi şi în acelaşi timp de a recuceri spusese că toţi trebuie să se pregătească de plecare împreună cu oamenii din L.R.D.G., peste două zile.

Bineînţeles, vestea a fost primită în diverse feluri. Unii dintre cei mai comozi, cum era şi Offer, bombăniră la gândul că iar o să înceapă chinul din deşert, dar spre mirarea sa, cei mai mulţi păreau să se bucure că în sfârşit, pleacă de acolo.

— Vă place truda şi chinul, proştilor, le spuse Offer acestora. Nu v-ajunge ce-aţi păţit pe Marea de Nisip?

S-ar fi zis că nu. Erau cu toţii tineri şi neastâmpăraţi, iar cele câteva zile petrecute la Kufra fuseseră de ajuns ca să-şi refacă puterile şi pe urmă să îndure cu greu plictiseala. Se împlinea profeţia făcută de sergentul major O'Keefe în urmă cu vreo câteva zile şi anume că de îndată ce omul s-a deprins cu viaţa în deşert, totdeauna are să-i ducă dorul.

„Mi se pare destul de ciudat” îşi spuse Offer, dar pe urmă îşi dădu seama că nici pe el nu-l supăra chiar aşa de rău plecarea, mai ales dacă avea să se încheie la gingaşele izvoare de la Siwa. În orice caz, faptelor de bravură le pusese definitiv capăt.

*

Plecară din Kufra două zile mai târziu, chiar când soarele stătea să apună. Pentru cei din L.R.D.G. drumul de ocol pe la sud de Marea de Nisip nu punea nici un fel de probleme, iar

călătoria din timpul nopţii era infinit mai lesnicioasă decât cea de ziuă. De altfel cea mai mare parte din noapte era luminată de lună, terenul se menţinea tare şi deci înaintau cu mult spor. La un ceas după ce se crăpa de ziuă făceau popas şi aşezau tabăra. Urma gustarea de dimineaţă şi fiecare primea câte o porţie zdravănă de ceai fierbinte şi bine îndulcit, apoi întindeau prelatele între camioane şi toţi, în afară de santinele, se culcau şi încercau să aţipească, mai ales când dogoarea era în toi. Cei din Ceata de la Glasshouse socoteau că e căldura prea mare, dar drumul nu-i deosebit de greu.

Mai mâncau o dată înspre sfârşitul după-amiezii şi pe urmă porneau iar la drum înainte de lăsarea amurgului. Şi aşa ţinu drumul cel lung, zi după zi, iar din pricină că erau împreună cu cei din L.R.D.G., totul li se părea aproape lesnicios şi comod. În orice caz, se vedea limpede că oamenii din Ceata de la Glasshouse sunt ostaşi de nădejde şi căliţi de greutăţile drumului în deşert, căci după străbaterea Mării de Nisip totul li se părea un fel de jucărie.

Jucăria asta îşi cam pierdu farmecul atunci când începură să se apropie de trecătoarea dintre Marea de Nisip şi valea Quattara. Avură de înfruntat câteva cumplite furtuni de nisip. O zi întreagă să stea ghemuiţi ca vai de ei sub prelate şi cu păturile pe cap, ca să-şi apere feţele împotriva nisipului. Ziua următoare începuse bine, dar către amiază vântul porni din nou să mugească şi să-i împroaşte cu nisip, aşa că se văzură siliţi să facă iarăşi popas. A doua zi lucrurile se petrecură la fel ca în cea precedentă. Asta îi scotea pe toţi din fire, punându-le nervii la grele încercări, şi ca urmare avură loc unele incidente – bineînţeles cu cei de la Glasshouse.

După cea de-a treia zi de furtuni, în răstimp de jumătate de oră, vântul se domoli cu totul, nisipul se aşeză pe întinsul pustiului, descoperind cerul de un albastru strălucitor şi atunci căpitanul Leslie se îndreptă spre locul unde Offer stătea de vorbă cu O'Keefe şi cu Weybright.

Leslie se uită în ochii lui Offer şi îi făcu semn cu capul, iar Offer înţelese că e vorba despre o invitaţie la un schimb confidenţial de cuvinte. Numaidecât îşi dădu seama că se

întâmplase ceva neplăcut. Se traseră amândoi ceva mai la o parte de ceilalţi şi atunci Leslie începu să vorbească, având în glas o notă de evidentă indignare:

— Ascultă, bătrâne, îmi dau seama că oamenii tăi nu stau prea bine cu disciplina – nu crezi?

John îl privi drept în ochi şi zise:

— Hai, Les, spune-mi ce s-a întâmplat.

Şi căpitanul Leslie, ai cărui oameni erau vestiţi pentru lipsa lor de disciplină rigidă, vorbi deschis. În ultimele zile se petrecuseră unele incidente pe care nu voia să le prezinte în amănunt, dar care îl nemulţumiseră pe ofiţerul din L.R.D.G. În urmă cu câteva minute, însă, avusese loc un fapt ce nu mai putea fi trecut cu vederea.

— Sunt oamenii tăi, John, şi nu vreau să mă amestec, dar am socotit că se cuvine să ştii.

— Foarte bine ai făcut. Disciplina trebuie păstrată, fiindcă altminteri ne transformăm într-o adunătură de haimanale. Offer rosti cuvintele cu toată convingerea şi asta avu darul să-l îmbuneze pe ofiţerul furios. Ce Dumnezeu au făcut derbedeii ăştia ai mei de te-au supărat aşa de rău?

Căpitanul Leslie zise, clocotind de indignare:

— Acum câteva minute, unul dintre oamenii tăi mi-a spus să mă duc dracului!

— Ce vorbeşti?! Extraordinar! De data asta Offer nu mai juca teatru. Ce imbecil s-o fi găsit să caute gâlceava cu cei din L.R.D.G.? Chestiunea asta trebuia curmată fără întârziere. Căpitanul Leslie era un ofiţer atât de blând şi de omenos încât oricine şi-ar fi dorit să servească în subordinea lui; o asemenea măgărie nu putea fi tolerată.

Se întâmplase să-i ceară unuia din Ceata de la Glasshouse să ridice o lădiţă pe jumătate îngropată de furtuna de nisip şi s-o urce în camion, ca nu cumva s-o uite acolo la plecare.

— Era o lădiţă cu materiale de prim ajutor şi câteva scule. Mai întâi de toate n-ar fi trebuit să fie dată jos din camion.

Leslie mai adăugă apoi că n-are nici cel mai mic motiv de plângere în ce îi priveşte pe cei mai mulţi dintre oamenii lui Offer şi toate necazurile le-a avut mereu cu aceiaşi câţiva

indivizi. Spuse de asemenea, că atunci când derbedeul din subordinea lui Offer i-a răspuns cu atâta neruşinare, cei din jurul lui au izbucnit în râsete ce nu arătau veselie, ci dorinţa de a-l jigni pe ofiţer. Într-un cuvânt, astea erau lucrurile care îl indignaseră pe Leslie şi îl făcuseră să vină şi să protesteze în faţa lui Offer.

John Offer îşi scutură cu mâna praful de pe şort şi îi răspunse lui Leslie:

— Am şi nişte derbedei tare înrăiţi, Les, înrăiţi cumplit de tot. Sunt obligat să înghit multe din partea lor, dar o astfel de purtare nu poate fi tolerată. Te rog să-mi spui care anume e vinovatul, ca să-l pun imediat la punct.

Era ferm hotărât s-o facă. Ştia el şi fără să-i mai spună Leslie cine făcuse măgăria şi că atunci când eşti dezertor evadat din puşcărie trebuie să-ţi vezi liniştit de necazurile tale, nu să cauţi cu lumânarea cine ştie ce belea. În sinea sa, era cu adevărat furios. Pentru numele lui Dumnezeu, el îşi pierdea jumătate din timp ca să-i îmbuneze şi să se facă iubit de ceilalţi, iar acum venea un ticălos oarecare ca să-i ridice pe toţi în cap!

Leslie zise făcând semn înspre un camion:

— Acum stau cu ochii pe noi. Ştiu despre ce vorbim.

Derbedeii erau cu toţii strânşi laolaltă. Busker şi Cruiser şedeau sprijiniţi de camion, Sibrett aşezat pe scara acestuia. Skipper în picioare lângă el şi tot pe acolo se afla şi mătăhălosul de Dodge. Veşnic aceeaşi şleahtă de zurbagii ticăloşi, deşi cu Busker şi Cruiser n-ar fi fost greu să te înţelegi, dacă nu s-ar fi lăsat conduşi de nemernicul Sibrett.

— Les, mă duc să pun lucrurile la punct, zise Offer clătinând amărât din cap. Ăştia sunt nişte huligani neruşinaţi. Pleavă, gunoi. Ai să vezi, cu toţii au s-o sfârşească la Glasshouse.

Se îndreptă spre ei, cu pas hotărât. Cei din grup îl văzură şi rânjetele li se lăţiră şi mai mult pe chip. Erau puşi pe harţă, cu nervii aţâţaţi de zilele cu furtună şi gata să izbucnească; Offer îşi dădu seama, dar nici el nu se afla într-o stare de spirit favorabilă îngăduinţei. De altminteri, când e vorba de asemenea haidamaci, îngăduinţa nu te poate duce nicăieri.

Offer se opri în faţa lor şi rămase neclintit, puţin aplecat şi cu capul întins înainte, iar câteva clipe nu rosti nici un cuvânt. Omului îi vine greu să rânjească mult timp – nu trecu multă vreme şi rânjetele deveniră incomode şi începură să se şteargă. Offer le lăsă tot timpul. De fapt fu de ajuns un singur minut de deplină tăcere, iar la capătul acestui minut rânjetele dispăruseră cu totul, deşi asta nu-i făcea să aibă o înfăţişare mai plăcută. Căpitanul Offer câştigase prin priză.

Acum îşi îndreptă privirea spre Sibrett, care şedea pe scara Chevroletului şi sugea din ţigară. Sibrett nici nu se gândi să se ridice în picioare dinaintea comandantului său. Offer îşi pironi asupra lui privirile pătrunzătoare. Niciodată nu trebuie să te opui unui grup întreg, îl auzise el odată spunând pe un sergent instructor de la O.C.T.U.[1] Alege unul singur dintre ei şi zdrobeşte-l. Pe urmă, cu ceilalţi are să-şi fie foarte uşor.

Offer îl alese pe Sibrett. De la distanţă, căpitanul Leslie vedea buzele lui Offer mişcându-se şi îşi spuse, enervat: „E prea moale, Offer ăsta. Cu huligani de teapa lor nu faci nimic dacă te porţi cu blândeţe şi încerci cu vorba bună. Ăştia trebuie luaţi tare!” Era dezamăgit. Bunul şi blândul John nu era în stare să se descurce cu asemenea haimanale.

Bunul şi blândul John spunea, foarte stăpân pe sine:

— Soldat Sibrett, dacă îţi închipui că-ţi poţi îngădui să stai în fund când vorbesc cu tine, atunci să ştii că faci o greşeală care s-ar putea să te doară al dracului. Scoală-te în picioare, că de nu, îţi rup fălcile acelea împuţite cum i le-am rupt şi lui McTone la Siwa.

Desăvârşitul calm cu care Offer îşi rostea cuvintele făcea ca ameninţarea să sune mult mai cumplit decât dacă ar fi fost răcnită. Dar poate că tot atâta spaimă inspira şi felul cum îşi trăgea pe îndelete mâinile din buzunarele şortului, exact la fel cum făcuse atunci la Siwa – scenă adânc întipărită în mintea tuturora. Acum se lovea încet cu pumnul drept în palma stângă – acel pumn drept care ţâşnise atunci brusc prin aer şi dintr-o singură lovitură sfărâmase falca lui McTone, boxer profesionist.

---

1 *Officers' Candidates Training Unit* - Şcoala pregătitoare de ofiţeri

Numai că atunci, îşi spunea Offer, avusese pe nană boxul de oţel despre care nimeni nu ştia nimic. De data asta însă nu avea decât pielea moale şi oasele firave şi dacă i-ar fi prins cacialmaua, ticălosul de Sibrett n-ar fi avut mare lucru de suferit. Dar, în schimb, Offer ar fi avut. Ar fi fost un om definitiv lichidat în ochii tuturor acestor derbedei. Ar fi ajuns pe de-a-ntregul la cheremul lui Sibrett.

Cu toate acestea, Offer ştia că nu aşa se vor petrece lucrurile. Cunoştea oamenii şi limitele lor şi îşi dădea seama că îşi poate îngădui cacialmaua faţă de un cap de gâscă de teapa lui Sibrett, oricât de ticălos s-ar fi arătat el.

Cu Busker şi Cruiser treaba ar fi stat altfel. Dacă l-ar fi ameninţat pe oricare dintre aceşti circari că-i sfărâmă falca, ar fi sărit imediat la bătaie şi într-o secundă Offer s-ar fi trezit la pământ. Sibrett însă avea o minte întortocheată, capabilă să prindă repede într-o anumită situaţie ce are de câştigat sau ce primejdie îl pândeşte. Nu uitase deloc chipul teribil în care acest căpitan mărunţel îi venise de hac unei matahale ca McTone.

— E nevoie să-ţi aduc eu aminte, continuă Offer cu glas abia şoptit, că sunt maestru în arta aceea japoneză numită... Trebui să-şi încordeze mintea. Care naiba erau cuvintele inventate de el atunci? — *Hui tui!* Zdrobirea fălcii!

Ce mai cacialma pusese la cale atunci, în dimineaţa aceea când se afla în crângul de palmieri de la Siwa! Şi acum o folosea din nou. Cu toată încrâncenarea ce i se citea pe chip, de fapt, în sinea sa, John Offer râdea. Doamne-Dumnezeule, uite-i că înghit iarăşi aceeaşi găluşcă.

Sibrett o înghiţea. Îndoiala începuse să i se strecoare în suflet. Offer o citi pe chipul acela antipatic ce se pleca spre pământ. Lui Sibrett îi pierise toată încrederea în sine. McTone o luase înfiorător pe coajă şi Sibrett îşi dădu brusc seama ce îl aşteaptă şi nu era deloc dispus să rişte ca fiara asta să se repeadă la el şi să-i zdrobească şi lui maxilarul, îşi pierduse repede cumpătul şi în chip instinctiv luă poziţie de drepţi. În chip surprinzător, printr-un fel de gest reflex, şi ceilalţi făcură acelaşi lucru. Offer, însă, nu se potoli:

— Nu eşti numai ticălos, eşti şi tâmpit. Toţi sunteţi o adunătură de derbedei împuţiţi!

Puţini ofiţeri din forţele armate ale majestăţii sale britanice s-ar fi putut gândi vreodată să se adreseze aşa unor O.R.[1], numai că John Offer nici nu era de fapt ofiţer şi nu-şi putea menţine autoritatea decât prin tăria personalităţii sale... şi printr-o nimicitoare lovitură în maxilarul unui om, ispravă într-adevăr impresionantă.

— Să nu mai îndrăzniţi vreodată să ieşiţi din cuvântul căpitanului Leslie! Aţi auzit? – strigă atunci cu voce tăioasă. Şi în cele din urmă: *Ticăloşilor şi împuţiţilor! Treceţi imediat în camioane!*

Pus cu botul pe labe, Sibrett se întoarse şi începu să se caţere în camion. Dodge şi Skipper cel cu faţa boţită se luară numaidecât după el. Matahalele de Busker şi Cruiser, oameni cu reacţii mai încete, îi urmară după jumătate de secundă. Amândoi erau obişnuiţi ca alţii să gândească pentru ei şi dacă Sibrett ori ceilalţi s-ar fi împotrivit, fără îndoială că ei li s-ar fi alăturat. În ciuda încrederii ce o avusese, Offer scoase un oftat de uşurare când îi văzu pe cei doi circari cu membre ca de cauciuc căţărându-se ultimii în Chevrolet.

Căpitanul John Offer se întoarse agale la un Leslie plin de admiraţie, dar şi de mirare. Îi spuse cu glasul său plăcut:

— Les, băiatule, te asigur că n-o să mai ai necazuri cu lichelele mele.

— Trebuie să recunosc că te-ai descurcat bine, John. Nici oamenii mei nu sunt îngeri, dar ai tăi... răspunse Leslie.

— Ei, n-a fost mare lucru. Şi pe urmă Offer, vechi ipocrit fiind, spuse ca şi cum ar fi vrut mult să se scuze: Mi-e teamă că n-am respectat chiar întru totul litera regulamentului. Ştii, Les, de fapt a trebuit să recurg la înjurături! Şi lăsă ochii în jos, ca şi cum s-ar fi ruşinat de purtarea lui nemilitărească.

Leslie izbucni în râs şi plecă să-i spună şi sergentului despre cele întâmplate:

— Ştii, sergent, domnul căpitan Offer şi-a înjurat oamenii nedisciplinaţi!

---

1 *Other Ranks* - Corpul soldaţilor şi gradelor inferioare.

Întâmplarea a devenit pe urmă una dintre legendele cele mai răspândite la L.R.D.G. şi multă vreme ofiţerii şi subofiţerii, când aveau de-a face cu o abatere mai măruntă, îi spuneau vinovatului cu glas cât mai dulce:

— Fii bun şi fă aşa cum îţi spun eu, c-altminteri să ştii că te-njur.

În orice caz, toată lumea era de acord: Căpitanul Offer se dovedea a fi cum nu se poate mai iscusit şi într-adevăr ştia să se poarte cu cei mai înrăiţi oameni din trupele neregulate care hoinăreau prin deşert.

*

Detaşamentul din L.R.D.G. avea mare bătaie de cap cu receptarea mesajelor radio, mai ales în acele câteva zile cu furtuni de nisip. Toţi erau dornici să ştie ce se mai petrece pe coastă, unde se dădeau mari bătălii, iar Offer ar fi vrut neapărat să afle cine era acum stăpân la Siwa. N-ar fi fost deloc dispus să se ducă la Siwa cu speranţa că oaza se găseşte în mâinile aliaţilor şi să trezească dintr-o dată că el şi oamenii lui au devenit ţinte pentru armele nemţilor.

Bunul căpitan Leslie, cu barba lui neagră, acum veşnic cenuşie din pricina prafului, de când pătrunseseră iarăşi în deşertul libanez, era grozav de preocupat de succesul misiunii lui Offer.

— Tare aş vrea să aflăm mai multe veşti, spunea el de nenumărate ori, realmente foarte îngrijorat, deşi nu de propria lui soartă. Rolul lui în deşert era simplu şi îl jucase deseori – să conducă unde trebuia noul detaşament însărcinat cu „pânda la şosea” şi îndărăt la Kufra pe cei care urmau să fie schimbaţi.

— Ce îngrozitor ar fi pentru tine, John, dacă l-ar scoate ai noştri pe Rommel din Derna, înainte de-a apuca tu să ajungi acolo.

John Offer recunoştea solemn că îi este groază şi măcar să se gândească la asemenea perspectivă.

— Toate strădaniile tale ar însemna doar o pierdere de timp. Arăta cu un gest întinderea nemărginită a deşertului.

Trebuie că eşti teribil de nerăbdător, bătrâne, iar bătrânul răspundea că el, Leslie, nici nu poate bănui ce se petrece în sufletul său.

Ar fi fost cu neputinţă ca lui John Offer să-i pese mai puţin de cele ce se petreceau pe coastă; tot ce aştepta el erau veşti de la Siwa. Indiferent cu ce s-ar fi ocupat garnizoana de acolo, era limpede că păstrau tăcere totală şi nu transmiteau absolut nimic prin radio.

— Înseamnă că ai noştri încă n-au ajuns acolo, tălmăcea căpitanul Leslie, abătut.

„Ar face bine să se grăbească, fiindcă noi n-o să mai stăm mult împreună cu tine, amice”, îşi spunea Offer, dar se ferea să dea glas acestor gânduri. Când convoiul lor de vehicule ajunse la ieşirea din trecătoare, Offer deveni cu adevărat tare nerăbdător. De ce dracu nu transmiteau cei de la Kufra nici o veste despre Siwa! Dacă aveau să se conducă după planul său, în ziua următoare trebuia să născocească un pretext şi să se despartă de cei din L.R.D.G.

Offer îi spusese lui Leslie că ultima oară când fuseseră în Siwa, germanii trimiseseră patrule de-a lungul trecătorii.

— După câte spuneau arabii, era vorba de două vehicule de patrulare care supravegheau trecătoarea.

Ar cam trebui să fim cu ochii în patru, să nu dăm peste ei.

Căpitanul Leslie încuviinţă dând din cap şi zise:

— Dacă sunt *Kubelwagen*[1]-uri am face bine să stăm cât mai departe de ele.

Cei din L.R.D.G. puteau să atace orice inamic dacă primeau ordin, dar politica lor de bază era să nu înceapă niciodată o luptă, dacă o puteau evita. Rolul lor în purtarea războiului era mult prea important ca să-şi poată permite să se risipească în încăierări mărunte şi ceea ce nu trebuia cu nici un chip să se întâmple era să fie abătuţi de la îndeplinirea misiunilor prin avarierea preţioaselor vehicule din dotare sau prin rănirea ori uciderea personalului atât de bine instruit şi antrenat.

---

1 Care armate uşoare

Furtuna de nisip stârnită atunci când pătrunseseră în trecătoare le dădea un ajutor preţios, căci dacă s-ar fi întâmplat să dea peste patrula nemţească, ar fi putut dispare grabnic la adăpostul perdelei dese de nisip. Numai că furtuna nu ţinea toată vremea şi în perioadele de linişte trebuiau să înainteze cu toată grija.

În cele din urmă, căpitanul Leslie hotărî că nu existau nici un fel de vehicule de patrulare, dar îşi continuau totuşi drumul cu luare-aminte.

— S-ar zice că vehiculele acelea s-au săturat până peste cap de patrulare după ce ai izbutit tu să ieşi pe uşa din dos, John.

Foarte posibil, îşi spuse Offer, dar tot aşa de bine s-ar fi putut ca nemţii să le retragă, având mare nevoie de ele la Siwa. Oare însemna că începuse atacul împotriva garnizoanei germane de acolo? Gândul acesta constituia o alinare în perioadele cumplite când vântul se abătea cu furie asupra lor şi-i lovea din toate părţile cu nisip care le rodea pielea, intra în ochi şi le înfunda nările silindu-i să respire pe gură şi să piardă astfel şi mai mult din umezeala atât de trebuitoare în asemenea condiţii.

De-o vreme călătoreau în timpul zilei, după cum la fel continuau să înainteze uneori şi noaptea – totul după cum se prezentau împrejurările. Dacă terenul nu le punea probleme deosebite, îşi vedeau de drum şi după căderea nopţii, însă câteodată, când nu era lună, sau se abătea furtuna ori terenul devenea prea periculos ca să te poţi descurca pe întuneric, nu mergeau decât ziua.

Trecătoarea bântuită de furtuni au străbătut-o la lumina zilei şi cam în amurg au făcut tabăra de noapte, deoarece starea vremii nu le-ar fi îngăduit aventurarea pe întuneric. Dar odată cu căderea nopţii se potoli şi furtuna, deşi Leslie prorocise cu tristeţe că îi mai aşteptau multe zile grele şi de-acum încolo. Se găseau tocmai în vremea *khamsin*[1]-ului când se ştie că furtunile pot să se tot stârnească vreme de cincizeci de zile.

---

1 Prescurtarea de la arabul *rih al-khamsin* - vântul de cincizeci (de zile). Bate prin regiunile de Sud ale Egiptului, venind dinspre Sahara.

În seara aceea, pe la ceasurile opt, radiotelegrafistul L.R.D.G. îşi întinse antenele şi încercă să vâneze câteva noutăţi. Nu se aştepta să poată intra în legătură cu Kufra, fiindcă în vremea din urmă avusese recepţie proastă, dar datorită cine ştie căror toane ale condiţiilor atmosferice, în noaptea aceea recepţia se dovedi deosebit de lesnicioasă şi radiotelegrafistul prinse o serie de mesaje special destinate lor.

Unul dintre ele anunţa că S.A.S. atacase oaza Siwa şi repurtase un succes deplin.

Toată lumea se bucură nespus de vestea asta, dar nimeni n-ar fi putut să-l întreacă pe John Offer. Inima lui înălţă osanale în clipa când Leslie îi adusese vestea, – fiindcă în ultimele zile Siwa fusese sursa tuturor necazurilor lui Offer. Dacă oaza se afla acum în mâinile aliaţilor, însemna c-a terminat cu toate grijile. Tot ce-i mai rămânea de făcut era să găsească un pretext cât de plauzibil şi să se despartă de cei din L.R.D.G., pornind către Siwa cu toate desfătările ei, atât de departe de câmpurile de bătaie. Dar ce istorie să mai scornească, şi încă una care să poată fi luată în serios de căpitanul Leslie?

Ce-i drept, John Offer avea o minte inventivă, numai că împrejurările actuale parcă făceau să-i sece imaginaţia. Idei după idei i se prindeau prin minte, dar pe toate le îndepărta, una cupă alta. „Nu ţine”, îşi spunea de fiecare dată. Un om ca Leslie, uns cu toate alifiile, nu înghite orice parascovenie.

Astfel de gânduri se fugăreau prin mintea lui Offer în noaptea aceea când şedea împreună cu Leslie, sprijiniţi de roata unui camion de-al celor din L.R.D.G. Ce dracu are să-i spună lui Leslie. Cu cât mai târziu avea să fie înfăţişat acel pretext, cu atât mai convingător se cuvenea să fie. John Offer, de felul său om vesel şi totdeauna optimist, era cam abătut în seara aceea, dar s-ar fi zis că Leslie nu observă nimic neobişnuit în purtarea lui. Când se apucă Offer să joace teatru, o făcea cu mare măiestrie.

Vorbeau despre *Shepheard's*, despre *Groppi's* şi alte încântătoare locante din Cairo, un subiect mai toată vremea aflat la ordinea zilei printre oamenii aceştia izolaţi în mijlocul pustietăţilor, unde nu prea aveau nici la ce se gândi, nici despre

ce vorbi. Offer participa din plin la discuţie, în timp ce gândurile îi roiau în jurul propriilor necazuri.

Din când în când, radiotelegrafistul grupului L.R.D.G. venea şi prezenta mesajele recepţionate. Unele dintre acestea erau adresate altor patrule din L.R.D.G., restul fiind informaţii generale despre mersul războiului. Se vorbea despre o mare bătălie în jurul Bardiei şi despre alungarea forţelor Axei dincolo de Tobruk şi Gazala.

— Faine veşti, spuse bucuros căpitanul Leslie. Ar trebui să te grăbeşti, John, altminteri îţi zboară păsărică din cuib. Ajunsese să fie atât de convins că Rommel este ţinta misiunii lui Offer încât fără să-şi dea seama vorbea acum pe faţă despre treaba asta.

— Da, răspunse Offer şi felul cum rostea acest unic cuvânt putea să însemne absolut orice.

Nu mult după aceea, radiotelegrafistul veni cu un alt mesaj. I se comunica lui Leslie să ţină cât mai strâns îi stătea în putinţă legătura cu baza, deoarece s-ar putea ca „pânda la şosea” să fie împinsă la vreun punct de pe coastă aflat mai spre vest, dincolo de Aghelia.

— Asta înseamnă că după socotelile lor o să ajungem până dincolo de Derna şi chiar la Benghazi, spuse Leslie cu multă satisfacţie. Radiotelegrafistul se afla încă acolo şi îl întrebă: Altceva?

— Cred că nimic pentru noi, *sir*. Transmit aproape fără întrerupere un mesaj probabil foarte important „Câinele viclean poposeşte la alt copac. Întoarcere la bază”.

Radiotelegrafistul se uita plin de speranţă la căpitanul Leslie. Noapte de noapte mişunau prin văzduh misterioase mesaje radio adresate numeroaselor grupe de gherilă şi agenţilor prieteni aflaţi pe întinderea deşertului. Era totdeauna pasionant să le asculţi şi să te minunezi ce înţeles or fi având. „Câinele viclean” părea, în orice caz, deosebit de interesant.

— „Câinele viclean poposeşte la alt copac”, murmură Leslie. Da, bine adus din condei. Cine naiba o fi Câinele viclean?

Pe John Offer, însă, a doua parte a mesajului îl făcu să tresară. „Întoarcere la bază”. Tocmai de un asemenea ordin avea el nevoie.

Imaginaţia lui Offer se puse frenetic în mişcare. În fracţiunea aceea de secundă făcu chiar şi ore suplimentare.

— Câinele viclean? făcu el parcă nevenindu-i să-şi creadă urechilor. Eşti bun să mai repeţi o dată mesajul ăsta? Câştigă astfel o secundă sau cam aşa ceva, în care să se poată gândi. Radiotelegrafistul repetă încă o dată mesajul.

— Vai, dumnezeule! Offer plesni din degete ca semn de bine simulată exasperare. Căpitanul Leslie îl privi surprins. Câinele viclean! rosti el cu un glas ce exprima încă şi mai profundă exasperare. Câinele viclean!, şi de fiece dată când repeta cuvintele dădea frâu liber imaginaţiei sale debordante pentru a pune ordine în gânduri. Exclamă cu emfază:

— Ei, eu sunt Câinele viclean! în orice caz, misiunea noastră poartă numele de „Operaţiunea Câinele viclean”.

— Câinele viclean? zise Leslie plesnind şi el din degete. Rommel e câinele viclean, nu? Părea cum nu se poate mai încântat de sine pentru faptul că ghicise corect totul, încă de la Kufra.

Offer se ridică în picioare, ca şi când necazul i-ar fi fost prea mare ca să-l poată îndura stând jos.

— Of, fir-ar ea a dracului de treabă! Să faci atâta drum şi pe urmă să ţi se spună că totul a căzut baltă! După cât se poate înţelege, Rommel a întins-o de la Derna şi acum mi se dă ordin să mă întorc la bază! îţi poţi da seama ce e în sufletul meu?

Căpitanul Leslie putea; în orice caz, asta afirma.

— Ce să-i faci, aşa e la război. Te rog să mă crezi că şi mie îmi pare rău, s-ajungi aşa de aproape de ţintă şi pe urmă Câinele viclean să treacă la alt copac. Îi plăcea mesajul, şi spuse că cineva era înzestrat cu simţul umorului, acolo, la Marele Cartier General din Cairo.

— Ei, acum totul s-a dus pe apa sâmbetei! suspină Offer.

Şi Siwa, adorabila Siwa, căzută în mâinile Aliaţilor, îi venea tare greu să-şi menţină aspectul acela deprimat, şi asta numai din pricina bucuriei ce-i clocotea în suflet. Mesajul acela nu

putea fi mai dibaci ticluit nici dacă i-ar fi fost special adresat lui. Se întreba cine o fi „Câinele viclean” cel adevărat, cine o primi mesajul şi ce anume avea să facă în urma lui. Îndrăcită coincidenţă ar mai fi dacă Rommel este într-adevăr „Câinele viclean” şi dacă existenţa pe întinsul Saharei a unei formaţii cu misiunea de a-l asasina pe feldmareşal ar fi o realitate, iar mesajul vine acum să-i bage beţe în roate.

Îl privi pe căpitanul Leslie şi îi spuse:

— Mi-e teamă, bătrâne, că de acum încolo drumurile noastre sa despart. Dar să mă spânzuri şi tot n-aş mai fi dispus să fac cale întoarsă până la Kufra – de altminteri nici n-ar avea vreun rost.

— Aşa-i... Şi încotro ai să te duci? Spre Mersa? Mersa era punctul cel mai apropiat de pe coastă.

— Poate, dar ceva mai târziu. Siwa e la cale de o zi şi ceva. Cred că mai întâi acolo o să încercăm s-ajungem. Izvoare cristaline şi verdeaţă umbroasă – se gândea Offer. Poate că la Siwa are să mi se încredinţeze o nouă misiune. Ce simplu şi frumos se aranjau toate. În clipa următoare, însă, Offer se întreba dacă n-ar fi făcut mai bine să nici nu pomenească despre Siwa.

Se despărţiră curând după revărsatul zorilor, când vântul şi începuse să sufle a semn rău şi făcându-le viaţa grea. Se schimbară nenumărate strângeri de mână, două sticle de rom fură trecute din om în om, apoi căpitanul Leslie porni la drum, ţinând-o tot către nord-vest, înspre Derna. El nu primise ordin să-şi modifice planurile.

Offer şi cei din Ceata de la Glasshouse îi priviră o vreme cum se îndepărtează, ascunşi de perdeaua prafului, apoi se întoarse la camioanele lor. Pe când trecea pe lângă ele, Offer băgă de seamă că unul dintre cei cărora le venise rândul să conducă în dimineaţa aceea era soldatul Sibrett. Fără să ştie de ce, ar fi vrut ca nu acesta să fi fost la rând. Un gând ciudat, sau poate o presimţire.

Înainte de plecare le dădu ultimele instrucţiuni: – O să mergem pe furtuna asta şi după câte se arată o s-avem mult de furcă. Era silit să strige ca să se poată face auzit. Pentru numele

lui Dumnezeu, sa menţineţi permanent contactul unii cu ceilalţi. Dacă se rătăceşte cineva pe-o vreme ca asta atunci a dat de dracu.

În frunte avea să meargă O'Keefe, singurul care ştia cum se cuvine să navigheze pe valurile de nisip ale deşertului.

Se uită la camionul lui O'Keefe, condus de Walker, şi-l văzu cum o ia din loc înfruntând vântul şuierător, apoi se urcă şi el în camion şi se luă după ceilalţi. Venise rândul lui Weybright să conducă. Fără parbrize, călătoria asta până la Siwa n-avea să se dovedească deloc floare la ureche.

Vremea se înrăutăţea din ce în ce şi tot mai des se vedeau siliţi să oprească maşinile, ca să nu se piardă unii de alţii. De mai multe ori Offer fu pe punctul de a ordona popas şi de a face tabăra până la trecerea furtunii, numai că toată lumea era nerăbdătoare s-ajungă odată la Siwa şi de altminteri nimeni n-ar fi putut spune cât avea să mai dureze furtuna. Atâta vreme cât puteau să vadă măcar la doi paşi, aveau să înainteze.

Se iveau totuşi răstimpuri când vântul contenea cu totul, iar oamenii de la Glasshouse îşi spuneau bucuroşi: „Gata. A stat vântul. Siwa, acu sosim la tine!” Dar de fiecare dată cerul senin se întuneca din nou şi o altă dezlănţuire de vânt se abătea hăulind pe întinsul deşertului. Deosebit de greu le venea atunci; furtuna de nisip nu sufla cu destulă furie ca să justifice oprirea în loc, dar cu o vizibilitate redusă la treizeci-patruzeci de yarzi nu puteau decât să se târască asemenea melcului. Avură de înfruntat şi un vârtej stârnit în vălmăşagul furtunii şi numai gândul la Siwa îi mai susţinea să înainteze pe astfel de vreme câinească.

Trecură două ceasuri. Opriră puţin ca să bea ceva cald, învrednicindu-se cu chiu cu vai să întreţină focurile în vetrele lor speciale, împotriva îndârjirii vântului. Din nou furtuna se potoli şi vreme de câteva minute avură vedere deschisă pe mile întregi în toate direcţiile. Curând după aceea, valurile de nisip se rostogoliră iarăşi asupra lor, dar până să se întâmple aşa, se folo*sir*ă de prilej, săriră în camioane şi străbătură cu viteză o milă întreagă mai înainte de a-şi relua mersul de melc...

În camionul nr. 3, Jimmy Wilborn, flăcău înzestrat cu deosebit talent la spargerea caselor de bani, strigă dintr-o dată, chiar în clipa când norul de praf se abătea iar asupra lor:

— Hehei! Se zăreşte Siwa!

Nici Offer şi nici sergentul său major n-ar fi putut fi de acord cu asemenea afirmaţie, afară doar de cazul când drumul stabilit de O'Keefe ar fi luat-o dintr-o dată cu totul razna. Până la Siwa mai aveau încă de mers multe ceasuri prin deşert; chiar şi în zilele cele mai limpezi ar fi fost cu neputinţă ca Wilborn să vadă palmierii aceia atât de îndepărtaţi.

Voioşi nevoie mare şi neştiutori de eroarea geografică pe care o comiseseră, oamenii din Chevroletul nr. 3 ajunseseră în culmea fericirii. Prin urmare Siwa se afla mai aproape decât crezuseră ei. În curând aveau să dea peste vegetaţie în stare să-i apere de cel mai cumplit *khamsin* şi, oricum, acolo cu siguranţă c-au să fie şi corturi, iar în jurul ochiurilor de apă au s-o ducă infinit mai bine decât pe întinsul fierbinte al deşertului.

Dar ceva tot văzuse Jimmy Wilborn şi nu era vorba nici de o fata morgana, şi nici de vreo născocire a imaginaţiei lui înfierbântate. Se vedea o linie întunecată întinsă de-a lungul crestei unei coline înalte situate în faţa lor, ceva mai la nord.

Sergentul major O'Keefe porni într-acolo, deşi nu se dumirise despre ce e vorba. Vântul se stârni din nou şi vizibilitatea deveni foarte proastă, dar continuară să se târască mai departe, cât de repede puteau. Trudindu-se să răzbată cu privirea prin norii de praf, Offer îl văzu într-un răstimp mai potolit pe O'Keefe înaintând cu toată viteza, şi-atunci Weybright acceleră şi se ţinu după el. Pe urmă, Chevroletul lui O'Keefe dispăru în norul de nisip care îl învălui în câteva secunde.

Ceva luminos şi scânteietor ţâşni din mai multe puncte pe dinaintea ochilor lui Offer. Apoi, cu zgomot puternic, Chevroletul primi o lovitură laterală. Parcă cineva începuse să bată nebuneşte cu ciocanul în acoperişul cabinei şi aproape în acelaşi timp izbucni o explozie şi rezervorul de benzină sări în aer; mai înainte ca Offer să-şi dea seama ce se întâmplă, camionul ardea deja cu furie. Weybright răcni:

— Nemţii! Sări!

Îl îmbrânci pe Offer afară din cabină şi sări şi el prin portiera cea mai apropiată. Căzură amândoi în nisip şi fură izbiţi de mirosul benzinei aprinse, iar căldura cumplită le pârlea părul.

Amândoi se rostogoliră cât mai departe de vâlvătaie, pe urmă porniră cât mai aplecaţi să înoate prin nisip ca să se depărteze. Offer avu un moment impresia că şi alţi oameni se rostogolesc şi după aceea o iau la fugă. Văzu de asemenea proiectile trasoare dansând în jurul camionului lor şi fugi de acolo în aşa fel încât să plaseze epava Chevroletului între el şi inamicul nevăzut. Îl pierdu pe Weybright în norii de praf, dar dădu iarăşi de el şi amândoi o luară la fugă.

O scurtă contenire a vântului şi putură vedea mai bine. Offer, îngrozit, fiindcă n-avea nici un fel de apărare împotriva furtunii de nisip, se întoarse cu spatele. Pe linia coamei unei coline se vedeau siluetele unei coloane de vehicule. Mai multe dintre ele deschiseseră foc de mitralieră asupra şi în jurul camionului cuprins de flăcări.

Când se întoarse în loc, Offer nu mai dădu cu ochii de Weybright; valurile de praf se rostogoleau în momentul acela atât de dense încât Offer ar fi putut – cum spune zicala – să-şi vâre degetele în ochi. Continuă să se împleticească, împiedicându-se de smocuri de iarbă şi apucându-se cu mâna de mărăcini ţepoşi. Nu avea în minte decât un singur gând: acela de a face ca distanţa dintre el şi cei care se străduiau să-i omoare să devină cât mai mare.

Auzi apropiindu-se duduit de camion. Totul se petrecu în câteva secunde. Din învălmăşeala de praf se ivi deodată un Chevrolet şi după felul cum mergea îşi dădu seama că şoferul, cuprins de panică, încerca din răsputeri să scape din ploaia de gloanţe.

Offer făcu semne disperate ca să fie luat în camion. I se păru că aude cum se domolesc bătăile motorului, ca şi cum s-ar fi supus frânei. Cabina ajunse în dreptul lui. Offer îl recunoscu pe şofer. Era soldatul Sibrett.

Şoferul se trudi să vadă afară, cu ochii pe jumătate închişi ca să se apere de nisip. Offer se afla la cinci yarzi de el şi nu încăpea îndoială că Sibrett îl recunoscuse. Dar nu se opri, ci

acceleră şi întoarse puţin capul ca să-l mai vadă pe Offer, iar căpitanul desluşi un rânjet pe chipul lui, un rânjet dezgustător, un rânjet încărcat de triumf răutăcios, apoi Chevroletul dispăru în norii de praf.

John Offer se opri în loc, cutremurat de cele petrecute în ultimele câteva clipe. Sibrett îl văzuse, îl recunoscuse şi se mulţumise să treacă pe lângă el. „Ticălosul!" îşi spuse Offer în sinea sa. „Nemernicul şi bestia!" Sibrett îi plătea poliţele; totuşi, se gândea Offer, deşi n-ar fi putut spune că îl iubea pe Sibrett cu o iotă mai mult decât îşi iubea Sibrett comandantul, el, Offer, în asemenea împrejurări, ar fi oprit fără o clipă de ezitare şi l-ar fi luat pe celălalt.

Câteva secunde mai târziu auzi din nou duduit de motor, dar de data asta atât de departe că abia putu să-i întrevadă silueta ca pe ceva neclar tocmai la capătul extrem al vizibilităţii şi fără îndoială că şoferul n-avea cum să-l zărească prin norii aceia.

Dintr-o dată John Offer îşi dădu seama că se află singur în deşert, absolut singur, dacă nu-i poate găsi pe Weybright şi pe ceilalţi. Totul se petrecuse cu asemenea rapiditate încât nu era încă în stare să-şi reorienteze gândurile, ci stătea în loc şi se întreba ce-i rămâne de făcut.

Hotărî în cele din urmă că trebuie să meargă vârtos şi să ajungă, după câte credea el, cât mai departe de creasta unde se afla inamicul. Nu ştia încotro merge şi nici la ce i-ar putea folosi mersul ăsta. Fără hrană şi fără apă, chiar dacă izbutea să nu mai dea ochii cu inamicul, şansele de scăpare rămâneau cu totul infime. Totuşi, omul continuă să meargă atunci când ştie că dacă nu face aşa, va începe să fie din nou vânat cu focuri de puşcă şi de mitralieră.

Vântul se mai potoli, nisipul porni să se aşeze. Şi numaidecât, aşa cum se întâmplase de atâtea ori, văzduhul se limpezi şi atunci putu să vadă clar până la câteva sute de yarzi împrejur.

O privelişte deprimantă. Art Weybright se afla la vreo optzeci de yarzi depărtare, dar în rest nu se vedea nici ţipenie de om. Se mai zăreau câteva mogâldeţe zăcând în jurul

Chevroletului care încă mai ardea cu furie şi Offer înţelese că oamenii lui nu avuseseră grijă să păstreze camionul între ei şi mitraliere atunci când fugiseră. Nu se mai vedea nici un alt Chevrolet, ceea ce însemna că cel puţin restul Cetei reuşise să scape.

Numai că pe coasta colinei cenuşii şi acoperite din loc în loc cu smocuri de iarbă săracă se vedeau coborând zeci de vehicule militare de toate felurile. Situaţia era cu adevărat deznădăjduită. Weybright venea către el, împleticindu-se în nisip. Offer răcni cât putu de tare:

— Ridică mâinile deasupra capului!

Îşi puse şi el mâinile pe creştet şi se întoarse cu faţa înspre maşinile ce se apropiau. Weybright stătu pe loc şi ridică mâinile.

Era o coloană germană. Câteva rapide vehicule de recunoaştere se îndreptară cu mare viteză înspre ei, iar mătăhăloasele transportoare de infanterişti înaintau hurducăindu-se ceva mai în urmă şi mai încet. Offer, împietrit în totală nemişcare, se aştepta din clipă în clipă să fie împuşcat, dar aşa ceva nu se întâmplă. Unul dintre carele de recunoaştere se duse drept la locul unde stătea Weybright, iar celălalt se opri lângă Offer. În câteva clipe căpitanul Offer se trezi înconjurat de tot soiul de maşini şi motoare ce făceau un zgomot infernal; din maşini coborâră mulţime de ostaşi în K.D.[1]-uri ce băteau în verde, nuanţa aceasta fiind singura deosebire dintre ţinuta de deşert germană şi cea a aliaţilor.

John Offer era un bărbat care ştia să-şi stăpânească foarte bine emoţiile. De altminteri, încă pe vremea când mai ducea viaţă de civil, colegii spuneau că John niciodată nu-şi pierde firea şi nimeni n-ar izbuti vreodată să-l scoată din pasul său.

În momentele acelea, însă, înconjurat fiind de sute de tineri germani cu înfăţişare bătăioasă şi toţi încărcaţi de arme pe care păreau a fi gata să le folosească, John Offer află ce înseamnă groaza şi poate că lăsă să i se vadă şi pe chip ceva din acest simţământ. Era cu totul uluit de propria-i situaţie. Nici în cele mai înfricoşătoare coşmaruri nu visase vreodată că are

1 *Khaki drill* - uniformă de campanie de culoare kaki.

să cadă prizonier. Năucit de iuţeala evenimentelor, nu mai era în stare decât să stea înţepenit, cu mâinile deasupra capului, şi să transpire de frică.

Un *Oberst* – colonel adică – se dădu jos dintr-un car de recunoaştere şi veni înspre el. La început, Offer crezu că e Rommel în persoană, dar pe urmă îşi spuse că, la fel ca şi chinezii, toţi nemţii cu grad înalt seamănă între ei. Era un bărbat voinic şi – cu cizmele lui înalte până la genunchi şi prinse cu şireturi – călca într-un fel ce sugera forţă neîndurătoare. Se îndreptă direct spre Offer, urmat de un cârd de ofiţeri mai mici în grad. Offer văzu de aproape un chip dur şi nişte ochi pătrunzători şi cenuşii deasupra unor pomeţi proeminenţi. Îi pieri tot curajul. *Oberst*-ul arăta formidabil.

— Ştii germana? întrebă cu glas aspru şi într-o englezească destul de aproximativă.

Offer se smulse din teama paralizantă ce-l cuprinsese. Răspunse cu grabă:

— Nu. Îmi pare rău, nici măcar o vorbă. Apoi, ca să-şi mascheze zăpăceala şi spaima, dădu să se întoarcă spre Weybright, adus alături de el, şi era gata să spună: „Dar şoferul meu ştie. Vorbeşte curent în germană”. Tăcu însă. Weybright nu scotea nici o vorbă. Foarte bine, n-o să spună nici el nimic. Se întreba însă din ce pricină Weybright nu se grăbea să folosească un asemenea prilej de a intra cât de cât pe sub pielea lor, fiindule de folos ca tălmaci.

Imediat în spatele colonelului stătea un căpitan voinic şi fioros la înfăţişare. Offer îl observă fiindcă din toată atitudinea lui şi din felul cum se uita cu ochii abia mijiţi la prizonierii britanici, se degaja o ură crâncenă.

Colonelul zise:

— Bine. Cum te cheamă? Eşti căpitan, *ja*[1]?

— Am gradul de căpitan. Numele, John Offer. Căpitanul John Offer. Astea erau toate informaţiile pe care se cuvenea ca un prizonier să le dea inamicului.

---

1 Da (germ.)

În clipa aceea căpitanul cel voinic păşi înainte. Offer citi pe chipul uscăţiv şi ars de soare o ură nemărginită. Mirat, îl auzi că spune deodată:

— Eşti Glasshouse John, *ja*?

Căpitanul Kurt Braunschweig îşi vedea visul cu ochii. John Offer căzuse în mâinile lui.

*

La oaza Siwa, doar cu douăzeci şi patru de ceasuri mai înainte, comandantul garnizoanei germane, *Oberst* Franz Schiller, primise ordin de marş. Un mesaj de la cartierul general al lui Afrikakorps de la Derna vorbea despre o ofensivă aliată de-a lungul coastei mediteraneene şi despre faptul că armatele Axei erau nevoite să se retragă. Formaţiunea care ocupa oaza Siwa nu mai putea rămâne pe loc, pentru că înaintarea inamicului ameninţa să-i taie retragerea.

Erau aproape gata de plecare, când o formaţie mixtă aliată, cuprinzând elemente din Forţele Franceze Libere şi S.A.S., apăru pe neaşteptate la orizont şi se pregătea de atac. Comandantul german luă hotărârea înţeleaptă de a nu se angaja în luptă – ce rost ar fi avut să te baţi pentru o oază pe care oricum urma s-o părăseşti? – şi dispuse o retragere organizată, reducându-şi astfel pierderile la minimum.

La adăpostul întunericului, colonelul izbuti să-şi retragă toate forţele din oază şi porni înspre est, ca să ajungă la drumul caravanelor către Mersa. Avea sub comanda sa forţe puternice şi nu se temea că ar putea fi înfrânt în vreo luptă în deşert, aşa că la două ore după ce părăsise Siwa, dădu ordin de popas peste noapte.

A doua zi dimineaţa porniră din nou la drum. Era o zi infernală şi înaintarea în coloană le era mult stânjenită de furtuna de nisip. În cele din urmă, colonelul Schiller ajunse şi el la exasperare şi ordonă popas, cu gândul de a rămâne pe loc până ce vremea avea să se îmbunătăţească. Aşezară tabăra pe coasta mai adăpostită de vânt a unei coline, iar în unul din momentele de ameliorare a vizibilităţii, santinelele raportară că

se văd cinci camioane îndreptându-se spre el. Imediat se dădu alarma şi oamenii trecură la posturile lor de luptă.

Furtuna se stârni încă o dată, ascunzând vederii cele cinci camioane. Colonelul nu făcu prostia de a porni în urmărirea lor – asta ar fi putut duce la catastrofă pentru oamenii săi, fiindcă foarte lesne s-ar fi răzleţit unii de alţii. Se mulţumi să stea pe loc, cu ochii protejaţi de ochelarii de praf, aşteptând şi nădăjduind ca detaşamentul acela neînsemnat să-şi continue drumul şi să vină destul de aproape pentru ca oamenii săi să poată intra în acţiune.

Căpitanul Braunschweig veni să se consulte cu superiorul său. Amândoi căzură de acord; camioanele nu puteau fi decât inamice; patrule germane sau italiene n-aveau ce să caute atât de departe de coastă. Şi amândoi se arătară încântaţi la gândul că vor avea prilejul de a nimici o formaţie aliată de gherilă, fiind şi asta un soi de consolare pentru alungarea din oaza Siwa, petrecută abia cu o zi înainte.

Aşa că aşteptară şi se rugară într-o nemţească fără cusur ca inamicul să le cadă în labă; şi s-ar zice că adresantul rugăciunilor s-a dovedit milos în ziua aceea – pentru nemţi cel puţin.

Cu greu s-ar fi putut ca lucrurile să se petreacă mai prielnic pentru colonelul Schiller. Veni din nou un moment când vântul se mai potoli, văzduhul se limpezi puţin, şi la depărtare de două sute de yarzi – poate chiar mai puţin – zăriră trecând convoiul de camioane.

Colonelul avu impresia că unul sau mai multe camioane apucaseră să treacă – nu distinsese decât nişte vagi siluete prin densele perdele de nisip care repede le acoperiseră – dar acum vedea limpede cum unul dintre ele înainta greoi prin nisip.

Numaidecât se deschise foc asupra lui, iar Spandaus-urile şi celelalte tipuri de mitraliere numai cu greu ar fi putut să nu-şi atingă ţinta, de la o asemenea distanţă. Aproape imediat avură dovada că nimeriseră în plin, dovadă depusă de explozia rezervorului de benzină. Zăriră câteva siluete sărind din camion, câteva dintre ele pe la spatele camionului, oferind astfel

instruiţilor săi mitraliori, ţinte uşor de atins. Colonelul văzu cum siluetele acelea încremenesc în loc, doar după câţiva paşi.

Fuseseră însă, cinci camioane. Încă unul se ivi din norul de praf, dar acesta abia putu fi zărit o clipă şi apoi iar dispăru, parcă azvârlit în lături de cel cuprins de flăcări. Altceva nu mai văzură din detaşamentul lui Offer.

Succesul îl făcea pe colonel mai îngăduitor. Oricum, în ziua aceea, nu era pornit pe ucideri şi considera drept rară şi plăcută distracţie un camion inamic venit să se ofere ca ţintă bravilor săi mitraliori. Mitraliorii îşi făcuseră pe deplin datoria, aşa că ordonă să li se transmită felicitări.

Împreună cu căpitanul se urcară în *Kubelwagen*-urile lor şi se îndreptară către camionul cuprins de flăcări, urmaţi fiind de întreaga formaţie. Erau cadavre de cercetat pentru a vedea dacă nu cumva poartă asupra lor vreun secret militar minor, după cum s-ar fi putut ca flăcările să nu mistuie complet camionul şi să cruţe ceva demn de a fi salvat.

Furtuna de nisip din nou le întunecă vederea, dar după câteva minute, când încă nu apucaseră să ajungă în preajma camionului incendiat, iarăşi se potoli. Germanii văzură pe întinsul deşertului două siluete singuratice şi care păreau să se afle la mare distanţă una de cealaltă. Totuşi, amândoi în acelaşi timp, ridicară mâinile deasupra capului.

Colonelul răcni la oamenii săi şi ordinul îi opri chiar în clipa când îşi încordau degetele ca să apese pe trăgaci. Nici Offer şi nici Weybright n-au ştiut că rămăseseră încă în viaţă datorită unei fracţiuni de secundă – acelui firişor de timp ce desparte ordinul de a nu trage şi zvâcnirea degetelor ce ar fi dezlănţuit o ploaie de foc.

După aceea, carele de recunoaştere trecură în viteză pe lângă camionul incendiat – de îndată ce ajunseră acolo, îşi dădură cu toţii seama că nimic nu mai putea fi salvat şi-i înconjurară pe cei doi britanici complet uluiţi şi îngheţaţi de spaimă. Colonelul îşi săltă ochelarii de praf deasupra cozorocului, coborî din maşină şi se îndreptă către cei doi. Văzu imediat că avea în faţa sa un *Panzergrenadier* şi un *Hauptmann* din armata britanică.

La fel cum Offer încerca să aprecieze personalitatea colonelului, şi colonelul se trudea să înţeleagă ce fel de om este John Offer. Soldatul de rând nu conta. Văzu că are în faţă sa un om nu prea înalt de statură, un om cu nasul turtit, după câte s-ar fi zis de pe urma unui accident, şi cu toate astea, în ciuda aparenţei lui de individ trecut prin ciur şi prin dârmon, i se păru că are de-a face cu o fire blândă, un biet flăcău de treabă care se joacă de-a Soldaţii. Fiind militar de meserie, colonelul dispreţuia pe orice ostaş amator, din orice armată, cu toate că de fiecare dată, feldmareşalul Rommel îi avertizase să nu subaprecieze soldatul amator britanic.

Colonelul Schiller vorbea puţin englezeşte, întrucât, asemenea multor ofiţeri din armata lui Hitler, primise ordin să petreacă o vacanţă în Regatul Unit[1], înainte de izbucnirea inevitabilului război dintre cele două naţiuni. Colonelul avusese grijă să dea o raită şi prin Franţa şi Ţările de Jos, de fiecare dată însemnându-şi în minte orice amănunt ce s-ar fi putut dovedi de folos în cazul când s-ar fi ivit prilejul ca respectivele ţări să fie ocupate.

Înainte de toate, nefiind prea sigur de englezeasca lui, întrebă dacă vreunul dintre ei ştie nemţeşte. Cum răspunsul fu din ambele părţi negativ, colonelul formulă prima întrebare pusă în mod obişnuit:

— Cum te cheamă?

După ce căpitanul britanic declarase că e John Offer, colonelul fusese surprins de reacţia căpitanului. La auzul acelor cuvinte, Braunschweig ieşise în faţă, tremurând de furie, după câte îşi putea uşor da seama, ceea ce îl făcu să fie şi mai nedumerit.

— Eşti Glasshouse John, *ja*?

Colonelul îşi reveni imediat şi se întoarse brusc înspre căpitan, după care îl întrebă pe nemţeşte:

— Ce-i cu povestea asta? Îl cunoşti cumva? Urmă o scurtă clătinare a capului, ochii lui Braunschweig, aţintiţi asupra căpitanului britanic, continuând să ardă de ură. Răspunsul fu dat tot în germană.

---

1 Denumirea oficială a Marii Britanii (United Kingdom, prescurtat: U.K.).

Deşi auzea cuvintele nemţeşti cu sunet aspru, Offer nu înţelegea boacă din ce anume se spunea, dar putu să observe reacţia pricinuită de cuvintele voinicului căpitan în atitudinea colonelului şi a celor aflaţi destul de aproape ca să poată auzi. De unde până atunci nemţii păruseră să aibă o atitudine aproape politicoasă şi indiferentă faţă de prizonieri, acum toţi păreau să fie deosebit de nervoşi. Toate privirile se aţintiră asupra lui Offer, încărcate de aceeaşi ură ca şi ale lui Braunschweig. Offer le simţea mânia stârnită ca din senin şi era pur şi simplu consternat.

Chipul colonelului căpătase o expresie ameninţătoare. Mânia i se vedea atât de limpede pe faţă, încât Offer avu convingerea că o să fie lichidat pe loc, impresie aproape confirmată în clipa când colonelul îşi rezemă mâna pe tocul pistolului. Cei doi ofiţeri germani continuau să discute între ei, schimbând fraze scurte şi tăioase cu privire la persoana lui Offer.

În momentul acela nici nu mai observau că furtuna de nisip se dezlănţuise din nou. Atenţia le era pe de-a întregul captivată de furie, de amintirea acelei teribile tragedii petrecute la Lacul de Nisip. Şi iată că se întâmplase ca vinovatul s-ajungă în mâinile lor, şi amândoi erau ferm hotărâţi să facă totul pentru ca ofiţerul britanic să-şi ispăşească din plin crima comisă împotriva unor bravi soldaţi germani.

Colonelul ordonă cu glas răstit:

— Luaţi-i sub pază! Oamenii ăştia nu trebuie cu nici un preţ să ne scape. Trebuie duşi până în Agheila, unde îi vom da pe mâna SS-iştilor pentru judecată.

La fel cu cei mai mulţi ofiţeri germani, Schiller îi ura pe cei din S.S., sălbatica armată particulară a lui Hitler, dar acum i se părea că au ajuns să fie şi aceia buni la ceva. Dacă acest Glasshouse John – cum îi spunea Braunschweig – era dat pe mâna celor din S.S., atunci au să aibă ei grijă să-şi ispăşească nelegiuirea în cel mai cumplit mod ce putea fi imaginat. În orice caz, Glasshouse John se dădea drept ofiţer şi asta, în ochii colonelului, apărea ca o altă crimă cu totul de neiertat. Spuse

toate acestea înainte de a se duce să cerceteze camionul cuprins de flăcări şi pe soldaţii din jurul lui.

Cam cu un minut înainte de a fi percheziţionaţi şi încătuşaţi, Weybright prezentă un fel de traducere a vorbelor căpitanului:

— *Sir*, auzi Offer glasul stins de lângă el şi avu impresia că celălalt vorbeşte cu gura închisă, fără să mişte buzele, aşa că înţelepciunea îl îndemnă să nu-şi mişte capul. Îs porniţi rău împotriva noastră. Ştiu că suntem dezertori şi că dumneavoastră nu sunteţi căpitan de-adevărat.

— Atunci ce-au aşteptat de nu ne-au împuşcat pe loc? Offer vorbi tot fără să clintească buzele şi fără să-şi mişte capul spre Weybright.

— V-aduceţi aminte de Lacul de Nisip? V-aduceţi aminte că am deschis focul asupra lor pe când încercau să-l treacă? Unii dintre ostaşii nemţii s-au scufundat în nisipul mişcător şi n-au putut fi salvaţi fiindcă i-aţi ţintuit pe toţi la pământ cu foc de mitralieră. Căpitanul neamţ jură că aţi făcut-o dinadins şi chiar aţi tras asupra celor înnămoliţi în nisip.

Offer ar fi vrut să spună: „Nu-i adevărat. Pe căldura aceea înnebunitoare şi prin aerul înfierbântat de-abia puteam vedea încotro tragem”. Nici vorbă, habar n-avuseseră că existau oameni împotmoliţi în nisipul mişcător, altminteri, dac-ar fi bănuit, mai mult ca sigur că ar fi slăbit focul, oricât de fără sens ar fi părut un asemenea fapt în condiţii de război.

Pe urmă Weybright spuse tot în şoaptă stinsă câte ceva despre perspectiva de a fi daţi pe mâna S.S.-iştilor când aveau să ajungă la Agheila. În clipa aceea un tânăr locotenent răcni cu glas spart:

— Gura! N-aveţi voie să vorbiţi!

Aşa că tăcură şi în minutele acelea, stând cu capul în piept ca să se apere împotriva nisipului azvârlit de vânt, Offer cunoscu adâncurile cele mai de nepătruns ale fricii. Oricum, era destul de rău să cazi prizonier, dar vestea că avea să fie dat pe mâinile înspăimântătoarelor formaţii S.S. ale lui Hitler făcea să-i îngheţe sufletul de groază. Fu cuprins de o înfricoşare cumplită şi cercetă înfrigurat împrejurimile ca să găsească vreo soluţie

salvatoare, dar nu exista nici una. Erau înconjuraţi de o mulţime de ostaşi tineri, cu înfăţişare antipatică, toţi înarmaţi până în dinţi şi gata să folosească uneltele morţii.

Şi-atunci John Offer, Offer cel care niciodată nu se pierdea cu firea, îşi adună toate puterile şi îşi sili mintea să judece cu cumpănire – asta însemnând că se lepăda de frică.

„Trebuie să scăpăm; cu orice preţ nu trebuie să ajungem pe mâinile S.S.-iştilor”. Dar cum şi când? Răspunse mai întâi la prima parte a întrebării. „Acum trebuie să se întâmple treaba asta, repede”. De îndată ce ar fi părăsit deşertul şi ar fi ajuns în spatele liniilor Axei, scăparea ar fi fost de neconceput. Acum – dar în ce fel? Şi dacă ar fi fugit din mâinile nemţilor acum şi aici, pe întinsul deşertului bântuit de furtună, câtă vreme ar fi putut supravieţui fără apă?

Gândurile lui Offer se concentrară o clipă asupra acestei întrebări. Să fugi din captivitate doar ca să mori de sete în chinuri cumplite pe întinsul pustiului nu i se părea o perspectivă mult mai îmbietoare decât aceea de a muri de pe urma torturilor la care i-ar fi supus odioşii S.S.-işti. Încă de pe acum îi era sete şi ar fi fost în stare să bea un bidon întreg cu apă, ca să stingă arsurile ce-i pârjoleau gura uscată din pricina fricii. Unii dintre ostaşii nemţi sorbeau cu desfătare din bidoanele lor.

La o vreme, Offer se gândi: „Îl cunosc pe O'Keefe. Cred că ştiu cum are să procedeze”.

S-ar fi putut ca O'Keefe să nu-şi fi dat seama că fuseseră atacaţi, dar în nici un caz nu putea merge multă vreme fără să se oprească, fiindcă oamenii din camioanele de la coada convoiului începeau să strige de îndată ce pierdeau contactul cu cei din faţă. Poate că cei din camionul lui Sibrett, ori din cele următoare, care nu putuseră să nu vadă camionul lui incendiat, prinseseră din urmă camionul lui O'Keefe şi îi raportaseră despre cele întâmplate. Într-un asemenea caz, ce avea să facă un om cu scaun la cap, cum era O'Keefe?

„Are să se depărteze până la o distanţă destul de mare, ca să fie cât mai ferit de primejdie, o milă sau poate chiar două, şi pe urmă are să stea în loc şi să aştepte potolirea furtunii”. Când furtuna s-ar fi potolit, aşa cum se întâmpla de obicei după

câteva ceasuri, avea să se întoarcă la locul unde se petrecuse atacul, ca să-i culeagă pe eventualii supravieţuitori. Fără îndoială că se vor întoarce să verifice dacă sunt morţi şi atunci să-i îngroape, în cazul când asta n-o făcuseră nemţii.

Prin urmare, dacă era vorba de fugă, ea trebuia încercată acum şi aici, ca să poată fi culeşi de O'Keefe atunci când condiţiile deveneau ceva mai prielnice.

— Uite-i că se întorc, îl auzi pe Weybright şoptind, dar auzi şi locotenentul care numaidecât răcni:

— Gura! Nici o vorbă!

Colonelul şi căpitanul se întorceau de la rămăşiţele camionului. Tocmai atunci se apropie de prizonieri un *Feldwebel*[1] cu un bidon cu apă. Era limpede că după socoteala lui trebuia să li se dea şi prizonierilor puţină apă, iar locotenentul nu avea nimic împotrivă, dar se dovedi că împotrivă e căpitanul cel voinic. Acesta îl văzu pe ostaşul german cum oferă apă prizonierilor şi numaidecât răcni o poruncă, iar atunci neamţul făcu imediat stânga-împrejur, luând cu el şi bidonul cu apă.

Offer îşi linse buzele care păreau acum şi mai uscate. Oare chinul prin sete să fie o parte din pedeapsa ce li se cuvenea? Bine, atunci cu atât mai mult trebuiau să fugă neîntârziat.

Căpitanul rosti alt ordin şi acelaşi *Feldwebel* se apropie de ei şi cu un capăt de funie subţire, dar tare, legă încheietura dreaptă a lui Offer de cea stângă a lui Weybright. Faptul îl îngrijora teribil pe Offer. Încătuşaţi în felul ăsta, cum ar mai putea să-şi coordoneze mişcările ca să scape cu fuga? Şi, neavând posibilitatea să vorbească, fie şi în şoaptă, cum ar mai fi putut pune la cale un plan comun? Totuşi – Dumnezeule-Doamne – îşi spunea Offer cu disperare, ceva trebuie făcut, acum ori niciodată!

Colonelul dădu un ordin care îi făcu pe toţi să alerge spre maşini. Se părea că *Feldwebel*-ul fusese însărcinat cu paza prizonierilor, şi după felul cum asculta, stând smirnă, dispoziţiile

1 Plutonier (germ.).

căpitanului care vorbea foarte răstit, Offer înţelese cam ce i se spunea: că e vai de capul lui dacă îi lasă pe prizonieri să scape.

„Vai de capul lui are să fie”, îşi spuse Offer cu ardoare. Ce putea să-i facă, bietul om avea ghinion. Era păcat de el, dacă te gândeai că avusese de gând să le dea apă.

Prizonierii fură urcaţi într-un uriaş transportor de trupe, lucru nu prea lesne de făcut de vreme ce erau legaţi unul de altul, dar în cele din urmă izbutiră. Astfel, se treziră în transportor, la mare înălţime faţă de pământ. Pe amândouă laturile camionului se aflau bănci de lemn, astfel că panzergrenadirii stăteau faţă în faţă, având între ei un morman de raniţe rânduite la mijloc. *Feldwebel*-ul se aşeză chiar în faţa lor – ca să-i poată supraveghea cât mai bine, se gândi Offer. Pe amândouă băncile, soldaţii nemţi stăteau unul lângă altul şi faţă în faţă, aproape în poziţie de drepţi şi cu armele între genunchi, gata să intre imediat în acţiune.

Furtuna se dezlănţuise din nou cu toată furia, însă colonelul era tare grăbit să ajungă la camarazii lui de pe coastă şi să scape odată din iadul deşertului, aşa încât coloana se puse imediat în mişcare.

De cum se urniră din loc, pe Offer îl cuprinse iarăşi panica. Chiar aşa încet cum mergeau, dacă într-un ceas nu izbutea să scape din mâinile nemţilor, însemna că pierde orice şansă de a-l mai găsi pe O'Keefe.

„*Acum* trebuie făcut ceva!” îşi spunea Offer într-una, şi se gândi că poate încordarea i se citea pe faţă, fiindcă *Feldwebel*-ul se uita la el cu mare atenţie. *„Acum, acum sau niciodată!”* Dar în ce fel? Doamne, oare nu-l socotea toată lumea un om plin de imaginaţie?!

Pe urmă îşi spuse că, de fapt panica îi paralizează minţile, aşa că din nou făcu un efort să-şi potolească nervii încordaţi la maxim; se linişti şi se concentra pe de-a-ntregul asupra situaţiei lor prezente. Concluzia la care ajunse se bizuia pe logica cea mai simplă.

„Ca să scăpăm liberi pe întinsul deşertului, trebuie neapărat să părăsim camionul ăsta. Ceea ce înseamnă că n-

avem altceva de făcut decât să sărim din el mai înainte de a-şi putea cineva da seama ce-avem de gând să facem”.

De îndată ce ar fi atins nisipul, ar fi avut şanse – puţine, ce-i drept – de a scăpa de ploaia de gloanţe, acoperiţi fiind de furtuna ce era în toi, putând în orice clipă să oblige coloana la efectuarea unui popas. Prin urmare, îşi spuse Offer, încercarea trebuia făcută atunci când norul de praf era cât mai dens şi reducea vizibilitatea la cel mult douăzeci sau treizeci de yarzi.

Transportorul se hurduca, pe teren tare şi denivelat, iar Offer îşi spuse: „Acum e momentul”. Dintr-un camion care ţopăia într-una nimeni nu putea să ţintească aşa cum se cuvine. De asemenea, felul cum erau aşezaţi infanteriştii germani venea tot în avantajul prizonierilor, dacă ar fi încercat să scape. Ostaşii aşezaţi în faţa sa, prin urmare şi *Feldwebel*-ul, n-ar fi putut deschide imediat focul din pricina camarazilor aşezaţi pe latura opusă şi de fapt toţi soldaţii, indiferent pe ce parte se aflau, trebuiau mai întâi să se scoale în picioare şi să facă o întoarcere înainte de a deschide focul. Ţinând seama de terenul accidentat şi de poziţia incomodă a infanteriştilor germani, Offer socoti că s-ar putea să li se ofere şansa câtorva secunde, în cursul cărora să se poată ascunde în dosul perdelelor de praf, mai înainte ca nemţii să poată deschide focul.

Nisipul pătrundea înăuntrul transportorului şi toţi soldaţii stăteau cu capetele plecate, ca să se apere de biciuirea firişoarelor înţepătoare mânate de vânt. Vizibilitatea era teribil de proastă, dar coloana continua totuşi să înainteze în formaţie strânsă, păstrând între maşini distanţă de cel mult cinci yarzi. Offer nu credea că merg cu viteză mai mare de opt sau cel mult zece mile pe oră, lucru care iarăşi venea în ajutorul lor.

„Bine, îşi spuse el, numai că nu suntem încă pe întinsul deşertului. *Cum facem să ieşim din camion?*” Fir-ar să fie, mare pacoste era funia asta care le înlănţuia încheieturile mâinilor! Unde mai pui că nici nu putea să-i şoptească lui Weybright ce planuri pusese la cale.

Probabil că străbătuseră aproape o milă când Offer întrevăzu deodată o cale de scăpare. Totuşi mai zăbovi puţin, până când se întâmplă ca odată cu ajungerea pe un teren foarte

accidentat, să se înteţească şi furia furtunii care parcă bântuia mai cumplit decât bântuise vreodată. John Offer trecu imediat la acţiune.

Sări brusc în picioare, trăgându-l după el şi pe uluitul Weybright. În aceeaşi secundă începu să răcnească şi să arate într-un loc unde s-ar fi zis că se întâmplase ceva îngrozitor:

— Ia uitaţi-vă!

Infanteriştii nemţi tresăriră, înălţară capetele şi se uitară cu încordare încotro arăta degetul prizonierului. Offer îşi smuci braţul, braţul acela înlănţuit de al lui Weybright. Îl smuci cu forţă disperată pe sub bărbia lui Weybright, aruncându-se în acelaşi timp, afară din camion. Amândoi se prăvăliră cu capul în jos şi picioarele în sus. După toate legile probabilităţii ar fi urmat ca măcar unul dintre ei să-şi frângă gâtul, dar nisipul era foarte afânat şi nici unul nu păţi nimic.

De îndată ce atinseră pământul, Offer îl prinse în braţe pe Weybright şi amândoi se rostogoliră cu furie de câteva ori, apoi Offer sări în picioare trăgând şi mâna lui Weybright care, înţelegând acum ce se petrece, se ridică şi el şi unul lângă celălalt o luară la fugă. Zece paşi erau de ajuns ca să nu mai poată fi văzuţi din transportor. Pe urmă Offer se trânti cu faţa la pământ şi Weybright, neputând face nimic după voia lui, se întinse alături. Respira zgomotos şi cu greutate, lăsând să se vadă că izbitura de sub bărbie nu rămăsese fără urmări. Auzeau gloanţele şuierând pe deasupra lor. Nemţii trăgeau orbeşte, la nimereală.

După puţin, Offer începu să meargă în patru labe, cât putea mai repede. Îi venea destul de greu, aşa cum era legat de Weybright, dar până la urmă şi acesta prinse cadenţa, mişcau mâinile odată şi înaintară destul de iute.

Îşi dădeau seama că merg în josul unei pante şi, după vreun minut sau două, Offer se ridică în picioare. Auzeau gloanţele şuierând pe deasupra lor, dar în momentul acela se găseau la adăpostul pantei, aşa că o luară la fugă.

Acum Offer coti şi continuă fuga împotriva vântului. Nu era modul cel mai lesnicios de a înainta, dar prezenta un avantaj – fără îndoială că nemţii săriseră din camioane şi se luaseră după

ei, deşi prea departe nu se puteau duce ca nu cumva să se rătăcească; iar dacă se luau pe urmele lor, vântul potrivnic i-ar fi stânjenit în folosirea armelor. În afară de asta, vântul le slujea şi de busolă. În timpul când mergeau înspre Siwa, furtuna le bătuse drept în faţă; prin urmare, mergând împotriva vântului, însemna că de fapt îşi continuă drumul şi dacă aveau puţin noroc se putea întâmpla să dea peste O'Keefe şi ai săi.

Alergarea era teribil de obositoare, căci nisipul le reţinea picioarele şi deseori se împiedicau de smocuri de iarbă uscată. Nu putură fugi decât vreo cincizeci de yarzi, după care începură să înainteze împleticindu-se, fără cine ştie ce spor.

În spatele lor se auzea un adevărat vacarm. Glasuri aspre răcneau cât puteau de tare şi din nou izbucni o ploaie de gloanţe trase la nimereală de arme automate. Atunci se trântiră iarăşi la pământ, continuând însă să se târâie cu disperare cât mai repede le stătea în putinţă. Teama lor cea mare era ca furtuna să nu fie întreruptă de una din perioadele acelea de acalmie şi astfel duşmanii să aibă putinţa de a-i vedea. Dacă i-ar fi zărit la oarecare distanţă de maşini, prea departe ca să mai poată spera să-i prindă, nu încăpea nici o îndoială că nemţii ar fi început să tragă asupra lor şi atunci ştiau bine că nu le mai rămânea vreo nădejde de scăpare.

Gâfâiau din greu, târându-se cu obrajii biciuiţi de nisipul mânat de vânt şi plămânii parcă gata să plesnească de frică şi din pricina respiraţiei grăbite. Cât de anevoie şi încet înaintau şi cât de aproape li se părea locul de unde se auzeau glasurile răstite şi ţăcănitul armelor automate! în fiece clipă ascultau cu încordare şuieratul vântului, convinşi fiind că bate din ce în ce mai slab şi că văzduhul începe să se limpezească. Pentru prima oară în viaţa iui, John Offer se ruga lui Dumnezeu să înteţească şi mai mult cumplitul *khamsin*.

În cele din urmă nu mai fură în stare nici să se târască şi amândoi rămaseră întinşi cu faţa la pământ, cu dureri ascuţite care le săgetau piepturile ce se zbăteau să tragă cu zgomot aerul încărcat de praf. Weybright căzu cel dintâi, mătăhălosul şi greoiul Weybright, care nu era făcut pentru fugă, şi în cădere îl trase şi pe Offer după el. Nici Offer n-ar fi mai putut merge

multă vreme. Totuşi, el stătu nemişcat doar câteva secunde, apoi se ridică într-un cot şi începu să meşterească la nodul funiei care îi înlănţuia încheietura mâinii de cea a lui Weybright. Se trudi destulă vreme, dar în cele din urmă reuşi să se elibereze şi funia rămase prinsă de mâna lui Weybright. În vremea asta se mai odihniseră şi prinseseră puteri, aşa că porniră din nou să se târască în patru labe.

— Să nu ne rătăcim unul de altul, izbuti Offer să spună cu glas sacadat. Trebuie să fim împreună.

Încă se mai auzeau vocile aspre şi din când în când rafale de arme automate ce păreau să fie la fel de apropiate. Pe semne că nemţii se ţin după urmele lor. În cazul acesta; mersul incomod în patru labe nu prea slujea la mare lucru; nemţii veneau în fugă şi aveau să-i ajungă din urmă. De teama asta, chiar cu riscul de a fi împuşcat, Offer se ridică în picioare şi porni la fugă. Weybright făcu şi el acelaşi lucru.

Fugiră ce fugiră, apoi iar merseră la pas, iar fugă, iar pas şi furtuna continua să bântuie, oferindu-le acoperire. În cele din urmă îşi dădură seama că nu mai aud vorbe nemţeşti şi nici focuri de armă. În locul acestora se auziră zgomote de motoare ambalate şi de maşini grele ce se pun în mişcare. Era de mirare cât de bine se auzeau sunetele, deşi vântul hăulea cu putere.

— Stai mai încet, spuse gâfâit Offer, ducându-şi mâna la coaste, unde îl înţepa un junghi îngrozitor. Au renunţat la vânătoare. Auzi? O iau din loc.

Totuşi nu prea erau convinşi de interpretarea asta dată zgomotelor. S-ar putea să nu fie decât un vicleşug de-al nemţilor, se gândi Offer, numai o parte din ei să simuleze plecarea şi alţii să continue pe tăcute urmărirea. Aşa că îşi văzură mai departe de drum tot cu frica-n sân şi mereu uitându-se înapoi peste umăr şi aşteptându-se ca norul de praf să se destrame şi să scoată la iveală nemţi gata să tabere asupra lor.

Merseră înainte şi acum parcă era mai uşor, îşi recăpătară respiraţia normală şi se liniştiră, ba chiar le venea din ce în ce mai mult să izbucnească în râs. Doamne-Dumnezeule, îşi spune Offer, întruna, aşadar am făcut-o şi pe asta! Am şters-o de sub ochii nemţilor!

Peste un sfert de oră erau încredinţaţi că de acum se află în deplină siguranţă. Nu se mai auzea nici zgomot de camioane pornite din loc, nici zvon de glasuri şi nici împuşcături. Mamă, mamă, crapă maţele-n ei de ciudă, îşi spunea Offer, abia reţinându-şi râsul când se gândea cât de furioşi trebuie să fie nemţii. Să le scape prizonierii din mână la aşa de scurtă vreme după ce fuseseră înhăţaţi! Treaba asta de bună seamă că-i făcea pe *Oberst* şi pe *Hauptmann* – mai ales pe *Hauptmann* – să turbeze de furie. Vai de capul nenorocitului de *Feldwebel*, dar fericirea a doi oameni face mai mult decât necazul unuia singur.

Acum, când frica aceea paralizantă trecuse, Offer începu să se gândească la ce aveau de făcut. Tot mai era încredinţat că sergentul său major nu va pleca de prin locurile acelea până nu află ce s-a întâmplat cu cel de-al doilea camion. Asta însemna că are să aştepte pe undeva până s-o mai potoli furtuna ca să se poată convinge că inamicul nu stă la pândă pregătindu-i o ambuscadă, şi abia pe urmă să înceapă căutarea.

După ce s-o convinge pe deplin că nu-l paşte nici o primejdie, are să se întoarcă la Chevroletul mistuit de flăcări, dar mai mult de atât nu era probabil să facă.. Poate o să zăbovească puţin acolo, ca să îngroape morţii, şi, o să cerceteze împrejurimile să vadă dacă mai e vreo urmă de fiinţă omenească. În cazul când nu vedea nimic, avea să-şi reia drumul spre Siwa. Ar fi fost o tragedie dacă el şi cu Weybright s-ar fi aflat atunci ascunşi în vreo cută a terenului ori prea departe ca să poată fi observaţi. Prea departe? Offer îşi mobiliza încă o dată toate puterile şi se lepădă de temerile care prea deseori îl copleşiseră în ceasurile din urmă. După câte credea el, nu se aflau la mai mult de o milă de locui unde se găsea scheletul Chevroletului. Dar s-ar fi putut să se înşele. Să fie două mile? Ori poate mai mult? Era foarte greu de apreciat corect, când în toată perioada asta, gândurile i se concentraseră doar asupra găsirii unei soluţii salvatoare.

Offer se opri în loc. Era silit să strige aproape în gura mare ca să se facă auzit:

— Trebuie să găsim neapărat Chevroletul!

Nu era bine să stea pe loc şi să aştepte potolirea furtunii. Şi, în nici un caz nu puteau înfrunta riscul de a nu fi găsiţi când sergentul major O'Keefe avea să se întoarcă să-i caute. Weybright, ai cărui ochelari cu ramă metalică trecuseră cu bine prin atâtea grele încercări zise:

— Da cum naiba să dăm de el, când abia poţi vedea la doi paşi?

— Trebuie să căutăm urmele de cauciucuri ale coloanei nemţeşti.

Continuară deci să meargă sub bătaia vântului, fiindcă undeva înspre dreapta lor trebuiau să se afle dârele lăsate de camioanele nemţeşti.

Înaintau cu trudă. După o vreme, neizbutind să dea de urmele coloanei, începură să-i cuprindă îndoielile. S-ar fi putut ca nisipul purtat de vânt să fi şi acoperit dârele, iar ei să fi trecut peste ele fără să-şi dea seama. Dacă aşa stăteau lucrurile, atunci puteau să ajungă la multe mile depărtare de Chevrolet.

Gândul acesta era îngrozitor, îi teroriza, iar în cele din urmă se opriră în loc, neştiind ce să mai facă. Li se părea că de ore întregi colindă prin pustiu, însă ceasurile le arătau că era vorba doar de douăzeci de minute. Offer, chiar spuse:

— Ei, ce ne facem acum? Îi era atât de sete încât se gândi că poate tot mai bine ar fi fost la SS-işti decât să ai de îndurat asemenea chinuri, şi trebui să facă eforturi extraordinare ca să nu se lase cuprins de panică.

— Dumneavoastră hotărâţi, *sir*, răspunse Weybright, foarte simplu. Era un compliment măgulitor, dar Offer ar fi renunţat la el cu multă bucurie. Existau asemenea momente când ar fi fost fericit ca nu el, ci altcineva să aibă sarcina de a lua hotărârile.

— Bine! Asta le plăcea oamenilor la căpitanul John Offer. Când ajungeau la strâmtoare, totdeauna izbutea să fie la înălţimea situaţiei. La fel se întâmplă şi acum:

— Uite ce-o să facem. Mai mergem încă cinci minute în aceeaşi direcţie. Dacă în aceste cinci minute nu dăm peste urmele nemţilor, ne aşezăm frumuşel pe nisip şi ne hrănim cu speranţa că furtuna are să se potolească foarte curând.

Weybright se declară de acord şi spuse că nici nu prea vede ce altceva ar putea să facă. Aşa că iar o luară la drum, cu capetele în piept, ca să se ferească de vântul încărcat cu nisip care îi bombarda cu o ploaie de proiectile ascuţite ca nişte ace. Înaintau la fel de greoi şi parcă la fiecare pas se mai topea încă o fărâmă din nădejdea lor de scăpare, în mintea lui Offer stăruind cu încăpăţânare vechea zicală cu tigaia şi focul[1].

Trecură cinci minute şi urmele mult căutate tot nu se arătară. Atunci Offer trişa puţin, fără să-i spună nimic lui Weybright. „Hai să-i mai dăm un minut" – îşi spuse în sinea sa, şi încă un minut luptară cu vântul. La sfârşitul acestuia, văzând că tot n-au dat peste urme, Offer trişa încă o dată şi decise să mai adauge unul, acum fiind însă ferm hotărât să se ţină de cuvânt.

— Da lungi sunt cinci minutele astea! strigă Weybright.

— Mai avem cincisprezece secunde, spuse Offer după ce se uită la ceas.

Şi merseră înainte. Offer se uită din nou la ceas.

Trecuseră şi ultimele cincisprezece secunde. Deprimat şi mort de oboseală, se opri în loc. Nu mai avea nici un rost să continue. Atunci Weybright zise cu glasul plin de uimire:

— Ehei, ia uite-le!

Şi într-adevăr dăduseră peste ele, nu încăpea nici o îndoială. Se vedeau desluşit. Exact în ultima secundă ajunseseră la câţiva yarzi de dârele lăsate de camioane.

— Vai, Doamne-Dumnezeule! oftă adânc Offer şi pentru a doua oară în ultima jumătate de oră simţi cum îl năpădeşte bucuria. Deodată, uitând de sete şi de toate năpastele aduse de vânt, se simţeau fericiţi ca şi când s-ar fi aflat în deplină siguranţă. Dârele acelea îi vor duce îndărăt la Chevrolet. O'Keefe trebuia să vină şi el acolo de îndată ce s-o potoli furtuna. Era un gând cum nu se poate mai plăcut şi acum porniră la drum cu pas domol, iar vântul tot se înverşuna împotriva capetelor proptite în piept umplându-le părul cu nisip.

---

1 Aluzie la zicala englezească „*to jump out of the frying-pan into the fire*" (Sări din tigaie şi cazi în foc), echivalentă cu cea românească: „Să cazi din lac în puţ"

Până la urmă ajunseră şi la Chevrolet. Acolo găsiră şi cadavrele a patru dintre oamenii lui Offer. Le luară plăcuţele de identificare şi căutară prin buzunarele lor lucruri mai de valoare, dar în afară de ceva mărunţiş nu găsiră nimic ce ar fi putut fi prilej de mângâiere pentru inimile zdrobite ale celor de acasă. Foştii întemniţaţi de la Glasshouse nu prea au obiceiul să adune asemenea bunuri.

Îi îngropară, treabă care se dovedi destul de lesnicioasă, deşi trebuiră să sape doar cu mâinile goale şanţuri în care să aşeze trupurile. Totuşi era îngrozitor, fiindcă doar cu câteva ceasuri în urmă, oamenii aceştia fuseseră camarazii lor. Asemenea îndeletnicire punea capăt oricărei urme de voie bună, aşa că răsuflară uşuraţi când isprăviră şi se putură retrage ceva mai departe de rămăşiţele încă fumegânde ale Chevroletului.

— Şi-acu ce facem? întrebă Weybright.

— Stăm frumuşel culcaţi şi aşteptăm cu răbdare să se potolească furtuna. Să sperăm că presupunerile mele se adeveresc, că sergentul O'Keefe vine să vadă ce s-a întâmplat şi dă peste noi.

— Şi dacă nu vine?

— Atunci am încurcat-o rău de tot, bineînţeles. Ştiau bine amândoi, că fără apă n-aveau nici o şansă să ajungă pe jos până la Siwa.

— Da vine el, ai să vezi.

Încrederea lui Offer începu să se cam risipească atunci când văzu că ceasurile trec unul după altul şi furtuna nici gând n-are să se potolească. Înspre sfârşitul după-amiezii setea îi chinuia aşa de cumplit, încât practic, nici nu mai erau în stare să vorbească, deznădejdea pusese cu totul stăpânire pe ei, amândoi ar fi dorit să moară odată şi ştiau că sfârşitul nu mai e departe. Vântul devenise o simplă suflare fierbinte care făcea să li se usuce carnea pe oase şi îi potopea cu un şuvoi continuu de particule ce le izbeau dureros pielea neacoperită. Totuşi, discutară puţin între ei, în momentele acelea de la început, când după ce săpaseră o scobitură în nisip se vârâseră amândoi în ea ca să stea ghemuiţi acolo. Weybright începu cu vorbele:

— Data viitoare când o să vreţi să mă pocniţi în beregată, o să fiţi bun să mă anunţaţi şi pe mine? Şi-acuma mă doare, fir-ar a dracului!

— Chiar aşa am să fac data viitoare, ţi-o promit. Poate că şi nemţii ar fi bucuroşi dacă le-aş spune dinainte ce anume pun la cale.

Discutară astfel la întâmplare câteva minute şi Weybright nu mai contenea să ridice în slăvi iscusinţa lui Offer:

— Credeam că ne-am dus pe copcă, *sir*. Nici măcar nu visam c-o să scăpăm din mâinile lor. Şi când au mai şi spus c-or să ne dea pe mâna S.S.-ului, atunci – mamă-Doamne – chiar că mi-a îngheţat sângele-n vine!

— Da' n-ai spus că tu ştii nemţeşte. Offer îşi aducea aminte că lucrul ăsta îl mirase, atunci. De ce?

— V-am mai mărturisit odată că tata a fost german din naştere. Offer încuviinţă din cap. Tatăl lui Weybright căzuse prizonier în primul război mondial şi fusese adus în Anglia pentru toată durata războiului. După război nu se mai întorsese în ţara lui şi se însurase cu o englezoaică. Din pricina asta unii pot să mă socotească neamţ şi am auzit că nemţii sunt şi mai neîndurători când le cade în mână câte unul ca mine. Zic că de ce ne-am ridicat împotriva propriei noastre *Vaterland*[1] cum spun ei. În orice caz, mi-am zis că nu-i nici o afacere să le atrag atenţia asupra mea.

— Şi s-a potrivit al dracului de bine.

— S-a potrivit, încuviinţă Weybright. Dacă n-ar fi înţeles ce vorbeau nemţii că aveau de gând să-i predea S.S.-ului, poate c-ar fi stat liniştiţi în prizonierat, fără să ştie ce-i aşteaptă.

După asta, aproape că n-au mai scos nici o vorbă şi au rămas ghemuiţi în scobitura din nisip, cu braţele ridicate deasupra capetelor, pârjoliţi de sete şi rugându-se fierbinte să se mai potolească furtuna, aşa cum se întâmpla de multe ori în cursul zilei. Dar furtuna nu conteni nici o clipă şi până la urmă se lăsă noaptea, iar atunci ştiură că chinurile lor aveau să mai dureze cel puţin zece ore, până la ivirea zorilor.

---

1 Patrie (germ.)

În lungile ceasuri de întuneric care treceau atât de încet, suferinţele trupurilor deshidratate sporiră încă. Ştiau că n-o s-o mai poată duce mult. La un anume ceas din noapte, Offer se trezi din picoteală şi îşi dădu seama că în sfârşit vântul contenise. Asta s-ar fi cuvenit să-l bucure, dar era mult prea sleit de puteri ca să poată încerca şi alt simţământ în afară de disperare. Vântul se oprise. Ei şi? Adesea se întâmpla ca *khamsin*-ul să se potolească noaptea doar ca să înceapă cu şi mai multă furie la cele dintâi raze de lumină. Liniştea asta nu putea decât să-i păcălească şi în nici un caz nu era dispus să se bucure degeaba. Pe măsură ce treceau ceasurile, deznădejdea punea tot mai mult stăpânire pe el şi atunci îşi dădu seama că O'Keefe n-are să se întoarcă. Şi el şi Weybright se aflau singuri şi părăsiţi pe întinsul pustiului. Mai bine o moarte grabnică decât să înduri la nesfârşit chinurile astea cumplite, dar cum poate omul să-şi pună capăt zilelor cu mâna goală?

Aşa îi umblau prin cap crâmpeie de gânduri în intervalele din scurtele, dar binefăcătoarele momente de aţipeală care aduceau mai mult a delir. O geană de lumină cenuşie începu să mijească dinspre răsărit. Şi încă o dată vântul îşi dezlănţui mugetul pe deasupra deşertului.

Weybright deschisese şi el ochii şi spuse în şoaptă:

— Am visat că făceam ceai.

Nu era lipsit de haz mătăhălosul şi greoiul Weybright. Offer nu mai avea putere să vorbească, dar îşi spuse în gând: „Parcă simt şi eu miros de ceai”. Mirosul tare şi acrişor al ceaiului fiert în pustiu pe pirostrii. Auzise şi el că celor ce mor de sete li se pare că văd fântâni îmbietoare şi izvoare cristaline, pe când el, englez get-beget până în ultima clipă a vieţii, visa ceai pus la fiert.

Lumina creştea cu iuţeală – cenuşie, pe urmă galbenă, apoi portocalie şi în sfârşit, roşie aprinsă şi arzătoare de îndată ce primele raze se revărsau peste marginea zării. Vântul se înteţea din ce în ce şi praful începuse curând să se înalţe. Offer nici nu mai încercă să se ridice în picioare. I se părea că nu mai are destule puteri. Unde să-ţi dai sufletul – în scobitura asta!

Tot la ceai dulce şi fierbinte se gândea şi închipuirea îi era atât de aprinsă, încât simţea în nări mirosul. Asta îl făcu să geamă şi în sfârşit să se ridice în capul oaselor, apoi în patru labe şi până la urmă să se înalţe în picioare clătinându-se pe fundul scobiturii. Privi în jur şi la nici optzeci de yarzi depărtare văzu patru camioane – Chevroleturi – şi pe O'Keefe împreună cu oamenii lui luându-şi gustarea de dimineaţă.

*

După o scurtă vreme de odihnă şi o perioadă de bucurie dezlănţuită, timp în care băuseră câtă apă putură înghiţi trupurile lor uscate şi lacome ca buretele, Offer spuse:

— Vreau să vorbesc cu soldatul Sibrett. Sergentul major O'Keefe se bucurase nespus când dăduse cu ochii de ei, de altminteri ca şi toţi ceilalţi. Când fusese iarăşi în stare să vorbească ceva mai cu uşurinţă, căpitanul Offer spusese:

— Ajunsesem să cred că v-aţi văzut de drum mai departe.

O'Keefe răspunse:

— Nu ştiam nici noi ce anume ar fi mai bine de făcut. Oamenii îşi închipuiseră că dacă cei din camionul lui Offer nu fuseseră toţi ucişi, în mod sigur fuseseră luaţi prizonieri. Aproape c-am dat cu banul dacă să ne vedem de drum, ori să mai zăbovim pe aici, încheie sergentul major.

Dar nu plecase şi rămăsese pe loc. Sergentul major O'Keefe se dovedea un om şi jumătate, chiar dacă era în stare să-şi iasă din minţi când dădea cu ochii de vreunul din Poliţia Militară.

— Plecăm înspre Siwa de îndată ce eşti gata, sergent major, ordonă Offer. Dar mai înainte, vroia să stea de vorbă cu Sibrett.

Îl aduseră pe Sibrett şi după felul cum umbla şi cum ţinea capul în pământ se vedea limpede că se simţea cu musca pe căciulă. Se opri în faţa căpitanului şi Offer era gata să-l lovească, atât de tare îl înfuriase purtarea omului ăsta.

Totuşi, se stăpâni. O'Keefe stătea alături şi se uita la amândoi. Offer vorbi:

— N-ai vrut să opreşti şi să mă iei şi pe mine! Sibrett făcu ochii mari cât cepele, prefăcându-se a fi nespus de surprins, dar fără a avea curajul să se uite în ochii lui Offer.

— Eu, *sir*? N-am vrut să opresc? Nu înţeleg nimic, nu ştiu ce vreţi să spuneţi.

— Ba înţelegi, soldat Sibrett. Ştii foarte bine ce vreau să spun. Ai fi avut putinţa să mă iei şi pe mine după ce nemţii mi-au incendiat camionul. Ai trecut pe la câţiva paşi de mine, dar n-ai vrut să opreşti. Era convins că şi ceilalţi de teapa lui Sibrett, care călătoreau totdeauna împreună, trebuiau să-şi fi dat seama de ce se întâmplase atunci.

— Eu de aşa ceva habar n-am, răspunse Sibrett străduindu-se să pună în glas cât mai adâncă indignare. Nici măcar nu v-am zărit.

Offer înţelegea că-şi pierde vremea. Formula o acuzaţie deosebit de gravă, dar nesprijinită de nici o dovadă. Pentru Sibrett era suficient să stăruie în declaraţie că nici nu-l zărise prin preajma Chevroletului incendiat şi căpitanul său nu i-ar fi putut face nimic. Şi era evident: Sibrett n-avea să recunoască niciodată că îl lăsase pe John Offer la discreţia nemţilor.

Aşa încât căpitanul Offer spuse cu voce aspră:

— Treaba asta n-am s-o uit niciodată!

Sibrett făcu stânga-mprejur. Ce-l irita mai mult decât toate era uşorul zâmbet de triumf de pe faţa ticălosului. Sibrett îşi dădea seama că învinsese. „Îi vin eu de hac nemernicului!”' îşi spuse Offer şi cu toate că ar fi de presupus ca un ofiţer să nu poată ajunge niciodată la o asemenea hotărâre, astfel de lucruri se întâmplă nu de puţine ori. Pentru ticăloşia comisă, Glasshouse John era gata să bage cuţitul în Sibrett de îndată ce s-ar fi ivit prilejul.

Nu se mai osteni să-i explice uluitului sergent major ce anume se ascundea în spatele acestei scurte convorbiri cu Sibrett. Timpul nu trebuia irosit, căci, vântul – fir-ar el să fie! – se înteţea din ce în ce şi cu cât mai iute ar fi pornit cu toţii spre Siwa, cu atât mai bine ar fi fost pentru ei.

Până la urmă ziua se dovedi mai puţin vrăjmaşă decât crezuseră şi înainte de lăsarea nopţii pătrunseră în oaza

binecunoscută, unde de-abia aşteptau să azvârle hainele de pe ei şi să se bălăcească prin ochiurile de apă proaspătă de lângă clădirile cam dărăpănate de pe urma ocupaţii nemţeşti.

Acolo rămaseră aproape o lună încheiată, şi în prima săptămână toţi declarară într-un singur glas că pentru nimic în lume n-ar mai accepta să plece dintr-un asemenea colţ de rai. În cea de-a doua, încă era bine, dar cam începeau să sufere de plictiseală, în a treia, căpitanul Offer îşi dădu foarte bine seama că trebuie să întreprindă ceva, fiindcă altminteri or s-ajungă toţi nişte bieţi burtă-verzi arşi de soare – cel puţin asta era părerea exprimată de soldatul Charley Crookshank.

John Offer făcu tot ce-i stătea în putinţă pentru a-i ţine pe oameni împreună la Siwa pentru a le mai domoli neastâmpărul, dar numai la trei săptămâni după ce cu chiu cu vai ajunseseră la oază, împrejurările îi obligară să-şi strângă în grabă calabalâcul şi s-o ia din loc. Aproape în aceeaşi zi, căpitanului Kurt Braunschweig i se încredinţa o misiune care avea toate şansele să-l aducă din nou faţă în faţă cu căpitanul Offer.

*

La Cairo se găsea un general-maior foarte diferit de imaginea ştabilor celor mari, făurită şi propagată îndeobşte de ofiţeri subalterni invidioşi. Omul acesta era un tip deosebit de isteţ, totdeauna dornic să afle amănunte şi mai ales să cunoască adevărul adevărat. Pe mâna lui căzuse chestiunea cu acel misterios G.G.C.U., chestiune bizară ce începuse să-l cam calce pe nervi.

— E pur şi simplu o uriaşă gogomănie, spuse el într-o zi în faţa statului său major.

În cursul celui de al doilea război mondial, generalii începuseră să vorbească la fel ca toţi oamenii, ceea ce constituia un progres apreciabil în comparaţie cu flecăreala afectată a ştabilor de pe vremea celui dintâi. Generalul nostru nu pierdea niciodată ocazia de a-şi condimenta vorbirea cu expresiile folosite curent de cei aflaţi în subordinea sa, amănunt ce avea darul de a-l face foarte iubit.

— Uite că deodată răsare ca din pământ un soi de formaţie ce bântuie prin deşert şi repurtează succese deosebite ca formaţie de gherilă – dacă e să dăm crezare rapoartelor trimise – iar noi habar nu avem despre cine e vorba. Nu e admisibil ca asemenea lucru să se petreacă într-o armată demnă de acest nume.

Întregul stat major se văzu nevoit să fie de acord. Se străduiseră din toate puterile să afle de ce unitate depindea acel aşa-numit G.G.C.U. – şi, la urma urmei, ce însemnau iniţialele astea? întreba tot mai insistent generalul – dar s-ar fi zis că nimeni nu-şi dăduse destulă osteneală ca să afle.

— Poate că n-or fi britanici. Ideea asta fu avansată de un căpitan de stat major cu numele de Tansley. Nu m-aş mira să aflăm că sunt francezi de-ai lui De Gaulle, polonezi sau chiar greci.

Ipoteza fu examinată şi după aceea părăsită.

— Cei din L.R.D.G. ar fi menţionat în raport că e vorba de nişte străini, fu argumentul hotărâtor.

— Sigur, bineînţeles. Cei din L.R.D.G., flăcăii ăştia ca din filmele de capă şi spadă, i-au întâlnit şi trebuie să ştie mai multe despre G.G.C.U.

Generalul stătu pe gânduri câteva clipe. Avea îndoielile lui cu privire la rapoartele G.G.C.U. În legătură cu operaţiile desfăşurate împotriva inamicului. Ceva suna fals în rapoartele astea, dar mărturiile formaţiei L.R.D.G. din Kufra confirmau cel puţin una din afirmaţiile lor – era neîndoielnic că izbutiseră să elibereze din ghearele nemţilor patru prizonieri L.R.D.G. şi să-i şi treacă peste întinsa Mare de Nisip.

— Kufra, exclamă generalul, plesnind din degete. Obişnuia să recurgă deseori la gestul acesta, fiindcă chiar de la începutul carierii observase că e un gest care sugerează energie. Şi se adresă căpitanului Tansley:

— De-acolo o să aflăm noi ceva despre oamenii ăştia. Roger, te urci în primul avion care pleacă la Kufra şi faci acolo toate cercetările. Da?

— Am înţeles, *sir*, răspunse Tansley, foarte bucuros că i se iveşte prilejul unei asemenea călătorii, şi două zile mai târziu era pasager în avionul Bombay şi ateriza cu bine la Kufra.

Acolo avu o lungă şi plină de surpriză discuţie cu un căpitan din L.R.D.G. care se aflase şi el la Kufra, când cei din G.G.C.U. răsăriseră ca din senin. Da, îl cunoscuse pe ofiţerul comandant al formaţiei cu numele ăsta.

— Cine e?

— Căpitanul John Offer. Un om şi jumătate. Căpitanul Tansley lua note.

— Băiat de ispravă?

— Extraordinar. Doar rareori poţi întâlni asemenea om. Acest comandant de patrulă din L.R.D.G. rămăsese cu o impresie excelentă despre John Offer.

— Îmi aduc aminte că era teribil de pornit împotriva nemţilor. N-a putut să stea prea mult aici, la Kufra, fiindcă era în misiune.

— Ştii cumva ce anume soi de misiune? Comandantul de patrulă clătină din cap. Pe urmă zise:

— Tony Leslie s-ar putea totuşi să ştie. Tansley îl privi întrebător.

— Căpitanul Leslie, unul dintre comandanţii noştri de patrulă. A plecat odată cu oamenii lui Offer. Leslie s-a dus să schimbe un detaşament de „pândă la şosea”.

— Şi unde-o fi acum? Aş vrea să vorbesc cu el. Căpitanul din L.R.D.G. trebui să se consulte cu radiotelegrafistul lor, iar după aceea se întoarse cu răspunsul:

— După ultimele date, Leslie se îndreaptă către Derna. Acum ar trebui să se găsească foarte aproape de ţintă.

Tansley îl întrebă pe radiotelegrafist:

— Poţi lua contact cu el prin radio? Radiotelegrafistul încuviinţă din cap:

— Da, *sir*. După câte îmi dau seama, avem condiţii foarte bune şi urmează să luăm legătura cu domnul căpitan astă-seară, la opt.

— La opt sunt aici. Te rog să-mi faci legătura cu dânsul. Condiţiile atmosferice se arătau foarte prielnice în seara aceea,

aşa că radiotelegrafistul stabili uşor legătura cu căpitanul Leslie şi avu loc un deosebit de interesant schimb de mesaje. Da, Offer mersese împreună cu el înspre nord, dar se despărţiseră în momentul când misiunea lui Offer fusese contramandată.

— Aha! făcu Tansley, străduindu-se să nu-şi arate uimirea şi scrise imediat un alt mesaj:

— Ştiţi în ce fel de misiune pornise Offer? Apoi aşteptă cu nerăbdare ca radiotelegrafistul din depărtare să bată răspunsul care nu întârzie:

— Da. Se îndrepta spre Derna unde trebuia să facă ceva în legătură cu Rommel. Nu ştiu sigur, dacă să-l omoare, ori să-l răpească.

Lui Tansley nu-i venea să creadă, era complet uluit. La G.H.Q. nu se ştia nimic despre o asemenea operaţie. Trimise alt mesaj:

— Cine a contramandat misiunea? Unde s-a primit ordinul?

— Nu ştiu nimic. Dincolo de trecătoarea Quattara, Offer a primit prin radio un mesaj care ordona contramandarea operaţiei. Offer părea tare amărât din pricina asta.

Urmă alt mesaj:

— La despărţire, v-a spus încotro are de gând să se îndrepte?

Răspunsul:

— Spre Siwa. Şi fără să fie întrebat, bărbosul comandant de patrulă din L.R.D.G. adăugă:

— Excepţional ofiţer pentru deşert, Offer.

— S-ar zice că toată lumea îl apreciază pe căpitanul John Offer, spuse căpitanul Tansley, întorcându-se către celălalt ofiţer din L.R.D.G. aflat alături de el. Excepţional, nu?

— Într-adevăr, excepţional. Se părea că în rândul ofiţerilor din L.R.D.G. exista un consens general în a-l elogia pe John Offer, iar asta însemna că trecuse cu brio cel mai greu examen posibil.

— Nici nu s-ar fi putut altfel, continuă ofiţerul. Niciodată în viaţa mea n-am mai întâlnit asemenea adunătură de oameni duri.

— Păreau duri şi scandalagii?

— V-am spus că de când sunt n-am mai văzut astfel de indivizi. O asemenea declaraţie, în deşert, însemna mare lucru. Dar Offer îi ţinea în mână ca pe nişte mieluşei.

Tansley se ridică zicând:

— Foarte interesant. Da – gândi Tanley – interesant, dar şi neplăcut. O operaţie pusă la cale împotriva persoanei lui Rommel fără ştirea celor de la Cairo? Continuă:

— Aş vrea să-l cunosc şi eu pe omul ăsta. Înseamnă că mă aşteaptă un zbor până la Siwa.

Dar mai întâi, trebuia să se întoarcă la Cairo, fiindcă altminteri îi sărea muştarul generalului. Tansley râse în sinea lui. Bătrânului oricum avea să-i sară muştarul, când o afla noutăţile. Rommel... Doamne-Dumnezeule!

— Cum, se duceau să-i vină de hac lui Rommel? Generalului nu-i venea să-şi creadă auzului.

— Ce fel de vorbă-i asta, cine le-a încredinţat o asemenea misiune? Se pune la cale o treabă atât de importantă, cum e un asasinat şi noi nu ştim nimic? Nu putem îngădui să-i treacă oricui prin cap că poate da o fugă şi să împuşte generalii inamici. Gândul ăsta îl îngrozea pe general.

— Trebuie neapărat să aflăm ce se ascunde în spatele unei asemenea năzdrăvănii.

Pentru început, luară legătura cu Evidenţa şi cerură date privitoare la toţi ofiţerii care ar purta numele de John Offer. Evidenţa raportă că în Orientul Mijlociu nu exista nici un ofiţer cu numele ăsta.

Generalul-maior îşi ieşea din ce în ce mai mult din sărite: „Fir-ar să fie, cum e cu putinţă aşa ceva? Există o formaţie armată care bântuie prin deşert şi noi nu ştim despre cine e vorba, iar ofiţerul ei comandant nu figurează în evidenţele noastre”.

Se adresară atunci Evidenţei Ministerului de Război de la Londra, de unde aflară că în întreaga armată britanică nu există decât trei ofiţeri cu numele Offer, dar pe nici unui dintre ei nu-l cheamă John. Numai unu! singur avea gradul de căpitan şi se

trudea din greu pentru câştigarea războiului lucrând în cadrul serviciilor poştale ale armatei.

Generalul se săturase până în gât de toată istoria asta. Îi spuse căpitanului Tansley:

— Chiar dacă se află la Siwa, marţafoiul ăsta de Offer nu răspunde la mesajele noastre radio, la-l pe nepregătite. De îndată ce pleacă un avion înspre Siwa, te urci în el. Ai înţeles?.

— Înţeles, domnule general.

Peste numai câteva zile un avion îşi lua zborul spre oaza cea îndepărtată, iar la bordul lui se afla şi căpitanul Tansley. Avea să fie un zbor prin multele goluri de aer de deasupra deşertului, dar pe căpitan amănuntul acesta îl lăsa rece. Nu se gândea decât la faptul că în curând urma să dea ochii cu acea formaţie de gherilă care părea să nu aibă nici un fel de statut militar legal.

*

Bărboiul negru al căpitanului Leslie apăru într-o bună dimineaţă la Siwa, în zori, la capătul unei întregi nopţi petrecute în marş. Pe John Offer îl găsi la popotă, unde sta liniştit şi sorbea cuminte din pahar. Se simpatizau mult unul pe altul şi amândoi fură bucuroşi să se reîntâlnească, aşa că se aşezară şi începură a depăna la istorii.

Nu trecu mult totuşi, şi Leslie îi spuse pe neaşteptate:

— John, să ştii că cei de la Cairo sunt foarte interesaţi de soarta ta.

— Zău? Offer se arătă nespus de mirat şi mirarea lui era reală, deşi nu chiar atât de mare pe cât lăsa el să se vadă. Avea impresia că plasa începe să se strângă în jurul lor, fiindcă în ultimele două nopţi cei de la Cairo încercaseră prin radio să intre în legătură cu el, chemându-l special, cu indicarea expresă a gradului şi numelui. Vasăzică îi aflaseră şi numele, îşi pusese în clipa când Weybright venise discret şi-i aduse de veste. Îl cam neliniştea faptul ăsta şi-l şi nedumerea, fiindcă nu pricepea deloc cum de izbutiseră până la urmă să dea de el.

— Foarte interesaţi. G.H.Q. de la Cairo a discutat cu mine acum vreo două-trei seri. Se arătau dornici să afle cât mai multe despre tine.

Vasăzică asta era explicaţia.

— Şi le-ai spus?

— Sigur, bineînţeles că le-am spus. De ce le-aş fi ascuns ceva? Căpitanul Leslie îl privea mirat la culme pe ofiţerul acesta de soarta căruia cei de la Cairo păreau atât de interesaţi. John, erai într-adevăr plecat în misiune ca să-l iei de guler pe Rommel, nu?

— Păi, doar te aflai de faţă când acţiunea a fost contramandată. Radiotelegrafistul tău a recepţionat mesajul, ce, nu-ţi mai aduci aminte?

— Ba da. Lucrurile păreau perfect clarificate. John, s-ar zice că la Cairo nimeni nu ştie nimic despre soarta ta. Nu crezi c-ar trebui să faci ceva în privinţa asta?

— Sigur că da. Nu înţeleg ce i-o fi apucat de-mi poartă atâta grijă. La noapte am să vorbesc cu ei prin radio.

— Sunt convins c-au să aprecieze cum se cuvine dovada asta de disciplină. Căpitanul îşi aminti ceva şi adăugă:

— De altminteri, cei de la Cairo oricum au să trimită cu avionul un ofiţer de stat major să ia legătura cu tine. Zilele astea trebuie să sosească. Veştile din urmă le aflase Leslie dintr-un mesaj în care i se spunea ce se mai petrece pe la Kufra.

— Ăştia pierd timpul de pomană, zise John Offer ridicându-se lenevos de pe scaun. N-aveau decât să mă întrebe şi le-aş fi dat toate informaţiile.

Vorbele astea îl nedumeriră tare de tot pe Leslie. Cum adică? Cei de la Cairo nu încercaseră să stabilească legătura prin radio cu Offer?

— Ne vedem mai târziu, Tony, încheie Offer conversaţia.

*

Ajuns din nou înapoi la El Agheila, în golful Benghazi, feldmareşalul Rommel nu prea era în apele lui. Liniile de comunicaţie ale forţelor aflate sub comanda sa se dovediseră

mult prea lungi, şi în condiţiile în care jumătate din materialele ce îi erau trimise via Italia se pierdeau pe drum nimicite de R.A.F.[1] şi de *Royal Navy*[2], nu mai putuse face faţă atacurilor aliate de dincolo de Sollum. Şi Rommel nu era un general care să accepte cu inima uşoară retragerea.

Încă un lucru îl înfuria, anume – acţiunile S.A.S.-ului britanic, care efectiv îl scoteau din fire. Nişte bande care aveau neruşinata îndrăzneală de a acţiona mult în spatele liniilor frontului german, pricinuind pierderi foarte grele, în special aviaţiei sale. De nenumărate ori, formaţiuni din S.A.S. veniseră de pe întinsul deşertului, la adăpostul nopţii, şi îi atacaseră aerodromurile. Numai în ultimele zece zile incendiaseră şaizeci de avioane preţioase pe trei dintre pistele sale de aterizare cu greu încropite în deşert. Asta echivala cu milioane de mărci transformate în fum şi cu pierderea unor mijloace de luptă de prima mână, tocmai în momentul când avea cea mai mare nevoie de ele. Nu se mulţumiseră numai cu atât, ci organizaseră numeroase ambuscade împotriva transporturilor de provizii, atacaseră ateliere de reparaţii izolate sau poziţii, tot izolate, de amplasare a apărării antiaeriene, ajungând să sufere pierderi grele.

— Trebuie să punem capăt activităţii acestor formaţii, spuse Rommel, adresându-se unui grup de ofiţeri. Ne pricinuiesc pierderi mai teribile decât o poate face o întreagă divizie inamică în cursul unei bătălii. Prea multă vreme le-am îngăduit să-şi facă de cap. Ei sunt stăpânii deşertului şi nu noi. După ce-şi duc la capăt acţiunile atât de dăunătoare pentru forţele noastre, se retrag în deşert şi până acum nu i-am urmărit cu suficientă energie.

Domnilor, situaţia trebuie fundamental schimbată. De acum încolo, aceste formaţii trebuie urmărite cu toată forţa de care dispunem – şi până la capăt. Cu orice preţ, trebuie să le arătăm că nu-şi pot îngădui să atace aerodromurile şi coloanele noastre de aprovizionare, iar după aceea să fugă nepedepsiţi.

---

1 Royal Air Force - Forţele aeriene regale, denumirea oficială a aviaţiei militare britanice.

2 Marina regală, denumirea oficială a flotei de război britanice.

Trebuie urmăriţi până când sunt ajunşi din urmă şi lichidaţi fără cruţare.

Începând cu următorul atac al formaţiilor S.A.S., toate forţele disponibile din *Luftwaffe*[1] vor intra imediat în acţiune cu misiunea de a face orice pentru a-i descoperi pe fugari. Oricum, o activitate aeriană intensă le va stânjeni mult posibilităţile de manevrare în deşert, silindu-i să rămână imobilizaţi în ascunzători pe tot întinsul zilei.

În acelaşi timp, voi trece la organizarea unui grup operativ special ce va avea misiunea de a-i urmări pe aceşti bandiţi. Acest grup va fi aeropurtat, la nevoie, în regiunile unde se vor semnala acţiuni ale formaţiilor S.A.S. În cazul când descoperă asemenea formaţiuni inamice, forţele aeriene le vor semnala grupului operativ, care va intra imediat în acţiune. Dacă aşa ceva nu se va întâmpla, grupul special va trebui să ia contact cu formaţiile inamice luându-se după urmele lăsate de acestea în deşert. Într-un fel sau altul, asemenea formaţii trebuie nimicite pentru a da o lecţie şi altor eventuali amatori de astfel de isprăvi.

Era limpede că feldmareşalul Rommel luase o hotărâre de nestrămutat. Un ofiţer de stat major fu însărcinat cu organizarea grupului operativ special. Acest ofiţer, un colonel, căută din capul locului pe cineva cu experienţă în ce priveşte condiţiile de viaţă şi de ducere a războiului în deşert, dar îşi dădu repede seama că dispune de foarte puţini asemenea oameni. În cele din urmă se opri la un căpitan de infanterie care de curând pătrunsese în Sahara mai adânc decât orice alt ofiţer german. Căpitanul acesta părea deosebit de dornic să pornească în urmărirea acelor formaţii inamice parcă alcătuite din năluci, ca şi cum ar fi avut o socoteală de încheiat cu ei şi le-ar fi purtat o ură deosebit de aprinsă. Era un bărbat înalt, voinic şi cu înfăţişare impozantă, aşa încât colonelul de stat major socotea că făcuse o alegere fericită.

Astfel ajunse *Hauptmann* Braunschweig comandant al grupului operativ de pedep*sir*e. În curs de o săptămână recrută voluntarii de care avea nevoie şi fu dotat cu tot echipamentul

1 Aviaţia militară hitleristă.

necesar. Apoi îşi stabili postul de comandă la un aerodrom de la sud de Agheila şi aşteptă ca şoricelul să intre tiptil în capcană.

*

Cu pas domol, căpitanul John Offer ieşi de la popota ofiţerilor sub soarele dogoritor al acelei dimineţi luminoase şi trebui să-şi folosească întreaga stăpânire de sine ca să n-o ia la fugă şi să-şi adune oamenii.

„Am rupt cuiul!” îşi spunea în sinea sa, cu nervii încordaţi la culme. „Fir-ar a dracului de treabă, nu mai putem rămâne aici!” Continua să meargă fără a da la iveală nici cel mai slab semn de grabă şi se îndrepta către locul unde era încartiruită Ceata de la Glasshouse, mintea fiindu-i tot timpul torturată doar de un singur gând: „Unde dracu ne-am putea duce?” Sahara se cam micşorase. De valea Nilului nici vorbă nu putea fi. De la Kufra trebuiseră să fugă şi ar fi fost foarte riscant să reapară acolo, iar acum se dovedea că nici la Siwa nu mai pot rămâne. Ce-i drept, mai existau şi alte oaze, cum ar fi fost Kharga sau Farfara, dar acestea erau foarte deseori vizitate de formaţii din S.A.S., L.R.D.G. şi alţi rătăcitori prin pustiu.

Offer nu-şi făcea iluzii în privinţa viitorului. Când el şi oamenii săi aveau s-o şteargă de la Siwa, după cum în mod sigur urma să se întâmple, se va stârni o zarvă teribilă. Oamenii de treabă nu spală putina când prind de veste că Marele Cartier General de la Cairo vrea să stea de vorbă cu ei.

De îndată ce ajunse la locul de încartiruire, se îndreptă direct spre cortul lui. Ordonanţa şi şoferul său, căruia toată lumea îi zicea Mutră-de-rodie, din pricina gurii mari pline cu dinţi mărunţei, se afla acolo şi meşterea ceva la o tunică de-a lui Offer, Mare figură era şi „Mutriţă” ăsta! Totuşi, stătuseră împreună în aceeaşi celulă de la Sharafim, şi asta crease între ei o legătură trainică.

— Dă fuga şi cheamă-l pe sergentul major, îi spuse Offer.

Mutriţă plecă în pas alergător. Numaidecât faţa prelungă roşie şi asudată a sergentului major Angus O'Keefe apăru în cort.

— M-aţi chemat, *sir*?

— Da, fir-ar să fie. Dacă nu scoţi acum din mânecă o soluţie de retragere, ne-am dus pe copcă, s-a zis cu noi!

O'Keefe ascultă întreaga poveste. „Vasăzică o luăm din loc!” Gândul ăsta îl bucura. Îşi arătă mulţumirea printr-un zâmbet larg ce scoase la vedere strungăreaţă mare lăsată de dintele lipsă. Sergentul major O'Keefe făcea parte din tagma acelor oameni cam trăsniţi care iubesc deşertul şi le place să se chinuie pe întinderile lui ori de câte ori au prilejul.

— Dacă nu plecăm, prietene, repede şi degrabă, ne trezim la Glasshouse.

— Păi, atunci să ne topim, *sir*.

Veşnic nesupusul deţinut O'Keffer nu era deloc dispus să se întoarcă la temuta Glasshouse, dacă exista cea mai mică şansă de scăpare. Cu două prilejuri, imposibil de uitat vreodată, zbirii de la Glasshouse îl făcuseră să trăiască zile cumplite în celulele de pedeapsă.

— Un ofiţer de stat major de la Cairo se pregăteşte să vină până aici doar ca să stea puţin de vorbă cu mine. Poate cădea în orice moment şi trebuie să nu ne găsească aici când o sosi. Întrebarea e: de-aici, încotro ne ducem?

În chestiunile astea O'Keefe era un adevărat expert. Până atunci niciodată nu rămăsese de căruţă. Offer întinse harta pe o ladă de ceai care-i servea drept birou şi aşteptă cu încredere.

— Egiptul nu intră în discuţie. În partea asta a Libiei nu mai putem rămâne. Atunci – înseamnă că în momentul de faţă numai în locul ăsta ne putem duce.

Degetul sergentului major se propti pe un punct al hărţii. Offer se uită într-acolo şi i se păru că e vorba de un loc de pe coastă în apropiere de Circe. Dar când O'Keefe ridică degetul, Offer îşi dădu seama că acoperise cuvintele Jebel el Akhdar.

Jebel? se gândi Offer. Jebel înseamnă munte, nu-i aşa? Ţinutului aceluia toată lumea îi spunea doar Jebel. Iar Akhdar înseamnă, în arabă, „verde”.

— Azi dimineaţă s-a spus la radio că trupele aliate au pătruns ieri în Benghazi, iar Rommel s-a retras pe vechile lui linii întărite de la Agheila. Asta înseamnă că Jebelul e în mâinile

noastre, aşa că putem trage o fugă până acolo în toată siguranţa.

Se părea că totul e în regulă.

— Şi cum e pe-acolo, pe la Jebel?

— E frumos. Prin unele locuri poţi să crezi c-ai ajuns îndărăt acasă, în Anglia. Sunt munţi înalţi şi noaptea e destul de frig încât trebuie să faci focul. Câteva sătuleţe, mulţi pomi roditori şi sumedenie de izvoare şi pârâiaşe.

— După câte spui tu, pare să fie un loc la fel de ospitalier ca şi Siwa.

O'Keefe clătină din cap. Era om al deşertului şi cu toate că descrisese atât de frumos locurile acelea, pentru el nu puteau fi la fel de ispititoare ca Sahara.

— O să fim în spatele liniilor noastre, sergent major. Offer se gândea de unde au să ia ei hrana şi echipamentul ce aveau să le facă trebuinţă.

Sergentul major nu luă în seamă întrebarea, ca şi cum nici n-ar fi meritat să capete răspuns, şi spuse repezit:

— Lăsaţi-o baltă cu de-al de astea. Depozitele avansate de alimente nu sunt cine ştie ce păzite. Ne putem servi de-acolo fără multă bătaie de cap.

John Offer era convins acum. De altminteri, ce altă soluţie mai puteau găsi în situaţia dată? Ori la Jebel, ori nicăieri altundeva.

— Adună oamenii. Avem de discutat.

Aşa că oamenii fură chemaţi din locurile unde şedeau la odihnă şi se strânseră la un loc, unii încă uzi, fiindcă stătuseră lungiţi în undele răcoritoare ale vreunui ochi de apă. Offer le explică foarte atent în ce situaţie se aflau şi hotărârea lui de a porni la drum către munţii aceia îndepărtaţi. Toţi părură a fi în culmea entuziasmului. Pentru firile acestea veşnic neastâmpărate, mişcarea era la fel de necesară ca şi intervalele când stăteau la umbră şi nu aveau absolut nimic de făcut. Probabil că mai mult decât orice îi ispitea gândul că aveau să petreacă zile răcoroase pe coastele muntelui.

— Vasăzică toţi sunteţi de acord? Răspunsul fu un cor de încuviinţări. Bine. Înainte de a începe să ne strângem lucrurile şi s-o ştergem de aici, mai are cineva de pus vreo întrebare?

Da, avea. Soldatul Charley Crookshank, unul dintre cei câţiva foşti boxeri care împodobeau ceata lor. Offer se întrebase dacă nu cumva exista vreo legătură şi vreo explicaţie convingătoare a faptului că atât de mulţi boxeri ajung la pârnaie.

— *Sir*, n-am putea şi noi încerca să dăm lovitura la un aerodrom ori la vreo coloană de aprovizionare, aşa cum fac cei din S.A.S.?

Offer înţelese că vecinii lor din oază, oameni din temutul S.A.S., petrecuseră ceasuri întregi la câte o bere şi le povestiseră despre isprăvile lor din spatele liniilor inamice. Era limpede că cei din ceata lui fuseseră adânc impresionaţi de poveştile lor şi ardeau de nerăbdare să se ia la întrecere cu lăudăroşii ăştia din S.A.S.

Offer suspină din adânc. Năzdrăvanii lui aşteptau cu înfrigurare să pornească în acţiune, fără ca măcar o clipă să-i treacă vreunuia prin minte că s-ar putea cumva întâmpla să fie grav rănit, mânat cu turma într-un lagăr de prizonieri, ori chiar ucis. Venise timpul să le vorbească pe faţă despre ce îi aşteaptă.

— Vreau să vă spun deschis cum stau lucrurile. De acum încolo vom şi hăituiţi chiar de ai noştri, dar să nu vă legănaţi cumva cu iluzia că a cădea în mâinile inamicului ar însemna să stai binişor la adăpost pe toată durata războiului.

Pentru prima oară le vorbi deschis despre situaţia specială în care se aflau – aceea de ţintă nr. 1 a urii întregului Afrikakorps:

— Nemţii sunt convinşi că ne-am purtat bestial atunci, pe Lacul de Nisip. Dacă cineva dintre noi cade în ghearele lor, atunci doar bunul Dumnezeu îi mai poate veni în ajutor şi Dumnezeu nu prea are cine ştie ce trecere la S.S.-işti, de asta vă pot asigura. Ei, acum mai vreţi să organizăm cine ştie ce isprăvi?

Offer ar fi fost dispus să pornească la acţiune, dacă oamenii i-ar fi cerut să-i conducă, dar cu oricât entuziasm ar fi privit el războiul de gherilă, înflăcărarea îi era imediat potolită de amintirea vremii când căzuse în mâinile inamicului. Şi acum se mai trezea din visuri îngrozitoare în care se făcea că e torturat de S.S.-işti, deşi chipurile bestiale ce i se arătau erau cele ale zbirilor de la Glasshouse din Sharafim.

Ezitarea a durat foarte puţin, apoi năzdrăvanii lui strigară într-un glas că fără îndoială doresc să pornească la acţiune. Offer îi privi cu căldură şi simpatie:

— Nătărăilor! Bine, treceţi la facerea bagajelor. Pornim în grabă mare.

Oamenii dădură fuga să-şi strângă cele câteva lucruşoare ce alcătuiau întregul lor avut. Bidoanele fură umplute cu apă şi benzină şi toate bunurile existente în aprovizionarea lor fură rânduite în camioane. O'Keefe ciupi de ici de colo lucrurile care îl interesau şi izbutea să le facă la stânga, apoi veni la volanul unui Dodge de trei tone, chiar camionul reparat de secţia M.T.[1] a nemţilor, după ce formaţiile L.R.D.G. evacuaseră Siwa, cu cel puţin şase săptămâni în urmă. O adevărată comoară era camionul ăsta, deşi mai încet şi mai greu manevrabil decât Chevroletele. Le dădea oamenilor lui Offer posibilitatea de a călători mai puţin înghesuiţi, un lucru demn de luat în seamă când aveau de cărat şi foarte mult echipament şi aprovizionare.

Părăsiră Siwa pe tăcute, cu mare grijă să nu se bage de seamă că ei o şterg, la vremea când cei din S.A.S. şi alţii îşi făceau siesta, şi se purtau de parcă s-ar fi dus la petrecere, aşteptând cu înfrigurare încercările unei noi raite prin deşert, oricât de crâncene aveau să se dovedească ele.

Când căpitanul Leslie se trezi dintr-un foarte întremător somn, fu nespus de mirat să afle că Offer şi ai lui se repeziseră pe neaşteptate să-şi strângă corturile şi să plece.

— Unde s-a dus? întrebă el, nevenindu-i să creadă că o asemenea întâmplare e de domeniul posibilului.

— Îmi vine să cred că misiunea lui a redevenit pe neaşteptate actuală, deşi nu tot la Derna, spuse un ofiţer din

---

1 *Mecanized Transport* - Transporturi mecanizate.

S.A.S. care îi întâlnise pe Offer chiar în momentul plecării, iar Glasshouse John îi îndrugase ceva cam confuz şi amestecat în legătură cu plecarea.

Leslie deschise gura pregătindu-se să spună. „Da' ce-o să facă mahărul ăla de la Cairo, care se pregăteşte să vină încoace tocmai ca să stea de vorbă cu el?” Avu însă grijă să şi-o închidă la timp. Ce-i trebuia lui să se amestece între G.H.Q. şi misiunile speciale, ultrasecrete? în armată, regula,că nu se cuvine să te amesteci unde nu-ţi fierbe oala îşi dovedise de multă vreme temeinicia, dar avea senzaţia că în lucrurile astea e totuşi ceva cât se poate de ciudat.

*

Veselia Cetei de la Glasshouse continuă şi după ce, plecând din umbroasele cotloane ale oazei, ajunseră sub bătaia arzătoarelor raze de soare. La toate celelalte, veneau să se adauge şi veştile captate de Weybright la radio în seara dinainte. Portul Benghazi era acum deschis pentru vasele aliaţilor, se spunea, iar întăririle şi aprovizionarea curgeau gârlă în oraş.

Seara, stând la taifas cu prilejul ultimei căni de ceai din ziua aceea, toată lumea era de acord că e vorba de începutul sfârşitului forţelor Axei din Africa de nord. John Offer însuşi – deşi el s-ar fi cuvenit să judece lucrurile mai temeinic – era de aceeaşi părere şi făcu şi el pronosticuri privitoare la cât ar fi putut să mai dureze războiul din deşert. El credea, totuşi, că va mai ţine încă vreo şase luni, pe câtă vreme ceilalţi considerau că e vorba doar de două-trei săptămâni.

Câteva nopţi la rând merseră noaptea, la lumina lunii, făcând popas în timpul zilei, dar după ce ajunseră pe un teren foarte accidentat, unde aveai nevoie de lumină clară ca să te poţi descurca fără riscuri, începură din nou să înainteze numai ziua.

În cele din urmă veni şi ceasul când la marginea cea mai depărtată a zării se ivi o dună albă.

— Îs nori, spuse O'Keefe, care mai fusese prin locurile acelea. Acolo-i coasta, şi probabil că plouă.

Pe măsură ce înaintau cu spor înspre nord, li se părea că albul acela suie tot mai mult în înaltul cerului şi îşi dădură seama că sunt într-adevăr nori de ploaie. În starea în care se aflau ei, aproape scorojiţi după lungul drum pe întinsul pustiului, priveliştea îi umplea de bucurie. Începură să viseze cu ochii deschişi şi nu vorbeau decât despre desfătarea de a sta în picioare, gol puşcă, lăsând apa rece a ploii să curgă în valuri peste tine.

În seara aceea aşezară tabăra undeva la răsărit de Agedabia, de unde nu mai aveau decât vreo sută de mile până la Jebel. O'Keefe era încredinţat că distanţa asta aveau s-o străbată în două zile, deşi parcă-şi aducea aminte că în faţa lor se afla şi o porţiune de teren foarte anevoios.

De fapt, însă, mintea sergentului major O'Keefe rumega alte gânduri. Despre ele îi vorbi căpitanului său chiar în seara aceea. Aduse vorba foarte pe ocolite şi trebui să treacă destulă vreme până ce John Offer, cu mintea lui ageră, să-şi dea seama că urmăreşte să ajungă la un lucru anume.

— Chestia asta cu Benghazi e o veste de zile mari. Offer recunoscu deschis că aşa este. O'Keefe sorbi din cană cât mai pe îndelete, apoi continuă:

— E grozav la Benghazi. Oraş mare, foarte civilizat. La tot pasul întâlneşti magazine mari şi dichisite, bulevarde largi cât toate zilele. Sunt şi nişte baruri de mai mare dragul şi să vedeţi dumneavoastră cum arată fufele italience! Mamă, ce mai muieri! Nicăieri în lume nu mi-a fost dat să văd fufe mai trăsnitoare!

Şi îi trase înainte lăudând de mama focului deliciile ce le erau rezervate de oraşul Benghazi şi de nemaipomenitele sale femei, până când, în cele din urmă, lui Offer îi căzu fisa şi atunci îi aruncă priviri destul de severe. Nemaiştiind ce să născocească, O'Keefe tăcu o vreme şi, plin de speranţă, rămase în aşteptare.

Offer i-o spuse-n faţă:

— Unde vrei s-ajungi, sergent major? Vorbeşte deschis.

Intimidat, O'Keefe ezită un moment, după care mărturisi ce avea pe suflet:

— Haideţi să mergem la Jebel trecând prin Benghazi. O noapte petrecută la Benghazi are să le prindă tare bine băieţilor. Ce ziceţi, *sir*? Numai o noapte. O să fim în deplină siguranţă, că tot oraşul colcăie de soldaţi din Armata a Opta[1] şi nimeni n-o să aibă vreme să-şi bată capul cu noi.

— Asta-i adevărat, recunoscu Offer şi Benghazi dintr-o dată deveni pentru el o irezistibilă ispită. Întâi şi întâi, era mai aproape decât Jebel. La Benghazi poate ar reuşi să găsească un pat într-un hotel şi astfel să se bucure de deliciile unei băi şi ale unor cearşafuri curate şi răcoroase. O'Keefe avea dreptate: nimeni nu şi-ar fi pierdut vremea să-i ia în seamă pe haidamacii lui. Fără nici o îndoială că prin oraş mişunau zeci de mii de ostaşi care probabil nu arătau mult mai bine decât cei din ceata lui. Da, puteau face un scurt popas la Benghazi.

— Bătrâne, cred c-ai avut o idee grozavă. O noapte în oraş, la Benghazi, nu ne poate dăuna cu nimic. Apoi, cu glas mai aspru:

— Da' numai o noapte – atât!

Sergentul său major se declară cu entuziasm întru totul de acord şi fugi numaidecât să ducă oamenilor vestea cea mare. Offer auzi corul de glasuri răguşite salutând cu frenezie noutatea, iar pe urmă, hărmălaia în care se întreceau să spună dinainte cum anume se va desfăta fiecare în acea noapte fermecată petrecută la Benghazi. Îşi spuse în gând: „O să le cam iasă untul femeilor pân-or ajunge să-i sature pe derbedeii ăştia”.

Schimbarea planurilor aducea după sine şi o modificare de itinerar. O'Keefe trase pe hartă o linie care îi arăta lui Offer unde anume trebuiau să ajungă la coastă, undeva aproape de un cătun arab cu numele de Soluch.

— De-aici e şosea pe cinste pe malurile golfului şi-odată ieşiţi la ea, ajungem la Benghazi cât ai zice peşte.

Trecuse binişor de amiază şi ei se aflau încă la mare distanţă de coastă – la cel puţin douăzeci de mile – fiindcă

---

1 Denumirea oficială a forţelor britanice angajate în ostilităţile din Africa de Nord.

dăduseră peste o întindere de teren plină de râpe şi văioage şi de nenumărate ori fuseseră siliţi s-o ia îndărăt ca să caute cale de trecere. Li se rupea inima.

Mai rămânea totuşi ceva îmbucurător: se apropiau de ploaie. Mormanul de nori de deasupra coastei se îngroşase mereu şi acum acoperea tot cerul înspre nord, iar din când în când se întâmpla ca un norişor răzleţ să ajungă destul de departe deasupra pustiului ca să le poată stropi trupurile goale cu câte o bură trecătoare.

În cele din urmă, cam pe la ceasurile patru, ajunseră în locurile unde ploua fără contenire. Ploua cu găleata şi o vreme ca asta le plăcu grozav. După un timp, însă, nu le mai plăcu chiar atât de tare, fiindcă începuseră să dârdâie, le amorţeau buricele degetelor şi toate lucrurile din camioane erau leoarcă de apă. În noaptea aceea nimeni n-avea să se simtă prea bine sub pătură.

Cel mai rău dintre toate era că pământul roşiatic se transformase în nămol şi camioanele alunecau sau începeau să patineze cu roţile în gol. Totuşi, scăpaseră de râpe şi văioage şi de bine de rău izbuteau să-şi continue drumul. Dar ce rost avea să meargă mai departe, începu Offer să se întrebe, dacă ploaia nu dădea nici un semn că are de gând să se oprească? Hotărî că de se întâmplă cumva să dea de vreun adăpost – o peşteră, de pildă – atunci să nu meargă mai departe în ziua aceea. Ducă-se dracului locantele de la Benghazi – o noapte, puteau să mai aştepte.

Acum mergeau având grijă în primul rând, să se uite după vreun adăpost, dar nu se ivea nimic. Îi mai necăjea şi ploaia care parcă le întindea un văl dinaintea ochilor ca să nu poată vedea la mai mult de cincizeci de yarzi. Asta nu-l împiedica să-şi continue drumul, dar îi împiedica să vadă vreo peşteră.

Către căderea nopţii, pe toţi începură să-i ia grijile. Terenul rămânea mereu întins ca-n palmă, aşa că nici vorbă nu putea fi să-şi găsească undeva vreun ascunziş. Toţi se saturaseră de înaintarea asta monotonă, sufereau de frig şi li se făcuse foame, dar nu dădeau peste nici un loc prielnic pentru popas. N-aveau încotro şi trebuiau să meargă tot înainte prin

nămolul roşiatic, iar lui Offer nu-i surâdea de fel perspectiva de a aşeza tabără pe întuneric.

În cele din urmă monotonia întinsului neted luă sfârşit. O uriaşă mogâldeaţă întunecată începu să se contureze printre pânzele ploii către dreapta lor şi parcă începea să se zărească şi o alta, ceva mai departe. Offer crezu că e vorba de o îngrămădire de stânci. Gândindu-se că acolo, ar fi avut mai multe şanse de a găsi ceva potrivit cu nevoile lor, îi spuse artileristului Wilborn, aflat atunci la volan, să schimbe direcţia.

Camionul o luă puţin spre dreapta şi aproape imediat mogâldeaţă căpătă contururi precise. Era un avion.

— Doamne-Dumnezeule, *sir*! exclamă Wilborn. Ia uitaţi-vă!

Nici Offer nu era, însă, mai puţin uluit. Dăduseră prin urmare peste un bombardier şi celelalte camioane veneau după ei. Speranţa explodă în inimile tuturor. Dăduseră la nimereală peste un aerodrom aliat şi adăpostul dimpreună cu haleala îi aşteptau gata pregătite...

Wilborn vorbi din nou, dar de data asta cu glas sugrumat:

— Doamne-Dumnezeule... svastica!

Nici nu mai era nevoie s-o spună cu glas tare. Căpitanul Offer o văzuse şi el zugrăvită pe coada avionului aflat acolo, după cum zărise şi crucea germană de pe fuselaj. Auzea din spate glasurile nerăbdătoare şi pline de bucurie ale oamenilor. Deschise portiera şi le strigă:

— Gura, nătărăilor! Vreţi să murim cu toţii aicea? Săracii, erau de fapt nişte neştiutori rătăciţi într-o lume cuprinsă de vâltorile războiului. Auziseră la radio că armatele Axei sunt urmărite de-a lungul coastei, aflaseră despre ocuparea oraşului Benghazi şi despre faptul că Rommel îşi stabilise cartierul general la El Agheila. Neexperienţa ajutată de flăcările speranţelor îi făcuseră să creadă că liniile germane se află acum la Agheila. Nici Offer şi nici sergentul său major nu avuseseră în vedere că generalii moderni au obiceiul să dirijeze operaţiunile rămânând departe în spatele frontului. Ce-i drept, unii generali de mâna întâi, cum era Rommel, se duceau şi direct pe front ca să conducă bătăliile din chiar locurile unde era focul mai crâncen, dar şi în asemenea cazuri, de îndată ce lucrurile se

decideau într-un fel sau în altul, se întorceau grabnic în locurile unde statele lor majore luau toate măsurile pentru asigurarea aprovizionării şi reechipării unităţilor angajate în luptă.

John Offer şi-ar fi putut găsi o justificare în faptul că el fusese instruit şi promovat ofiţer la *Royal Army Service Corps*[1] unde generalii din vremurile noastre şi năravurile lor nu prea se bucurau de atenţie. Ceva mai târziu, cu puţin noroc şi cu ajutorul unei discuţii confidenţiale, ajunsese ofiţer însărcinat cu festivităţile în regiunea Ierusalimului, ceea ce iarăşi îl făcuse să rămână străin de amănuntele ducerii războiului. Totuşi, era un om deştept, şi s-ar fi cuvenit să nu judece lucrurile cu atâta uşurinţă.

Sergentul major O'Keefe avea mai multă experienţă de front, dar strict limitată – operaţiunile de gherilă întreprinse de oamenii din L.R.D.G. Asta, însă, nu prea-i dădea posibilitatea să ştie, oricât de major ar fi fost, cum anume lucrează ofiţerii neluptători din statele majore aflate departe în spatele frontului, unde nu trebuiau să se teamă că au să fie ajunşi din urmă şi luaţi prizonieri de către inamic. Generalii aveau nevoie să se sfătuiască deseori cu asemenea ofiţeri şi cartierele generale se aflau totdeauna acolo unde se găseau şi ei.

Zile întregi merseseră în spatele liniilor inamice, dar din fericire fără s-o ştie. Nici chiar acum nu se aflau pe linia frontului inamic, care se găsea atunci la vreo zece mile mai la vest de Benghazi. Orbecăind în neştiinţă, ajunseseră la un aerodrom improvizat în deşert, unul dintre cele câteva aflate prin locurile acelea, şi numai vălurile ploii ce nu mai contenea îl împiedicase pe inamic să-i vadă.

Era vorba de un aerodrom italian, dar pe el se găseau câteva *Ju 88*[2] şi personalul german redus la număr necesar pentru întreţinerea lor. Ofiţerul comandant ai acestui aşa-zis aerodrom ca vai de capul lui cunoştea perfect toate amănuntele privitoare la S.A.S. şi raidurile nimicitoare împotriva unor asemenea aerodromuri, dar nu prea le lua în serios. Cei din

---

1 Serviciile auxiliare ale armatei

2 Junkers 88, avion german cunoscut şi sub numele de Stuka.

S.A.S. obişnuiau de regulă, să atace aerodromurile aflate mult în spatele frontului şi ofiţerul italian îşi făcea probabil socoteala că, aflându-se foarte aproape de front, e, într-un fel, mai protejat.

De fapt, singura lui teamă era să nu fie surprins de armatele aliate în cazul când acestea aveau să facă din nou o rapidă manevră de înaintare. Ca urmare, îşi dispusese gărzile în cuiburi de mitralieră bine întărite pe latura dinspre Benghazi a aerodromului, lăsând celelalte laturi fără gardă stabilă şi bine întărită. Se mulţumise cu pază mobilă, alcătuită din doi soldaţi italieni puşi să patruleze continuu pe marginile pistei de aterizare. În noaptea aceea amândoi se retrăseseră în cortul corpului de gardă, unde împreună cu veselul comandant al gărzii se îndeletniceau cu o sticlă de Chianti, siguri fiind că nu-i nimeni nebun să vină şi să se lege de avioanele de pe aerodromul lor pe-o asemenea ploaie cu băşici.

La un sfert de milă de aerodrom, un uluit grup de comando îşi aduna vehiculele unul lângă celălalt. Nu mai rămânea mult până la căderea nopţii, dar lumina era încă destul de limpede şi cu toţii se uitau miraţi la bombardierul german cu aspect înfricoşător. Fiecare avea mâna încleştată pe armă, ridicase piedica şi stătea gata să pornească la acţiune.

Offer fu singurul care coborî din camion. Rămase pe loc, cu şuvoaiele de apă curgându-i pe trup, şi tocmai se pregătea să spună, neştiind nici el cum să procedeze într-o astfel de situaţie cu totul neaşteptată: „Ei, acuma ce dracu facem?”, când o şoaptă răguşită se auzi dintr-un camion şi îi puse exact aceeaşi întrebare.

Răspunsul lui Offer fu unul foarte simplu:

— Dumnezeu ştie!

Tot în şoaptă, aceeaşi voce răguşită continuă:

— Haideţi să-i învăţăm minte pe împuţiţii ăştia! Din toate camioanele izbucniră glasuri încurajatoare. John Offer nu izbutea de fel să înţeleagă apriga pornire a derbedeilor săi împotriva inamicului. Din nou se arătau grozav de nerăbdători să năvălească asupra duşmanului, deşi nu încăpea îndoială că în felul acesta atrăgeau asupra lor mânia lui neiertătoare.

Hotărârea fu luată fulgerător. John Offer îşi spuse: „Ce-o fi tatii i-o fi şi mamei”. Probabil că oricum aveau să aibă de furcă încercând să se furişeze pe acolo, fie că încercau, fie că nu încercau să atace prin surprindere avioanele astea.

— E-n regulă! În seara asta ne câştigăm pâinea cu sudoarea frunţii!

Dar dacă se hotărau să atace aerodromul, trebuiau să se gândească mai întâi cu grijă ce aveau de făcut, în aceeaşi clipă cercetă cu atenţie lumina zilei. Ar fi avut nevoie de vreo douăzeci de minute răgaz să poată fugi de la faţa locului, fiindcă după aceea întunericul le-ar fi sărit într-ajutor. Din ce se gândea mai mult, îşi dădea tot mai bine seama că în cazul când ar fi pus la cale dinainte o asemenea ispravă, n-ar fi putut alege un moment mai potrivit sau o vreme mai prielnică. „Bafta ageamiului”, – îşi spuse Offer. Imediat se adresă celorlalţi:

— Operaţia trebuie să dureze cel mult trei minute, încă de la început ţintiţi în rezervoarele de benzină. Asta era principala regulă respectată de cei din S.A.S. Chiar dacă nu iau foc imediat, nu pierdeţi vremea. Când mă vedeţi că mă întorc şi o iau la fugă, veniţi după mine, aţi înţeles? Cel mai important lucru e să nu ne răzleţim unii de alţii. Ai ceva de spus, sergent major?

O'Keefe avea, într-adevăr,ceva de spus. Asemenea ispravă era treaba la care se pricepea el cel mai bine.

— Imediat după aceea ar trebui să ne îndreptăm direct înspre deşert, *sir*. Dacă o ţinem înainte în aceeaşi direcţie, riscăm să dăm peste posturi inamice. Ploaia asta vine dinspre mare. Dacă avem grijă să ne bată totdeauna din spate, înseamnă că mergem bine, înspre inima deşertului. După ce se lasă întunericul putem aprinde şi farurile – pe-o vreme ca asta nu se ţin ei mult timp pe urmele noastre.

Sergentul major lăsa impresia că vorbeşte despre cine ştie ce fleacuri. Toţi ceilalţi se simţeau îmbărbătaţi de nepăsarea lui şi acum nimeni nu mai mormăia de ciudă că n-are să petreacă noaptea aceea la Benghazi. Întreagă ziua următoare n-aveau altceva de făcut decât să dea ocol punctelor ocupate de inamic şi să se strecoare în Benghazi.

Poate şi din pricină că ciuliseră cu atâta încordare urechile la cele povestite de oamenii din S.A.S. – experţi în materie – îşi începură acţiunea ca nişte adevăraţi veterani. Camionul lui Offer se afla în frunte. În spate, prelatele fuseseră luate de pe mitraliere. Când ajunse la treizeci de yarzi distanţă de Junkersuri, mitraliera de pe camionul lui Offer deschise foc susţinut.

Liniştea serii fu brusc sfâşiată de zgomotul infernal al armelor cu tragere rapidă. Zgomotul era atât de puternic încât îţi lua auzul şi te izbea parcă din toate părţile, dar dacă acesta era efectul produs asupra trăgătorilor, nu e greu de închipuit ce efect avea asupra inamicului ascuns pe undeva sub ploaia neîntreruptă.

Căpitanul Offer scoase capul pe geam şi urmări în voie trasorul care se înfipse în pântecele avionului. Dar focul totuşi nu izbucni. Nu era nimic, în urma sa se aflau alţi trăgători gata să-l împroaşte cu gloanţe şi poate că ei aveau să nimerească în rezervorul de benzină. Offer continuă înaintarea, un alt Junkers îşi arătă silueta, mitraliera intră din nou în funcţiune şi din nou incendiul nu izbucni. Auzea în spatele său foc continuu de mitraliere şi aproape imediat lumina înşelătoare a amurgului începu să se limpezească. Primul Junkers reacţiona la trasorul unui alt mitralior şi într-o clipă fu cuprins de flăcări uriaşe.

John Offer auzi strigăte de bucurie şi el însuşi fu cât pe ce să salute succesul cu un strigăt, dar era îngrijorat, fiindcă bănuia că de-abia de acum încolo începe greul. Artileristul Wilborn silea camionul să alerge cu toată viteza de care era capabil, aşa că săreau şi se zdruncinau de mama focului, ceea ce nu prea îl ajuta pe mitraliorul din spate să ţintească precis.

Apăru din ceaţă un al treilea avion – de data asta, nu părea să fie tot un Junkers – dar Offer nici nu se gândi să piardă vremea şi să se lămurească. Trasorul ţâşni pe ţeava armei lui şi parcă îl văzu cum sfâşie pântecul moale al avionului şi se înfige adânc înăuntru. Trecu doar o clipă şi o lumină mare inundă împrejurimile, iar limbi uriaşe de flacără fumegândă izbucniră din corpul avionului. Offer văzu cum interiorul fuselajului se luminează dintr-o dată, se sperie şi răcni:

— Mergi drept înainte! Cu toată viteza!

Artileristul Wilborn se lăsă cu pieptul peste volan şi începură să se depărteze şi mai repede de avionul cuprins de flăcări. Era şi timpul. Avionul explodă. Suflul exploziei zgudui camionul şi îi aruncă pe cei din spate în toate părţile.

Parcă într-o singură clipă împrejurimile deveniră numai zgomot şi lumină. O nouă explozie, şi unul dintre avioanele pe lângă care trecuseră sări în aer. Flăcările se înălţau acum la sute de picioare deasupra pământului, încununate de fum negru de benzină. Simţeau curentul puternic provocat de flăcările uriaşe care sorbeau aerul înspre ele şi abia îndurau fierbinţeala cumplită ce le pârlea bărbile şi sprâncenele şi trăgeau pe nări mirosul părului ce aproape le luase foc.

Porniseră la această acţiune de sabotaj împinşi de nerăbdare şi cu oarecare uşurinţă, fără îndoială sub impulsul momentului, dar nici unul dintre ei nu se aşteptase să obţină asemenea rezultate. Pentru cei mai mulţi, fuseseră cele mai uluitoare clipe din existenţa de până atunci şi era un adevărat miracol că nici unul dintre ei nu-şi pierduse acolo viaţa.

Camionul lui Offer descrise un cerc larg ca să scape din raza dogorii, însoţit de o ploaie de resturi de avion arzând, aruncate de forţa exploziilor. În spate, oamenii se vedeau siliţi să le azvârle cât mai repede din camion, fără să ia seama la flăcări, ca nu cumva să ia foc şi camionul lor.

Aerodromul se transformase acum într-o mare de lumină. Era atât de puternică, încât în ciuda ploii şi a vălurilor ei, puteau zări alte siluete de avioane. Fără ordin, din proprie iniţiativă, Wilborn răsuci volanul şi astfel sili camionul să alerge pe o linie paralelă cu şirul de bombardiere. În acelaşi timp, avu grijă să se menţină la distanţă suficient de mare de avioanele care urmau să fie obiectul viitoarelor salve de mitralieră.

Tot fără să aştepte ordin, mitraliorii lui Offer deschiseră focul asupra unui al patrulea bombardier şi trasorul se înfipse în pântecele lui, deşi fără rezultate grabnice şi la fel de spectaculoase. Bombardierul luă foc, totuşi, şi nimeni nu se îndoia că focul avea să se întindă şi să-l mistuie, iar la urma urmelor, asta conta.

Căpitanul Offer se aplecă afară din cabină şi se uită în urmă. Văzu că şi celelalte camioane ocoleau locul incendiului şi veneau la şir în urma lui, împroşcând cu ploaie de gloanţe tot ce vedeau, indiferent dacă ardea sau nu ardea. Offer numără avioanele rămase în urmă şi văzu că patru erau în flăcări. Unul dintre ele explodă chiar când se uita el şi avu ocazia să admire jocul de artificii al sfărâmăturilor aprinse, azvârlite în înaltul cerului.

Se întoarse apoi şi privi înainte. Alt avion. Mitralierele, însă, tăceau – probabil vreo defecţiune uşor de reparat. Dar n-avea importanţă, or să se îngrijească de el ceilalţi – îşi spuse Offer. Mitralierele rămâneau tot mute când trecură duduind pe lângă alte două aparate aşezate unul lângă altul, de data asta tot bombardiere, dar prinseră din nou glas trăgând asupra celui de a opta victime, care totuşi se încăpăţâna să nu ia foc.

A noua fu repede cuprinsă de flăcări. Mitraliorii din celelalte camioane îşi făceau şi ei din plin datoria.

Corturi. Conturate destul de vag în lumina răspândită de avioanele cuprinse de vâlvătăi şi Offer desluşi siluete alergând care încotro, iar atunci înţelese că era timpul să se retragă. Încă o privire aruncată în urmă îi arătă că toate cele nouă avioane fuseseră cuprinse de flăcări. De fapt numai opt ardeau, dar şi cel de al nouălea nu mai era bun de nimic. Însemna că lucraseră cu spor – dacă aveau să scape cu pielea negăurită.

De undeva dintre corturi se trăgea asupra lor.

— Fă la stânga! La stânga! strigă Offer şi Wilborn smuci voiniceşte volanul şi se depărtară de cel de al nouălea avion, trecând la adăpostul celorlalte aflate pe aerodrom. Offer văzu că şi restul camioanelor se ţine după el, trecând în mare viteză pe lângă avioanele incendiate. Probabil că-i pârjoleşte dogoarea, îşi spuse Offer, şi încă n-au scăpat de primejdie. Într-adevăr, imediat în urma ultimului camion din coloană, încă un bombardier sări în aer.

Îşi continuară goana, mergând aproape în linie dreaptă pe întinsul neted al deşertului, străduindu-se din răsputeri să se depărteze cât mai mult de aerodromul inamic. Italienii rămaşi în urmă izbutiseră să pună mâna pe o mitralieră şi gloanţe

trasoare începură să zboare neliniştitor de aproape de camionul lui Offer, dar peste câteva secunde mitraliera inamică încetă să mai tragă. Probabil că vreo altă mitralieră îi venise de hac.

Îşi continuară goana cu toată viteza pe care o puteau atinge camioanele şi pe măsură ce se îndepărtau, lumina răspândită de flăcări se împuţina. Pe cât de puternică era lumina lăsată în urmă, pe atât de compactă părea întunecimea în care se afundau. Offer văzu lumina unor faruri venind pe aproape de camionul lui şi ghici că O'Keefe hotărâse să înfrunte primejdia de a goni alături de ei. Wilborn schimbă viteza fără să scoată o vorbă. Obiectivul lor principal era acum acela de a se îndepărta cât mai mult, fiindcă foarte curând regiunea unde se aflau avea să se dovedească nu prea sănătoasă.

Îşi continuară astfel goana prin întunecime şi se vedea limpede că pe măsură ce se îndepărtau de coastă, ploaia devenea din ce în ce mai domoală.

Merseră întins toată noaptea şi se opriră numai de nevoie, de două ori, pentru pene de cauciuc şi în mai multe rânduri ca să remorcheze vreun camion ghinionist, împotmolit în nămol. Pierdură însă o mulţime de timp cu ocolirea locurilor pe unde ar fi fost cu neputinţă să treacă.

Până la urmă, pe la două dimineaţa, scăpară definitiv de ploaie şi pătrunseră pe locuri care, se vedea bine, nu mai cunoscuseră demult ce înseamnă umezeala. Cerul se înseninã, lăsând stelele să strălucească în voie, semn că în sfârşit, ajunseseră din nou acasă la ei, adică pe întinsul scorojit al deşertului.

În zori, Offer făcu socoteala că se afla la vreo treizeci sau patruzeci de mile de aerodrom. Puţin înainte de răsăritul soarelui dădu ordin de oprire şi atunci oamenii lui, înfriguraţi şi morţi de oboseală, coborâră greoi din camioane şi aprinseră focurile.

O'Keefe se prezentă imediat în faţa căpitanului. Offer ştia că vine pretextând c-ar vrea să primească ordine, dar în realitate ca să-i dea sfaturi. Aşa că îl întrebă de-a dreptul:

— Ei, şi-acum ce facem?

Se aşezară alături pe pământul rece şi se uitară la soarele care se înălţă încet deasupra zării. Primele raze calde fură întâmpinate ca o adevărată binecuvântare. În sfârşit, simţeau că pot să se odihnească şi nu mai era mult până să se simtă într-adevăr bine. Sergentul major spuse la o vreme:

— Cel mai potrivit lucru ar fi să stăm pitiţi undeva pe timpul zilei.

— Crezi c-au să trimită avioane să ne caute?

— De asta sunt mai mult decât sigur, *sir*. Oricum, n-ar avea nici un rost să riscăm. Şi-aşa suntem frânţi de oboseală şi o perioadă de repaos nu ne-ar prinde rău deloc.

Offer încuviinţă din cap:

— Tare mi-ar fi plăcut să ne putem depărta şi mai mult de aerodrom, îţi spun drept. Au să-i cam apuce toţi dracii de dimineaţă când or vedea ce-am lăsat în urma noastră.

Offer era încă uluit de cât de lesne merseseră lucrurile. Nu-i venea să creadă că o mână de oameni şi cu atât de puţine strădanii pot realiza doar în câteva minute asemenea ispravă. Toată noaptea îi stăruiseră în minte incendiile avioanelor care explodau aruncând până în înaltul cerului sfărâmături cuprinse de flăcări. E atât de uşor să distrugi – dar ce altceva înseamnă războiul?

În timpul nopţii, zgâlţâit în toate părţile, John Offer cugetase îndelung şi adânc asupra situaţiei, iar urmarea fu că îl chemă pe Weybright la el.

— Dacă izbuteşti, cât timp stăm aici, transmite un mesaj. Dacă nu acum, măcar în cursul nopţii. Şi imediat dictă următorul cuprins al mesajului: „Acţiune cu deplin succes împotriva unui aerodrom inamic SE[1] Soluch, 9 bombardiere distruse la sol”.

Apoi, fără cea mai mică ezitare, indică semnătura: „Căpitan John Offer, o/c[2] G.G.C.U.”

Niciodată n-a înţeles prea bine de ce procedase aşa. Probabil că fără să-şi dea seama încerca să-şi adune la activ o serie de fapte ce ar fi pledat în favoarea lui, dacă ar fi avut vreodată ghinionul să fie înhăţat şi judecat pentru dezertare şi

---

1 *South-East* - la sud-est de...

2 ? *Officer Commanding* - Ofiţer comandant al...

multe alte încălcări ale regulamentelor militare. N-aveai de unde şti când s-ar fi putut ivi prilejul să foloseşti astfel de isprăvi pentru a-ţi uşura situaţia.

După un scurt popas pentru o gustare alcătuită din ceai şi hrană rece, având din nou deasupra capului cerul ca de sticlă, micul convoi porni din nou la drum, dar nu înainta prea mult. După cel mult o milă de drum, sergentul major O'Keefe zări teren pietros şi conduse coloana într-acolo. De-acum numai era nevoie să şteargă urmele; nu lăsau după ei nici un semn. Mai merseseră hurducându-se din greu încă vreo două mile, apoi dădură de un teren cu neputinţă de străbătut, fiindcă era tot numai râpe şi steiuri de stâncă. Nici n-ar fi putut să-şi dorească ceva mai prielnic. Peste cinci minute, după ce îşi acoperiseră camioanele cu plase de camuflaj, nimeni nu i-ar fi putut observa de la o distanţă mai mare de cincizeci de yarzi.

Nenumăratele avioane trecură în ziua aceea pe deasupra lor, fără ca vreunul să zăbovească măcar o clipă. Dar mai târziu, către începutul după-amiezii, un avion italian de recunoaştere păru a fi foarte interesat de locul unde se aflau ei. Nu izbutea să-i vadă, însă se învârti mult pe acolo, mai întâi la oarecare distanţă, apoi mult mai pe aproape şi părând că vrea să cerceteze cu atenţie terenul.

— Caută urmele noastre, zise nepăsător O'Keefe, urmărind de sub plasă circuitul pe care se învârtea mereu avionul. Nu-i nimic, n-are ce să vadă în cele din urmă, avionul îşi îndepărtă şi dispăru. Pe la patru după-amiază, O'Keefe propuse să pornească şi ei, cu orice risc, ca să se mai poată folosi de ceva din lumina zilei. Terenul era pe acolo prea păcătos ca-să încerci să-l străbaţi noaptea. În afară de asta, avea convingerea că alte avioane de recunoaştere n-au să mai vină în căutarea lor.

— Ăştia se lăsă repede păguboşi, repetă O'Keefe o vorbă pe care obişnuia s-o spună deseori.

Şi astfel, convoiul, încă stăpânit de bucuria succesului avut în noaptea trecută şi atras de perspectiva desfătărilor care îi aşteptau în oraşul apropiat, porni să ocolească înspre nord

până fură convinşi că au depăşit punctele de rezistenţă inamice, apoi cotiră înspre vest, către coastă şi către Benghazi.

*

Primul semnal de intrare în acţiune a Grupului Operativ Special de Pedepsire comandat de căpitanul Braunschweig veni deci de la Soluch, în seara aceea ploioasă. Şi se dovedi o experienţă descurajatoare.

Căpitanul îşi puse oamenii în stare de alarmă şi porni în cea mai mare viteză pe şoseaua de pe coasta, cu direcţia Soluch. Pe marginile golfului şoseaua era în foarte bună stare, însă nu se putea înainta cu mare viteză din cauza aglomeraţiei create de trupele germane şi italiene ce se retrăgeau înspre Agheila. Ploaia aceea cu găleata nu le venea nici în ajutor, iar în multe puncte şoseaua era inundată şi poliţia militară germană trimitea vehiculele pe căi de ocolire groaznic de noroioase pe unde aproape toate camioanele se împotmoleau.

Grupul Operativ ajunse la aerodromul de lângă Soluch abia după miezul nopţii, şi asta doar fiindcă se conduseră după focurile care încă ardeau. Ploaia se mai domolise şi în cele din urmă conteni cu totul, lăsând pentru câteva ceasuri cerul oglindă şi dându-le speranţa că vor putea trimite avioane de recunoaştere îndată ce se va crăpa de ziuă.

Totuşi, spre marele necaz al germanilor, în revărsat de zori din nou se năpustiră dinspre mare nori grei care potopiră câmpia de pe întinsul coastei. Pe asemenea vreme n-avea nici un rost să trimită avioane de recunoaştere, i se spuse căpitanului Braunschweig, fiindcă n-aveau cum să facă observaţii exacte la sol. Astfel încât căpitanul şi grupul său se văzură nevoiţi să lâncezească pe lângă nişte corturi prăpădite şi pline de mirosul efectelor îmbuibate de apă, să piardă acolo ceasuri la rând fără să poată lua nici o măsura de urmărire a inamicului.

Pentru Braunschweig situaţia era deosebit de neplăcută. Dorea din tot sufletul ca prima sa ieşire în misiune să fie cât se poate de spectaculoasă, şi iată-l stând ţintuit aici ca o curcă

plouată. Mai exista o pricină a nerăbdării lui cu greu ascunse, ce se arăta din când în când prin bruşte izbucniri de furie în tot cursul acelor ceasuri de ploaie necurmată. În afară de căpitanul Braunschweig, nimeni nu se îndoia nici o clipă că este vorba de o ispravă a celor din S.A.S.; doar căpitanul rămânea convins în adâncul sufletului său că nimeni altul, decât pseudo-căpitanul cu chipul stâlcit, John Offer, poate fi tartorul responsabil de o asemenea lovitură. De altminteri şi mai târziu, în toate misiunile la îndeplinirea cărora avea să pornească, niciodată nu-i pierise din cap această idee fixă – pretutindeni i se părea că vede mâna acelui individ întâlnit cândva prin apropiere de Siwa, şi niciodată nu se gândea la cei din S.A.S.

Ura acerbă împotriva acelui om pe care îl luaseră cândva prizonier, dar izbutise aproape imediat să-i păcălească şi să le scape, devenise un fel de obsesie a căpitanului Braunschweig. N-avea să-şi găsească astâmpăr până nu va pune mâna pe criminalul vinovat de oribila moarte a oamenilor săi înghiţiţi de nisipurile mişcătoare, îşi repeta mereu în sinea sa şi furia îi sporea continuu în vreme ce ploaia îl ţintuia locului, reducându-l la neputinţă în preajma acelei piste de aterizare transformate în nămol.

Nu mult după trecerea amiezii, norii se risipiră pe neaşteptate şi soarele începu să-şi reverse dogoarea. Numaidecât în jurul pistei de aterizare se iscă o activitate febrilă. Toate avioanele disponibile porniră în căutarea urmelor lăsate de sabotori. Pe aerodrom nu rămaseră decât oameni care aşteptau, cu mai multă sau mai puţină nerăbdare, veşti despre cei căutaţi cu atâta îndârjire, dar ceasurile treceau unul după altul, şi nimic nu venea.

Şi dintr-o dată se iscă agitaţie. Comandantul staţiei de transmisiuni, un italian foarte arătos, îi înmâna lui Braunschweig un mesaj, spunându-i:

— *Herr Hauptmann*, unul dintre piloţii noştri au identificat urme pe întinsul deşertului. S-ar putea să nu aibă nici o legătură cu cei care ne-au atacat în seara trecută, dar pilotul continuă să le cerceteze cu atenţie.

Fără întârziere fixară pe hartă poziţiile, în vreme ce oamenii de sub comanda lui Braunschweig se şi urcau în camioane. Coloana se puse imediat în mişcare, străduindu-se să înainteze cu toată viteza şi să menţină permanent legătura prin radio cu aerodromul. Peste zece minute primiră un mesaj descurajator. Urmele se pierdeau pe un teren pietros. Pilotul continua să cerceteze atent împrejurimile, dar nu prea era optimist. Raporta că din nefericire configuraţia terenului oferea condiţii ideale de camuflaj pentru inamic şi o verificare detaliată n-ar fi putut fi făcută decât la sol.

Amănuntul acesta dădu mari speranţe Grupului Operativ şi ca urmare îşi continuă cu toată viteza zgomotoasa înaintare pe întinsul deşertului. Le trebui câtva timp până să dea de urmele camioanelor, iar de îndată ce le văzură, inima căpitanului Braunschweig începu să bată mai cu putere. Fără îndoială că era vorba de camioane britanice. Se aflau deci pe urmele ticăloşilor care atacaseră aerodromul şi încă o dată în mintea lui Braunschweig apăru figura lui John Offer şi simţi cum furia îi clocoteşte în piept.

Coloana înainta cu toată viteza de care erau în stare, numai că imensele transportoare se dovedeau greoaie şi nu le îngăduiau să înainteze după cum ar fi vrut. Dar chiar şi aşa, nu mult mai târziu de ceasurile patru după-amiaza, ajunseră la locul unde începea terenul pietros şi urmele britanicilor nu se mai arătau, dar însemna că au încă destulă vreme ca să caute cu de-amănuntul. Privind pe întinsul terenului acela accidentat, Braunschweig îşi spuse cu furie: „Sunt pe-aici, pe-aici pe undeva trebuie să fie. Îi găsesc eu”.

Numai că nu izbuti să dea de ei. Nu mai găsiră nici un fel de urme lăsate de maşini, deşi panzergrenadirii coborâţi din camioane stabiliră un loc unde fără îndoială făcuseră popas chiar în ziua aceea. Acum, însă, erau de mult plecaţi.

Neastâmpărul lui O'Keefe îi ajutase să scape doar cu ceva mai mult de un ceas înainte. Voioşi nevoie mare şi cu totul neştiutori de primejdia care îi pândise, năzdrăvanii din Ceata de la Glasshouse îşi continuau drumul prin noapte.

La căderea întunericului, Braunschweig ordonă încetarea căutărilor. A doua zi se întoarseră la El Agheila şi acolo un căpitan adânc măcinat de furie întocmi un raport îndeajuns de interesant ca să merite a fi înaintat feldmareşalului Rommel.

„S.A.S.-ul ori alte formaţii autoare ale atacului n-au să poată dispune întotdeauna de o ploaie abundentă în stare să le ascundă mişcările şi retragerea în deşert după îndeplinirea acţiunii. Dar este limpede că pentru a putea lupta cu succes împotriva unor formaţii inamice atât de puternice şi iscusite, Grupul Operativ Special de Pedepsire trebuie să dispună de maximă mobilitate. Îmi îngădui deci să propun ca el să fie redus numericeşte, fără ca prin aceasta să-i scadă puterea de foc, şi mai ales, să fie dotat cu propriile-i mijloace de transport aerian până la locul unde vor fi descoperite urmele.”

Braunschweig trecea apoi la descrierea amănunţită a însuşirilor personalului şi dotării de care avea nevoie. După opinia lui, greoaiele transportoare de infanterie se dovedeau a nu fi bune la nimic. Ştia că Marele Cartier dispune de un număr de *Kubelwagen*-uri şi cerea să fie dotat cu şase asemenea vehicule. Se hotărâse să aleagă *Kubelwagen*-uri (produse de uzinele Volkswagen) pentru că erau excelente vehicule de patrulare, cu blindaj capabil să reziste focului mitralierelor uşoare, şi deosebit de rezistente. Puteau să meargă cu peste cincizeci de mile pe oră, erau înzestrate cu duble mitraliere şi puteau fi uşor îmbarcate pe un Ju 52[1]. Braunschweig expunea calcule detaliate şi ajungea la concluzia că pentru operaţiuni la mică distanţă – până la o sută de mile – două aparate Ju 52 ar fi fost suficiente pentru asigurarea mobilităţii Grupului Operativ.

Furios din pricina pierderii celor nouă avioane deosebit de preţioase pentru el în acele momente, Rommel îi acordă căpitanului Braunschweig tot ce ceruse. *Kubelwagen*-urile solicitate se aflară la dispoziţia lui în mai puţin de un ceas şi două avioane Ju 52 primiră imediat ordin să treacă sub comanda căpitanului Braunschweig de îndată ce acesta va considera necesar.

---

1 Junkers 52, avioane de transport.

După ce se îndeplniră toate acestea, căpitanul Braunschweig aşteptă încrâncenat ca şoricelul să-şi apropie iar botişorul de capcană. Era pe deplin încredinţat că de acum încolo îndrăzneţii atacatori ai punctelor din spatele frontului aveau să regrete amarnic faptele săvârşite până atunci.

*

Căpitanul Roger Tansley se întorsese de la Siwa la Cairo însufleţit de acea satisfacţie pe care o simt totdeauna ofiţerii tineri când au prilej să-şi uluiască superiorii. Se duse neîntârziat la biroul generalului maior, unde fu întâmpinat cu un glas răstit:

— Ei? Ai lămurit toate chestiile? Vorbe rostite cu grabă şi nerăbdare, pentru ca celălalt să vadă limpede că are de-a face cu un general, deci cu un om foarte ocupat.

— Mi-e teamă că nu prea *sir*, spuse Tansley cu multă voioşie. Nu ştiu în ce fel, dar tipul a prins de veste şi a şters-o de la Siwa doar cu câteva ceasuri înainte de sosirea mea.

— Cum aşa? zise generalul făcând ochii mari ca semn că a revenit cu picioarele pe pământ. Ce poveste mai e şi asta? Cum adică, avem de-a face cu o armată fantomă? Şi ce înseamnă că „a prins de veste”? De unde? Şi încotro a plecat?

— N-a fost ceva intenţionat, *sir*. N-a fost avertizat cu bună ştiinţă. Un ofiţer din L.R.D.G., cu care vorbisem mai înainte i-a spus din întâmplare lui Offer că vreau neapărat să stau de vorbă cu el. Leslie – ofiţerul din L.R.D.G. – i-a pomenit despre istoria asta la vremea când toată lumea îşi făcea siesta şi numai cu un ceas ori două înainte ca Offer şi oamenii lui să-şi ia frumuşel tălpăşiţa, iar de-atunci nu mai ştie nimeni nimic de soarta lor.

Generalul se uită lung la căpitanul Tansley şi parcă nu-i venea să-şi creadă urechilor. După o vreme, se sculă în picioare şi spuse iritat:

— Asta întrece orice închipuire! Ce-o fi în capul trăsnitului ăluia? Îşi închipuie că poate cutreiera prin deşert fără ştirea autorităţilor militare?!

— De asta nu putem fi siguri, *sir*. Până în cele din urmă s-ar putea să aflăm că e pornit într-o misiune ultrasecretă încredinţată de cine ştie cine...

— Termină cu de-al de astea, Roger. Am verificat la toate unităţile şi la toate formaţiile şi nimeni nu ştie de Offer şi de ai lui. După câte am eu impresia, omul lucrează de capul său şi duce războiul aşa cum i se năzare. Orice-ar fi, asemenea lucruri nu pot fi îngăduite. Pentru nimic în lume nu putem admite o gogomănie ca asta! Unde-am ajunge, dacă fiecare s-ar purta la război după cum îl duce pe el capul? Ce-ai vrea s-ajungem, generali fără armată?

În felul său, avea şi acest general maior oarecare simţ al umorului? Adevărul era că începea şi el sa vadă latura comică a întregii poveşti şi se gândea ca ar putea-o folosi ca un excepţional subiect de baliverne la popotă. Totuşi, asta nu-l putea face să renunţe la dorinţa de a-l pune odată pentru totdeauna la locul său pe acest misterios căpitan John Offer.

— La ce anume vă gândiţi, domnule general?

— Poate că n-ar fi rău să încercăm o altfel de tactică. Realitatea e că nu ne putem ţine după urma fiecărui ofiţer cu numele de John Offer...

— S-ar putea prea bine ca ăsta să nu fie numele lui adevărat, *sir*.

— Pentru moment, fiindcă nu avem altă soluţie, să presupunem că e numele adevărat. Să începem din nou cercetările, dar lărgindu-le încă şi mai mult sfera de cuprindere. Vreau să fie cercetată situaţia fiecărui om cu numele de Offer, fie John, fie oricum altfel, care figurează în evidenţele armatelor din Orientul Mijlociu. Treci la treabă, băiete, fără întârziere şi fără nici o ezitare, iar mâine aştept să văd ce ai de raportat.

În felul acesta generalul îi acorda lui Tansley un termen cu neputinţă de respectat – asemenea obiceiuri fiind una din pricinile pentru care ajunsese general – însă Tansley îşi întinse cercetările pe răstimp de două zile. Transmise în primul rând un mesaj către toate unităţile din subordine şi în acelaşi timp se adresă Evidenţei. Mesajele trimise unităţilor în subordine avură

drept rezultat cel mai rapid şi mai neaşteptat răspuns cu putinţă.

La H.M. *Field Prison*[1] de lângă Canalul de Apă Dulce, comandantul închisorii, maiorul Adam Tulloch tocmai se pregătea să dea deoparte mesajul, ca să fie îndosariat, când îşi aduse aminte că numele acela parcă îi spunea ceva. Plutonierul lui major, Fry, se găsea alături de el şi încă purta pe chip amintirile ultimei răzmeriţe din închisoare, petrecută cu trei luni în urmă. Tulloch îi întinse peste birou mesajul primit. La Glasshouse, lui Tulloch i se spunea Himmler şi ce-i drept, făcea tot ce era omeneşte posibil ca să-şi merite porecla.

— Offer? întrebă el. Nu cumva am avut noi aici cu câtăva vreme în urmă un client cu numele ăsta?

Fry îl ţinea bine minte:

— Da, aşa e. Da... unul care arăta a peşte. Parcă actor, în viaţa civilă. După cât îl ducea mintea pe Fry, nu putea fi decât sau peşte, sau homosexual. Ăla care a pus la cale răzmeriţa din pavilionul de pedeapsă, nu v-aduceţi aminte?

— Ba da. Tulloch îşi aducea acum bine aminte. Din chestia de atunci a cam ieşit cu mutra făcută zob. Amândoi surâdeau foarte mulţumiţi de ei înşişi, fiindcă la Glasshouse, Dreptatea totdeauna trebuie să triumfe şi Dreptatea era întotdeauna de partea gardienilor. Ce dracu or fi având cu împuţitul ăsta? Apoi, fără întârziere, îl chemă la telefon pe căpitanul Tansley de la G.H.Q. din Cairo.

Tansley se arătă foarte interesat şi porni imediat către Canal. După ce se prezentă comandantului închisorii, îl întrebă:

— Vă rog să-mi spuneţi absolut tot ce ştiţi despre acest fost deţinut al dumneavoastră – soldatul John Offer. Mai întâi – cum arată?

Maiorul Tulloch îl chemă pe plutonierul major Fry ca să-i dea o mână de ajutor, fiindcă acesta ştia mai multe de vreme ce avea de-a face zilnic cu deţinuţii. Şi împreună îi dădură căpitanului Tansley răspuns la toate întrebările.

---

1 *His Majesty's Field Prison* - Închisoarea de campanie a Maiestăţii sale. Este vorba de cumplita închisoare în care fuseseră întemniţaţi şi de unde izbutiseră să evadeze John Offer şi câţiva dintre oamenii săi.

— Cum arată? Tulloch şi Fry căzură pe gânduri. De statură mijlocie, păr negru... Dar Fry spuse că nu, nu negru, ci castaniu. Merge cu pas săltat, adăugă Fry, însă Tulloch furniza un semn distinctiv mult mai demn de atenţie: Are nasul sfărâmat, e aproape turtit. De la un accident pe care l-a suferit aici. A căzut pe scări, sau cam aşa ceva.

Căpitanul Tansley îşi spuse: „începe să devină interesant”. Descrierea corespundea cu cea făcută de căpitanul Leslie din L.R.D.G., acolo, la Siwa. Îi întrebă pe cei doi:

— Altceva ce mai ştiţi despre el?

Se dovedi că nu era nevoie să recurgă la fişier, deoarece plutonierul major Fry avea memorie bună şi ţinea minte amănuntele. El îi răspunse căpitanului Tansley:

— În civilie a fost actor. A făcut şi şcoala pregătitoare şi a ieşit ofiţer, da' a fost degradat nu mai ştiu bine din ce pricină, parcă sustragere de bunuri ale armatei, după câte îmi aduc aminte.

Tansley întrebă cu încordare:

— Cum adică? Offer a fost ofiţer? Căpitan, cumva?

Dar Fry clătină din cap:

— Nu, *sir*. Cred că a fost locotenent. Tansley fu cam dezamăgit până ce îi veni în gând:

„Dacă s-a făcut cu de la sine putere ofiţer, nimic nu-l împiedica să se şi înalţe în grad”. Acum era convins că dăduse de urma celui căutat. Mai puse o întrebare:

— Şi când a plecat de la Sharafim, unde a fost repartizat?

Pentru aflarea răspunsului cuvenit fu nevoie să-l cheme pe furierul de alături, să aducă registrul. Trecând cu degetul peste pagini, maiorul Tulloch dădu de numele lui John Offer şi află data eliberării. Se vedea acolo şi semnătura comandantului escortei care îl dusese pe Offer la noua lui unitate. Mult mai important pentru momentul acela era că menţionase şi numărul regimentului unde fusese repartizat.

Pe deplin satisfăcut, Tansley se ridică în picioare. Lucrurile se limpeziseră. Ăsta era omul căutat – dacă nu cumva aveau să dea de un John Offer la unitatea unde fusese trimis.

Nu dădură. Nu fu greu de aflat că John Offer se plictisise repede de noii săi camarazi şi preferase să devină A.W.O.L.[1] Căpitanul Tansley se întoarse la general cu un noian de informaţii. Generalul îşi ieşi din fire şi începu să strige:

— Ticălosul dracului! Dezertează, îşi alcătuieşte propria lui ceată de cavaleri de capă şi spadă şi porneşte la război împotriva lui Rommel! Şi încă mai este şi fost deţinut de la Glasshouse, asta-i culmea! După care izbucni în râs, fiindcă situaţia se dovedea prea din cale afară de scandaloasă ca să poată fi privită cu gravitate.

Tansley zise:

— În orice caz, *sir*, se pare că e un ofiţer deosebit de înzestrat.

— Crezi? De, o fi căpătat ceva experienţă, da'... numai două trese, totuşi... Şi cine a spus că e atât de înzestrat? Generalul terminase cu râsul.

— Toţi cei care l-au cunoscut, răspunse scurt Tansley. Căpitanul Leslie – ştiţi, cel din L.R.D.G. – spune că în viaţa lui n-a mai văzut o ceată de oameni atât de duri cum sunt cei din banda lui Offer. Zicea că pentru nimic în lume n-ar vrea să-i aibă sub comanda sa, şi totuşi Offer pare să-i stăpânească pe deplin. Cum scoate un cuvânt, chiar şi cel mai înrăit i se supune. Leslie îmi povestea o istorie plină de haz, cum că într-o zi l-ar fi înjurat pe unul, lucru care lui Leslie îi luase piuitul... Dar generalul nu era dispus să asculte snoave.

Pe neaşteptate, primiră şi alte informaţii. Generalul întrebase într-un rând:

— De pe unde şi-o fi adunat omul ăsta ceata de haidamaci? Doar nu-s chiar puţini – sunt vreo treizeci!

Tansley avu inspiraţia să telefoneze în mai multe locuri, printre care şi la Sharafim, unde vorbi cu maiorul Tulloch. Ce vroia el de la maior era să capete o listă a oamenilor eliberaţi de la Glasshouse cam în perioada când isprăvise Offer de ispăşit pedeapsa. După ce întreaga listă fu dictată la telefon, maiorul Tulloch întrebă, ros de curiozitate:

---

1 *Absent without leave* - absent fără permisie (ilegal), adică dezertor.

— Da' ce-i cu toată povestea asta? De ce vă interesează aşa de mult omuleţul ăsta?

Tansley îi răspunse:

— Există un tip care se dă drept căpitanul John Offer şi care şi-a organizat cu de la sine putere un grup de comando şi duce război pe cont propriu împotriva lui Rommel. Şi cum noi nu suntem de acord cu războaiele duse pe cont propriu, vrem să punem mâna pe el.

— Aha, înţeleg, făcu maiorul Tulloch, dar de fapt aveau să treacă vreo câteva ceasuri până să-i cadă fisa.

În timpul ăsta, căpitanul Tansley lua legătura prin telefon cu Poliţia Militară. De acolo află că mai mulţi indivizi aflaţi pe lista foştilor deţinuţi de la Glasshouse erau daţi şi ei dezertori. Ciudat părea faptul că parcă toţi intraseră deodată în pământ. De obicei, când cineva dezerta pe valea Nilului, n-apuca să se bucure prea multă vreme de libertate.

— Nu-s cine ştie câte locuri unde să se poată ascunde, îi spuse cel de la Poliţia Militară. Există doar câteva baruri şi taverne pe care le ţinem sub strictă supraveghere.

Căpitanul Tansley se prezentă în faţa generalului şi îşi expuse ultimele teorii:

— *Sir*, după câte cred eu, ceata lui Offer e alcătuită din foşti tovarăşi de detenţie de la Glasshouse.

— Dacă ai să-mi mai spui multe despre omul ăsta, are să-nceapă să-mi fie drag.

Peste nu mai mult de un ceas, Tansley era din nou în stare să-i furnizeze generalului date suplimentare.

La câtăva vreme după ce aflase de la Tansley despre rolul jucat de Offer în ducerea războiului, maiorul Tulloch bea un păhărel la cantina subofiţerilor. De obicei trecea pe acolo ca să tragă un whisky zdravăn împreună cu corpul de subofiţeri, după ce aceştia îi încuiau pe deţinuţi în celulele unde aveau să-şi petreacă noaptea. În seara de atunci îi ţinea tovărăşie la băut plutonierul major Fry, şi în vreme ce dădeau de duşcă paharele, Tulloch îi povesti lui Fry despre Offer şi ceata lui de foşti deţinuţi de la Glasshouse.

În vreme ce îi povestea pe larg despre cele aflate, se întrerupse deodată brusc, fulgerat de un gând care tocmai îi trecuse prin minte. Când începu din nou să vorbească, avea glasul sugrumat:

— Ei, fir-ar să fie a dracului, Jack, cum de nu m-am gândit mai înainte?

Pe bună dreptate, plutonierul Fry întrebă mirat:

— Ce-aţi spus?

— Împuţitul ăla de Offer! Şi-a alcătuit o formaţie de comando. Jack, îţi mai aduci aminte cum a fost la răzmeriţă? Ziua când fiarele acelea ne-au atacat pe neprevăzute?

Plutonierul major Fry n-ar fi putut să uite toată viaţa, ziua aceea. Era ziua care n-avea să se şteargă niciodată din istoria închisorii, ziua când o formaţie de comando înarmată până în dinţi luase cu asalt închisoarea, îi asmuţise pe deţinuţi împotriva gardienilor, stâlciseră în bătăi pe oricine purta uniformă de paznic şi pe urmă parcă se topiseră în văzduh, luând cu ei şi pe deţinuţii cu condamnări mai grele.

Din ziua aceea, la Sharafim nu se mai aflase nimic despre formaţia de comando sau despre vreunul dintre evadaţi şi nu putuseră obţine nici cel mai mărunt indiciu cu privire la identitatea lor. Pentru maiorul Tulloch şi oamenii din subordinea sa fusese în multe privinţe o experienţă dureroasă. Mulţi au trebuit să fie internaţi în spital; Tulloch, scoţianul de fier, încasase o bătaie soră cu moartea, dar oricât de mult suferise, avusese totuşi tăria să nu se lase nici măcar zărit de vreun M.O.[1] Cu toate astea, amintirea acelei zile îngrozitoare încă îi mai amăra sufletul, fiindcă tot mai însemna o pată neagră pe memoriul său. Cu prilejul anchetei întreprinse după aceea, fusese sever admonestat pentru slăbiciunea dovedită de corpul de gardă care cedase prea uşor în faţa invadatorilor.

— Ca şi când unui om în toate minţile i s-ar fi putut năzări vreodată c-o să se găsească cineva să intre cu sila la Glasshouse, îi şuşotise Tulloch plutonierului major după încheierea anchetei.

---

1 *Medical officer* - ofiţer medic (medic militar).

Oricum ar fi, fusese bătut măr şi avusese de îndurat din partea superiorilor mustrări şi reproşuri ce încă mai făceau să-i sângereze sufletul. Dorinţa lui cea mai fierbinte era ca într-o bună zi să-i aibă din nou la cheremul său pe ticăloşii aceia dimineaţa, când ieşeau la numărătoare. Fiindcă maiorul Adam Tulloch nu ştiuse şi n-avea să ştie niciodată ce e mila!

În toate acele luni care trecuseră de atunci, Tulloch trăise cu nădejdea că cineva şi în vreun fel oarecare se va dovedi capabil să facă măcar unele presupuneri cu privire la identitatea răufăcătorilor. Acum, pe neaşteptate, însuşi maiorul Tulloch era cel care avea unele bănuieli suficient de întemeiate.

— Jack, el a fost, peştele acela pipernicit de Offer! Tu nu-ţi dai seama?

Plutonierul major Fry îşi dădea foarte bine seama, mai ales că încasase şi el o bătaie la fel de cruntă, aşa că în clipa aceea şedea acolo lăsând să-i curgă din gură toate cuvintele spurcate, împins de furie până aproape de pragul nebuniei. Doi oameni care nu ştiuseră niciodată ce-i îndurarea începură atunci să pună la cale ce trebuia făcut în cazul când ticăloşii aveau să le cadă din nou în gheare. Acum, dacă aflaseră despre cine e vorba, nu prea mai încăpea nici o îndoială că aşa avea să se întâmple.

Maiorul Tulloch îl chemă la telefon pe căpitanul Tansley şi îi comunică ultimele noutăţi. Tansley se grăbi să raporteze generalului. Cu totul descumpănit, generalul întrebă:

— Cum? Offer a atacat închisoarea de la Sharafim?

Tansley încuviinţă din cap:

— Da. Şi imediat s-a repezit pe urmele lui Rommel, *sir*, spuse ca şi când din spirit sportiv ar fi vrut să pună o vorbă bună în favoarea lui Offer.

Dar generalul nu-l luă în seamă.

— Individul ăsta e primejdios. Neapărat trebuie să punem mâna pe el. Ştii ce ai de făcut. Dă ordin să fie căutat pretutindeni – da' de unde naiba să începem?

Cu multă curtenie, aşa-zisul căpitan Offer îi trimise generalului adresa aproape exactă. Când i se prezentă mesajul, generalul exclamă:

— Ei, fir-ar să fie! Băieţii ăştia par să facă treabă, nu glumă! Nouă avioane! Numai să putem verifica!

Peste câteva ceasuri, formaţiile aliate de recunoaştere raportară că într-adevăr pe un aerodrom improvizat de lângă Soluch se află opt avioane mistuite de flăcări şi un al nouălea pare a fi grav avariat.

Dar mai înainte de sosirea la Cairo a acestui mesaj, generalul apucase să spună:

— Pun rămăşag zece contra unu că în momentul de faţă ceata lui Offer se află la Benghazi şi îşi face acolo de cap. După un atât de lung marş prin deşert, nu le mai stă gândul decât la fufe şi la bere rece, iar pentru astea, Benghazi e un loc cum nu se poate mai potrivit, la imediat legătura cu M.P.[1]-ul, Roger; spune-le să se concentreze asupra oraşului. Ai să vezi ce repede ne cade vânatu-n plasă.

Râdea înfundat în clipa când Tansley ieşea din birou şi-şi freca bărbia gândindu-se cu admiraţie: „Ce bine-ar fi s-avem în armată mai multe detaşamente cum e ăsta a lui Offer”, şi pentru prima dată îi dădu prin minte că poate nu tratau situaţia în chipul cel mai potrivit.

*

Veseli şi fără să bănuiască nimic despre cursa ce li se pregătea, cei din Ceata de la Glasshouse pătrunseră în Benghazi puţin după ceasurile zece dimineaţa. Oraşul avea o înfăţişare de adevărat balsam pentru ochi hămesiţi – mai ales pentru ochi care, deşi deprinşi cu deşertul, ard totuşi de nerăbdare să mai admire şi altfel de privelişti.

Arăta încântător în ziua aceea. Nu prea se vedeau urme de bombe – adică se vedeau din plin, dar numai în port – şi totul în jur părea strălucitor, plin de viaţă şi de voioşie. La început li se înfăţişară în faţa ochilor case frumoase şi bulevarde invadate de verdeaţă, dar nu peste multă vreme dădură de centrul comercial şi de baruri, cinematografe şi restaurante nespus de îmbietoare.

---

1 *Military Police* - Poliţia militară.

Pe străzi se vedea fel de fel de lume îmbrăcată civil, mulţi în costume arăbeşti, dar cel puţin tot pe-atâţia în veşminte europene, iar unele dintre siluetele astea îi făceau pe cei din spatele camioanelor să şuiere prelung şi să arunce chemări ispititoare. Printre acestea din urmă se numărau mai ales femeile îmbrăcate în rochii de vară şi dintr-astea păreau să fie cu miile – italience, franţuzoaice, grecoaice şi de multe alte neamuri adunate în oraşul cosmopolit. Fiinţe sănătoase, cu şolduri rotunde, cele mai multe cu păr bogat şi negru, dar din când în când apărea fără greş şi câte o blondă. Bărbaţii păreau să nu se mai poată stăpâni – căci, dacă nu puneau la socoteală chipurile acoperite de văluri întâlnite prin oaze – erau primele siluete femeieşti pe care le zăreau de trei luni încoace.

John Offer şedea lângă şofer şi privea la cele din jur cu înfrigurare la fel ca oamenii lui. Poate chiar cu una mai mare. Era un om mult mai deprins cu huzururile vieţii decât bună parte din tovarăşii săi, poate şi fiindcă era binişor mai în vârstă, şi cu toate că izbutea să facă faţă vieţii din deşert şi tuturor asprimilor ei, o făcea fără vreo desfătare deosebită. Ce bine ar fi fost să fi putut sta toată vremea la Benghazi! Acum privea cu încântare lumea civilizată din jur şi prin minune îi alergau aceleaşi gânduri privind posibilităţile ce i se deschideau în faţă; aceleaşi planuri legate în primul rând, de cele ce aveau să se petreacă la aşternut.

Gălăgia făcută de oamenii lui, şuierăturile şi chemările mai mult sau mai puţin hazoase, nu-l nelinişteau deloc. Bineînţeles că la Benghazi erau şi civili, dar numărul lor nici nu se putea compara cu cel al militarilor din Armata a Opta. Dacă oamenii săi arătau neîngrijiţi şi nebărbieriţi, nici voioşii războinici îngrămădiţi în dimineaţa aceea pe trotuarele portului arab nu arătau mult mai bine. Împânziseră oraşul cu zecile de mii, oameni aflaţi într-o bine meritată permisie după luni de zile de lupte crâncene. Ca şi cei din Ceata de la Glasshouse, mai toţi veniseră acolo s-o facă lată, să mai schimbe hrana cazonă obişnuită, să bea la bere câtă încăpea în ei şi pe urmă, dacă aveau şi un dram de noroc, să termine în tovărăşia unei femei

drăguţe şi îndatoritoare, de preferinţă în altă parte decât în bordelurile arăbeşti.

Negustorii din Benghazi erau în culmea fericirii şi îi întâmpinau cu multă bucurie pe nenumăraţii muşterii cu buzunarele doldora de solda pe ultimele luni şi gata să cumpere tot ce vedeau, chiar şi la preţuri mult crescute ca urmare a războiului. Nici femeilor – după câte s-ar fi zis – nu le displăcea prea mult să se vadă dintr-o dată centrul de atracţie al atâtor atenţii, chiar dacă uneori s-ar fi putut spune că sunt prea gălăgioase.

„Nu, îşi spuse John Offer cu toată convingerea, în îmbulzeala asta îngrozitoare nimeni n-are să-i poată observa pe cei din Ceata de la Glasshouse.” După cum spusese şi O'Keefe, Benghazi era un loc unde se puteau de minune ascunde fără ca nimeni să-şi dea vreodată seama. Îi trecu prin cap chiar că ar putea prelungi popasul şi să nu stea în oraş doar o singură noapte, dar imediat se răzgândi şi îşi spuse că hotărârea dintâi trebuie să rămână nestrămutată. Îşi cunoştea oamenii. Dacă ar fi zăbovit mai mult în oraşul plin de tot soiul de ispite, ar fi însemnat să-şi pună la prea grele încercări ceata de derbedei şi fără îndoială că vreunul dintre ei ar fi dat de bucluc, s-ar putea ca şi o singură noapte să se dovedească a fi prea mult.

Ajunseră într-o piaţă mare, unde se afla primăria. Aici parcă printre zeci de alte vehicule ale armatei şi tot aici John Offer le achită soldele punând în mâna fiecăruia câte zece lire, mult prea de ajuns pentru un chiolhan de o singură noapte. Le atrase atenţia să nu cumva să intre în vreun bucluc – vorbe-n vânt, bineînţeles – şi să se afle lângă maşini la zece dimineaţa a doua zi, gata să plece imediat înspre Jebel.

— Câtă vreme om sta acolo, o să putem mai des petrece câte o noapte la Benghazi, le făgădui John Offer, şi oamenii se împrăştiară ca potârnichile, dornici să se înfrupte din desfătările oraşului, chiar şi la ceasul acela al dimineţii.

O'Keefe rămase astfel singur cu căpitanul. Offer îi dădu sergentului major treizeci de lire, ca un fel de răsplată pentru răspunderile rangului pe care îl purta.

— Ce zici, sergent major, ai să te descurci bine şi singur? îl întrebă Offer.

Strungăreaţă lui O'Keefe se arătă într-un rânjet ca de lup:

— Am mai trecut eu pe-aici, *sir*. Dac-o fi fost fată cuminte, înseamnă că micuţa trebuie să aibă ea vreo presimţire, şi-acuma se pregăteşte să mă întâmpine. Zmeoaică la pat *sir*, zmeoaică, nu alta!

— Te invidiez, sergent major, iar acesta înălţă ochii cu modestie, ca şi când n-ar fi vrut să se fălească prea tare cu vreo grozavă ispravă amoroasă.

John Offer pipăi ultimele bancnote din cele 2 000 de lire, furate de la un birou de plăţi al Canalului. Vezi, să fii cu ochii în patru, auzi? Am cam rămas fără bani. O să trebuiască să facem iar o vizită la un birou de plăţi, c-altminteri nimeni n-o să mai aibă de unde-şi primi solda.

Cu asta se despărţiră. Offer porni în căutarea unui hotel. Bineînţeles, începu cu cele mai luxoase – cu vestitul Berenice – dar acolo nu izbuti să facă rost de cameră. În cele din urmă reuşi să găsească unul oarecum pe plac, mic, dar curat şi cu serviciu de mâna întâi, proprietate a unei franţuzoaice tinerele, destul de ispititoare, mai ales pentru că nu punea cine ştie ce probleme, neavând bărbat. Offer hotărî s-o dea gata cu papagalul, ceva mai târziu în noapte.

Deocamdată, ce-şi dorea mai mult era un duş, iar după aceea să se refacă datorită unui somn adânc de câteva ceasuri bune între cearşafuri albe şi curate. Abia pe urmă avea să vadă în ce măsură merita Benghazi onoarea admiraţiei sale, şi tare bănuia că o merita din plin.

Aşa că în ceasurile toride ale după-amiezii dormi pe săturate, pe urmă făcu încă un duş, după care însăşi drăguţa doamnă proprietăreasă îi servi cafeaua cu cornuri cu unt şi stătu îndelungată vreme în cadrul uşii, foarte bine dispusă, râzând cât o ţinea gura şi stâlcind de mai mare dragul limba englezească.

„Merge treaba ca pe roate”, îşi spuse Offer îmbrăcându-se pe îndelete. Citise în încântătorii ochi ai franţuzoaicei că îi sunt îndrituite toate nădejdile. Acum avea tot timpul să viziteze în tihnă oraşul şi să se bucure în toată voia, fără a mai fi nevoit să-

şi măsoare trecerea la femei cu aceea a ofiţerilor din Armata a Opta.

Porni să hoinărească pe străzi, încântat să vadă din nou reclame şi firme luminate cu neon, autobuze gonind pe străzi, să asculte tonomatele ce cântau şlagărele cele mai la modă prin cafenelele expuse aproape cu totul la vedere. Cercetă cu multă seriozitate cum arăta catedrala oraşului, se mai uită prin câteva bănci să vadă nu cumva pe acolo ar fi mai lesne de ciupit din buzunarele Majestăţii Sale decât pe la nişte birouri de plată, apoi se îndreptă înspre port şi privi îndelung clădirile şi vapoarele distruse de bombe.

În mai multe cafenele – numai dintre cele bune – sorbi lenevos citronadă cu sifon din pahare înalte şi parcă mai răcoroase, ori bău excelente cafele franţuzeşti turnate chiar la masa lui din nişte aparate foarte arătoase şi strălucitoare şi mancă nenumărate prăjituri – niciodată nu mai ajungea să se sature de dulciuri! îşi petrecu ziua într-adevăr după voia inimii. Nu simţea deloc nevoia vreunei tovărăşii până târziu în noapte, când după toate semnele, n-avea să ducă lipsă de aşa ceva. Cu bună ştiinţă, nu se atinse de alcool până după apusul soarelui.

Odată cu căderea serii se stârni dinspre mare şi o briză ce făcea viaţa să pară mult mai plăcută, iar atunci se aşeză să mănânce gospodăreşte la un restaurant excelent – ce-i drept, şi cam scump – pe o vastă terasă ce dădea într-o piaţă străjuită de copaci. Pretutindeni împrejur, printre frunzele copacilor, se zăreau ispititoare cafenele cu mese rânduite chiar pe trotuar şi printre care se vânzoleau nişte fete să le bei într-un pahar cu apă şi nu rareori. Ostaşi teribil de arătoşi. Dintr-o grădină-restaurant, aflată nu prea departe, se auzeau melodiile line intonate de o orchestră compusă doar din trei instrumente, peste care domina franţuzescul acordeon, şi care erau încununate de un glas limpede de tenor ce lăsă să se vadă că este în stare să interpreteze cântece de dragoste în mai multe limbi.

Împăcat cu restul lumii, căpitanul John Offer îşi acordă favoarea unei excelente mese compusă din cinci feluri însoţite de un Pernod ca *apéritif*, o sticlă de excelent vin roşu localnic şi

în cele din urmă, un pahar de coniac menit să-i sporească şi mai mult, la plecare, voia bună.

John Offer hotărî să nu se întoarcă prea târziu la hotel. Avea de gând să cumpere o sticlă de coniac şi s-o invite pe franţuzoaică la un păhărel în camera lui, şi tare mirat ar fi fost dacă, folosindu-se şi de ajutorul coniacului, în zece minute n-ar fi reuşit s-o convingă pe cucoană.

Era totuşi cam devreme să se întoarcă la hotel – doamna proprietăreasă avea să fie, bineînţeles, ocupată cu tot felul de treburi până mult mai târziu – aşa că, mai înainte de a cumpăra sticla de coniac, Offer se decise să dea o raită prin cele mai bune baruri ale oraşului.

Se îndreptă direct înspre Berenice, Barul de-acolo era ticsit de ofiţeri de toate gradele şi de multe neamuri. Femei erau foarte puţine şi ar fi preferat să se afle într-un loc cu mai puţini militari, dar luă totuşi loc la o măsuţă şi cu gândurile aiurea comandă un whisky cu sifon care, spre surprinderea lui, îi fu adus imediat.

Cam peste un sfert de ceas, Offer văzu că în local intră un ofiţer îmbrăcat în uniforma Poliţiei Militare. Era un locotenent aflat de bună seamă în misiune, fiindcă nici măcar nu încercă să-i scoată şapca de pe cap.

În bar se aflau şi ofiţeri mult mai înalţi în grad decât locotenentul, dar uniforma Poliţiei Militare îi impresiona vizibil pe absolut toţi. Mulţi îl urmăriră atent cu privirea, dar cât mai discret, să nu se bage de seamă.

„Cu de-al de-ăştia nimeni nu vrea să aibă de-a face”, îşi zise Offer în sinea lui. Oriunde apărea vreunul din M.P., toţi păreau adânc cufundaţi în gânduri.

Uniforma îl ridica pe tânărul locotenent mai presus de ceilalţi; n-avea nevoie să fie obedient faţă de nimeni şi deci nu era. Offer îl urmări cu privirea cum trece cu paşi rari prin toată încăperea şi priveşte drept în faţă pe fiecare, fără să-i pese măcar de tresărirea unora mai înalţi în grad. Dintr-o dată John Offer îşi dădu seama că ofiţerul acela căuta cu deosebită luare-aminte pe cineva anume şi îşi spuse că tare bine ar fi făcut să nimerească în alt bar. Acum era prea târziu ca să plece, şi cu

nervii extrem de încordaţi îl urmări pe locotenentul care dădea roată barului.

La un moment dat ajunse la masa lui şi se opri. Offer văzu un chip de pe care orice urmă de simţământ omenesc părea să fi fost ştearsă – un chip cu totul impasibil, masca oficială a meseriei locotenentului. Ochii cenuşii şi pătrunzători îl scrutau cu atenţie. Continuară să-l privească neclintiţi cam o jumătate de minut, atât de stăruitor încât John Offer simţi cum ceilalţi încep să se întoarcă spre el şi sa-l cerceteze pe furiş.

În mod obişnuit şi-ar fi păstrat pe deplin firea şi. cu un gest amabil, ar fi spus foarte vesel: „Luaţi loc. Sunteţi invitatul meu. Ce vreţi să beţi?" Dar de data asta ochii aceia cu priviri neîndurătoare, chipul fără nici o expresie şi uniforma ca scoasă din cutie aveau asupra organelor lui de vorbire un efect paralizant. Nu fu în stare decât să rămână nemişcat şi să se uite drept în ochii locotenentului, ştiind că arată ca un vinovat... vinovat de ce?

Lovitura veni pe neaşteptate:

— Domnul căpitan Offer?

Ca într-o fulgerare, John Offer se smulse din încremenire. Vasăzică un ofiţer din M.P. Îi cunoaşte numele! în mintea lui parcă un clopot uriaş scotea dangăt de primejdie, dar şi acum izbuti să facă faţă situaţiei.

— Poftim? întrebă făcând din cap o mişcare bruscă ce exprima în acelaşi timp şi surprindere şi nedumerire. Privirile celuilalt păreau priponite de nasul lui turtit.

— Sunteţi domnul căpitan John Offer. Era o declaraţie limpede, făcută cu toată convingerea; locotenentul ăsta din M.P. nu umbla pe ocolite.

Offer se destinse. Juca un teatru de mare clasă:

— Îmi pare rău, bătrâne, ai greşit adresa. Locotenentul nu se dădu bătut:

— Numele dumneavoastră?

Tăios, rapid, ca să nu lase victimei timp de gândire şi de pus la cale cine ştie ce tertipuri. Dar şi Offer reacţiona cu aceeaşi iuţeală:

— Raeburn. Robin Raeburn. În glas îi apăru deodată o notă de iritare, firească pentru cineva care începea a se plictisi de asemenea nerozii. Robin Raeburn – vechiul pseudonim sub care apăruse cândva pe scena Căpitanul Robin Raeburn din Corpul Sanitar Operativ.

Locotenentul din M.P. nu era om să se lase îmbrobodit cu snoave răsuflate.

— Pot să văd şi eu vreun act de identitate?

Imediat mâna lui Offer se duse la buzunarul din stânga al tunicii. La stânga se aflau actele lui Raeburn şi cele ale Grupului sanitar Operativ (Compania de câmp), contrafăcute foarte grijuliu la Cairo cu luni de zile înainte; în cel din dreapta se găseau actele de identitate ale lui John Offer şi ale formaţiei *Glasshouse Gang Commando Unit*, toate acum convingător de uzate şi mânjite de sudoare. Le întinse peste masă, luând o mutră cât mai încruntată, ca să arate cât îl înfurie această umilire făcută în public. Locotenentul luă documentele Grupului Sanitar Operativ (Compania de câmp). Grozavă fusese ideea asta a lui Offer din prima perioadă de după dezertare. După câte ştia el, nu exista nicăieri nici un fel de grup sanitar operativ, dar actele aveau ştampile bine imprimate şi numele suna foarte familiar în auzul oricui. Abia după aceea, când Grupul Sanitar îşi pierduse utilitatea, Offer pusese pe picioare G.G.C.U.-ul şi întocmise documentele necesare pentru o asemenea formaţie.

Chipul locotenentului nu-şi schimbă în nici un fel expresia în vreme ce cerceta actele. Peste puţin le restitui spunând doar: „Mulţumesc”. Nici cea mai mică scuză pentru deranjul pricinuit; aşa se purtau totdeauna cei din M.P.

Offer puse hârtiile la loc în buzunarul tunicii şi îşi roti cu răceală privirile prin încăpere. Toată lumea îşi luă ochii de la el. Afişând aparenţele nepăsării şi siguranţei de sine, Offer sorbi tacticos din pahar, însă cu coada ochiului supraveghea fiece gest al locotenentului.

Acesta isprăvi cu cercetarea întregii săli, dar Offer putu să vadă că în pragul uşii, la plecare, se oprise şi se mai uitase o dată înspre el, lăsând să i se citească limpede pe chip că nu e pe de-a întregul mulţumit.

„Trebuie s-o întind urgent de aici” îşi spuse Offer şi peste cinci minute se ridică în picioare şi plecă având grija să iasă pe o uşă laterală, nu cumva să rişte ca bănuitorul ofiţer să-l aştepte la ieşire pentru a mai putea să schimbe o vorbă cu el.

Era lac de sudoare şi abia se stăpânea să n-o rupă la fugă. Doamne-Dumnezeule, asta încercare – să stai faţă în faţă cu un copoi care dintr-o dată îţi rosteşte numele! Complet nedumerit, se întreba: „Cum naiba e cu putinţă?” Cum de-au fost în stare cei de la Cairo să-l dibuiască chiar în localul acela şi chiar în cea dintâi noapte petrecută la Benghazi? Avea în faţa ochilor imaginea înfricoşătoare a unei mâini lungi care, fără umbră de îndurare, se întinde o mie de mile peste deşert numai pentru ca pe urmă să se aplece şi să-l înhaţe. Gândul acesta îi dădea fiori şi îi crea o stare de groază. I se uscase gura, dar de data asta nu era uscăciune pricinuită de dogoarea deşertului.

Trebui să facă eforturi uriaşe ca să nu se lase copleşit de panică, dar şi de data asta reuşi să se calmeze spunându-şi: „Dacă-mi pierd acum capul, n-am nimic de câştigat”, însă în seara aceea n-avea să mai calce cu nici un preţ prin vreun alt local public.

Îşi zise în gând: „Pentru mine, acuma, cel mai sigur loc e hotelul”, numai că nici ăsta n-avea să mai fie multă vreme, dacă bănuitorul locotenent şi-o trimite oamenii să-şi bage nasul prin registrele hotelurilor. Pe viitor va trebui să se treacă sub alt nume, niciodată cu cel adevărat. Iar a doua zi trebuia cu orice preţ să fugă din Benghazi cât îl ţineau picioarele şi să stea cu toţii cuminţi la Jebel, până se mai linişteau lucrurile. Se ruga lui Dumnezeu ca oamenii lui să nu dea de vreun bucluc, ori să-i ia gura pe dinainte şi ca a doua zi dimineaţa, la ceasurile zece, să nu fie nici un post fix de poliţie proţăpit lângă camioanele lor din piaţa cea mare.

Dintr-un bar micuţ cumpără o sticlă de coniac bun. Când ajunse înapoi la hotel, îşi potolise nervii de-a binelea. Proprietăreasa cea vioaie îl întâmpină numaidecât cu un zâmbet cuceritor şi încântătoare gângureli. S-a simţit *M’sieur*[1] bine la Benghazi? A luat *M’sieur* masa, sau doreşte ceva de băut?

1 Domnul (fr.).

M’sieur se arătă foarte curtenitor faţă de doamna proprietăreasa, se întrecu în complimente peste complimente şi îi spuse că mâncase excelent, dar că mult mai bine s-ar fi simţit dacă ar fi avut norocul să fie întovărăşit de cineva, fără să lase nici o umbră de îndoială asupra identităţii acelui „cineva”. Doamna proprietăreasa deveni cât se poate de zglobie, începu să bată des din pleoape şi etala toate acele semnale de „vino-ncoa” pe care în anumite împrejurări atât de bine se pricep să se lanseze femeile.

Când Offer îi spuse că ar vrea să facă un duş şi că da, e cam însetat, se oferi imediat să facă o cafea şi – o, nu, nu face nimic, nu e nici un deranj – bineînţeles că are să i-o aducă chiar dumneaei.

Peste cincisprezece minute, când se auzi un discret ciocănit în uşă, John Offer era îmbăiat şi n-avea pe el decât halatul de baie. Ţinea în mână paharul de coniac şi ce-ar fi putut fi mai firesc decât s-o poftească şi pe doamna să bea un păhărel? Aşa că doamna închise uşa în urma sa, băură împreună coniacul, şi nu după prea multă vreme se hârjoneau împreună în pat, uitând cu totul de cafeaua care de mult începuse să se răcească.

*

A doua zi de dimineaţă, cu mult înainte de ora zece, căpitanul Offer făcu de la mare distanţă o atentă recunoaştere a pieţei. Nu era el omul să-şi facă singur griji fără rost, aşa că de îndată ce se convinse cu proprii lui ochi că pe rază de un sfert de milă în jurul primăriei nu se vede picior de M.P., alungă orice grijă şi se duse întins la camioane să-şi aştepte oamenii.

Începură să sosească încă dinainte de ora zece, cei foarte voioşi mai devreme, cei cu ochii umflaţi şi cu mersul cam împleticit din pricina mahmurelii aproape în ultimul minut. Adevărul e că au fost şi unii care au cam întârziat să se prezinte la raport însă lui Offer îi trecuse în asemenea măsură spaima de cu o seară înainte, încât nu se sinchisi şi aşteptă cu răbdare.

Printre cei întârziaţi se numărau Sibrett, Dodge, Bannister, Skipper şi încă vreo câţiva dintre cei pe care nu-i prea avea la inimă. Dacă ar fi fost vorba numai de ăştia, Offer s-ar fi simţit tentat să plece fără ei, fiindcă bucuros s-ar fi lipsit de asemenea zurbagii, dar din păcate şi unii dintre oamenii de ispravă – Walker şi chiar sergentul major – se numărau printre întârziaţi.

În cele din urmă ieşiră din oraş avându-l în capul coloanei pe istovitul, dar încântatul sergent major O'Keefe. Nu după multă vreme pătrunseră printre colinele de la poalele Jebelului şi se dovedi că locurile erau chiar aşa cum le descrisese O'Keefe, adică de-a dreptul încântătoare.

Nepreţuitul O'Keefe arătă că ştie să se descurce foarte bine şi aici. Pe vremea când făcea parte din L.R.D.G., trebuiseră să se ascundă câteva săptămâni în Jebel, aşa că ştia multe despre locurile astea. Căpitanul Offer avea din ce în ce mai mult respect pentru câte putea şi câte ştia fostul ostaş din L.R.D.G.; fără el, grupul său de comando nici nu ar fi putut exista în deşert.

Ceasuri la rând trecură prin văi bogate şi roditoare, acoperite cu arbori de citrice şi de rodii, cu copaci înalţi, verdeaţă viguroasă şi căsuţe noi, cochete şi albe – mult mai arătoase decât cocioabele arabilor – ridicate de *colonizzatore* italieni, şi cu toate că ar fi putut fi consideraţi drept inamici, civilii italieni îi întâmpinau cu zâmbete de voie bună. Chiar şi după ce ieşiră de pe văi şi urcară pe munţii răcoroşi şi golaşi, împrejurimile erau tot pline de verdeaţă şi de privelişti ce mângâiau ochiul. Nu urcară multă vreme. Sergentul major găsi curând drumeagul ce ducea către un pâlc de copaci bine întipărit în memorie, în jurul căruia vegetaţia era bogată şi un izvor susura generos – acesta fiind locul unde aveau să aşeze tabără. Cu toţii coborâră din camioane şi se uitară în jur. La înălţimea aceea, unde soarele îşi revărsa din belşug razele asupra lor, dar aerul rămânea încântător de răcoros, nu se putea să nu te simţi bine. Nici c-ar fi putut găsi loc de tabără mai prielnic.

Aşa că în locul acela aşezară tabăra, îndeletnicire care mai că nu cerea timp, deoarece corturi n-aveau de ridicat şi nici prea

multe lucruri de rânduit. Mai târziu, O'Keefe le-a arătat cum să taie crengi din copaci, să le înfigă în pământ şi să le lege vârfurile alcătuind astfel ceva ce semăna cu o căpiţă de fân şi pe care o puteau acoperi cu prelate sau cu muşchi ori iarbă.

— Pe-aicea plouă de rupe pământul, le spuse el. O să vedeţi voi ce bine au să vă prindă nişte adăposturi de astea.

Cam pe la vremea când sfârşeau prânzul – jalnică masă, după bunătăţile înşirate dinainte în seara trecută – îşi dădură seama că localnicii i-au descoperit. Unul dintre ei îşi înălţă privirea, văzu trei arabi care cercetau tabăra stând în picioare pe o înălţime din apropiere şi numaidecât se repezi să pună mâna pe armă. O'Keefe îl observă, înţelese imediat despre ce este vorba, şi îi smulse arma din mână, spunându-i:

— Fii cuminte, amice. Cu localnicii trebuie să te împrieteneşti, nu să tragi cu puşca în ei.

Le făcu arabilor semne prieteneşti cu mâna şi pe urmă porni înspre ei fluturând deasupra capului un pachet de ţigări. Îl văzură toţi pe O'Keefe cum ajunge la ei şi li se păru că e primit cu toată prietenia, iar după o vreme în care începuseră să discute mai mult prin limbajul semnelor, cei trei arabi plecară parcă în mare grabă. O'Keefe se întoarse îndărăt şi arăta foarte mulţumit de sine.

— Cam peste un ceas o s-avem ouă cu zecile şi fructe câte or să încapă în noi. Le-am spus să ne facă rost şi de ceva pui de găină şi de azi încolo au să vină în fiecare zi să vadă ce ne mai trebuie – câtă vreme o s-avem ţigări să le dăm în schimb.

Toţi s-au înveselit auzind că s-ar putea să mănânce găină proaspătă deşi, din principiu, unii nu erau prea încântaţi.

— Crezi că mai suntem în siguranţă dacă arabii ştiu exact locul unde ne aflăm? îl întrebă ceva mai târziu John Offer.

— Dacă suntem în siguranţă? întrebă la rândul său O'Keefe cu vădită uimire. De băştinaşii guralivi trebuie să te fereşti numai când te afli în regiuni stăpânite de inamic. Atunci se cuvine să-ţi fie teamă ca nu cumva să te trădeze vreunul. Dar acum, când regiunea e ocupată de armatele noastre? Dacă ne purtăm cât se poate de firesc şi ne mai şi împrietenim cu ei, au să-şi închipuie că facem probabil nişte manevre militare pe-aici

prin munţi şi nimeni n-are să se ostenească măcar s-aducă vorba despre noi.

Totul părea cum nu se poate mai firesc. Aşa că se bucurară şi începură să citească fără grijă jurnalele aduse de la Benghazi. Erau numai jurnale englezeşti, vechi de câteva săptămâni, dar asta nu însemna c-ar fi fost mai puţin bine venite.

Către seară, în aceeaşi zi, o mulţime de arabi, printre care de data asta se numărau şi copii, se apropiară de tabăra lor. Sergentul major O'Keefe le făcu prieteneşte semn cu mâna şi după aceea, foarte bucuroşi, dădură năvală în tabără ca să-şi ofere produsele. Căpitanul înţelese numaidecât ce urmărea O'Keefe: să arate că totul este la vedere, astfel încât nimeni să n-aibă ce bănui.

În scurtă vreme toţi fură îndestulaţi cu fructe proaspete de toate felurile, de la pepeni până la struguri, iar bucătarii din tabără începură să trebăluiască de zor cu câteva găini pentru a pregăti masa de seară. Mâncarea bună are să-i facă fericiţi pe oameni pentru o vreme, se gândea Offer, dar cât anume va dura vremea asta?

Îi trecea prin minte să se întoarcă în deşert şi să organizeze împotriva nemţilor un raid în stilul S.A.S-ului. Năzdrăvanii lui erau dornici de acţiune, mai cu seamă după succesul obţinut la aerodromul de lângă Soluch. Sigur că erau acţiuni foarte primejdioase, dar ceva oricum trebuiau să facă.

Weybright venea în sus pe coastă, către coliba pe care de bine de rău şi-o încropise Offer, şi părea foarte agitat. Avea în mână un ziar, unul londonez, se vedea bine, şi încă dintre cele importante.

— Ia uitaţi-vă puţin aici, *sir*! spuse Weybright şi prin ochelarii cu rame metalice ochii îi scânteiau de bucurie. Toată lumea vorbeşte de noi!

Era vorba de ziarul Observer din Londra. Articolul care îl făcuse pe Weybright atât de bucuros avea titlul scris cu litere de-o şchioapă: FOŞTI DEŢINUŢI IAU CU ASALT O ÎNCHISOARE

DIN M.E.[1] Offer tresări dintr-o dată şi continuă să citească înfrigurat:

„Dând dovadă de o nemaipomenită îndrăzneală, un mic grup de comando alcătuit, după câte se presupune, din britanici, a luat de curând cu asalt închisoarea militară de la Sharafim, pe Canalul de Apă Dulce, lichidând orice rezistenţă a corpului de gardă. În foarte drastic cenzuratul cotidian de limbă engleză *Egyptian Mail* nici măcar nu se pomeneşte de acest incident, iar G.H.Q. de la Cairo se arată deosebit de rezervat în această privinţă; s-ar părea însă că, oricât de exagerate ar fi zvonurile, una dintre cele mai cutezătoare operaţii de comando s-a desfăşurat cu deplin succes – împotriva autorităţilor militare britanice.

După câte se spune – şi în Orientul Mijlociu e de notorietate publică – o acţiune fulgerătoare la care au participat vreo duzină de oameni mascaţi s-a desfăşurat în primele ceasuri ale dimineţii, când corpul de gardă a fost luat prin surprindere şi dezarmat, iar închisoarea devastată.

Grupul de comando, înarmat după câte se spune cu pistoale mitralieră Thompson, şi-a unit forţele cu cele ale deţinuţilor răsculaţi şi împreună s-au răfuit cu gardienii şi întreg personalul închisorii – cunoscuţi sub numele generic de «zbiri» – pe care i-au maltratat, în mod grav. Se spune că însuşi comandantul închisorii a fost târât afară din birou şi crâncen bătut.

Se ştie că cel mai înfiorător lucru din această groaznică închisoare este aşa-numitul «Loc de plimbare», o născocire ce îi face să îngălbenească chiar şi pe cei mai duri dintre foştii deţinuţi, în clipa când li se pomeneşte de ea. Pe scurt, «Locul de plimbare» este o uriaşă movilă de nisip ridicată în incinta închisorii şi pe care deţinuţii sunt puşi să o urce şi să o coboare în fugă cu saci de nisip în spinare. Este pe de-a întregul vorba de o tortură inumană născocită de un sadic şi apoi perpetuată prin voia unor oameni de un sadism nu mai puţin bestial”.

---

1 *Middle East* - Orientul mijlociu.

Offer fluieră uşurel când citi toate astea. „Groaznică închisoare”... „tortură inumană”... „născocită de un sadic”, iată câteva expresii interesante şi semnificative.

Se uită repede la semnătură „De la corespondentul nostru din Cairo, Hugh Atherton”. Atherton? Offer îşi încruntă sprâncenele. Numele îi era cunoscut. În vremea cât fusese ofiţer cu sarcini de protocol la Ierusalim – cea mai fericită perioadă din viaţa lui – îi cunoscuse pe aproape toţi ziariştii care trecuseră pe acolo. Era convins că numele de Atherton îi spune ceva... Şi deodată îşi aduse aminte. Atherton, un tip cam bătrâior, trecut de cincizeci. Înalt, slăbănog şi veşnic pe chip cu acelaşi surâs cam dispreţuitor. Îşi amintea de el cu multă plăcere.

Offer citi mai departe, captivat de acest reportaj de unde se vedea că pentru prima oară se găseşte un om în stare să ia partea celor din Glasshouse. În legătură cu răzmeriţa, reporterul luase legătura şi cu ofiţerul comandant al închisorilor militare din Orientul Mijlociu. Câtă osteneală trebuie să-şi fi dat generalul ca să-i astupe gura ziaristului, îşi spuse Offer, râzând în sinea lui. Imediat dădu, însă, peste o frază la care nu se aştepta:

„Actualmente umblă vorba că toţi deţinuţii, indiferent dacă au luat sau nu parte la răzmeriţă, au fost pedepsiţi cu încă douăzeci de zile de închisoare”.

— Ticăloşii! mormăi Offer. Vai, Doamne, cum trebuie să se fi purtat zbirii cu deţinuţii reduşi din nou la tăcere!

Dar articolul mai cuprindea şi alte amănunte cu privire la închisorile militare, date cu totul surprinzătoare pentru Offer:

„Vorbesc în deplină cunoştinţă de cauză, citi Offer mai departe şi din nou fluieră uşurel. În timpul primului război mondial am ispăşit şi eu o pedeapsă într-o faimoasă închisoare militară de campanie, cea mai cumplită dintre toate, aceea de la Al Sheereh, de lângă Alexandria. Toţi deţinuţii zic la fel, dar eu nu făcusem într-adevăr nici cea mai mică greşeală...”

Un băiat de nouăsprezece ani şi o bestie de sergent dintre ostaşii cărora le venise rândul să facă de santinelă. Era noapte şi sergentul încerca un anumit lucru, soldatul se împotrivea din răsputeri şi – dintr-o dată – accidentul! O zvâcnitură bruscă a capului şi marginea ascuţită a căştii lui Atherton lovise şi

sfărâmase nasul agresorului. Sânge mult, rană deschisă, lucruri care nu se puteau ascunde, iar sergentul jurase că Atherton sărise pe neaşteptate asupra lui şi nu exista nici un fel de alta dovadă în afară de spusele fiecăruia.

„Când am ieşit de la Al Sheereh – scria mai departe în articol – eram un ostaş înrăit, uram de moarte autorităţile militare şi armata în care eram chemat să slujesc”.

După asemenea declaraţii, Atherton n-avea nici o şansă să ajungă cel mai agreat corespondent de război din Orientul Mijlociu.

„Nu afirm nici o clipă că toţi cei ajunşi în închisorile militare ar fi victime ale unor erori judiciare şi n-ar avea nimic de-a face cu ticăloşia. Lucrul pe care vreau să-l afirm cu toată hotărârea este că nici o naţiune nu poate pretinde că se numără printre popoarele civilizate ale omenirii, dacă îngăduie ca asemenea sisteme de pedep*sir*e să-şi continue existenţa. Se pot găsi multe alte metode de a întări disciplina fără a zdrobi demnitatea unor astfel de flăcăi în floarea tinereţii – fie ei chiar vinovaţi de abateri mărunte – şi de a-i transforma cu forţa în elemente duşmănoase faţă de societate.

Declar cu toată răspunderea că în închisorile militare adevăraţii criminali sunt acei oameni care încearcă să treacă prin greul războiului călărind pe suferinţele altora – mă refer în mod deschis la «zbiri» şi la mai-marii lor mergând până la scaunul cel mai înalt. Nimeni n-a putut rămâne imun faţă de forţa de desfigurare a unui asemenea sistem. Foarte mulţi dintre cei cunoscuţi de mine erau de fapt ultimii oameni cărora s-ar fi căzut să le fie dată puterea de a hotărî asupra soartei semenilor lor, aproape toţi fiind oameni schilodiţi sufleteşte, sadici şi mult mai potriviţi ca subiecte de studiu într-un azil de alienaţi mintali, decât ca făpturi însărcinate cu privegherea asupra evoluţiei şi educaţiei unor deţinuţi.”

John Offer lăsă ziarul din mână şi se linse pe buze. Doamne-Dumnezeule, asta era mare minune – un ziar care să aibă îndrăzneala de a publica astfel de lucruri – mai ales pe vreme de război. Şi lumea nici n-are să-l ia în seamă – îşi spuse

Offer – închipuindu-şi că asemenea treburi nu se pot întâmpla, totul fiind doar o gogoaşă răsuflată.

Dar în realitate se întâmplau. Şi reporterul acesta, după atâta amar de ani, nu putea să uite aşa cum şi el, Offer, n-ar fi putut vreodată uita. Îşi spuse în sinea sa:

„Tare bucuros aş fi să te mai pot întâlni cândva, Atherton, bătrânelule.” Nu era puţin lucru pentru cineva să scrie despre asemenea blestemăţii şi să mai şi recunoască deschis că stătuse cândva la închisoare, fie ea şi o închisoare militară.

Două nopţi mai târziu, un Weybright foarte neliniştit şi chiar înfricoşat veni să-i facă o nouă surpriză. Era vorba de un mesaj primit direct de la Cairo. Un mesaj transmis cu regularitate, la aceeaşi oră, în ultimele şapte zile. Nu încăpea nici o îndoială că îi era în mod deschis adresat lui Offer. Mesajul spunea:

„Către căpitanul John Offer. Sunteţi chemat de urgenţă la G.H.Q. din Cairo. Urmează a vi se încredinţa o misiune cu totul specială. Vi se garantează imunitatea şi libertatea absolută de a vă întoarce oricând la unitatea dumneavoastră de comando. La Benghazi vi se asigură absolută prioritate la zborurile înspre Cairo.” Semnat: „Căpitan Roger Tansley”.

*

Există oarecare adevăr în zicala că cine se aseamănă se adună. Adevărul acesta se aplică tot atât de bine la generali ca şi la necuvântătoare, iar la Cairo deseori ştabii cei mari se întâlneau nu numai pentru şedinţe, ci şi, din când în când, la reuniuni prieteneşti. Se înţelege de la sine că şi în asemenea prilejuri tot de-ale lor vorbeau, oricât de întâmplătoare ar fi fost întâlnirea, fiindcă minţile militarilor de rang înalt nu prea sunt interesate de alte treburi.

La o astfel de reuniune – unde nu se bea decât gin cu suc de roşii, sucuri de toate felurile sau cel mult whisky cu sifon – generalul maior se pomeni într-o bună zi că vine vorba despre Sharafim şi despre fantomaticul grup de comando al lui John Offer.

— E de necrezut, spuse unul dintre generali, tocmai când îşi ducea paharul la gură. Cineva care se face singur căpitan, pune la cale o răzmeriţă la Glasshouse din Sharafim, iar după aceea porneşte cu trista-n băţ şi umblă prin deşert pe unde-i place.

— Cu traista-n băţ zici? În chip foarte ciudat, generalul maior începuse în ultimele zile să-i cam ia apărarea lui Offer, ca şi cum l-ar fi considerat protejatul său. N-aş prea spune, mai ales după cele întâmplate pe la Kufra şi pe la Siwa şi de altminteri ar trebui să ştii că e unul dintre puţinii oameni din lume care au reuşit să traverseze cu bine întinsa Mare de Nisip. Mă îndoiesc dacă înşişi beduinii au încercat vreodată să facă asemenea ispravă.

Faţă de alţi generali, generalul nostru maior nu prea avea obiceiul să vorbească despre cele întâmplate în sectorul său de activitate; asemenea chestiuni rămâneau strict rezervate pentru a-i lăsa cu gura căscată pe cei aflaţi în subordine.

— După câte se pare, departe de-a umbla cu traista-n băţ, în vremea din urmă şi-a folosit timpul cu deosebit succes. A avut ciocniri cu garnizoana germană de la Siwa, de unde a eliberat patru prizonieri, a zădărnicit, cu pierderi destul de grele pentru inamic, planurile de urmărire ale unui detaşament german – şi asta chiar pe întinsul Mării de Nisip – şi foarte de curând a distrus la sol nouă bombardiere inamice, aşa cum numai cei din S.A.S. sunt în stare să facă.

Generalul celălalt, ditamai general locotenent, se înverşuna numaidecât, umflându-se în pene, când auzi vorbele astea:

— Nu vreau să ştiu ce isprăvi a făcut nefericitul tău. Mustaţă tunsă scurt şi vorbă foarte tăioasă avea generalul:

— Ar trebui prins neîntârziat şi aruncat din nou în închisoare, pentru tot restul vieţii!

— Întrebarea e de unde să-l luăm. Generalul maior era puţin cam iritat. De altminteri generalii locotenenţi niciodată nu pierd ocazia să-i scoată din sărite pe generalii puţin mai mici în grad decât ei. Ultimele ştiri spuneau că Offer s-ar afla în Benghazi, dar cine ar putea spune unde se află în momentul de

faţă? Poate la o mie de mile depărtare sau poate chiar aici, pe Burkha Street. Burkha Street era cartierul bordelurilor.

Căpitanul Tansley îi furnizase informaţia privitoare la identificarea lui Offer în Benghazi.

— Atunci de ce dracu nu l-au arestat? răcnise generalul.

— Fiindcă ofiţerul din M.P. – un locotenent – s-a lăsat păcălit cu un nume fals şi cu nişte hârtii contrafăcute ale unui presupus grup sanitar operativ.

Locotenentului nu i-a mai ieşit din minte chestia cu acel Grup Sanitar Operativ şi a verificat la comandament. A aflat, bineînţeles, că nu există nici o asemenea unitate, s-a repezit imediat să pună mâna pe cel căutat, dar pasărea zburase din cuib.

— De unde ştii că era Offer? Ar fi putut fi oricare alt dezertor.

Tansley zâmbi cu oarecare superioritate nu prea vădită:

— S-a legitimat cu hârtiile unui anume Robin Raeburn.

— Ei şi, ce-i cu asta?

— Este pseudonimul de actor al lui Offer. E limpede, nu credeţi?

Da, era limpede.

Generalul cel umflat în pene găsi de cuviinţă să-şi pigmenteze glasul cu o doză de nerăbdare:

— Şi ce vrei să spui, adică? Întreaga armată britanică nu e în stare să găsească un singur om?

Generalul maior nu pierdu ocazia să i-o întoarcă, la rândul său, făcând pe grozavul:

— Din întâmplare, acum nu mă prea ostenesc să pun mâna pe el. În loc de asta, l-am invitat să vină să stăm puţin de vorbă.

— Bancurile îşi au şi ele rostul lor, Toby. Acum nu e cazul, spuse puţin mustrător generalul mai mare în grad, însă de data asta cel mai mic se arătă sigur de sine.

— Ia să ne gândim, ce folos avem dacă îl silim pe omul ăsta să stea ascuns sau îl băgăm la pârnaie pe toată viaţa? Fără să aştepte răspuns urmă mai departe:

— Nu sporim cu nimic eforturile noastre de război. Dar omul ăsta – şi el şi tâlharii din ceata lui – se pricep de minune la treburi de care avem noi nevoie Au dovedit-o din plin. Atunci de ce nu i-am folosi?

Ştabul cel mai mare vorbi foarte lămurit, aşa fel ca mai târziu, dacă va fi cumva nevoie, să poată spune pe bună dreptate că el niciodată nu fusese de acord cu asemenea drăcovenii:

— N-aş putea afirma că îţi dai prea bine seama de ce anume vorbeşti, Toby. S-ar putea crede că, după opinia ta, o mână de pungaşi şi criminali ar fi în vreun fel mai folositori decât nişte adevăraţi ostaşi!

Ultimele cuvinte le rosti cu voce mai răstită, doar cu un decibel mai jos de o adevărată mustrare.

— Nu mai buni decât – încuviinţă generalul maior – ci în loc de... ia să ne gândim... Asta era vorba lui obişnuită, când voia să capteze atenţia auditoriului. S-a ivit o sarcină extrem de importantă pe care cineva trebuie neapărat s-o ducă la îndeplinire. Toată lumea zice că într-o zi, două îl zvârlim pe Rommel afară din Africa, dar noi ştim că am ajuns la capătul puterilor. Liniile noastre de comunicaţie au devenit primejdios de lungi, în vreme ce ale lui s-au scurtat – acum el este în avantaj. Ştim bine că permanent primeşte prin Italia întăriri în tancuri, tunuri şi oameni şi tot atât de bine mai ştim că e doar o chestiune de timp până să ne gonească încă o dată din Benghazi.

Devenise chiar plictisitor ca în răstimp de câteva luni, iar să ocupi şi iar să evacuezi diferite localităţi după ce aruncai în fântâni toată sarea de care dispuneai, cu scopul de a face apa de nebăut pentru cei ce aveau să vină după tine.

— Ia să ne gândim: cât are să ne poată izgoni, dacă n-o să mai dispună de ulei şi de benzină? Cu multă îndrăzneală se uită adânc în ochii superiorului. Ca să recunoaştem ce-i al lui, generalul locotenent nu mai umbla de data asta cu nici un fel de ascunzişuri. Mintea lui de militar trecuse imediat la o atentă evaluare a situaţiei şi îşi dădu seama că celălalt urmăreşte un plan bine stabilit.

— Dă-i drumul, ordonă el. Spune ce ai de spus.

— Rommel construieşte acum la Agheila imense depozite de benzină adusă cu cisterne italiene de la Tripoli. Vreau să alcătuiesc un grup de comando căruia să-i încredinţez misiunea de a ajunge la depozitele astea şi de-a le arunca în aer, încheie simplu generalul maior.

Generalul mai înalt în grad spuse:

— E o idee demnă de toată atenţia. Şi cum te-ai gândit să procedezi, Toby?

— Să mă slujesc de Offer şi de Ceata lui de la Glasshouse.

Urmă o pauză scurtă, în care lucrurile fură cântărite atent şi cu grijă. Apoi:

— De ce tocmai Offer?

— Fiindcă de el ne putem lipsi fără nici o pagubă.

— Aha! În capul generalului locotenent începuse să se facă lumină.

— Să ştiţi, Offer ăsta e un tip cu totul fantastic. Vă spun drept că am început să-l admir. Îndrăzneala lui nu cunoaşte margini şi e de o inventivitate incredibilă. Şi-apoi, cu toţii par să se descurce nemaipomenit de bine în condiţiile din pustiu. În cazul ăsta, de ce să ne mai trudim atâta să-i prindem, la ce pastele... Urmă iar o scurtă pauză. Ştia că generalului mai mare în grad nu-i plac înjurăturile, de parcă o vorbă mai în doi peri ar fi putut în vreun fel micşora posibilităţile cuiva de a-l ucide pe inamic. Ce rost are să-i aruncăm să putrezească în puşcărie şi să devină o povară pentru toată lumea, inclusiv pentru contribuabilul nostru britanic? De ce să nu-i lăsăm să-şi câştige pâinea ca toţi ceilalţi soldaţi?

— Vasăzică te gândeşti să-l trimiţi să dea lovitura la depozitele de benzină ale lui Rommel? Grea misiune!

— Offer ar putea fi în stare s-o îndeplinească. Omul ăsta e înzestrat cu o minte într-adevăr ascuţită.

— Să ştii că sunt păzite mai straşnic decât bijuteriile coroanei. Şi asta înseamnă ceva cu totul colosal, amândoi o ştiau. Chiar dacă realizând imposibilul ar izbuti să pătrundă acolo, de scăpat n-are cum să mai scape cu viaţă.

— Tocmai de asta, recunoscu deschis generalul maior, l-am ales pe Offer pentru misiunea de care vorbesc. Sunt de acord cu dumneavoastră. De ce să sacrificăm o formaţie S.A.S. pentru o misiune echivalentă cu sinuciderea? În cazul când Offer reuşeşte să pătrundă acolo şi să-şi îndeplinească misiunea iar apoi îşi pierde viaţa în încercarea de a fugi, înseamnă că şi-a adus contribuţia la efortul de război şi n-are să mai constituie o primejdie pentru nici o închisoare militară.

Ştabul mai mare în grad spuse aproape cu căldură:

— E foarte bine, Toby. Ai judecat lucrurile foarte înţelept. Dar cum Dumnezeu ai să-l poţi convinge să primească o asemenea misiune?

Generalul maior vorbi cu atâta ură şi înverşunare încât de data asta începu să arate a om adevărat:

— Mai întâi am să fac să-i îngheţe oasele de frică, am să revărs asupra lui toate spaimele iadului! Şi după ce îl dau gata, are să se agate de misiunea încredinţată cum se agaţă înecatul de pai.

— Sper să izbuteşti, Toby. Din toată inima sper să ai dreptate. Şi zici că l-ai invitat să vină la tine?

— În ultima săptămână i-am trimis zilnic câte un mesaj special, l-am promis ca n-are să fie arestat dacă face o călătorie până la Cairo şi am de gând să mă ţin de cuvânt.

— N-are să vie, zise morocănos generalul cel mare. Doar spui că tipul nu e un dobitoc. Dacă nu-i, atunci ce l-ar putea face să aibă încredere în tine?

*

John Offer deveni foarte agitat. Situaţia era destul de stranie: primea mereu mesaje din partea unui om de care n-auzise niciodată până atunci. Tocmai din pricina asta, deşi instinctul parcă îi spunea că e vorba de o cursă, continua să se gândească într-una la acel mesaj. De mult avea senzaţia că plasa se strânge în jurul său şi acum ajunsese în situaţia de a se agăţa şi de-un fir de pai.

Îi ştiau numele şi poate şi pe al câtorva dintre oamenii săi; felul cum locotenentul din M.P. se uitase cu atenţie la toata lumea din barul hotelului Berenice dovedea că dispuneau şi de o destul de amănunţită descriere a înfăţişării lui. Existau clipe când lui Offer parcă îi trecea un sloi de gheaţă pe şira spinării. Îşi dădea seama că până la urmă neiertătoarea armată avea să pună mâna pe ei, iar atunci...

La primirea celui de al şaptelea semnal, nervii lui John Offer cedară, exact aşa cum prorocise iscusitul general maior, adresându-se aghiotantului său:

— Roger, băiatule, transmite-l în continuare. Până în cele din urmă peştele începe să crape de curiozitate şi nu poate să nu muşte din nadă.

Căpitanul Offer discută despre toate astea cu sergentul său major; trebuia neapărat s-o facă, de vreme ce O'Keefe avea să preia comanda în timpul absenţei sale. La discuţie participă şi Weybright care, oricum, era la curent cu starea lucrurilor.

Offer zise:

— Nu cred c-am să lipsesc mai mult de trei zile. Cu un cinism a cărui sursă se afla în lunga lui experienţă de ostaş, O'Keefe spuse deschis:

— Au să vă-nşire maţele pe funie. Asta nu-i decât o capcană.

— S-ar putea să ai dreptate. Dar n-am de gând să cad în ea ca prostul. Avea în cap un plan menit să-l pună în afară de orice primejdie. Mâine plecăm. Mă duceţi până la aeroport. Cât lipsesc eu, nu îngăduiţi nimănui să părăsească tabăra. N-avea nici o încredere în podoabele din subordinea sa.

În noaptea aceea îşi rase mustaţa. A doua zi de dimineaţă, înainte de a se urca în camion, îl cheamă pe arabul Ward, agentul sanitar din ceata lor, şi îi spuse:

— Te rog să-mi lipeşti pe nas o bucată zdravănă de leucoplast.

În câteva minute, agentul îşi îndeplini cu îndemânare misiunea. Şi astfel, cu mijloacele cele mai simple, fostul actor izbuti să se deghizeze. Dacă se întâmpla cumva ca pe aeroportul de la Benghazi să se afle cineva dornic să dea ochii

cu un căpitan mustăcios şi cu nasul turtit, putea să se uite de câte ori vrea la căpitanul ăsta ras complet şi cu nasul ascuns de bandaj gros.

O'Keefe dădu glas admiraţiei faţă de izbutita travestire:

— Acuma nimeni nu vă mai poate recunoaşte, *sir*. Apoi dădu cu piciorul în şiştar, adăugând: eu zic că aşa sunteţi mult mai arătos.

Offer se gândise şi la alte amănunte privind deghizarea care, după câte socotea el, trebuie să fie fără cusur. Îi venise pe neaşteptate o idee şi îl chemase imediat pe Mutră-de-rodie, ordonanţa, mare şi pasionat colecţionar de fel de fel de fleacuri, printre care se numărau şi boxurile. Mutriţă avea în colecţiile lui tot soiul de insigne şi, bineînţeles, multe dintre cele care i-ar fi prins bine lui Offer. Căpitanul le folosi cu toată încrederea, aşa fel că nici să nu mai fie nevoie să-şi schimbe gradul. După aceea O'Keefe, cu inima încă tare îndoită, îl conduse până la aeroportul intens bombardat de la Benghazi, unde îşi luară rămas bun, prilej cu care Offer avu plăcerea să vadă cât de mult îi regretă O'Keefe plecarea.

Oricât ar fi fost el de încântat de felul cum izbutise să se deghizeze, căpitanul Offer simţi totuşi un imens gol în stomac atunci când trebui să se strecoare prin mulţime ca să ajungă la clădirea de beton cam dărăpănată unde trebuiau să se prezinte pasagerii. Nici prin minte nu-i trecea să se înfăţişeze sub numele de John Offer, căpitanul căruia i se rezervase prioritate absolută pentru zborul spre Cairo. Avea să ajungă la Cairo pe socoteala lui proprie şi sub noua identitate pe care şi-o asumase, iar la misteriosul căpitan Roger Tansley n-avea să se prezinte decât după ce îşi va fi luat toate măsurile de siguranţă. De multă vreme învăţase că atunci când ai de-a face cu militarii, nu trebuie să fii niciodată încrezător.

Era cu ochii în patru şi văzu mai mulţi oameni din M.P. umblând de colo-colo prin încăperea plină de tot felul de militari. Nu se îndoia nici o clipă că pentru el veniseră. Ca să-l aresteze? Probabil că nu, dacă îl vedeau că vrea să ia avionul pentru Cairo. Dar fără discuţie ca să-l urmărească pas cu pas pentru cazul când i-ar fi trecut prin cap să se folosească de libertatea

acordată pentru a ajunge la Cairo şi acolo să-şi piardă urma în mulţime, scăpând astfel din oraşul Benghazi, devenit dintr-o dată prea nesigur pentru el. Da, da, au să încerce să-l identifice aici şi pe urmă să nu-l mai scape din ochi.

Treaba lor, îşi spuse Offer iritat, dar n-aveau să dea de el chiar atât de dimineaţă; apoi se destinse şi îşi luă locul în inevitabila coadă formată dinaintea unei mese improvizate pe pari şi în dosul căreia şedeau doi ofiţeri din R.A.F., piloţi amândoi, punând mereu întrebări şi mânuind mormane de hârtii. Mare agitaţie pe aeroportul ăsta din Benghazi, acum, după ce din nou îşi schimbase stăpânii.

Când îi veni rândul, Offer-actorul zise sigur de sine:

— Căpitanul Tansley, medic militar.

Dacă ar fi fost de faţă, Tansley ar fi rămas trăsnit. Era încă un amănunt al travestiului pus la cale în noaptea trecută. Doctorii se aflau totdeauna mai presus de ceilalţi muritori; nimănui nu i-ar fi trecut prin minte să suspecteze pe un slujitor al lui Esculap. Ca medic militar avea să fie imediat întâmpinat cu grijă şi respect, fiindcă muritorii de rând totdeauna se înclină instinctiv în faţa ştiinţei doftoriceşti. Aşa se întâmplă şi de data asta.

Offer adoptă tonul acela sigur de sine care lasă să se vadă încă din capul locului că solicitantului nici prin cap nu-i trece că s-ar putea cumva să nu capete ce doreşte.

— Nu am ordin de servici, bătrâne, dar trebuie să ajung neapărat astăzi la Spitalul Principal de la Cairo. Acolo au să aibă loc nişte demonstraţii cu o nouă metodă de tratare a fracturilor nesudate, şi doar ştii bine câte necazuri avem pe aici cu rănile cangrenoase.

Şi „ştii bine...” Flatează pe cineva spunându-i că se pricepe la cine ştie ce, şi ţi-ai asigurat imediat toată simpatia lui. Bietul tinerel din R.A.F. n-avea nici o şansă să scape de vicleşugurile demult verificate ale lui Offer. Nici măcar nu se gândi să încerce obişnuitul: „îmi pare foarte rău, *sir*, dar nu mai avem nici măcar un singur loc liber. E o coadă de o milă întreagă de solicitanţi care nu au nici măcar prioritate de ordinea a doua...”

Un doctor. Probleme medicale de cea mai mare urgenţă. Cangrene. N-avu încotro.

— Vă aranjez eu, dom' doctor. Ştiţi, nu prea e cuşer ce fac eu, da' pentru dumneavoastră...

— Mulţumesc foarte mult, zise Offer, având însă grijă să păstreze tonul unui om care nu primeşte decât ceea ce ştia că i se cuvine. Da' poimâine trebuie să fiu neapărat îndărăt. Îmi puteţi aranja ceva? Am o mulţime de operaţii programate pentru poimâine.

Şi totul s-a rezolvat. Pilotul era fericit că are prilejul să îndatoreze un doctor. Se uită cu milă la nasul lui acoperit de plasture.

— Înseamnă că aţi luat parte şi la lupte, domnule doctor, nu?

Offer îi răspunse, şoptindu-i la ureche, în mare taină:

— Nu, slavă domnului! Am căzut într-o nenorocită de groapă.

Asta îl făcu pe P.O.[1] să râdă cu haz, dar un haz nu batjocoritor, ci plin de simpatie – i se păru lui Offer. De câte ori cei mari – şi doctorii erau nişte mari mai mărunţi – cad în nas, toată lumea se prăpădeşte de râs. Ofiţerul tocmai îşi termina orele de serviciu.

— Mai aveţi un ceas de aşteptat, dom' doctor. Vă rog, faceţi-mi plăcerea, sunteţi invitatul meu să luăm una mică ia popotă

— E cam prea devreme, protestă Offer triumfător, dar avu grijă să se lase uşor convins. La popotă avea să se afle mult mai în siguranţă decât în sala aceea mare, deşi acum parcă nu-i mai păsa de nimic.

La ieşirea din sala zgomotoasă şi cam zgâlţâită de bombe trebuiră să treacă printre o pereche de ostaşi în uniforma Poliţiei Militare care aproape că nici nu-i luară în seamă pe cei doi, Offer şi ofiţerul din R.A.F., cufundaţi -fiind într-o conversaţie foarte amicală. Numai că Offer, ca din întâmplare şi fără să dea vreo importanţă gestului, răspunse în treacăt la salutul unuia dintre

1 *Pilot officer*, pilot cu grad de ofiţer.

ei. După cum spusese un general maior de la G.H.Q. din Cairo, Offer avea într-adevăr tupeu.

Aşa se făcu deci că doctorul Roger Tansley se urcă în avionul de Cairo, iar tânărul ofiţer pilot raportă că nici un ofiţer cu numele de John Offer, căpitan, nu se prezentase în ziua aceea ca să folosească locul rezervat anume pentru el de cele mai înalte autorităţi ale forţelor militare din Orientul Mijlociu.

A fost o călătorie teribil de plicticoasă, aşezat pe unul dintre scaunele metalice înşirate de o parte şi de alta ale avionului de transport, faţă în faţă cu ceilalţi călători şi având la mijloc tot felul de bagaje cuprinzând multe şi de toate. Li s-au oferit fiecăruia pachete cu sandvişuri şi termosuri cu ceai şi cu cafea, dar să stai patru ceasuri încheiate înţepenit în loc i se păru proaspătului căpitan Roger Tansley o treabă mult mai chinuitoare decât traversarea întinsei Mări de Nisip. Totuşi, în cele din urmă, aterizară pe aeroportul Heliopolis de la Cairo.

Aici, primul gând al lui Offer fu să facă o vizită unui vechi prieten aflat în cartierul băştinaşilor – bineînţeles cu totul interzis militarilor, dar Offer niciodată nu lua în seamă semnalizatoarele de felul ăsta. Avea mai ales nevoie de noi acte de identitate. Nici vorbă nu mai putea fi să se dea din nou drept Robin Raeburn din Grupul Sanitar Operativ (Compania de intervenţie) şi cu atâţia copoi asmuţiţi pe urmele lui nu-i prea convenea nici să se înfăţişeze drept mult doritul căpitan John Offer.

Începuse să-i placă de minune corpul sanitar. Nu era rău deloc să te dai drept doctor, ba se părea că-i chiar foarte bine. Se gândea că n-ar avea decât de câştigat rămânând căpitanul Roger Tansley din R.A.M.C.[1] şi se întâmplă ca prietenul lui falsificatorul să-i făgăduiască acte autentice, livrabile peste douăzeci şi patru de ore. Ca să fie mai sigur, îşi comandă încă două rânduri de acte de identitate.

Nici măcar după asta, Offer nu se aventură prin preajma Marelui Cartier General de la Cairo. Petrecu o seară cât se poate de plăcută la Cairo, luând masa – bineînţeles – la *Shepheard's*

1 *Royal Army Medical Corps* - Corpul medical al armatei regale, denumire oficială a serviciilor sanitare ale armatei britanice.

înconjurat numai de ştabi dintre cei mari, iar în dimineaţa imediat următoare îi făcu o vizită lui Hugh Atherton.

John Offer bănuia că omul lui trebuie să se găsească pe la Unitatea Purtătoare de Cuvânt a

Armatei, ca civil şi plătit tot de ziarul al cărui corespondent era, însă înveşmântat în uniforma verde-aurie a corespondenţilor de război, fiindcă ştabilor nu le plăcea să aibă de-a face cu civili pe front. Corespondenţii aceştia de război îşi aveau clubul lor, iar Offer ştia unde anume se află. Dacă avea să dea acolo şi peste Hugh Atherton – asta era altă problemă. După toate probabilităţile, Atherton se afla atunci pe la Benghazi şi umbla după ceva cât mai senzaţional. Dar tot foarte bine s-ar fi putut să mai zăbovească pe-aici, pe la Cairo.

Şi-aşa era. În ziua aceea Offer avea baftă. Atherton nu se găsea la Benghazi, fiind ţintuit la pat de un acces de malarie, boală contractată în India cu un an în urmă. O zi să mai fi trecut, îi spuse Atherton, şi-ar fi trebuit să-l caute pe noile câmpuri de bătălie.

Offer îl găsi stând foarte comod instalat într-un fotoliu de răchită, pe balconul ce dădea către bulevardul Solomon Paşa. Îl recunoscu de cum dădu cu ochii de el şi îşi spuse că tipul arată groaznic de slăbit. Fără nici un fel de introducere se aşeză în faţa lui, zâmbi şi cât mai pe îndelete îşi scoase leucoplastul de pe nas.

Tot fără grabă, Atherton se smulse din gândurile lui, se uită lung la Offer, încruntă din sprâncene şi zise:

– A, ia te uită. Stai, cum îţi zice? Ray, sau cam aşa ceva, Raymond?

— Raeburn, spuse Offer, venindu-i în ajutor. La vremea când îl cunoscuse pe Atherton se slujea de pseudonimul său de actor, fiindcă şi atunci John Offer era căutat peste tot de Poliţia Militară. Robin Raeburn.

— Aşa... Da... mormăi Atherton cu ochii fixaţi pe însemnul de pe tunica celuilalt şi arătându-şi pe faţă mirarea. Habar n-aveam, Robin, că eşti doctor de meserie.

— Da' de unde. Nu sunt. Faţă de Atherton, Offer nu avea de gând să ascundă nimic. Ăsta-i doar un travesti, bătrâne. Toţi

râioşii din M.P. din Africa mă caută de mama focului. Acum pot să-ţi spun că numele meu adevărat e Offer – John Offer.

Foarte tacticos, Atherton îşi trase picioarele slăbănoage şi se înălţă în fotoliu. Gestul lăsa să se vadă că parcă e tare obosit, dar oricum, nu trăda nici un fel de surpriză. Se vedea bine că e vorba doar de un ziarist care presimte că are să audă o poveste pasionantă.

— Da' de ce te caută? Atherton parcă avea impresia că-şi aminteşte de un scandal în legătură cu Raeburn. Ceva cu un proces la Curtea marţială, şi oare nu cumva şi atunci se ascunsese sub un nume fals?

Actorul din el îl determina pe Offer să prezinte situaţia în mod cât mai dramatic cu putinţă:

— Îţi aminteşti de istoria aceea cu o formaţiune de comando care a dat o raită pe la Glasshouse, la Sharafim? Nu de mult ai scris un articol privitor ia chestia asta.

Atherton încuviinţă din cap. Acum ajunsese să fie teribil de încordat; simţea din instinct că trebuie să se aştepte la o poveste mănoasă, de zile mari.

— Ei, Hugh, amice, eu sunt cel care am conceput toată operaţia asta şi am condus-o personal pe teren.

Corespondentul lui *Observer* rămase după aceea mult timp încremenit, uitându-se lung la chipul plin de zâmbet al lui Offer. Apoi, dintr-o dată, începu să vorbească şi cele spuse de el erau departe de a corespunde cu poziţia oficialităţilor:

— În cazul ăsta te rog să primeşti toate felicitările mele. Tot ce-mi mai rămâne să te rog e ca într-o bună zi să faci acelaşi lucru şi la Al Sheereh.

În sfârşit, John Offer se destinse. Îşi dădea seama că îl cucerise pe Atherton de partea sa. Spuse, fără urmă de patimă:

— Îngăduie-mi să-ţi spun totul de-a fir a păr şi să încep cu începutul.

Aşa şi făcu. Depănă întreaga istorie, şi în felul său, Offer era un om profund cinstit. Nu încercă nici o singură clipă să tragă spuza pe turta sa ori a tovarăşilor săi, ci înfăţişă lucrurile simplu, aşa cum le vedea el. În cele din urmă se strădui să facă

un rezumat al situaţiei, din punctul lui de vedere şi cu vorbele proprii.

— Am ieşit din întregul angrenaj al armatei şi mi-e cu neputinţă să mă mai încadrez din nou în el. Nu vreau să-mi caut justificări. Am împărţit celor care aveau neapărată trebuinţă bunuri aflate în depozite militare – recunosc. Dar nu aveam nici o clipă impresia că aş comite un furt. N-aş fi luat nici un capăt de aţă din bunurile dumitale, să zicem. Ba, chiar simţeam o satisfacţie grozavă când puteam să le dau o mână de ajutor şi o bucăţică de pâine semenilor mei ajunşi la ananghie. E destul de greu să te stăpâneşti când ai ocazia să faci pe grozavul, înţelegi, Hugh?

Atherton îi răspunse cu glas blând:

— Bine, dar recunoşti că ai făcut o greşeală. Nu crezi că greşelile trebuie plătite?

Offer era gata să spună: „Da, dar trebuie oare să plăteşti un preţ chiar atât de ridicat? Merită asemenea «greşeli» să atragă după ele consecinţe chiar atât de inumane? Şi la urma urmelor sunt de vreun folos armatei?” Dar ce rost ar fi avut să-i spună asemenea lucruri lui Atherton, care oricum era din capul locului cu totul de partea lui. Se mulţumi deci să ofteze din adânc şi să continue:

— Bineînţeles! Şi cu asta închise discuţia şi trecu de-a dreptul la adevăratul motiv care îl făcuse să-l caute pe Atherton: Hugh, am venit să-ţi cer ajutorul!

— Am impresia că-ţi este grozav de necesar! Hugh Atherton ştia să fie şi foarte tăios.

— Cineva din G.H.Q. vrea să stea de vorbă cu mine, Glasshouse John, în legătură cu o misiune absolut excepţională. Văzu atunci că Atherton se arată vădit surprins în faţa unei asemenea mărturisiri. Am aflat printr-un mesaj radiofonic în care mi se cerea să mă prezint la ei şi mi se promitea totala imunitate în cazul când o fac. Numai că eu sunt un om ciudat, Hugh, un om foarte neîncrezător; am învăţat pe propria mea piele că nu e bine să te bizui pe făgăduielile făcute în armată. Oare e vorba de vreo cursă, de o cale mai lesnicioasă pentru a

mă arunca din nou în Glasshouse? Ştiu că ar fi capabili şi de asemenea manevre.

— N-aş fi chiar sigur, îi răspunse Atherton în timp ce se uita la mesajul scris cu creionul de către Offer. Mi se pare că nu e lipsit de o notă de sinceritate.

— Şi eu tot la fel am zis. În orice caz, am venit la tine să semnez o poliţă de asigurare. Vroiam să ştii că răspund unei chemări a G.H.Q-ului şi răspunzând acestei chemări mă duc la ei. Dacă pe urmă se întâmplă să auzi că am fost târât în faţa Curţii marţiale pentru o lungă listă de crime şi delicte, ori aruncat fără multă vorbă îndărăt în Glasshouse, te-aş ruga să faci tapaj în jurul acestei întâmplări.

— Crezi că ţi-ar ajuta la ceva? întrebă Atherton, lăsând să se vadă cât este de sceptic. N-are să fie prea târziu, dacă mai înainte apucă să te arunce în închisoare?

— Altceva mai bun nu mi-a venit în minte, recunoscu deschis John Offer. Oricum, dacă ştiu că presa cunoaşte situaţia, au să procedeze mai cu mănuşi.

— Cred că totul are să fie în regulă, spuse Atherton, citind încă o dată mesajul. Avem de-a face cu o situaţie într-adevăr neobişnuită, Robin...

— John...

— John. Chestia asta cu misiunea extraordinară mi se pare mie că pune foarte multe...

Pe urmă s-au sfătuit mai îndelung. De mult dorea Atherton o chestiune mai deosebită pentru ziarul al cărui corespondent era şi iată că pe neaşteptate i se ivea una. Ar fi fost foarte mulţumit dacă ar fi putut obţine un fel de exclusivitate pentru cele ce aveau să se întâmple mai târziu.

— Eşti tot ce-şi poate visa mai frumos un adevărat ziarist, îi spuse el lui Offer. Indiferent de ce o să faci de-acum înainte, ai toţi sorţii să te afli în miezul unor întâmplări senzaţionale. Ţi-aş fi recunoscător dacă în privinţa asta mi-ai acorda o oarecare prioritate.

— Neapărat am s-o fac... Ce-ar fi să scriem împreună o carte?

Om practic, Offer şi întrevedea o posibilitate de a scoate bani.

— Numai că, înainte de a publica, ar trebui să ieşi de la Glasshouse, îi spuse Atherton şi pe Offer îl trecură fiorii. Se despărţiră, după ce aranjară o nouă întâlnire peste patru ceasuri. Dacă Offer nu s-ar fi prezentat la întâlnire, Atherton avea să-şi contramandeze zborul spre Benghazi şi să înceapă cercetări asidue.

*

În preajma Marelui Cartier General, Offer ezită destulă vreme şi privi lumea din jur cu ochii unuia care se aşteaptă ca în scurtă vreme să-şi piardă libertatea. Încă mai purta uniforma de căpitan, dar însemnele de medic militar nu macerau la vedere, ci stăteau frumuşel în buzunarul lui. Îşi spunea că nu e nevoie ca G.H.Q-ul să ştie mai mult decât se cuvine, în cele din urmă, sfidător aproape, urcă scările largi ale vechii clădiri şi pătrunse înăuntru. Avea impresia că se află tot pe aeroportul din Benghazi, atât de multă lume intra şi ieşea din încăperi, lume ştearsă, oarecare şi toţi cu înfăţişări cam neîngrijite.

John Offer, fost puşcăriaş, dezertor din armată, îmbrăcat într-o uniformă la care nu avea drept legal, om căutat,pentru nenumărate încălcări grave ale regulamentelor militare, se văzu dintr-o dată tratat la G.H.Q., ca V.I.P.[1], de îndată ce spuse cine este. Cu timpul, numele său ajunsese faimos, isprăvile probabil că îi fuseseră mult umflate cu ţeava, iar împrejurările datorită cărora se afla acum la G.H.Q. erau atât de neobişnuite încât justificau din plin curiozitatea vie a tuturor.

Ofiţeri cu rang chiar mai înalt decât cel de colonel socoteau că au de ce să iasă iute din birourile lor ce păreau aproape goale, dar să se înfăţişeze cu hârtii menite să dovedească limpede cât de ocupaţi sunt şi să justifice graba cu care dădeau buzna în holul unde aştepta Offer. El înţelegea bine de ce se întâmplă toate astea şi rămânea complet impasibil, dar situaţia începea să-l cam calce pe nervi. Dacă n-ar fi existat

1 *Very Important Person* - Persoană foarte de vază.

aura de zvonuri şi ţesătura de întâmplări care făceau acum din el un om de vază, nici unul dintre ei nu l-ar fi învrednicit nici măcar cu o privire, ba chiar ar fi fost în stare să-l calce în picioare fără să ezite o clipă...

Tânărul şi făţosul căpitanul Roger Tansley coborî în hol şi se prezentă ceremonios celui care nu de mult fusese el însuşi căpitanul Roger Tansley. Ochii ferchezuitului ofiţer străluciră ciudat când îşi opriră privirile asupra lui Offer.

— Trebuie să vă declar că pentru noi e o mare surpriză. Nu v-aţi folosit la Benghazi de calitatea dumneavoastră de V.I.P.

Cu toată amabilitatea de care era capabil, Offer răspunse:

— Nu. Aveţi dreptate. Prea multă lume abia aştepta să mă vadă că procedez exact aşa cum e de aşteptat.

La vorbele acestea Tansley se încruntă puţin, ca un om prins cu mâţa-n sac şi care se simte vinovat. Dar imediat zâmbetul îi reapăru pe buze, aproape la fel de degajat ca şi ai lui John Offer.

— Atunci cum aţi ajuns aici?

Vroia să-i tragă de limbă, dar Offer îşi dădu numaidecât seama.

— Călare pe cămilă. Groaznic de încet, ştiţi... Tansley o lăsă baltă şi îi conduse către biroul generalului maior. Offer dădu acolo cu ochii de un bărbat voinic, ciolănos, cam în vârstă – cum sunt toţi generalii – cu sprâncene stufoase şi totuşi, surprinzător, nu chiar atât de fioros pe cât s-ar fi aşteptat el. Generalul maior îi făcu semn cu mâna să ia loc şi dovedi că e pornit să se poarte cu toată curăţenia, ceea ce îl surprinse foarte mult pe căpitanul Tansley, care se aştepta la cu totul altceva. Oricum însă, fiind vorba de un general, trebuia să-i moaie oasele celui din faţa sa întocmind o listă a gravelor acuzaţii ce i se aduceau:

— Offer, trebuie să-ţi mulţumesc că ai dat curs invitaţiei mele, dar încă de la bun început lucrurile trebuie să fie limpezi. Eşti un om fugit din armată – un dezertor. Te-ai făcut vinovat de numeroase încălcări ale regulamentelor militare de care într-o bună zi va trebui neapărat să dai seama. Cea mai gravă dintre ele este – de departe – asaltul organizat împotriva închisorii de la Sharafim.

Când auzi aceste cuvinte, lui Offer îi zvâcni inima. Cum, Dumnezeule, şi pe asta o ştiau? Şi încă ce mai ştiau despre el?

— Trebuie să-ţi comunic că în momentul de faţă juriştii noştri cercetează cu atenţie întreg dosarul, fiindcă aţi recurs la arme – îţi dai seama – şi în timp de război o asemenea faptă constituie, probabil, înaltă trădare. Ştii cum se pedepseşte înalta trădare?

Întrebarea izbucnise cu furie şi pentru o clipă orice urmă de curtenie dispăru, iar privirile generalului deveniră tăioase. Pe Offer îl cuprinse o clipă deznădejdea, însă îşi reveni repede. Cu mult curaj îi făcu faţă bărbatului acela mai voinic şi mai bătrân decât el:

— Nu vreţi cumva să-mi spuneţi acum că m-aţi invitat la dumneavoastră ca să dau socoteală în faţa unei acuzaţii de înaltă trădare şi că urmează să fiu arestat?

Capul acela imens şi acoperit de păr cărunt se clătină încet:

— Nu. Eu când promit cuiva imunitate, nu obişnuiesc să mă joc cu vorbe în vânt.

John Offer se linişti şi nu-i rămase decât să spere că suspinul de uşurare nu fusese auzit de ceilalţi.

— Atunci ce anume doriţi de la mine?

— Offer, am ajuns cu toţii într-o mare încurcătură. Prin „cu toţii” înţeleg întreaga armată britanică angajată în operaţiile din Africa de Nord. Uite, ce am să-ţi spun acum constituie un secret militar de cea mai mare importanţă, şi aş dori să-ţi dai cuvântul că în nici o împrejurare n-ai să-l divulgi, nimănui.

Offer îşi recapătă imediat liniştea.

— Bineînţeles, domnule general.

Generalul îşi ridică privirile pe deasupra lui Offer şi răcni:

— Roger!

Offer întoarse capul şi văzu cu mirare că în tot acest timp căpitanul Tansley stătuse foarte tăcut pe un fotoliu din spatele lui. Nu era însă nimic de mirare, căci nu s-ar fi putut ca un general să stea singur de vorbă cu un infractor vestit pentru apucăturile sale violente.

— Adu-mi hârţoagele!

— Am înţeles, domnule general.

Hârţoagele se dovediră a fi un morman de dosare de unde mai multe hârtii ieşeau mult în afară. În vreme ce Tansley le întindea pe biroul imens al generalului, şeful cel mare găsi timp să-i arate altceva neobişnuitului său vizitator. Se ridică în picioare, luă un băţ de lângă birou şi se îndreptă către o uriaşă hartă a Libiei atârnată pe perete. Băţul lovi de mai multe ori pe un loc unde scria El Agheila, într-o cotitură imensă unde scria „Golful Benghazi" şi care înainte de sosirea britanicilor acolo purtase numele „Golful Sidra".

— Offer, ştii ce anume se află aici? întrebă generalul. Foarte grijuliu, Offer clătină din cap.

— Aici se găseşte Cartierul General al feldmareşalului Rommel. Aici se află baza cea mai importantă a inamicului. Şi aici trebuie să ajungi tu, soldat – asta fiind o foarte neplăcută menţionare a gradului inferior deţinut efectiv de Offer – şi aici trebuie să duci tu la bun sfârşit o acţiune importantă pentru ţară şi pentru rege, ca să te mai speli puţin de câte mari păcate ai fost în stare să comiţi împotriva lor.

Offer nu-şi pierdu de fel cumpătul. Avea o vagă impresie că începe să priceapă încotro vrea să bată, pe departe, generalul. Nota aceea de umor din glasul său trebuia reţinută şi folosită...

— Şi ce-aţi dori să aranjez eu cu Rommel?

— Să-i distrugi depozitele de benzină. Generalul vorbea simplu, de parcă ar fi vorbit despre vremea de-afară. Se reaşeză în fotoliu şi desfăşură pe masă un şir de fotografii aeriene mari cât toate zilele. Benzina este regele războiului din deşert. Dacă îi distrugem depozitele de benzină, e ca şi cum i-am distruge tancurile. Fără benzină, o armată modernă e neputincioasă şi nu mai are cum să lupte.

— Eu credeam că povestea cu Rommel se apropie de sfârşit.

Ziarele susţineau sus şi tare că în cel mult trei luni, Rommel avea să fie cu totul alungat din Africa. Generalul făcu un gest care vădea iritare şi continuă:

— Să nu crezi în balivernele astea. Toate rapoartele serviciilor noastre de informaţii vorbesc despre o continuă şi masivă întărire a forţelor Axei. În orice zi s-ar putea să pornească din nou la atac şi atunci va trebui să ne retragem, fie şi numai pentru a ne scurta liniile de comunicaţie.

Se întoarse iarăşi la harta de pe perete:

— Iată de ce benzina are atât de mare importanţă. Aprovizionarea armatei lui Rommel se face prin Italia, Sicilia şi portul Tripoli. Ştiu bine că între Tripoli şi El Agheila sunt nu mai puţin de vreo patru sute şi cincizeci de mile, dar sunt şosele foarte bune şi problemele lor nici de departe nu se pot comporta cu problemele noastre de aprovizionare. Principala noastră cale de aprovizionare se întinde de-a lungul Nilului şi baza se află la aproape o mie de mile depărtare. Pentru fiecare milă de deşert pe care trebuie să-ţi transporţi oameni, tunuri, tancuri şi toate cele trebuitoare unei întregi armate este nevoie de mai multă şi tot mai multă benzină. Mai mult decât atât, bineînţeles, fiecare articol din aprovizionarea noastră trebuie transportat dând ocol Capului Bunei Speranţe, iar asta înseamnă încă douăsprezece mii de mile străbătute de vase care şi ele consumă benzină. Compară asta cu cele două sute de mile ale drumului prin Sicilia.

Întoarse capul şi-l privi drept în ochi pe Offer:

— Am izbutit pare să te fac să înţelegi importanţa vitală a benzinei în războiul pe care-l purtăm, ori la atât de pronunţate înclinaţii criminale se adaugă şi o oarecare slăbiciune de minte?

Offer răspunse foarte simplu:

— Dacă n-aş fi ştiut-o mai dinainte, în mod sigur m-aţi fi convins.

Nu-l folosea pe *sir*. De vreme ce nu mai făcea parte din cadrele armatei, nu era nevoie să se poarte respectuos cu generalii.

— Ei, Roger, se pare că am făcut unele progrese. Generalul aruncă băţul pe birou, apoi se reaşeză în fotoliu şi desfăşură fotografiile, zicând: Toată benzina de care dispune Rommel trece prin Tripoli, iar de aici este transportată cu cisternele la un mare depozit de lângă Agheila. Vino să vezi.

Fotografiile aeriene trebuie totdeauna explicate celor neiniţiaţi. Generalul se arătă îndatoritor faţă de Offer:

— Aici are Rommel un întreg sistem de rezervoare, dintre care bună parte sunt subterane şi protejate cu ziduri de beton. Le-a moştenit de la italieni, de pe vremea când lui Mussolini îi intrase în cap ideea unui mare imperiu în nordul Africii.

Offer vedea limpede siluetele acelea ca nişte capsule grupate cinci câte cinci şi dispuse la întâmplare. Făcu socoteala că, în total, erau mai mult de douăzeci de rezervoare imense.

— Şi benzina depozitată aici tot nu-i este suficientă. În momentul de faţă Rommel dispune de o armată de peste o jumătate de milion de oameni, dacă-i punem la socoteală şi pe italieni. Ca să poată pune în mişcare o asemenea armată, are nevoie de încă mult mai multă benzină. Generalul arătă cu degetul alte forme de pe fotografii. Astea de-aici par să fie depozite de benzină. Improvizate, bineînţeles, butoaie de câte patruzeci de *galloane*[1] şi, probabil, în zeci de mii de canistre. Pe-aici, pretutindeni este numai benzină. Dacă izbutim să distrugem depozitele astea, înseamnă că inamicul nu se mai poate mişca din loc şi că noi am putea dispune de răgazul necesar ca să ne consolidăm poziţiile de la Benghazi în vederea unei noi ofensive de-a lungul coastei. Offer căzu pe gânduri şi zise:

— Eu aş socoti că pentru asemenea treabă mult mai potrivite ar fi nişte bombardiere.

Generalul clătină însă din cap şi răspunse:

— Agheila dispune de o apărare antiaeriană de-a dreptul formidabilă şi principala noastră bază de bombardiere se găseşte tocmai la El Adem. Asta înseamnă vreo cinci sute de mile de El Agheila. *Luftwaffe* a fost masiv întărită în cursul lunii trecute şi plecarea în misiune a bombardierelor noastre îi este semnalată încă de la decolare. Din clipa când se dă alarma, avioanele de vânătoare ale lui Rommel încep să bâzâie prin aer ca roiurile de albine. Au astfel timp suficient să se ridice la înălţime şi să le vină cu uşurinţă de hac bombardierelor noastre. Nu, mi se dau toate asigurările că greutăţi insurmontabile se

1 Un *gallon* = 4,54 l.

ridică în faţa unei operaţiuni aeriene. Bineînţeles, însă, că şi R.A.F. are să încerce.

— Iar dumneavoastră aţi vrea ca un om – adică eu – să dea o fugă până acolo şi să le arunce în aer. Offer îl lăsa pe general să vadă limpede că o asemenea idee i se părea de tot hazul.

— Da, vreau, iar dumneata ai s-o faci fiindcă n-ai încotro. Generalul spunea lucrurilor pe nume.

— Dar mai dispuneţi de multe alte grupuri de comando, oameni fără teamă şi fără prihană. De ce ne-aţi ales tocmai pe noi?

Generalul se gândi o vreme, cumpănind răspunsul

— Fiindcă dumneata ai dovedit că ai un stil original de lucru care mie mi s-a părut foarte interesant. Ca să poţi ajunge la depozitele astea, e nevoie de o imaginaţie deosebit de fecundă şi nu sunt sigur că dispunem de aşa ceva, chiar printre bravele noastre formaţiuni S.A.S. Am eu o bănuială, Offer; ceva stăruie de-o vreme în mintea mea şi îmi spune că dacă ai putea fi silit să treci la acţiune, ai scorni cine ştie ce truc şi simplu, şi ingenios în stare să-ţi ofere posibilitatea de a realiza o ispravă ca asta. Nu ştiu exact ce anume a făcut să-mi răsară în minte asemenea idee – probabil e vreo trăsnaie de-a mea, dar... Ei, asta-i situaţia şi suntem obligaţi să încercăm orice mijloace imaginabile.

„Vreţi să spuneţi că aţi discutat cu cei din S.A.S., şi v-au spus că nu e ceva de domeniul posibilului”, îşi zise Offer în mintea lui. Apoi cu glas tare:

— Şi dacă izbutim totuşi să realizăm o asemenea minune, noi cu ce ne alegem? Cu o graţiere regală pentru vina de a-i fi ciomăgit pe zbiri şi de-a fi dezertat din armată?

Generalul se încruntă şi răspunse:

— Eu nu-ţi făgăduiesc nimic. Într-un fel tot trebuie să ispăşeşti nelegiuirile comise în armată. Dar...

„Da, gândi Offer. Ne reduci patruzeci de ani din pedeapsă şi nu ne mai rămân decât cincizeci de ispăşit în Glasshouse.” Avea impresia că începe să priceapă.

— Nu fac nici un fel de promisiune. Îţi spun numai că v-aţi uşura foarte mult situaţia, şi dumneata şi oamenii dumitale, dacă aţi contribui ceva mai substanţial la efortul de război.

— Şi dacă nu contribuim?

— N-o să uităm nici o singură clipă că v-am oferit o şansă şi că ne-aţi refuzat. O să vă urmărim fără cruţare. Dacă îţi închipui că după ce dezertezi poţi scăpa la infinit de pedeapsă, înseamnă că nu eşti chiar întreg la minte. Vorbea acum pe un ton dur, un ton ce nu admitea replică. Nu exagerez deloc, Offer, când îţi spun că probabil vom putea dovedi că te-ai făcut vinovat de înaltă trădare. În ţara noastră, înalta trădare e una dintre cele mai grave crime. Nicăieri în lumea asta nu te-ai putea afla la adăpost de pedeapsă. Ai să-ţi găseşti moartea, Offer, şi dumneata şi oamenii dumitale, fiindcă o să vă hăituim fără nici o clipă de răgaz şi îţi declar că nu voi ezita să dau ordin ca sentinţa să fie executată.

Offer se uita la sprâncenele acelea stufoase şi încruntate şi îşi spunea: „Nu, n-ai ezita nici un singur moment”. Moartea nu înseamnă mare lucru pentru generali, afară de cazul când e vorba de propria lor moarte.

Pe urmă vorbi, cu glas mult mai liniştit decât era el de fapt.

— Nu-i chiar aşa de simplu ce ne propuneţi dumneavoastră. Înseamnă să ieşim în plin deşert, să ne strecurăm printre gărzile lor – şi îmi închipui c-or să fie gărzi, nu glumă – să ne îndeplinim misiunea în ciuda opoziţiei inamicului şi pe urmă... Offer făcu o pauză uitându-se fix la chipul masiv al generalului. Apoi continuă, cu glas mult mai scăzut:

— Să găsim şi o cale de ieşit din Agheila. Generalul încuviinţă încet din cap, fără să ocolească măcar o clipă privirile pătrunzătoare ale lui Offer, care ştia bine că şi respectuos tăcutul Tansley îl supraveghează la fel de atent. Făcând pauză între cuvinte, Offer spuse:

— Nimeni nu va izbuti să fugă viu de acolo, după ce ar reuşi să arunce în aer depozitele.

— E una dintre pricinile pentru care prefer să te folosesc pe dumneata şi oamenii dumitale, în loc să încredinţez celor din S.A.S. misiunea asta extrem de importantă.

— Înţeleg.

John Offer se lăsă gânditor pe speteaza scaunului.

— Aţi vorbit foarte deschis. Ne propuneţi o misiunea echivalentă cu sinuciderea. Nu credeţi c-aş fi un nătărău dacă aş accepta-o? N-ar fi mult mai bine pentru mine... pentru noi... sa ne continuăm fuga şi să ne bucurăm de viaţă, chiar dacă viaţa asta ar mai dura foarte puţin?

— S-ar putea.

— Atunci de ce vă mai pierdeţi timpul? Ştiaţi dinainte răspunsul.

Generalul se răsturnă în fotoliu şi mâna lui mare începu să se joace cu băţul aflat pe masă.

— Crezi că-l ştiu? Şi dumneata îi ştii?

Era om isteţ, generalul asta; o dovedea şi acum, deşi nici unul dintre auditorii săi nu înţelegea unde vrea să ajungă. În loc să continue discuţia pe acelaşi făgaş, împinse peste masă un desen către Offer.

— Uită-te aici. Este o hartă a regiunii Aghelia făcută după ultimele fotografei aeriene. După cum vezi, instalaţiile petroliere se găsesc chiar în centrul întregului sistem defensiv – atât de vital e petrolul pentru Rommel. Aici sunt – şi degetul se aşează din nou pe hartă – şi nu mă îndoiesc că numeroase gărzi speciale stau postate în jurul lor zi şi noapte. De jur împrejurul localităţii El Agheila se întind mai multe linii defensive, fără să mai punem la socoteală bateriile antiaeriene de 88 de milimetri. Aici e o linie de fortificaţii şi se poate observa că sunt legate între ele printr-un sistem de tranşee. Ce nu izbutim să observăm pe hartă sunt barajele de sârmă ghimpată, dar putem fi siguri că se întind pe o adâncime de cel puţin treizeci de picioare.

Ceva mai departe... – degetul descrie o nouă linie pe hartă – se află un alt dispozitiv de apărare. Dinţii balaurului. Un sistem antitanc ridicat din beton. Aici se poate vedea unde şi-au instalat bateriile de artilerie, în jurul marginilor oraşului, la fel de puternice în partea de vest ca şi în părţile celelalte, s-ar putea

spune cu siguranţă că pe o rază de cinci sau chiar zece mile în jurul instalaţiilor petroliere nu-i cu putinţă să faci vreo mişcare fără să fii reperat.

Şi totuşi, crezi c-ar fi cineva în stare să se strecoare până acolo şi s-arunce o bombă în benzina lui Rommel? Generalul văzu că Offer se gândeşte cu încordare şi îşi dădu seama că până aici avusese succes deplin. Reuşise să pună în faţa lui Offer o anumită problemă, şi când omul îşi pune probleme, înseamnă că începe să alerge după soluţii. Generalul ştia că asta trebuia să vină de la sine, fiindcă altminteri nici un om nu poate fi împins să caute rezolvarea unor probleme aparent insolubile.

— Ştii, Offer, toată istoria militară nu-i decât un lung şir de lucruri imposibil de realizat şi de oameni care s-au străduit să le facă posibile şi au reuşit. Teoretic vorbind, o formaţie de infanterie n-are nici o şansă să scape din faţa unei grupări de mitraliere, şi totuşi, uneori mai scapă – într-un fel sau altul, unii reuşesc să supravieţuiască. Tot teoretic, un baraj rulant de artilerie ar trebui să lichideze orice urmă de viaţă aflată în calea sa şi totuşi, cu mijloace foarte simple, de pildă, săpând tranşee cât mai înguste, izbutesc să rămână în viaţă destui oameni ca să poată face prea costisitoare înaintarea inamicului.

— Vreţi să spuneţi că deşi operaţia asta pare imposibilă, dumneavoastră credeţi că cineva ar putea să găsească o cale de a o duce la bun sfârşit?

— Fără îndoială. Aş pune prinsoare că, în cazul când s-ar cunoaşte bine amănuntele, s-ar putea găsi zeci de soluţii acestei probleme. Toată chestia e să găseşti o duzină de oameni înzestraţi cu destulă imaginaţie ca să le poată iscodi. Eu nu cunosc decât unul singur – dumneata. Şi, bineînţeles, nici de dumneata nu pot fi întru totul sigur.

— Şi, pe urmă, eu pot fi sacrificat fără ca asta să însemne vreo pierdere, spuse Offer la fel pe faţă.

— Totuşi, chestiunea începea să-l pasioneze. Porni să studieze mai atent harta, urmărind cu degetul căile de acces şi de ieşire şi imaginându-şi barierele aşezate din loc în loc,

clădirile corpurilor de gardă şi cele pentru supravegherea drumurilor. Spuse:

— Aţi uitat să pomeniţi despre câmpurile de mine. Nu sunt însemnate pe hartă, dar fără îndoială că trebuie să existe.

— Credeam că de treaba asta nu te mai îndoieşti, zise generalul şi Tansley aprecie cum se cuvine un umor atât de sec.

— Nici o pisică n-ar putea să se strecoare pe acolo, răspunse Offer zvârlind de-o parte harta.

— Numai că n-am putea găsi nicăieri o pisică înzestrată cu inteligenţa şi diabolica imaginaţie de care ai dat dumneata dovadă. „Ori de uluitorul dumitale curaj”, ar fi putut adăuga generalul.

Discuţia continuă pe aceeaşi linie vreme de două ceasuri încheiate. Mereu reveneau la hărţi şi la fotografiile aeriene, iar când Offer exclamă: „Asta-i sinucidere curată!”, generalul îi răspunse sec: „Dacă nu încerci să te gândeşti serios la o soluţie, dau ordin să fii împuşcat!”

Cam în stadiul acesta ajunseră discuţiile şi se părea că Offer e gata să muşte din nadă, fiindcă întrebă dacă poate să ia cu el planul întocmit după fotografiile luate din avion. Generalul clătină din cap şi îi răspunse că putea să-l cerceteze din nou la comandamentul de campanie de la Benghazi, dacă era interesat, fiindcă planul acesta nu se putea să lipsească de la sediul G.H.Q. Luă o hârtie cu antet şi zise:

— Dar ca să-l studiezi, trebuie să ai o anumită împuternicire – pentru o clipă ochii i se ridicară de pe hârtia pe care scria ceva – după cum nu ţi-ar prinde rău nici o dovadă scrisă că eşti apărat de arestare.

Offer, înţelese că generalul e hotărât să joace corect. Luă hârtia cu antetul G.H.Q. şi citi: „Căpitanul John Offer este însărcinat de mine cu o misiune specială. Ordon tuturor organelor militare să nu ia nici o măsură ce l-ar putea împiedica în îndeplinirea misiunii şi să-i acorde tot sprijinul necesar”. Semna însuşi generalul, cât mai citeţ era în stare. Adăugă verbal:

— Altfel nu am cum spune că nu trebuie să fii arestat. Dacă-mi raportezi că misiunea te interesează, iau îndată legătura cu M.P.

După asta, generalul îl luă pe Offer într-o încăpere uriaşă unde ştabii cei mari obişnuiau să se adune ca să-şi bea păhărelul de dimineaţă şi îl prezentă cu falâ celorlalţi, ca şi cum ar fi fost un veritabil trofeu de război. Nu exista unul să nu fi auzit de John Offer şi toţi se arătau dornici să-l cunoască pe acest om care înscrisese o pagină deosebită în istoria militară.

— „Autorul loviturii de la Sharafim" îl prezentă generalul, adăugând şi alte date cu totul inutile.

Generalul comandant spuse încruntat:

— Asta nu e o faptă cu care să te poţi mândri! Dar generalul maior se arătă hotărât să-şi ocrotească mai departe protejatul, zicând:

— Ei, o să mai vedem noi, deocamdată nu ştiu ce s-ar putea spune, dar drept e, că de câte ori mă gândesc la închisoarea aceea mă trec fiorii. Nu prea aduce a secolul douăzeci...

Offer îl privi lung. Generalul acesta era un om în stare să te uluiască de-a dreptul.

— Şi colonelul Thorbury? întrebă cineva cu vădită ironie. Thorbury fusese prins de deţinuţi cu prilejul răzmeriţei de la Sharafim şi nu-i fusese deloc moale.

— Thorbury? întrebă generalul maior cu glas ca de gheaţă. Mi-ar fi greu să spun că-mi pare rău pentru ce-a păţit atunci. Niciodată nu mi-a plăcut omul ăla.

N-ar fi fost exclus ca unora dintre ofiţerii subalterni să le fi plăcut Thorbury, dar pentru un om cu minte ceva mâi ageră şi cu spirit de observaţie nu era greu să vadă cu cine aveau într-adevăr de-a face. Un murmur aprobator însoţi vorbele generalului maior.

N-a fost o primire prea călduroasă şi lui John Offer nu i-a făcut plăcere ostilitatea aceea politicoasă faţă de prezenţa lui. Când părăsiră încăperea, Offer spuse:

— După ce am trecut printre ăştia, pătrunderea în El Aghelia nu mi se mai pare chiar aşa de primejdioasă.

— Ştiam că până la urmă ai să primeşti misiunea încredinţată.

— Glumiţi, probabil!

Dar realitatea e că John Offer devenise foarte preocupat de problema ce i se punea în faţă, în momentul când ieşi iarăşi în bătaia soarelui arzător de la Cairo. Stătu o vreme în loc şi clipi des până să-şi obişnuiască ochii cu lumina aceea puternică şi abia atunci îşi dădu seama sub ce presiune nervoasă se aflase în ultimele câteva ceasuri, oricât de mult se străduise el să facă pe grozavul. Permanent îi stăruise în minte viermele îndoielii, teama de o înşelătorie şi teama că niciodată nu va mai putea să părăsească liber clădirea G.H.Q.-ului de la Cairo. Totuşi, iată-l acum liber pe străzile oraşului – şi simţea cum inima îi plesneşte de bucurie.

O luă către cartierele locuite de băştinaşi, dar gândurile i se învârteau tot în jurul gazdelor de care abia se despărţise. Ce-i drept, jucaseră cinstit, dar ce propuneau ei era ceva de-a dreptul ridicol. Cum şi-or fi putut închipui că are să se vâre într-o chestiune ca asta – să se ducă la moarte sigură? Era prea de tot. Bineînţeles că fuseseră dinainte convinşi de refuzul lui.

Vasăzică, îşi spunea în sinea lui, nu încape îndoială că au şi pus pe cineva să mă urmărească, în aşa fel ca de îndată ce devine limpede că răspunsul meu e „nu”, să ştie de unde anume mă pot lua ca din oală. Fraier trebuie să mă mai creadă, gândi nu fără a face oarecare haz.

În această stare de spirit trecu pe bulevardele din centrul oraşului Cairo, arătându-se din ce în ce mai interesat de vitrinele magazinelor la modă. Mereu se oprea ca şi cum le-ar fi cercetat cu cea mai mare luare-aminte, dar de fiecare dată se plasa în aşa fel ca să poată vedea ce anume se reflectă în ele. Dacă cel pus să nu-l scape din ochi era băiat de meserie şi cât de cât priceput, atunci avea să-l urmărească de pe trotuarul celălalt. În cazul când ar fi fost vorba de un ageamiu, avea să se ţină la câţiva paşi în urma lui, pe aceeaşi parte a străzii.

După ce se opri de câteva ori şi cercetă vitrinele cu toată atenţia cuvenită, observă un tip care se ţinea mereu după coada lui. Pe acelaşi trotuar – deci ageamiu. Şi din nou se veseli în

sinea sa. Flăcăul era îmbrăcat în haine civile, dar foarte pus la punct – se vedea cât de-colo că e britanic. Păr blond creţ şi tuns scurt, obrajii strălucitori îmbujoraţi chiar şi sub bătaia acelui soare arzător, şi cu o ţinută atât de ţeapănă că se vedea de la o poştă militarul ascuns sub haine civile.

Offer îl cercetă pe furiş, dar cu toată atenţia. Tânăr, energic şi fără îndoială isteţ. Grad mărunt, desigur. Dar nu prea descurcăreţ, cu toată înfăţişarea lui inteligentă. Tipul clasic al ofiţerului de carieră care n-avea să treacă de gradul de locotenent-colonel, hotărî Offer, dar nu trebuie uitat că în clipele acelea era cam pornit împotriva corpului ofiţeresc britanic. Şi cu toate astea, generalul maior îi stârnise toată admiraţia.

După ce se convinsese că într-adevăr era urmărit, Offer se îndreptă către cartierele mărginaşe ale oraşului, locuite de băştinaşi. Era cel mai simplu mijloc de a scăpa de un urmăritor, oricine ar fi fost el. Fără îndoială, că flăcăul avea să se ţină pe urmele lui – fiindcă, aşa cum s-ar putea spune, datoria e datorie – iar Offer îl conduse acolo unde îi venea lui mai la îndemână şi abia pe urmă se hotărî să pună lucrurile la punct.

Dintr-o dată, John Offer făcu dreapta-mprejur şi porni cu pas iute pe strada îngustă şi plină de lume. Îl văzu imediat pe urmăritor şi îşi dădu seama că cel puţin pentru acel moment nu ştia cum să se descurce în noua situaţie. În clipa când Offer se apropie de el, tânărul se prefăcu că habar n-are de nimic şi că-şi vede înainte de drum.

— *Mizkin!* răcnea Offer, scuturându-şi braţele ca ieşit din minţi – acesta fiind cuvântul îndeobşte folosit de cerşetorii arabi şi însemnând „înduraţi-vă”. Apoi: *Yela! Imşi! Igori! Ruh!* toate având drept semnificaţie cererea ca toată lumea să se dea cât mai repede la o parte din calea lui. Şi pe urmă: „Tinerelule, mâncate-ar mama, ce, credeai că nu te-am văzut?” Apoi, fără pauză: *Felus mafis!,* adică pe cea mai verde limbă soldăţească: „am rămas fără nici un ban!” – dar pe cine interesau amănunte dintr-astea?

Egipteanul e din fire un om totdeauna torturat de curiozitate. Dar lăsând la o parte treaba asta, oricum, în orice colţ de lume, să vezi dintr-o dată un ofiţer britanic în uniformă

sărind asupra unui civil englez şi strigându-i că nu mai are un ban de buzunar şi trebuie să se milostivească de el, fără îndoială, că ar fi atras atenţia celor din jur. Bineînţeles că aşa se petrecu şi acum. Într-o clipă, toţi civilii egipteni aflaţi pe o rază de câteva sute de yarzi împrejur alergară cu inima la gură să vadă ce se întâmplă acolo. Imediat, cei doi englezi fură înghesuiţi într-o mare de localnici cu tichii sau fesuri pe cap, cu ochii cât cepele şi morţi de curiozitate să vadă ce se întâmplă între cei doi „domni”.

Offer citi limpede deznădejdea de pe chipul tânărului, dar fu neîndurător. Se aplecă înspre el şi îi spuse:

— Acuma, locotenente, vezi cum faci să ieşi din îmbulzeala asta şi comunică-i generalului că într-adevăr m-a dezamăgit.

Pe urmă se întoarse şi îşi croi drum prin mulţime, dar cum arăta ca un om cât se poate de vesel şi bine dispus, nimeni nu se legă de el. În schimb, când englezul cel băţos dădu să se ia pe urmele lui, mulţimea curioşilor îi aţinu calea şi începu să-l potopească imediat cu fel de fel de întrebări. Până în cele din urmă izbuti să scape din strânsoare, dar era prea târziu.

Când sărmanul locotenent ajunse să raporteze generalului cum se descurcase Offer şi izbutise să scape de sub urmărire, acesta,din urmă începu să râdă. Încetişor, nu prea bine dispus, şi-i spuse ofiţerului său adjutant:

— S-ar zice că omul ăsta e în stare, totuşi, să facă treaba de care avem noi atâta nevoie. E dat dracului Offer al nostru. E chiar păcat că trebuie să înfunde puşcăria... dacă nu mai rău.

*

Actele de identitate îi erau gata. Treabă înfăptuită cu înaltă artă. „Mă simt parcă alt om”, îşi spuse Offer în clipa când ajunsese să dispună de trei identităţi diferite, fiecare plasată în alt buzunar. Apoi, cu deplină încredere, porni în căutarea ziaristului. Se aşezară într-un colţ mai ferit şi acesta întrebă:

— Ia zi, despre ce fel de misiune e vorba?

— Până am ajuns aici m-am tot gândit şi răzgândit. Tare ciudată situaţie! Sunt un dezertor, căutat de întreaga armată a Majestăţii Sale, dar fiindcă generalul mi-a cerut să nu suflu un cuvânt, uite că nu-ţi pot spune.

Atherton îi răspunde că asta îl priveşte personal şi nu încercă deloc să-l tragă de limbă. Întrebă doar:

— Şi ai de gând s-o primeşti? Offer răspunse, clătinând din cap:

— Nu. Dacă e vorba de sinucidere curată, nu. Mă crezi chiar aşa de fraier, Hugh?

— Dar dacă ţi s-o părea că există ceva şanse de scăpare – dacă intră în joc inspiraţia aceea despre care zici că pomenea generalul, atunci o primeşti? Da?

— Dacă mi s-o părea că este omeneşte posibil să scapi cu viaţă – poate. Lăsa limpede să se vadă că nu vrea să-şi ia nici un fel de angajament. Pe urmă se ridică în picioare şi zise:

— Mâine plec înapoi la Benghazi.

Trebuia să-mi mai cumpere un leucoplast; pe Heliopolis şi la Benghazi fără îndoială că aveau să se uite după el. Se gândea să-şi cumpere şi un baston, unul dintr-acelea grele, cu îmbrăcăminte de cauciuc în vârf, cum se dă la ieşirea din spital. Un ghemotoc de hârtie vârât într-una din încălţări îl putea foarte bine scuti de a o mai face pe şchiopul, dându-i în acelaşi timp posibilitatea să păşească mai firesc. Nici un poliţist din toată lumea asta nu s-ar gândi să se lege de un medic militar, după câte se părea abia ieşit din spital.

— Şi la Benghazi unde te-aş putea găsi? Offer îi dădu imediat numele acelui hotel micuţ:

— Proprietăreasa hotelului e o admiratoare de-a mea, spuse ei cu modestie. Din întâmplare e singura persoană din Benghazi care mă cunoaşte sub numele de Offer. Dar asta îl făcu să cadă pe gânduri. De îndată ce avea s-o întâlnească din nou trebuia s-o convingă neapărat să-l treacă în registru sub alt nume. O s-o convingă uşor, în privinţa asta Offer nu-şi făcea griji; îi plăcuse noaptea petrecută împreună şi-i spusese că de-abia aştepta alte clipe la fel de desfătătoare. Aşa că adăugă: De, franţuzoaică get-beget.

— În Libia...? întrebă mirat ziaristul..

— E măritată cu un italian. Când am intrat noi în Benghazi, l-a cuprins spaima şi s-a refugiat la Tripoli, lăsând-o pe ea să se descurce cum o şti. Şi se descurcă de mai mare dragul...

— Bagă de seamă, fii atent să nu se întoarcă italianul şi să vadă cât de bine îi încălzeşti culcuşul, în preveni Atherton.

După care îşi luă rămas bun, amândoi fiind foarte dornici să păstreze prietenia.

Cea de-a doua noapte petrecută de John Offer la Cairo fu cât se poate de plăcută. Ce-i drept, n-a rămas credincios întru totul noii iubite lăsate la Benghazi. Nu de alta, dar o infirmieră dintr-un spital de la Cairo avea mare slăbiciune pentru doctori, mai ales pentru cei răniţi pe câmpul de luptă, aşa că răspunse cu entuziasm celui dintâi zâmbet îmbietor al doctorului cu plasture pe nas.

— Asta s-a întâmplat sub focul inamicului, îi spuse el cu multă modestie. Trebuia să mă duc şi să-i administrez o doză de morfină unui rănit de-al nostru. M-a lovit în picior nu ştiu ce dracu, tocmai când eram pornit la a treia ieşire de felul ăsta şi uite ce-am păţit.

Fetei i se umeziră ochii de admiraţie pentru un gest de un asemenea eroism. Ce altceva ar fi putut face, sărmana, decât să-i susţină până la pat paşii foarte şovăitori.

— N-a fost nevoie să mergem mai departe, îi spuse Offer lui Atherton a doua zi, abia stăpânindu-şi râsul. Şi pe urmă, îţi dai seama, n-a fost nevoie de multă putere de convingere. De altminteri, biata fată nici nu era cu gândul la altceva. Dar i-am spus: Angela, dragostea mea cea mare, n-am decât o singură rugăminte faţă de tine. Dacă e să împărţim cu bucurie ultimele ceasuri pe care le mai petrec la Cairo, nu vreau să mai rostim nici o vorbă în legătură cu meseria noastră.

Fata îi făgăduise să-l asculte. Bineînţeles, atunci ar fi fost în stare să-i tăgăduiască orice. Şi astfel, cunoştinţele de specialitate ale lui Offer nu fură de fel puse la încercare în noaptea aceea.

O'Keefe îl întâmpină pe medicul şchiop pe aeroportul de la Benghazi şi se arătă foarte mirat de bastonul purtat de acesta.

Află că superiorul său făcuse o călătorie fără cine ştie ce peripeţii, cu mulţime de poliţişti care căutau un ofiţer cu nasul turtit, dar că în clipa de faţă era atât de sigur de sine, că nici nu-i mai păsa de ei.

Pe drum, sergentul major îi spuse că avuseseră oarecare bătaie de cap în tabără, cât timp fusese el plecat.

— Da, şi anume cu ce? întrebă Offer, pe când îşi scotea din gheată ghemotocul de hârtie cu toate că-şi închipuia cam despre ce ar putea fi vorba.

— Unii dintre băieţi voiau neapărat să mai petreacă o noapte la Benghazi, li se făcuse lehamite să tot stea aici în tabără. Îşi cam ieşiseră din fire, asta aş putea să spun.

— Zi-le pe nume. Ia s-auzim? întrebă Offer, deşi era sigur c-ar fi putut el singur da răspuns pe loc.

— Sibrett, Skipper, Dodge, Cruiser şi Busker, începu O'Keefe ca şi când ar fi intonat un fel de litanie. Dar de data asta nu-l pomeni şi pe Bannister. De ticăloşii ăştia se poate lipsi fără nici o pagubă, îşi zicea Offer deşi, la drept vorbind, pentru Cruiser şi Busker parcă avea el un soi de slăbiciune, împărţiseră la Sharafim aceeaşi celulă, iar lucrul acesta, oricât de firav şi neconsistent ar fi părut, reprezenta totuşi o legătură sufletească între el şi ceilalţi – cu toate că amândoi erau nişte ticăloşi fără pereche. Din păcate, trebuiseră să stea cu mâinile încrucişate în acele câteva zile şi asta îi dăduse lui Sibrett răgaz să-şi cam facă de cap, dar era convins că şleahta lui poate fi fără prea mare greutate stăpânită de îndată ce aveau să înceapă necazurile.

— Şi s-au dus?

— Nu.

Asta era partea interesantă. Dintr-o dată toţi ceilalţi se ridicaseră împotriva gălăgiosului şi scandalagiului de Sibrett, strigându-i să-şi închidă odată pliscul şi să-şi scoată din minte gândul c-are să se ducă la Benghazi câtă vreme lipseşte căpitanul. Şi O'Keefe adăugă:

— Toţi ziceau că nici prin gând nu le trece să-şi asume riscul de a mai trece odată prin ce trecuseră. Nimeni nu uitase ce ni s-a întâmplat la Siwa din pricina lui McTone.

Era un fapt încurajator. Offer se simţea stăpân pe situaţie. După toate aparenţele, cei mai mulţi dintre oamenii săi erau pe deplin credincioşi.

— Dar şi dumneata te-ai putea descurca bine cu ei, nu, sergent major?

Om cinstit, O'Keefe îşi mărturisi deschis îndoielile:

— Sunt oameni duri, *sir*. Dacă le intră ceva în cap, nu mai stau ei să se uite la tresele de pe mâneca unuia sau altuia, spuse sergentul major bătându-se cu mâna peste tresele de pe mânecă. Dumneavoastră îi puteţi ţine în frâu, dar eu nu prea sunt sigur că aş izbuti să mă fac într-adevăr ascultat.

Când pătrunseră în tabără, chiar la căderea nopţii, avură senzaţia că se întorceau acasă. Pretutindeni se desfăşurau treburile obişnuite pentru ceasul acela: bucătarii îşi vedeau de-ale lor pe lângă foc, oamenii umblau de colo-colo cu gamele şi oale în mâini, iar câţiva se jucau cu proaspăta lor mascotă care – cine ştie de unde – se pripăşise la ei în tabără. Era vorba de un purceluş rotofei în jurul căruia se făcea mare tărăboi şi s-ar fi zis că întru deplina desfătare a guiţaşului. Offer băgă de seamă că pe spinarea lui trandafirie fuseseră încropite nişte desene cam deocheate, iar drept guler i se pictaseră nişte făloase galoane de sergent major.

— Păcătoşii! zise O'Keefe, însă plin de voie bună. Toţi băieţii îi zâmbeau lui Offer, arătând că sunt într-adevăr bucuroşi să-l vadă din nou în mijlocul lor, şi asta îl făcu să-şi dea pe loc seama că avea faţă de ei anumite răspunderi de la care nu i-ar fi fost cu nici un chip îngăduit să se sustragă. După masa de seară, adunaţi în jurul focului de tabără, fiindcă prin locurile acelea de pe înaltul munţilor se lăsa un frig groaznic, cu toţii îl ascultară pe John Offer, în timp ce comandantul îi punea la curent cu ultimele date asupra situaţiei. Şi Offer începu astfel:

— O vreme am fost plecat din mijlocul vostru şi nimeni dintre voi nu ştie pe unde am umblat. Ei, aflaţi că m-am repezit până la Cairo, pe cheltuiala Majestăţii Sale.

Uluială generală.

— Mai mult decât atât, m-am dus acolo dând urmare invitaţiei unui general maior şi am fost oaspetele său la Cartierul General.

Nimeni nu-l credea. De altminteri, cum şedea acolo, în adâncul munţilor, nici lui Offer nu prea-i venea să dea crezare vorbelor rostite de el însuşi. Marele Cartier General... propunerea privitoare la o misiunea echivalentă cu sinuciderea... şi în buzunarul său un ordin ce le garanta imunitatea pe o anumită perioadă. Şi Angela – unde mai pui – Angela! Angela cu ochii ei imenşi copleşiţi de adoraţie şi cu inegalabila-i pricepere la îngrijirea celor răniţi. Vai, Doamne, oare de ce nu era cu putinţă ca fermecătoarea Angela să-i stea la căpătâi aici, în munţii aceştia încântători!

— Vă spun adevărul, insistă Offer, încercând astfel să pună capăt rumorii iscate printre ascultători.

Avea de gând să le spună absolut tot, fără să le ascundă nimic în afară de faptul că asaltul asupra închisorii de la Sharafim continua încă să fie considerat un act de trădare pasibil de pedeapsa cu moartea pentru toţi cei ce luaseră parte la acţiune. N-ar fi avut nici un rost să-i tulbure şi cu asemenea treburi.

— Marele Cartier General a ţinut să stea de vorbă cu mine, fiindcă cei de acolo aveau să-mi prezinte o propunere. Ca să vă spun pe scurt, ne consideră nişte formaţii de comando de cea mai înaltă eficienţă.

Oare ce-ar fi fost în capul celor de la G.H.Q. dacă ar fi ştiut că nu puţine dintre isprăvile puse pe seama celor din Ceata de la Glasshouse erau pur şi simplu poveşti de adormit copiii?

— Mi-au cerut să accept o misiune care după câte cred ei, e limpede, nici măcar cei din S.A.S. n-ar fi în stare s-o ducă la bun sfârşit.

— Şi noi cu ce ne-am alege din treaba asta? întrebarea şi-o puneau cu toţii şi era mai mult decât firească din partea unor oameni atât de neîncrezători în făgăduielile Armatei.

— Până la urmă chiar că nu ştiu cum o să se aleagă, le spuse Offer cu toată sinceritatea. Fără îndoială, putem fi siguri că de-om izbuti, o asemenea ispravă are să pledeze puternic în

favoarea noastră, dar cât anume are să cântărească asta pusă în balanţă cu dezertarea şi atacul împotriva Sharafimului – e cu neputinţă de spus precis.

— Oricum, ceva tot are să însemne!

Vorbise Palfreyman, fost secretar într-un birou de avocatură. Avea glas repezit şi energic. Mai erau şi alţii, asemenea lui Palfreyman, îngrijoraţi de situaţia lor şi temători de viitorul neguros care ar fi putut să însemne veşnică fugă şi fereală din faţa Poliţiei Militare. Asemenea lui gândea, de pildă, flăcăul acela din Devonshire – Tulger – băiat tare de ispravă şi care, după sfânta dreptate şi înainte de toate, s-ar fi cuvenit să nu fie niciodată azvârlit în Glasshouse.

— Ceva tot are să însemne, încuviinţă Offer, dându-şi în acelaşi timp seama că cei mai mulţi dintre oamenii aflaţi în jurul său nu erau în stare să vadă în viitor şi dincolo de ziua de mâine.

— Ce vrea să zică aia imunitate pe o anumită perioadă?

Se vedea limpede că întrebarea stăruie în mintea fiecăruia şi încă de pe acum toţi sunt gata să primească oricât de puţin li s-ar oferi în cadrul acestui târg.

— Imunitate pe o anumită perioadă? Adică o vreme n-are să se lege nimeni de noi, dacă ne angajăm să ducem la îndeplinire misiunea încredinţată. Până atunci încă nimeni nu întrebase despre ce fel de misiune era vorba. Offer continuă:

— Asta înseamnă că putem aşeza tabăra pe aproape de Benghazi şi putem s-o facem lată în fiece seară, fără ca zdrahonii din M.P. să aibă curajul să se lege de noi.

Asta chiar că le luă piuitul. Offer văzu cum dintr-o dată li se luminează chipurile. Unii dintre ei nici nu şi-ar fi putut dori mai mult. Să te poţi aşeza cu temei la un chef în lege, fără să-ţi pese de nimic, şi să-i poţi rânji în nas oricărui împuţit de poliţai căruia i s-ar năzări să se ia de tine!

— S-a făcut! strigă în culmea fericirii Charley Crookshank cel cu faţa boţită.

— Nu s-a făcut nimic! rosti Offer cu toată hotărârea. Nu mai încăpea îndoială că nu se luase încă nici o decizie. Ridică energic mâna, făcându-i astfel pe toţi să tacă, şi adăugă:

— Ce ne propun ei este departe de a fi o jucărie...

— Şi ce anume vor?

În fine, cineva formula întrebarea hotărâtoare. Bineînţeles, Weybright era cel care vorbise.

— Nu vă spun nimic! Rosti vorbele acestea cu fermitatea de mai înainte. Cum s-ar fi putut să le vorbească despre misiunea proiectată şi pe urmă să le dea drumul la chiolhanuri? Nici nu s-ar fi sfârşit bine cea dintâi noapte de chef şi jumătate din Benghazi ar fi aflat ce se punea la cale. Deocamdată nu vă spun nici o vorbă. O să aflaţi totul, dar numai în cazul când eu hotărăsc că merită să ne înhămăm la o belea ca asta. Atunci am să vă spun totul, până în cele mai mici amănunte, iar în cazul când cuiva dintre voi ceva n-are să-i fie pe plac, va avea toată libertatea să se dea deoparte. Nu-i mai cinstit aşa?

Era cum nu se poate mai cinstit. După care le mai spuse şi alte veşti bune, încheind:

— Nu înseamnă însă că nu ne putem înfrupta puţin din plăcintă. Ideea asta îi venise pe când se afla în avionul Dakota şi zbura înspre apus. Trebuie să studiez cu atenţie propunerea lor. Pentru aşa ceva am nevoie să accept invitaţia de a mă duce la comandamentul operaţional ca să cercetez hărţile şi toate informaţiile lor confidenţiale. Asta înseamnă că va trebui să mă duc la comandament în fiecare zi – şi urmă, dând într-adevăr lovitura cea mare – lucru care nu se poate întâmpla decât cu condiţia să ni se asigure imunitatea pe o anumită perioadă. Prin urmare, până când iau eu hotărârea, al vostru e Benghazi!

Strigăte de bucurie nestăpânită izbucniră dintr-o dată şi mulţi începură să ţopăie de mama focului, căci toţi cei de faţă erau bărbaţi tineri, viguroşi şi plini de viaţă, iar acum nu mai aveau nici un motiv să nu se dezlănţuie. John Offer adăugă încă vreo câteva cuvinte ce avură darul să stârnească un nou val de entuziasm:

— Şi să n-aveţi nici o grijă, băieţi. Chiar dacă până la urmă am să refuz misiunea, o să mă îngrijesc eu ca toate cercetările astea să dureze cât mai multă vreme. S-ar putea foarte bine să ne facem de cap la Benghazi vreo câteva săptămâni.

*

După aceea, tabăra din Jebel avu viaţă scurtă. Ce-i drept, era frumos acolo, un adevărat colţ de rai, şi vreme de două săptămâni se bucuraseră din plin de climatul încântător al munţilor. Dar cu toate astea, nu exista om să nu ardă de nerăbdare s-ajungă cât mai degrabă pe străzile aglomerate şi urât mirositoare ale oraşului din apropiere. Acolo se aflau femei şi soldaţii tineri sunt oricând gata să renunţe la cele mai încântătoare privelişti din natură dacă în schimb se pot bucura de câteva minute petrecute în tovărăşia unei fete drăgăstoase.

Ridicară tabăra a doua zi dis-de-dimineaţă, iar cele câteva camioane încărcate cu soldaţi tare veseli şi tare gălăgioşi care coborau pe coastele Jebelului purtau, fără urmă de îndoială, pe cei mai fericiţi războinici de pe tot întinsul Africii. De îndată ce pătrunseră în oraş, cum treceau pe lângă vreun poliţist săreau în picioare şi începeau să strige ca în copilărie: „Am zis piua! Am zis piua!”

La sud de Benghazi se afla o vastă porţiune de teren rezervată pentru tabere şi unde se putea face rost de toate cele trebuitoare – alimente, apă şi chiar bere egipteană – aşa că pe acolo ridicară câteva corturi şi-şi aşezară noul lor sălaş. John Offer plecă imediat să ia legătura cu Biroul de Informaţii al Comandamentului din Benghazi. Trebui să se prezinte unui colonel Easterham, al cărui nume mic era demodatul Joseph şi care nu putea suferi familiarul Joe.

Easterham ştia absolut totul despre Offer. Era un bărbat voinic şi inteligent şi îl întâmpină fără cea mai mică reţinere, deşi ştia bine cu cine are de-a face. Offer începu:

— Am ordin să vă raportez dumneavoastră hotărârea ce-o voi lua în legătură cu o anumită misiune. Deocamdată vă pot spune că aş vrea să-mi iau toate măsurile şi să studiez problema cât mai în profunzime. Asta nu înseamnă că-mi asum sarcina de a primi acea misiune, ci doar că vreau să o cercetez mai îndeaproape pentru a vedea dacă merită să fie luată în consideraţie.

— Vă declar sincer că procedaţi cât se poate de înţelept, zise Easterham arborând un zâmbet deloc lipsit de căldură. Offer pricepu pe dată că avea să se înţeleagă de minune cu vlăjganul acela. Ca să vă spun drept, v-aş fi considerat un mare nătărău dacă aţi fi acceptat o astfel de misiune fără să analizaţi temeinic situaţia.

— O socotiţi deosebit de dificilă? Easterham mărturisi deschis:

— Nu-mi pot închipui omul în stare s-o ducă la bun sfârşit.

Oricum, era bine. Ceata de la Glasshouse avea în cel mai rău caz prilej să se bucure de un mult dorit răgaz.

— Vă propun să cercetăm împreună toate informaţiile primite în vremea din urmă de la Agheila.

Nu prea exista mare lucru în afară de fotografiile luate din avion şi, bineînţeles, de rapoartele L.R.D.G. primite de la vestita şi nepreţuita lor „pândă la şosea" aflată în acel moment undeva între Agheila şi Tripoli. Offer şi colonelul le cercetară pe fiecare în parte, le discutară îndelung, dar fără să ajungă la vreun rezultat. Se despărţiră abia în ceasurile târzii ale după-amiezii.

Oarecum descurajat, Offer se gândea: „S-ar zice ca nu există nici o soluţie. Totuşi, într-o bună zi am să mă duc să iscodesc eu însumi pe la Agheila, să văd dacă nu-mi vine vreo idee. În cazul ăsta am să cer să mi se dea şi nişte jeepuri."

Noile vehicule cu care fuseseră dotaţi cei din S.A.S. Îl impresionaseră în mod cu totul deosebit, fiindcă pentru condiţiile din deşert erau mult mai potrivite decât camioanele. Vorbise despre asta cu colonelul, care nu-i făgăduise nimic, dar îi spusese că probabil s-ar putea aranja ceva.

Doar puţini oameni din Ceaţa de la Glasshouse au petrecut noaptea aceea în corturi. O'Keefe o ştersese din tabără printre cei dintâi şi se dusese s-o întâlnească pe prietena lui cea vioaie şi jucăuşă, iar Offer, de data asta căpitan de artilerie după câte arătau însemnele uniformei, se grăbi să se ducă şi să glumească în voie cu o anume franţuzoaică, patroană de hotel. În drum agonisi şi câteva sticle de băutură, fiindcă n-avea de ce să se grăbească prea din cale-afară, iar asemenea povară îl făcea să se simtă om cu dare de mână şi plin de încredere în

viaţă, asta fiind starea cea mai potrivită în care se cuvine să te duci la o cucoană despărţită de bărbat prin două puternice armate.

Cucoana îl întâmpină cu neprefăcută bucurie şi se grăbi să-i ducă ea însăşi cafeaua în cameră, după cum şi el nu zăbovi de fel să profite de situaţie, deşi era încă destul de devreme şi însemna că din păcate cafeaua avea iarăşi să se răcească.

Ceva mai târziu luă masa împreună cu cuconiţa, care se dovedi foarte pricepută la gătit, iar după aceea îi povesti pe îndelete că data trecută se aflase într-o misiune de spionaj şi lucrase sub un nume fals, adevăratul lui nume fiind Roger Tansley. Deşi se afla într-o încartiruire atât de plăcută, Offer vroia neapărat să nu se folosească de numele lui veritabil. N-avea de unde şti când anume va dori din nou să găsească adăpost plăcut pentru o noapte, mai cu seamă dacă până atunci va trebui să reia viaţa de fugar. Cuconiţa asta franţuzoaică putea să ia sau să nu ia de bune poveştile lui – franţuzoaicele nu pot fi tot atât de uşor păcălite ca generalii maiori sau coloneii din serviciile de informaţii – dar atâta vreme cât simpaticul ofiţer britanic făcea treabă bună şi pe placul ei, – puţin îi păsa cum anume îi cheamă.

În fiecare zi, Offer se prezenta la Biroul de Informaţii al Comandamentului şi tot zilnic trecea şi pe la sediul Poliţiei Militare ca să scoată din încurcătură pe vreunul dintre oamenii săi, dacă se nimerise cumva să dea de bucluc în noaptea dinainte. De data asta se întâmplă însă ca sergentul major O'Keefe, în ciuda urii lui feroce împotriva Poliţiei Militare, să nu dea niciodată de necaz. Toată vremea arăta voios şi bine dispus; asta din pricină că iubita lui nu era numai nebunatică, ci şi o bucătăreasă desăvârşită.

La barăcile Poliţiei Militare, căpitanul John Offer devenea deseori obiect de zeflemea răutăcioasă. „Iar cu unul dintre derbedeii ăia!” mormăiau când venea el să-l caute pe câte un arestat care nu-şi pierduse de fel voia bună, deşi era de cele mai multe ori plin de umflături şi vânătăi şi fusese băgat la răcoare. „Ce mai e şi aia imunitate pe anume perioadă? Ce-ţi fi voi, sfinţii apostoli?”

Offer se prefăcea jignit şi-i punea totdeauna la punct cu vreo câteva cuvinte magice:

— Suntem într-o misiune cu totul specială şi nu vă este îngăduit să-l reţineţi.

— Bine, atunci îndepliniţi-vă misiunea, spuneau de obicei poliţiştii, şi căraţi-vă de aici. Cu cât mai repede, cu atât mai bine!

Numai că Offer n-avea de ce să se grăbească. Povestea asta, pe măsură ce se lungea, devenea tot mai plăcută. Nici interminabilele discuţii cu Easterham şi alţi ofiţeri din serviciul de informaţii şi contrainformaţii nu izbuteau să aducă vreo rază de nădejde. Zi după zi luau de la capăt aceleaşi chestiuni, examinau posibilităţile de acţiune, plecând de fiecare dată de la altă ipoteză de lucru, şi mereu ajungeau la aceeaşi încheiere: era vorba de o sarcină cu neputinţă de realizat.

Până la urmă, colonelul Easterham se văzu obligat să declare ceea ce Offer spusese cu mult înainte:

— Nu e cu putinţă de alcătuit un plan cu şanse de realizare pornind doar de la fotografiile luate din avion. Trebuie neapărat întreprinsă o acţiune de recunoaştere la faţa locului şi pe care s-o conduci personal. Dar, după tonul cu care vorbea, se putea ghici limpede că socotea chiar şi o astfel de acţiune dinainte sortită eşecului.

John Offer, omul acesta făcut pentru viaţă tihnită şi îndestulată, nu era de fel dispus să se despartă de desfătările oferite de un oraş ca Benghazi. Cu toate acestea, nu se putea să întindă povestea la infinit, iar pe de altă parte, unii de teapa neastâmpăratului O'Keefe începuseră să vorbească despre o raită prin deşert ca despre o acţiune menită să le refacă forţele. Ba, se mai aflau câte unii care începeau să se plictisească de îndeplinirea mereu şi mereu a aceloraşi isprăvi încheiate de fiecare dată cu mahmureală şi greaţă. Mai toţi se arătau dornici de o treabă serioasă.

Astfel, cum altă soluţie n-ar fi putut găsi, în afara aceleia de reîncepere a existenţei de fugari, Offer ceru să i se pună la dispoziţie şapte jeepuri, sperând cu toată tăria că un asemenea lucru n-avea să se realizeze prea devreme. Totuşi – minunea

minunilor – peste nu mai mult de patru zile fu chemat să ia în primire vehiculele cerute.

Căpitanul Offer îşi adună din nou toţi oamenii şi le spuse:

— Băieţi, zilele de zaiafet şi huzureală s-au terminat. Cel puţin pentru o vreme. Am primit misiunea de a porni într-o incursiune în deşert. Încă nu vă pot spune care este sarcina noastră de căpetenie, ci doar că nu m-am angajat încă s-o ducem la îndeplinire şi că deocamdată, plecăm în recunoaşterea terenului. Asta era tot ce trebuiau să ştie oamenii. Continuă:

— Vom pătrunde totuşi adânc în spatele liniilor inamice, aşa că nu pornesc în misiune decât voluntari.

Nu fără o anumită nădejde se uită să vadă cum reacţionează cei care îi dădeau lui bătaie de cap: Sibrett, Dodge şi mai ales Skipper cel cu mutră nesuferită, dar nici unul dintre ei nu dădea semne că ar şovăi să ia parte la acţiune. Ceva mai târziu, Offer îl chemă deoparte pe Sibrett şi îi spuse de la obraz:

— Dacă nu vreţi, nu e neapărat nevoie să mergeţi şi voi.

Cu alte cuvinte, îi mărturisea aproape deschis că ar fi bucuros dacă cei trei ar prefera să nu ia parte la acţiune. Sibrett însă îi răspunse, cu ochi încărcaţi de ură:

— De ce să nu mergem? Credeţi cumva că ne e frică?

Căpitanul Offer întrerupse discuţia, complet dezamăgit. Sibrett ăsta era departe de a fi prost. Probabil că judecase temeinic situaţia şi pusese totul la cale de mai înainte. Ce s-ar fi ales de el dacă s-ar fi despărţit de grupul condus de Offer? Cel puţin pentru o vreme, oamenii lui Offer n-aveau de înfruntat primejdia arestării. Dacă s-ar fi desprins din grupul lor, Poliţia Militară l-ar fi înhăţat numaidecât şi pe dată s-ar fi trezit aruncat în Glasshouse, fără să se mai aştepte verdictul vreunei Curţi marţiale. Offer dovedise că este în stare să-i apere pe toţi de ghearele apucătoare ale Poliţiei Militare şi probabil, Sibrett simţea instinctiv că rămânând singur şi bizuindu-se numai pe propriile sale resurse n-ar fi mai avut nici o şansă de scăpare. Şi ce era valabil pentru Sibrett era în egală măsură valabil şi pentru nesuferiţii săi acoliţi.

Offer nu se gândi însă nici o clipă să scape de Cruiser şi de Busker. La urma urmelor, oricât de ticăloşi ar fi fost aceştia,

simpla lor forţă animalică s-ar fi putut dovedi la un moment dat de nepreţuit. De ei avea într-adevăr nevoie.

*

Plecară din Benghazi în zorii unei anumite zile, convoi de şapte jeepuri nou nouţe, care înaintau cu o grabă de te apuca râsul. Era altă viaţă, fiindcă jucăriile astea americăneşti cu adevărat încântătoare puteau fi luate pe sus dacă s-ar fi întâmplat să se împotmolească în nisip. Fuseseră concepute de minţi mai mult decât ascuţite, şi-ai fi putut jura că erau anume alcătuite pentru a face faţă condiţiilor din deşert.

Franţuzoaica lui Offer se arătase cu totul de neconsolat din pricina plecării lui. Nu, nu putea să primească nici un ban de la el. (Ce bine-i când eşti iubit, îşi zicea în sinea lui puşlamaua). Dar când anume are să se reîntoarcă? Nici nu mai putea concepe viaţa fără iubitul ei Roger! Plânsese din belşug, iar la despărţire ridicase tot hotelul în picioare cu văicărelile şi bocetele ei. Şi niciodată vreun alt brav războinic nu fusese atât de răsfăţat ca bravul nostru căpitan Offer. De altminteri, s-ar fi zis că şi pentru cei mai mulţi dintre bravii aflaţi în subordinea sa, despărţirile nu se petrecuseră în condiţii chiar foarte deosebite.

O’Keefe era cel care fixase itinerariul şi mergea în fruntea convoiului. Ceea ce fusese cândva o adunătură de nepricepuţi în ale deşertului se dovedi de data asta a fi un grup de comando strâns unit şi cum nu se poate mai bine antrenat pentru a face faţă tuturor vitregiilor războiului din deşert. Mai mult decât atât, în primul rând conta faptul că păreau a fi obişnuiţi cu acele condiţii grele care nu cu mult înainte păreau gata să-i răpună şi cărora de data asta parcă nici nu le mai acordau atenţie.

Mai mult de o zi întreagă merseră de-a dreptul către sud, pătrunzând în adâncul deşertului. Pe urmă, O’Keefe schimbă direcţia de marş înspre vest, aşa fel încât într-a treia zi le dădu veste că au ajuns în dreptul Cartierului General al lui Rommel de la El Agheila. Atunci sergentul major şi căpitanul avură o consfătuire asupra unei hărţi proaspăt tipărită a deşertului. După aceea hotărâră să meargă mai departe în aceeaşi direcţie

şi să se apropie de Agheila venind dinspre Tripoli. Socoteau că în felul acesta micşorează riscul de a întâlni formaţii inamice, aşa că motoarele începură iarăşi să duduie şi jeepurile porniră mai departe pe întinsul deşertului.

În dimineaţa următoare îşi stabiliră baza din deşert. Aleseră una dintre numeroasele văi care despicau întinderea de teren arid. Se hotărâră la acea vale anume, fiindcă prezenta marele avantaj de a fi mărginită de un perete înalt şi masiv de stâncă, atât de înclinat încât la nevoie toate cele şapte jeepuri ar fi putut fi adăpostite la poalele lui. Veşnic temător de vreun atac aerian, O'Keefe spuse că nici nu şi-ar fi putut imagina un loc mai prielnic. Cinci dintre jeepuri fură trase la adăpost şi acoperite totuşi cu plasele de camuflaj. Celelalte două aveau să-şi vadă mai departe de drum.

Când veni vorba să aleagă echipajele, Offer îşi dădu seama că, fără să ştie de ce, alegea tocmai veterani din Ceata de la Glasshouse. Într-adevăr, chiar că nu-şi clădea seama de ce procedează aşa. De pildă, erau mulţi oameni mai voinici şi mai ageri decât ordonanţa lui transformată în şofer, Mutră-de-rodie, şi cu toate astea în momentul respectiv. Îi spusese lui Mutriţă: „Treci la volan", fără să stea o clipă pe gânduri.

Proaspătul său sergent, Eddie Walker, cel mai credincios şi mai devotat dintre toţi, bineînţeles că nu putea lipsi. El conducea ai doilea jeep. Namilele de Cruiser şi Busker urcară alături de Walker, iar Offer îi spuse lui Charley Crookshank să urce în jeepul condus de Mutriţă. Mai era nevoie de încă un om pentru fiecare maşină, echipajul complet trebuind să fie alcătuit din câte patru ostaşi. Cei din urmă aveau să mânuiască puştile mitraliere, şi Offer alese pe Lashley australianul pentru jeepul său şi pe Jimmy Wilborn pentru cel condus de Walker.

O'Keefe stăruise foarte mult în privinţa puştilor mitraliere Bren. De îndată ce aflase că urmează să primească jeepurile cerute, devenise neînduplecat şi mereu aducea vorba despre montarea mitralierelor Bren pe ele şi mereu îi spunea lui Offer:

— Ce Vickers? Ce Lewis?[1] Astea au făcut parale pe vremea primului război mondial! Dacă vă oferă vechituri dintr-astea, *sir*,

1 Tipuri de mitraliere britanice.

spuneţi-le să şi le păstreze sănătoşi. De vreme ce avem jeepuri, neapărat trebuie să ne dea şi cele mai bune puşti mitraliere Bren, *sir*, cu nici un chip să nu primiţi altceva decât puşti mitraliere Bren!

Pus în gardă şi de sfatul acesta, căpitanul Offer refuză să fie dotat cu vechituri şi până la urmă se întoarse triumfător la detaşament, aducând cu sine mitraliere Bren. Cu multă grijă, cu dragoste parcă, sergentul-major O'Keefe se ocupă de montarea fiecăreia în parte, iar când sfârşi treaba se arătă atât de fericit, încât ai fi putut crede că făcuse din jeepuri nişte unelte cărora nici un fel de arme inamice nu le-ar mai fi putut face vreun rău.

Cele două jeepuri merseră toată noaptea, Offer având intenţia de a ajunge la şoseaua de pe coastă într-un punct situat la vreo zece mile de Agheila, cum veneai dinspre Tripoli. Drumul nu fu prea greu pe cea mai mare parte a sa şi nu de multe ori avură de furcă din pricina acelor obstacole neaşteptate cum ar fi, adânciturile greu de prevăzut pe întinderea câmpiei dinspre coastă, sau tot atât de puţin previzibile mormane uriaşe de stânci urâcioase.

Cu mult înainte de ivirea zorilor ajunseră să zărească şoseaua. Încă de pe când se aflau la mai bine de zece mile depărtare, începură să distingă lumini ce se târau domol pe linia zării şi îşi dădură seama că nu sunt altceva decât faruri. Erau camuflate, bineînţeles, dar camioanele n-aveau cum circula noaptea fără nici un fel de lumină şi chiar şi cel mai desăvârşit camuflaj tot lăsa să se vadă câte ceva din razele farurilor.

Curând după ce zăriseră acele lumini din depărtare, Offer dădu ordin de oprire. Ştia de la biroul de informaţii că la vest de Agheila se aflau întinse mlaştini sărate şi n-avea deloc chef să se împotmolească în vreuna din ele. Aşa că se uitară o vreme, apoi se înfăşurară în pături, fericiţi că le pot folosi ca pavăză împotriva frigului pătrunzător ai nopţii, şi dormiră atât de fără griji, încât nimeni nu şi-ar fi putut închipui că se aflau la mai mult de două sute de mile în spatele liniilor inamice.

Caraula din vremea zorilor îl trezi pe Offer de cum începu să se crape de ziuă. Pentru el gustarea de dimineaţă era gata pregătită şi căpitanul o savura pe îndelete, privind cum lumina

dimineţii se limpezeşte şi lumea începe din nou să-şi recapete contururile cunoscute. Poziţia lor părea să fie destul de bine aleasă, fiindcă nicăieri nu se zărea vreo clădire sau vreun semn de viaţă. Se aflau pe o câmpie întinsă, mărginită departe către nord-est de câteva coline mărunte, iar între locul unde se găseau şi marginile orizontului se zărea doar o pată albicioasă care nu putea să fie altceva decât El Agheila.

Offer hotărî să se îndrepte către colinele acelea mărunte – mai degrabă doar nişte dune, se părea, atât de micuţe arătau – şi să vadă ce şanse îi pot oferi. Oricum, nu încăpea îndoială că un anume avantaj tot prezentau – se găseau cu vreo două mile mai aproape de oraş. Nu le trebui mult ca să ajungă la ele, dar rămaseră cu totul dezamăgiţi, fiindcă nu era vorba decât de o întindere de teren acoperită cu ondulaţii cărora doar cu greu le-ai fi putut da numele de coline. Urcând cu grijă, Offer şi Walker ajunseră pe creastă. Nu se zărea nimic de partea cealaltă. Amândoi răsuflară uşuraţi şi-şi scoaseră binoclurile.

Îşi dădură însă seama că instrumentele astea nu le pot fi de vreun ajutor. Ce-i drept, le ofereau posibilitatea să vadă clădirile din Agheila surprinzător de aproape, dar Offer ar fi avut nevoie să se afle la mult mai mare înălţime, ca să poată cerceta cum trebuie terenul din împrejurimile oraşului.

Necazul era că poziţiile defensive moderne sunt departe de a fi masive şi uşor de observat. Altminteri, n-ar folosi la nimic, se gândea Offer. Totul trebuia să fie ascuns în pământ şi camuflat, îşi zicea în vreme ce-şi plimba încetişor binoclul pe întinderile cafenii ori cenuşii, totdeauna pârjolite de soare, din jurul oraşului Agheila. Parcă ar fi putut distinge totuşi unele semne de întărituri. În cele din urmă avu impresia că identifică semne de cazemate ori alt fel de fortificaţii, dar cu greu ar fi putut fi sigur.

Sârmă ghimpată se vedea, se vedea limpede. Atât de multă sârmă ghimpată era întinsă în jurul oraşului, încât Offer avea impresia că nici măcar un dihor n-ar fi putut trece prin ea fără să-şi zdrelească blana, dacă n-ar fi fost doar piele şi oase. Altceva aproape că nu se zărea, în afara acelor dese şi adânci întărituri de sârmă ghimpată, dar asta parcă în chip forţat te

împingea cu gândul la masivitatea fortificaţiilor nelăsate la vedere.

Offer părăsi orice gând de a se strecura printre firele de sârmă ghimpată, de a ajunge astfel la depozitele de benzină aflate pe vasta întindere împrejmuită de ele şi de a le arunca în aer cu câteva grenade de mână, ba încă şi sub nasul gărzilor nemţeşti şi italiene care fără îndoială, că mişunau pe acolo – aşa ceva ar fi fost adevărată nebunie. Bine, dar dacă a te strecura printre sârme nu era ceva demn de luat în seamă pentru o minte întreagă, atunci cum s-ar fi putut ajunge la depozite? Prin paraşutare? La adăpostul întunericului nopţii? Dar dacă te laşi acolo cu paraşuta, cum mai ieşi din viesparul o dată stârnit? Offer nu era dispus să ia în consideraţie nici un soi de plan care nu ar fi prevăzut şi salvarea atacatorilor, după îndeplinirea misiunii. În orice caz, paraşutarea nu era vrednică de luat în seamă şi rămânea convins că dacă ar încerca-o, ar pleca din capul locului cu sentimentul înfrângerii.

Toată ziua şi-o petrecură colindând regiunea de la sud şi de la vest de Agheila. După o vreme, un anumit lucru începu să stârnească nedumerirea lui Offer: cum se făcea că nici un binoclu aflat în depărtare nu izbutise să identifice vreo urmă de-a lor şi să-i acorde interesul cuvenit, ieşind de-a valma din oraş şi venind să vadă cam despre ce e vorba. Dacă s-ar fi întâmplat aşa – îşi spunea Offer – n-ar fi avut cu toţii alta soluţie decât s-o rupă la fugă şi să-i lase pe nemţi să scoată limba alergând pe urmele lor, fiindcă în deşert nimeni nu s-ar fi putut măsura cu ei.

Tabăra de noapte o făcură tot pe câmpie, cât mai departe de oraş, şi după un foarte savuros ospăţ alcătuit din conserve americane şi încheiat cu smochine tot din conserve americane – avuseseră grijă la Benghazi să se aprovizioneze cum trebuie – Offer se trase la o parte şi începu să cugete asupra situaţiei în care se găseau. Îl scotea din fire faptul că irosise o zi întreagă fără să realizeze nimic, fără să facă barem un pas înainte.

În clipele acelea, Offer era cu totul descumpănit, dar nu-şi da deloc seama de treaba asta. În fond, era un om preocupat înainte de toate şi mai presus de orice de propriile interese. Datorită celor petrecute în viaţa sa, ajunsese să urască amarnic

armata britanică şi tot ce-ar fi avut vreo legătură cu ea, deşi recunoştea că el era cel dintâi vinovat. Fiind pe deplin conştient că nu este cu nimic obligat faţă de uniforma pe care o purta, simţea totuşi, că pe undeva trişează şi că ar fi un lucru murdar dacă nu s-ar sili să pună umărul la efortul de război al ţării în care se născuse.

Şi totuşi, iată-l acum stând cu spatele rezemat de roata unui jeep, înconjurat de întunericul din ce în ce mai adânc al nopţii, cu sprâncenele încruntate ca semn de descurajare, fiindcă nu găsea o cale de a putea obţine dreptul la recunoştinţa celor de la Cairo, distrugând rezervoarele de petrol ale lui Rommel.

Offer era om cu minte ageră şi ingenioasă, care se simţea parcă obligat să rezolve problemele ce i se iveau în cale. În povestea asta intrase cu inima uşoară, folosindu-se de ea în primul rând ca să poată petrece după pofta inimii la Benghazi, însă cu timpul, chestiunea începuse să-l preocupe şi să-l intereseze din ce în ce mai mult. În clipa aceea, stând acolo atât de aproape şi totuşi atât de departe de Agheila, se simţea nedreptăţit, frustrat de faptul că nu poate să se apropie suficient de mult ca să poată cerceta punctele slabe ale taberei. Avea sentimentul că e învins. Rătăciseră o zi întreagă şi nu izbutiseră să realizeze nimic. Mai grav decât atât, nu-şi putea da seama ce anume ar fi de făcut, în afară de un eventual zbor cu un avion de vânătoare pe deasupra taberei, ca să poată studia terenul cu proprii săi ochi. Şi nici asta n-ar fi fost vreo scofală, îşi spunea el cu dezgust. În orice caz, trebuiau să ajungă la tabără înaintând pe teren.

Între timp, răceala din ce în ce mai pătrunzătoare a nopţii îi sili pe toţi să se vâre sub pături. Mintea lui Offer, obişnuită să judece cu logică strânsă, ajunse totuşi la o soluţie parţială a problemei care îl preocupa. De la o asemenea depărtare era absolut cu neputinţă să poată afla ceva. Prin urmare, trebuiau să se apropie şi mai mult de ţintă. Hotărî să se scoale şi să se ducă să cerceteze mai îndeaproape.

*

Căpitanul Kurt Braunschweig stătea împreună cu trupele consemnate în cazărmi douăzeci şi patru de ore pe zi, şi nu s-ar putea spune că era încântat de felul cum mergeau lucrurile. Om energic şi dornic de acţiune, primise cu satisfacţie noua lui misiune atât de promiţătoare, dar până acum nu se petrecuse nici un eveniment în stare să-i ofere posibilitatea de a dovedi ce poate. Britanicii se arătau uluitor de cuminţi.

Totuşi, aşteptarea îşi produse efectele obişnuite. Nu era el omul să păstreze multă vreme ura în suflet, şi cu toate că încă mai păstra în minte cumplitele întâmplări din regiunea nisipurilor mişcătoare, dorinţa lui de răzbunare se risipise în bună parte şi începuse să-l cam dea uitării pe Glasshouse John. Fără îndoială însă că flacăra urii avea să se aprindă din nou, dacă se întâmpla cumva să mai dea ochii cu el. Chiar acum blestema în toate felurile nevoia de a tăia frunză câinilor aici la Agheila, când foarte bine s-ar fi putut să se afle pe front împreună cu tot regimentul.

Ca să mai scape de simţământul acela de inutilitate, uriaşul căpitan Braunschweig hotărî brusc organizarea unei teme dificile pe întinsul deşertului. Avea să-şi întărească şi să-şi pregătească oamenii pentru ca atunci când vor porni la hăituirea duşmanului în deşert să fie bine antrenaţi şi în excelentă condiţie fizică. Urmau să păstreze permanent legătura prin radio cu Cartierul General al lui Afrikakorps din Aghelia, aşa încât dacă ar fi fost nevoie de el, în câteva ceasuri ar fi putut porni în misiune.

*

Cele două jeepuri ale lui Offer se apropiară cu temeritate până la o milă distanţă de şosea şi se ascunseră cu grijă în spatele unor tufişuri de mărăcini dintr-aceia cu ţepi înfricoşători, din care obişnuiesc să mănânce cămilele. Walker veni lângă Offer. Îi plăcea să stea împreună cu el. Şi amândoi începură să cerceteze cu binoclurile traficul intens de pe şosea.

Şoseaua fusese construită din ordinul lui Mussolini. Dictatorul italian luase hotărârea de a construi o asemenea şosea ce se întindea de la Tunis şi până la graniţa egipteană, pe distanţă de o mie de mile, ca un prim pas în pregătirea edificării imperiului său african. Era o şosea excelentă, cu borne aşezate la fiecare kilometru şi având încrustate pe ele binecunoscutele mănunchiuri de nuiele cu securea la mijloc, adică fasciile, însemnul putredului şi sălbatecului regim fascist. Mussolini, Broscoiul din Mlaştinile Pontine[1], plănuise s-o prelungească până la Nil, şi chiar îşi procurase un cal alb, special dresat ca să-i poarte cu falâ în spinare trupul mărunt, mătăhălos şi de sus până jos acoperit cu decoraţii, atunci când avea să-şi facă intrarea triumfală în Cairo. Din nenorocire, o mică armată de britanici refuzase şi luaseră prizonieri peste o jumătate de milion de italieni, aşa încât Hitler, cu tot dispreţul pentru partenerul său mai mărunţel, se văzuse silit să-l trimită pe Rommel şi al său Afrikakorps ca să-l scoată din încurcătură.

Stratul superior al şoselei, niciodată finisat cum se cuvine aici, la Aghelia, începuse să se crape şi să se scufunde sub povara greutăţii imense a vehiculelor militare ce o străbăteau mereu. Offer fu adânc impresionat de necurmatul fluviu de vehicule ce curgea aproape într-o singură direcţie; către noua linie a frontului.

Lungi transportoare de tancuri se târau fără contenire înspre oraş, mergând numai pe banda de pe margine, aşa cum le obligau cele opt mile pe oră cu care înaintau. Tunuri autopropulsate – vestitele şi atât de mobilele tunuri de 88' – se vedeau zvâcnind mândru pe lângă tancuri. Vehicule blindate treceau în şiruri repezi, ca nişte stoluri de păsări; care de luptă treceau în goană zdrăngănind, purtătoare de mitraliere, aruncătoare de flăcări, vehicule de patrulare şi altele pe care nu le putură identifica. Dar mai numeroase decât toate erau vehiculele de aprovizionare. Aproape bară în bară, goneau

1 Mlaştinile Pontine erau o vastă regiune (cca. 1500 km) din Latium care, deşi în Antichitate fusese deosebit de mănoasă, în vremurile moderne ajunsese cu totul neproductivă şi insalubră. A fost asanată în 1928, dar Mussolini a făcut în jurul acestei acţiuni un asemenea tapaj propagandistic încât şi-a atras porecla batjocoritoare folosită în text.

înainte pe şoseaua de pe coastă, camion după camion, greu încărcate cu alimente şi benzină, cu muniţii şi oameni.

„Mare fierbere trebuie să fie acum în port la Tripoli”, se gândi Offer. Zări deodată un convoi de cisterne petroliere ce aveau încă pe ele însemnele italiene şi înaintau greoi pe şoseaua aglomerată.

„Niciodată nu ne-am aflat mai aproape de benzina lui Rommel”, îşi continuă el gândurile.

La mare depărtare pe şoseaua cea dreaptă, către oraş, unde exista o curbă menită să ocolească nişte terenuri mlăştinoase, Offer zări vag o clădire în stil de canton. Chiar folosind din plin binoclurile, din pricina depărtării foarte mari era cu neputinţă să spui ce anume se petrecea acolo. Puteau totuşi să-şi dea seama că înainte de a ajunge la canton, şirul de vehicule se întindea pe o milă sau chiar mai bine, ceea ce ar fi putut să însemne că acolo avea loc o foarte riguroasă verificare a traficului.

În cele din urmă, Offer îşi vârî binoclul îndărăt în toc, zicând:

— Ne pierdem vremea, Eddie. Nu putem afla nimic, dacă ne uităm de la o asemenea depărtare.

Ar fi fost nevoie să se apropie şi mai mult. Offer privi din nou şoseaua şi-şi spuse în gând: „Şi de ce nu?” Chiar dacă s-ar fi aflat pe urmele lor, acesta era ultimul loc unde inamicul s-ar putea gândi să-i caute; şi la urma urmei, nu aflaseră mai nimic. Iar o treabă scandalos de îndrăzneaţă trebuie totdeauna dusă până la capăt.

— Hai, mergem lângă şosea!

Intenţionau să se oprească doar la marginea şoselei şi atât aproape de canton, încât să poată vedea şi în oraş, deşi numai Dumnezeu ar fi putut spune ce folos aveau să tragă de aici. Vorbele rostite de colonelul Easterham cu aproape trei săptămâni în urmă i se păreau în momentul acela cum nu se poate mai întemeiate. Blestemata asta de treabă era imposibil de realizat.

— O să stăm cu capota ridicată, ca şi cum am fi în pană.

Asta avea să fie explicaţia simplă şi convingătoare a faptului că trăseseră pe marginea şoselei. Ce să caute două jeepuri englezeşti la două sute de mile depărtare de linia frontului şi de grosul armatei lor? Nimeni n-avea vreme să le acorde lor vreo atenţie. Numai în ultimul ceas, Offer văzuse câteva jeepuri britanice gonind către vest, spre Tripoli, pradă de război repusă în funcţiune de ofiţeri de-ai Axei încântaţi de asemenea trofee. În această privinţă, te lua jalea când vedeai cât de multe Leylanduri, Scammelluri, A.E.C-uri, Chevroleturi şi Forduri se aflau pe şosea şi făceau treabă pentru fascişti. Offer văzu chiar şi o stingheră cisternă petrolieră Shell, vopsită în binecunoscutul roşu şi auriu, gonind cu mare viteză, acum goală, dar grăbită s-aducă benzină de la Tripoli.

Aşa că cele două jeepuri înaintară ţopăind pe un fel de câmpie nu chiar aşa de netedă cum arăta de departe şi se îndreptară către un punct de pe şosea aflat la mai puţin de o milă depărtare de canton. În exact acelaşi moment, la Agheila, căpitanul Braunschweig ordona plecarea în patrulare.

Având mai întâi grijă să-şi scoată de pe epoleţi însemnele gradului, Offer merse în chipul cel mâi firesc şi mai aproape de şosea şi parcă la vreo treizeci de yarzi. Erau atât de aproape, încât distingeau limpede chipurile şoferilor italieni cu braţe rotunde şi îmbrăcaţi în tricouri de piele – căci ei conduceau cele mai multe camioane – ca şi pe ale observatorilor cu uriaşi ochelari de praf stând ţepeni deasupra motorizatelor blindate. Era copleşitor şi în primele momente se cutremurară când îşi dădură seama că se aflau doar la un pas de inamic, că-i vedeau de aproape armele şi puterea şi îşi dădeau seama cât de numeroşi sunt, dar realizară isprava remarcabilă de a nu se lăsa nici o clipă să se observe că s-ar uita la coloanele lor.

Uriaşul Busker şi tovarăşul său de jeep, Cruiser, ridicară o capotă şi puseră mâna pe câteva chei cu care nu făcură absolut nimic altceva decât că le mânuiră din când în când, în gol, ca să creeze impresia că ar fi nişte mecanici ce nu-şi mai văd capul de treabă. Offer nu vedea nici un motiv să nu facă totul pentru ca răstimpul petrecut acolo să fie cât mai plăcut şi-i spuse lui Walker c-au să ia o gustare. Era un lucru care nu putea să pară

decât foarte firesc. Mutriţă scoase recipientul pentru făcut focul şi, ajutat fiind de Lashley, anunţă că are să facă o mâncare *pukka* şi numaidecât începu să trebăluiască de zor cu un deschizător de conserve. Chiar şi câteva cutii de conserve americăneşti, eventual găsite mai târziu, nu puteau constitui nici un indiciu, fiindcă cele dintâi succese repurtate de Rommel în Libia i-au adus pe tavă cantităţi uriaşe de alimente englezeşti şi americane. Din aceeaşi pricină, contribuabilul britanic a susţinut efortul de război al Axei cu asemenea cantităţi de cămăşi şi şorturi K.D., capturate de nemţi la Tobruk, încât ai fi zis că jumătate din armata germană e îmbrăcată cu ele.

Într-o vreme când toată lumea era îmbrăcată în uniformă, uneori devenea greu de spus despre fiecare în uniforma cărei armate este îmbrăcat.

John Offer însuşi spori firescul situaţiei luând în mână o lopată şi îndreptându-se cu toată hotărârea către un pâlc de mărăcini aflat la vreo patruzeci de yarzi depărtare. Dar, ajuns în dosul mărăcinilor, azvârli lopata şi îşi scoase binoclul. Numaidecât îl îndreptă înspre canton. După un scurt moment, părăsi cantonul şi-şi mută încet privirile către ce se găsea ceva mai departe.

Pe întindere de o milă în interiorul perimetrului înconjurat de sârmă ghimpată nu se afla nimic în afară de un loc întins, acoperit cu praf şi de coaja pământului pârjolit de soare, deşi Offer n-ar fi refuzat dacă cineva i-ar fi propus să pună prinsoare cu el, că sigur acolo se aflau tranşee unde se ascundeau amplasamente camuflate de tunuri antitanc, cuiburi de mitralieră şi posturi de observaţie ferite cu cât mai mare grijă, de unde oamenii cu ocheane supraveghează atent împrejurimile şi poate chiar în clipa aceea prezenţa lui în spatele tufişului le-a atras atenţia.

Dincolo de întinderea asta de o milă, unde s-ar fi zis că nu se află nimic, se vedeau câteva colibe sărace, obişnuitele cocioabe arăbeşti din jurul celor mai multe oraşe, după care veneau clădirile mai arătoase, pătrate, albe şi italieneşti la înfăţişare, aşa cum stăteau sub dogoarea soarelui. Erau ridicate pe o coastă de colină şi se desfăşurau şir după şir, deşi în chip

neregulat, iar Offer îşi spuse că asta reprezintă un imens avantaj pentru el. Însemna că depozitele de benzină nu se aflau în nici un caz în oraş.

Binoclul său reveni la suprafaţa de teren şi la şoseaua dintre canton şi primele clădiri. Aici s-ar fi părut că se petrece ceva nou, fiindcă văzu cum coloana de maşini se desparte, unele mergând înainte către Agheila, altele – cel puţin toate vehiculele de luptă – apucând într-o direcţie perpendiculară pe şosea. Prin urmare, era sigur că taberele militare se aflau pe la marginile oraşului.

Ceva îi atrase atenţia către locul unde şoselele se despărţeau. Mai întâi veni o cisternă de benzină care o apucă la dreapta. După ce cisterna trecu, văzu un indicator înalt acoperit cu felurite indicaţii. Asta îl interesă şi se apucă să le cerceteze pe fiecare şi fără întârziere îi sări în ochi cuvântul *OLIO*. Petrol, de asta era absolut sigur. Offer învăţase italieneşte în tinereţea lui, pe când dorea să ajungă cântăreţ de operă. Nădejdea îi fusese spulberată de pierderea vocii de adolescent, foarte admirată la corul bisericesc. Acum mai rămăsese foarte puţin din italienească lui, însă *Olio* e un cuvânt greu de uitat.

Sub *OLIO* se afla un alt cuvânt, scris tot cu litere mari. Părea să fie *DEPOSITO*, şi îşi spuse în sinea sa:

„Pun rămăşag că asta înseamnă depozit”. Depozit de petrol. Trebuie să mai fie şi alte indicatoare, ghici el, menite să marcheze prin tabere drumul către depozitul de benzină.

„Tot ce-mi rămâne de făcut e să urmez indicatoarele”. Parcă ar fi fost vorba de staţia de metrou din piaţa Piccadilly. Da, însă mai înainte de asta era nevoie să treacă de garda de la canton, şi s-ar putea foarte bine să mai fie şi altele pe şoseaua către taberele militare.

Apoi începu să cerceteze cu atenţie cantonul. Garda era alcătuită din nemţi. Binoclul îi aducea atât de aproape, încât le vedea buzele mişcându-se când înălţau capetele şi vorbeau cu şoferii din cabinele înalte. Lucrau cu foarte, foarte multă străşnicie, examinau cu toată atenţia documentele înainte de a le înapoia, toate vehiculele fiind obligate să se oprească, chiar cele de comandament cu aspect deosebit de impunător.

Singurele exceptate erau cisternele de petrol. Acestora doar li se făcea semn cu mâna să treacă în cât mai mare grabă.

Căpitanul Braunschweig şi formaţia lui de *Kubelwagen*s, acele atât de manevrabile odrasle ale uzinelor Volkswagen, apărură în lentilele binoclului lui Offer chiar în clipa când se hotărâse să se întoarcă la jeepurile lui. Grupul Operativ German din Deşert fu oprit la canton, vigilenţa fiind la fel de straşnică faţă de vehiculele ce ieşeau din oraş ca şi faţă de cele ce pătrundeau în el. Avea să treacă ceva timp până când căpitanul neamţ să ajungă în dreptul jeepurilor ocupate de cei din Ceata de la Glasshouse.

Offer se întoarse la marginea şoselei călcând prin nisipul afânat şi fierbinte. Se simţea obosit, parcă sfârşit de dogoarea soarelui venită după frigul crâncen al nopţii, iar muşchii parcă îşi pierduseră orice vigoare. Recunoştea simptomele. Era descurajat, strivit sub povara unei puternice impresii de eşec şi eforturi zadarnice. Nu făcea altceva decât să-şi piardă vremea aici şi tânjea s-ajungă cât mai degrabă înapoi la Benghazi.

Se gândea cu jind la balcoanele umbroase, la mesele aşezate afară la răcoare, la zâmbitorii chelneri arabi purtători de pahare înalte pline cu băuturi drese cu sifon şi cuburi de gheaţă, la forfota veselă şi înmiresmatele cafele servite prin cafenelele de pe acele ispititoare străduţe înguste din cartierul comercial. Şi se mai gândea la fermecătoarea lui franţuzoaică, la graba şi bucuria cu care venea alături de el în pat şi la desfătările manevrelor de noapte desfăşurate în moliciunea şi prospeţimea cearşafurilor.

„Ne pierdem vremea ca nişte dobitoci, gândi el ieşindu-şi din fire. Dacă vor să ajungă la rezervoarele acelea, să folosească bombardierele.” Ar fi prea costisitor şi prea puţin sigur, spusese colonelul Easterham, dar îţi sărea în ochi de la distanţă că nu exista altă cale de a ajunge la acele rezervoare de petrol.

Se aşeză la locul lui în jeep şi primi, cu recunoştinţă o cană de ceai tare, cazon. Fiind lipsă de zahăr la Benghazi pe vremea aceea, Mutriţă turnase în el jumătate dintr-o cutie de gem de zmeură. Era o adevărată aventură să bei asemenea

licoare, căci trebuia să reţii între dinţi sâmburii de zmeură şi să scuipi frunzele de ceai.

Cruiser îşi arătă faţa mare şi lătăreaţă pe după capota ridicată şi întrebă cu glas plângăreţ:

— Cât mai stăm, *sir*?

John Offer îşi scoase dintre buze mucul de ţigară. Era uimitor cât de mult putea să ridice moralul cuiva reîntâlnirea cu lucruri cunoscute.

— Nu mai stăm mult. Jumătate de ceas.

Sau mai mult, dacă se întâmpla cumva să observe ceva ce i s-ar fi părut cât de cât interesant pentru el. Reluă supravegherea zgomotosului trafic ce se îndrepta către cantonul în dreptul căruia coloana părea să se fi lungit mai mult decât oricând.

Tocmai atunci căpitanului Braunschweig i se dădea liberă trecere.

Mintea lui Offer frământa în continuare aceleaşi vechi gânduri. Posibilitatea de a trece prin gardul de sârmă ghimpată nu există nicăieri, de jur împrejurul oraşului, şi oricine ar izbuti să găsească un truc pentru a trece dincolo de cantonul de gardă ar fi într-adevăr cineva. Şi cantonul era străjuit de gardă germană... ei nu-l aveau decât pe Weybright care vorbea nemţeşte, iar Offer se îndoia că nemţeasca lui ar putea trece drept autentică. Şi dacă îndoiala asta s-ar fi dovedit neîntemeiată? În orice caz, ce-or fi fost hârtiile acelea pe care le arătau şoferii? Nu, şoseaua nu putea sluji drept cale de pătrundere în Agheila.

Patrula căpitanului Braunschweig înainta pe şosea apropiindu-se cu viteză din ce în ce mai mare de locul unde se aflau cele două jeepuri.

Pe Offer continuau să-l frământe gândurile: „Dacă cei din R.A.F. spun că nu pot ajunge la depozite pe calea aerului, iar eu afirm că nu se poate ajunge acolo pe-o cale de uscat, înseamnă că nu mai rămâne decât o singură soluţie.”

Pe mare. Poate că, la urma urmei, marea era singura cale pe unde se putea pătrunde în Agheila. Dacă aşa stăteau lucrurile, puteau să-şi mute gândul de la el. John Offer nu era

marinar. Iată deci unde ajunsese: pus în faţa unei probleme insolubile; dar din momentul când le spunea celor de la Cairo toate acestea, devenea din nou un om hăituit. Numai că de data asta se ştia cine e omul care trebuie înhăţat şi astfel laţul se strângea n jurul lui şi alor săi, iar şansele de a rămâne în libertate apăreau drastic reduse.

Privi din nou înspre şosea. Până acum nu văzuse care blindate mergând în direcţia asta, adică spre Tripoli.

În acel moment căpitanul Kurt Braunschweig trecea prin dreptul lui Offer. Avea ochii aţintiţi asupra jeepurilor şi se gândea: „Până şi jeepurile americane pot avea defecţiuni tehnice”. Îi plăceau mult jeepurile – pentru scurt timp condusese şi el unul – dar nu putea pricepe din ce motiv le preferaseră britanicii pentru treburile din deşert. El, ca neamţ bine instruit ce se află, avea mult mai multă încredere în blindaje, chiar uşoare, ca ale *Kubelwagen*-urilor, şi în puterea de foc a mitralierelor.

Imediat îşi îndreptă atenţia asupra celui aflat la volan. Braunschweig se găsea doar la patruzeci de yarzi depărtare de jeepuri. Faţa celui de la volan se întoarse dintr-o dată, brusc, ca şi cum s-ar fi speriat de un glas neaşteptat ce răsunase alături. Lângă jeep stătea un bărbat care avea pe cap o pălărie neozeelandeză cu boruri largi. El, Braunschweig, avusese una la fel, agonisită pe undeva pe la Sidi Resegh, dar nu fusese dispus s-o poarte, aşa cum făceau mulţi camarazi de-ai săi, deşi i se spusese că e plăcută la pipăit şi ţine răcoare la cap. Braunschweig o păstra ca amintire şi avea de gând s-o atârne în biroul lui de-acasă, după ce Wehrmacht-ul avea să obţină victoria finală.

Braunschweig văzu pentru o clipă faţa celui aflat la volanul jeepului.

Cineva întrebă:

— Ce faceţi voi aici?

Întrebarea venea de la depărtare de un yard şi fusese rostită într-o englezească nu chiar londoneză. Surpriza provocată de acel glas străin îl făcu pe John Offer să tresară şi

să se întoarcă brusc, într-o clipă. Îi sărise inima tocmai în gură, iar gura îi devenise într-o fracţiune de secundă la fel de uscată ca deşertul libian întins în spatele său. Crusier auzi şi el glasul şi apăru de după capota ridicată şi cu pumnii strânşi, gata să intre în acţiune, iar Walker, cum stătea rezemat de jeep, se întoarse deodată dând să pună mâna pe pistolul mitralieră.

John Offer îşi dădu seama că are în faţa sa un tip cu o faţă uscăţivă şi bronzată peste care se înălţa o pălărie neozeelandeză. Tipul avea ochi cenuşii şi îl privea cu multă voioşie.

— Staţi domol, vorbi acesta uşor tărăgănat. Sunt din L.R.D.G. N-aveţi nimic de băut, băieţi?

Le trebuiră câteva secunde ca să-şi revină de pe urma şocului. Ca şi cum nici nu i-ar fi păsat de ce se petrece în lume, un camion Fiat venise până în spatele lor. Şi cu aceeaşi nepăsare, neozeelandezul se strecurase tiptil acolo unde stătea Offer, cu întreaga atenţie concentrată asupra forfotei de la canton. Mutriţă aduse ceai. Tovarăşul neozeelandezului, având pe cap boneta ţuguiată a celor din Afrikakorps, veni şi el într-acolo. Făceau parte dintr-o patrulă L.R.D.G. neozeelandeză aflată în misiune de „pândă la şosea” într-un punct situat la douăzeci de mile de acolo, înspre Tripoli.

John Offer avea de pus două întrebări care îi exprimau uimirea. Cea dintâi era:

— Ce naiba căutaţi aici?

Căci umblau ca la plimbare, în plină zi, la cam o milă depărtare de Cartierul General al lui Rommel. Neozeelandezul ridică din umeri:

— Ne-am zis că treaba asta are să ne priască. Mai târziu spuse că rareori se întâmpla să-şi asume astfel de riscuri, dar voiseră să cerceteze ce se mai întâmplă prin preajma oraşului, şi dacă nu cumva apar lucruri noi – cum ar fi noi poziţii anti-tanc, de pildă – ce-ar fi trebuit raportate la Cairo. Nu stau la pândă doar ca să vadă ce se întâmplă pe şoseaua de la Tripoli, câteodată mai pleacă şi în recunoaştere.

— Şi cum v-aţi dat seama că suntem din armata britanică? Oare după jeepuri? Poate totuşi după uniforme, cu toate că astăzi le poartă şi foarte mulţi ostaşi din trupele Axei?

Neozeelandezul ridică iarăşi din umeri:

— N-aş putea să spun. Dar se vedea de la o poştă. S-ar fi putut să fie ceva din felul cum stăteau aşezaţi ori se mişcau, sau poate după gesturi. Era un lucru nedefinibil, dar imediat sesizabil de către unul din aceeaşi tagmă.

Căpitanul Braunschweig mânase mai departe fiindcă tot ce văzuse nu era decât un chip ce se întorsese repede într-o parte. Dacă n-ar fi intervenit marea surpriză provocată tocmai la timp de întrebarea neozeelandezului, căpitanul Braunschweig şi John Offer s-ar fi trezit deodată că se uită unul la altul de la patruzeci de yarzi depărtare, şi Kurt Braunschweig l-ar fi recunoscut pe Offer din prima clipă

După ce înaintară cinci mile pe şosea, *Kubelwagens*-urile o părăsiră şi o luară pe întinsul deşertului. Deşi nu avea intenţia să se depărteze prea mult de Cartierul General al Afrikakorps-ului, căpitanul Braunschweig dorea totuşi să-şi supună formaţia unui cât mai minuţios exerciţiu în pustiu. Aveau să meargă paralel cu şoseaua de pe coastă, le spuse el celor doi *Feldwebel*-i ai săi, cam vreo sută de kilometri, apoi aveau să se întoarcă pe un traseu paralel cu primul, dar împins mai adânc în deşert. Urmau să facă marşuri forţate, atât de zi, cât şi de noapte. Trebuia să fie ceva cât mai asemănător cu adevăratele acţiuni de luptă.

*

Neozeelandezul n-avea de spus multe lucruri interesante pentru ceilalţi. Pânda la şosea era groaznic de plictisitoare, îi încredinţa el, dar teribil de importantă, mai ales în momentul de faţă, când curg întruna convoaiele de aprovizionare ale lui Rommel. Raportul trimis în fiecare noapte la Cairo de către „pânda la şosea” trebuie să fie un fel de mană cerească pentru planificatorii de la Comandamentul Orientului Mijlociu.

El nu vedea pentru nimeni nici o umbră de şansă de a putea pătrunde în Agheila, îi spuse lui Offer, când acesta îl întrebă. Şi altminteri, ce se mai întâmplă pe şoseaua dinspre Tripoli? întrebă atunci Offer. După câte înţelegea, nu putea scoate nimic folositor pentru misiunea lui. La vreo treizeci de mile de acolo se afla un fel de aşezare inamică, un Punct de Regie – aşa o numeau cei cu „pânda la şosea”. Adică un post unde maşinile erau alimentate şi unde oamenii se aprovizionau ori chiar făceau acolo uneori popas de noapte. Nu părea a fi ceva prea ispititor, şi Offer nu vedea de ce ajutor ar putea fi aceştia la împlinirea planurilor lui. Planurile lui? N-avea nici un fel de plan, se gândi, şi fu surprins cât de mult îl necăjea treaba asta, ca şi cum el însuşi ar fi dorit acum să pătrundă dincolo de gardul de sârmă ghimpată.

— Da' ce te interesează dacă se poate pătrunde în Agheila? întrebă neozeelandezul, şi în aceeaşi răsuflare adăugă: da' nu mă priveşte; nici nu te-ntreb. Apoi rosti un singur cuvânt: Petrol.

— Îmi pare bine că nu m-ai întrebat, zise Offer. S-ar fi putut să mă pui în încurcătură. Deştepţi băieţi, L.R.D.G.-iştii ăştia, îşi spuse Offer în gând.

Nu după mult se despărţiră, căci neozeelandezul îl preveni pe Offer că nu e bine să zăbovească prea mult, fiindcă exista pe şosea o patrulă italiană despre care nu puteai şti când anume trece şi care putea să devină bănuitoare. Aşa că Offer părăsi şi el locurile acelea, mergând iarăşi ferit printre dune, ajungând din ce în ce mai aproape de perimetrul îngrădit, de data asta pe teren accidentat şi fără să mai afle ceva ce i-ar fi putut fi de folos.

A doua zi tot pe acolo hoinăriră şi din nou fiecare ceas trecu fără să aducă nimic de folos, adevărată pierdere de vreme, şi Offer îşi dădu seama că cel puţin tot aşa de bine ar face dacă s-ar întoarce la O'Keefe şi cei rămaşi împreună cu el. Totuşi, parcă ceva îl îndemna să mai zăbovească amărându-se pe acolo, ca şoarecele care se tot învârte în jurul caşcavalului fără a îndrăzni să-şi împingă nasul prea aproape.

Hotărî ca ziua următoare să fie ultima petrecută de ei acolo, veste întâmpinată cu strigăte aproape zeflemitoare la cina din seara aceea. Şi de data asta îşi asumă riscul de a parca în apropiere de şosea şi iarăşi cercetă cantonul, oraşul de dincolo şi întinderea scorojită dintre ele. Şi din nou totul părea a fi pierdere de vreme. Fără documente, niciodată şi cu nici un chip n-ar putea să-i păcălească pe cei de la canton, şi chiar dacă li s-ar face rost de acte, oare era nemţeasca lui Weybright destul de bună ca să-i poată trece dincolo de straja acelor cerberi atât de aprigi?

— Ei, ducă-se dracului toată istoria asta, spuse în cele din urmă, deşi din voia lui zăbovise atâta, până se făcuse târziu după-amiaza. E-o tâmpenie să tot stăm şi să tăiem frunză la câini. Haideţi, aşezăm tabără de noapte şi cum ne sculăm mâine dimineaţă o întindem îndărăt la băieţi.

După aceea aveau să se întoarcă la Benghazi şi să petreacă o vreme cum nu s-a mai văzut petrecere pe lumea asta, iar pe urmă, Offer trebuia să se ducă la Easterham şi să raporteze că dăduse greş. Atunci avea să se încheie temporara lor imunitate. Începea o nouă rătăcire prin deşert. Nu s-ar fi putut spune că îi aştepta chiar cel mai strălucit viitor.

Aşa că se depărtară puţin de şosea şi aşezară tabără pentru noapte.

*

Căpitanul Braunschweig îşi supusese oamenii la eforturi extenuante. Străbătuseră cu imense greutăţi vreo trei sute de kilometri epuizanţi, căutând dinadins terenurile cele mai dificile pentru a pune la încercare atât oamenii, cât şi maşinile şi atât unii, cât şi celelalte reuşiseră cu bine. O parte a acestui exerciţiu se desfăşurase în perioadele cele mai fierbinţi ale zilei; alteori înaintaseră pe întuneric, în nopţi friguroase, şi nimeni n-ar fi putut spune care anume parte fusese mai cumplită.

În cele din urmă, în drumul spre est, coloana de *Kubelwagen*s dăduse peste urmele foarte lămurite ale jeepurilor lui Offer. Trecuseră însă peste ele fără să le poată observa,

fiindcă asta se întâmplase în cursul unuia dintre marşurile de noapte.

*

Pentru oamenii lui Offer a fost o cină veselă. Dimineaţa aveau să se afle alături de cei rămaşi cu O'Keefe. Peste două zile, ochii le vor luci din nou la Benghazi. Acolo să te ţii băutură şi să te ţii fete, îşi spuneau toţi unul altuia; uitaseră cât de mult se plictisiseră de băutură şi de fete şi cum ei înşişi – aibă-i Dumnezeu în pază – cătaseră scăparea de plictiseală într-o raită pe întinsul deşertului. Acum deşertul devenise plictisitor, iar Benghazi păcatul cel dulce şi plin de ispite.

Numai Offer nu ştia ce-i voia bună. Încă nu îl apăsau grijile în ce priveşte viitorul, cel de după Benghazi, dar era abătut fiindcă nu-i plăcea să accepte insuccesul. Ştia că amărăciunea avea să-l ţină sub stăpânire zile întregi, pentru că aşa fusese el alcătuit, şi chiar şi acum gândurile i se întorceau mereu la Agheila şi la sistemul ei defensiv de nepătruns, la cantonul de acolo în faţa căruia aşteptau răbdătoare şiruri lungi de vehicule.

Se înfăşurară în pătură şi prin somn i se arătară nesfârşite coloane cu materiale de război ale Axei – tunuri şi tancuri, şi camioane, şi cisterne... Cisterne. O cisternă Shell apărea gonind pe marginea orizontului gândurilor sale din acea noapte. Era goală cisterna şi mergea ca limba clopotului.

Şi când se sculă a doua zi dimineaţa, ştia cum are să poată pătrunde în oraş...

O'Keefe fu grozav de bucuros să-i vadă întorcându-se cu bine. Avusese necazuri. În lipsa comandantului, aşteptarea nu fusese o jucărie. Se aflau într-o vale uscată, pe o întindere scrijelită de alte văi uscate, pe unde nu exista nici cel mai firav firişor de iarbă, nici măcar un tufiş de mărăcinele cămilei, nimic nu putuse supravieţui în asemenea uscăciune. Pentru cei lăsaţi pe loc, viaţa fusese cum nu se poate mai vitregă: chiar şi străbaterea deşertului se dovedea floare la ureche pe lângă viaţa de aici.

N-aveau mai nimic de făcut. Câte un om şedea la un punct de observaţie vreme de numai un ceas, şi cum erau atât de mulţi, nu le venea fiecăruia rândul decât o singură dată pe zi. În restul timpului hoinăreau prin valea cea uscată, fără riscul de a se putea rătăci, fiindcă n-aveau unde, aşa că marea parte a timpului şi-o petreceau la umbra malului înalt, stând întinşi pe spate şi încercând să-şi amorţească mintea, pentru ca timpul să treacă fără ca ei să-l mai ia în seamă. Toţi încercaseră vicleşugul ăsta, dar nici unuia nu-i izbutise.

Chiar întins la umbră, îţi era prea cald şi credeai că-ţi ieşi din minţi. Puţinul aer care circula prin văile astea era supraîncălzit. Praful nu se mai aşeza niciodată, nici el, chiar în zilele când, după câte s-ar fi zis, nu bătea vântul. Oricât ar fi stat întins pe jos ca să scapi de el, tot nu izbuteai să faci nimic, fiindcă se înălţa singur şi-ţi pătrundea în nări, iar Weybright zicea că are un miros care îi dădea senzaţia că-i curge sânge din nas. Nu era nimic de făcut, şi omul nu se simte bine când se vede neputincios.

Mulţi dintre ei ar fi tratat situaţia cu acea ciudată filozofie a îndelung-răbdătorului servitor britanic, dar în mai orice adunătură de oameni se găseşte totdeauna câte un plângăcios şi un astfel de ins creează tensiune între ceilalţi.

Chiar a doua zi după plecarea grupului condus de Offer, Sibrett începuse să se jeluiască faţă de sergentul major. Pentru Sibrett nu exista situaţie de care să nu se poată plânge. „Şi cât mai stăm să ne chinuim aici, don' sergent?” fusese plângerea lui cea dintâi. Apoi devenise cu fiecare zi tot mai nesuferit.

Cel mai grav lucru era că semăna îndoiala în cugetul camarazilor săi, treabă pe care nici un ostaş de ispravă n-ar fi în stare s-o facă vreodată. Începuse să se certe cu cei care îi stăteau împotrivă, tema principală fiind motivul pentru care aşteptau acolo. Cine putea să garanteze că ceata plecată cu Offer nu fusese demult nimicită de nemţi? Dacă aşa stăteau lucrurile, era limpede că îşi pierd vremea de pomană în blestemata asta de gaură şi că ar trebui să plece neîntârziat. Ba mai mult, dacă nemţii sau italienii au pus laba pe Offer, fără îndoială că aveau să se ia pe urmele jeepurilor lui, şi ce mutră

de idioţi ar face dacă dintr-o dată s-ar trezi cu nemţii şi italienii năpustindu-se asupra lor în valea asta nenorocită.. Căuta să creeze impresia că în orice caz el niciodată nu avusese prea mare încredere în iscusinţa lui Offer de a se feri de primejdii.

„Împuţită situaţie” era îndelung repetata expresie a îngrijorării lui şi câţiva dintre oameni îşi declarară indignarea împotriva lui Sibrett, care o ţinea lanţ cu ipotezele sale pesimiste. Unii, care în mod normal ar fi fost capabili să înfrunte plictiseala, îşi pierdură cumpătul din pricina lui şi nu mai erau în stare să se stăpânească. Ba cu timpul, din cauza asta, pe măsură ce zilele treceau şi Offer nu se mai întorcea, oamenii aceştia mai slabi din fire se alăturară şi ei lui Sibrett şi începură să-şi dea pe faţă neliniştea.

Până la urmă, sergentul-major se răsti la ei:

— Hai, să v-auzim! Ce-aveţi de zis? Vă văicăriţi, le spuse pe ton iritat, dar nu faceţi nici o propunere clară şi fermă de acţiune, potrivită pentru situaţia noastră. Vreţi cumva să spuneţi că a venit vremea să plecăm şi pe căpitan să-l părăsim ca nişte laşi, lăsându-l în voia sorţii!

Bineînţeles că asta voiau, dar omul nu arată pe faţă astfel de gânduri murdare. Caută să le strecoare în mintea unuia mai mare decât el, sperând că acesta va acţiona în locul lui. Însă mai marele, întruchipat în cazul acesta de un foarte devotat sergent major, le spuse scurt:

— Nu ne mişcăm de-aici fără el, aşa că să terminaţi cu văicărelile. De altminteri, ce înseamnă cinci zile?

— E mult prea mult pentru o acţiune de recunoaştere, spuse Sibrett, continuând cu alte comentarii agresive şi fără să se stăpânească. Nici nu încape îndoială că i s-a întâmplat ceva, e destul de prostănac ca să se bage singur la apă.

— Taci din gură, îi răspunse sergentul major. Mâine are să sosească, sunt gata să pariez.

Ştia că Offer are apă şi hrană doar pentru o singură săptămână. Dacă trăia şi era liber, n-avea să mai întârzie mult.

De fapt, John Offer sosi în mijlocul lor la mai puţin de două ceasuri după răsăritul soarelui. În cel dintâi moment prielnic avu o discuţie însufleţită cu sergentul major. Începu prin a-i spune că

ţinta misiunii lor era nimicirea rezervelor de petrol ale lui Rommel, iar sarcina lui aceea de a întocmi un plan care să nu însemne curată sinucidere.

— După cum ştii şi dumneata, sergent-major, când este vorba de asemenea operaţii, orice idee care nu e absurd de simplă nu face două parale. Trebuie să iscodeşti un plan atât de ridicol în totala lui simplicitate, încât să-ţi vină să-ţi dai picioare în fund că nu te-ai gândit la el mai devreme. În ce mă priveşte, dacă planul ar avea oricât de mici complicaţii, nu l-aş lua în seamă nici măcar o clipă. Sunt hotărât să ies din isprava asta cu pielea neciupită.

Ideea privind mijlocul de a pătrunde în Agheila fără a trezi nici un fel de bănuieli luase naştere în mintea lui Offer în chip inconştient încă de când, ajuns în spatele tufişului de mărăcini, lăsase jos lopata şi îşi îndreptase binoclul către cantonul de gardă al nemţilor. Cu toate astea, trebuiseră să vină visurile dintr-o noapte pentru a aduce ideea în cercul conştiinţei.

— Gândul la fapte eroice despre strecurarea târâş printre firele de sârmă ghimpată poţi să-l dai uitării. Locurile pe unde nu se află posturi de apărare şi mitraliere, fii sigur că sunt înţesate cu mine. În cazul când dăm la o parte ipoteza unei debarcări şi pe cea a unei lansări cu paraşutele, nu ne rămâne decât şoseaua, dacă vrem să pătrundem în Agheila. Am dreptate?

— Aveţi, încuviinţă O'Keefe, care ajunsese acum să aibă atâta încredere în posibilităţile bărbatului mai scund decât el, încât asculta cu luare-aminte, fiind dinainte convins că Offer găsise soluţia.

— Dacă vrem să trecem de cantonul de gardă de pe şosea – şi Offer îi spuse cât de severi şi vigilenţi se arătau gardienii – n-o s-o putem face decât prin şiretenie; totuşi, va trebui ca lucrurile să se petreacă în văzul tuturor, fiindcă avem nevoie de cel puţin un vehicul, şi cum facem să trecem prin postul de control?

În legătură cu această problemă dăduse roade marea forţă creatoare a imaginaţiei lui Offer. Undeva într-un colţ al minţii lui stătea în aşteptare o amintire. Un lung şir de vehicule militare, strâns acolo pentru verificarea şi controlul efectuat de

garda de la canton, şi o cisternă încărcată, căreia i se făcea semn să treacă mai repede.

— Cisternele sunt singurele vehicule care trec pe la canton fără a fi obligate să prezinte vreo hârtie. Aş pune prinsoare că şi la ieşire lucrurile se petrec la fel.

Cisternele erau totdeauna teribil de grăbite. Offer îşi amintea de felul cum cisterna aceea Shell trecuse cu mare viteză pe şosea înspre Tripoli, gonită de permanenta foame a armatei, care avea stringentă nevoie ca benzina să fie transportată de la tancurile petroliere din Tripoli la depozitele de la Agheila.

Ochii sergentului major străluceau. Îşi mărturisi admiraţia:

— Pe Dumnezeul meu, *sir*, aveţi o idee formidabilă! Şi gândul îi sări numaidecât la perspectivele practice. Tot ce vă trebuie acum e o cisternă şi suntem ca şi în Agheila. Pentru el, om instruit în cadrul L.R.D.G.-ului, şterpelirea unei cisterne era un simplu joc de copii.

O dată pătrunşi înăuntrul terenului îngrădit cu sârmă ghimpată, aveau să dea de indicatoare în stare să-i îndrume pe calea cea mai lesnicioasă direct la ţinta lor – depozitul de benzina. Cum aveau să iasă de acolo?

— Dacă apucăm o cisternă goală, s-ar putea să ne strecurăm pe la canton fără nici un fel de probleme.

Când Offer le comunică oamenilor că acceptase misiunea, se arătară cu toţii de acord cu planul; plictiseala şi lipsurile îi făcuseră din nou nerăbdători, aşa că poate nici unul dintre ei nu se gândi la primejdiile ce le aveau de înfruntat aceia care urmau să pătrundă până la depozite.

În realitate, faptul acesta dădea naştere unor probleme şi stârnea multe animozităţi printre oameni. Toată lumea cerea cu glas tare şi cu hotărâre să fie alături de Offer când avea să treacă prin întăriturile de la Agheila, însă el nu dorea să fie însoţit la isprava asta decât de încă trei. Stabilise că îi vor trebui două cisterne, una încărcată cu benzină şi alta goală, dar şi aceasta din urmă trebuia ca la intrare să pară încărcată. I-ar trebui deci patru oameni, cu el cu tot: un şofer şi însoţitorul pe fiecare cisternă. Mai avea însă nevoie şi de alt personal care să-i

ducă şi să-i aducă îndărăt cu jeepurile, iar asta însemna încă doi oameni pentru fiecare dintre cele două jeepuri. Opt cu totul, exact atâţia cât fuseseră şi în proaspăta misiune de recunoaştere. Unul dintre ei trebuia să fie Tiffy Jones cu lada sa de scule.

Căpitanul Offer n-avea să folosească de data asta aceleaşi echipaje. Weybright cu nemţeasca lui, urma să-l însoţească pe el şi să conducă cisterna încărcată.

— Sergent-major, mi-ar conveni ca dumneata să conduci cisterna cea goală.

O'Keefe fu în culmea fericirii. Dacă n-ar fi luat parte la acţiunea asta, ar fi fost un om amărât şi umilit. O'Keefe-ii de pe lumea asta, gândi Offer, sunt puţin cam ţicniţi: veşnic în goană după primejdii şi aventură, oricât de vecine cu moartea ar fi acestea. Dar voia să-l aibă pe O'Keefe pentru cea de-a doua cisternă fiindcă îi trebuia un om cu reacţii rapide şi pe care să se poată întru totul bizui. Hotărî că Tiffy Jones ar fi cel mai potrivit însoţitor al lui O'Keefe.

Două jeepuri aveau să-i ducă până la Punctul de Regie, unde urmau să organizeze şterpelirea cisternelor. Offer ordonă:

— Busker, Cruiser, Lashley, Mutriţă, voi veniţi cu jeepurile.

Erau deci doi şoferi şi doi mitraliori de elită, iar Busker şi Cruiser dispuneau de alte calificări foarte importante pentru acţiuni de noapte.

Când aflară că mulţi vor rămâne în afara expediţiei, izbucniră proteste îndârjite din partea unora şi numeroase întrebări de tipul: „Noi de ce să nu pornim la acţiune, *sir*? Pe ăştia i-aţi luat şi la ultima ieşire.” Excepţie făceau Weybright şi Tiffy.

— Fiindcă îi socotesc oamenii cei mai potriviţi pentru această misiune, răspunse Offer cu fermitate. Terminaţi odată cu certurile astea idioate. Ştiţi bine că nu puteţi merge cu toţii. Este neapărat necesar ca la acţiune să participe cât mai puţini oameni, patru să treacă la treabă şi patru să ne aştepte şi să ne aducă înapoi după ce ne-am terminat misiunea. Vom acţiona în noaptea asta, şi dacă avem un dram de noroc s-ar putea să

plecăm de aici, din valea asta, mâine înainte de revărsatul zorilor.

După ce se dădură ultimele dispoziţii, sergentul Walker, vizibil nefericit, raportă căpitanului Offer, pe un ton sfâşietor:

— Eu nu merg cu dumneavoastră de data asta, *sir*?

— N-am loc pentru tine, Eddie. Îmi pare rău.

— Şi mă lăsaţi pe mine comandant aici? Cu toţi nemernicii ăştia.

Sergentul, destul de sărac în idei menite să impună disciplina, era pur şi simplu înspăimântat de perspectiva asta. Adevărul e că nici John Offer nu socotea ideea prea fericită, dar pe O'Keefe trebuia să-l ia cu sine, aşa că Walker se cuvenea să comande tabăra.

— Nu-i vorba decât de câteva ceasuri.

— Au să scoată sufletul din mine!

— Atunci înfige-te-n ei, zise Offer scos din fire. La ce-s bune galoanele alea de sergent?

— Mai întâi că eu niciodată nu le-am dorit. Dumneavoastră m-aţi îndemnat.

Expresia de pe chipul lui Walker arăta limpede cât de amarnic regreta slăbiciunea avută în ziua de-atunci, în crângul de palmieri de la Siwa.

Offer n-avu altceva de făcut decât să-l lase să bombănească şi pe urmă cu toţii se apucară de pregătirile pentru atacul din noaptea aceea. Cele două jeepuri ale lui Offer fură revizuite şi realimentate cu cea mai mare grijă, iar cele două Bren-uri montate pe jeepuri verificate şi unse cu toată atenţia. După aceea nu mai avură nimic de făcut decât să lenevească în căldura greu de suportat şi să aştepte apropierea asfinţitului.

*

Jeepurile căpitanului Offer porniră la drum în josul văii când mai era încă vreun ceas până la lăsarea întunericului.

— Dacă ne-ajută norocul – îi spuse el lui Walker şi celorlalţi care rămâneau pe loc şi erau roşi de invidie – o să ne auziţi întorcându-ne cu puţin înainte de miezul nopţii.

Asta însemna că după ce aveau să se întoarcă le mai rămâneau câteva ceasuri bune din noapte, iar dacă cei lăsaţi pe loc ar fi fost cu toţii gata de plecare în acel moment, se puteau sluji cu foarte mare folos de ceasurile de întuneric rămase până în faptul zilei.

Când noaptea începu să se lase cu iuţeală asupra pustiului, jeepurile lui Offer ajunseseră în locurile de unde puteau zări şoseaua. Peste încă o jumătate de ceas, se aflau chiar lângă ea. Şi acum, cu deplină încredere în ei înşişi, siguri că n-avea cine le sta în faţă, cotiră către vest şi vreme de o oră goniră paralel cu şoseaua spre Tripoli, până la locul unde neozeelandezul le spusese că se află Punctul de Regie al inamicului.

Părea un oraş în miniatură. Câteva micuţe clădiri pătrate parcă s-ar fi retras la marginea celor mai uriaşe parcaje de maşini văzute de Offer vreodată şi cu o întreagă pădure de corturi înşiruit în jurul lor. Între şosea şi acele clădiri stăteau parcate toate soiurile de vehicule ce pot fi folosite de o armată modernă. Offer văzu sute, dacă nu mii de vehicule, atât din cele pe şenile, cât şi din cele pe roţi. Necontenit soseau convoaie de camioane şi îşi găseau loc de parcare şi în acelaşi ritm alte vehicule plecau şi o luau spre est, către Agheila. Peste toate acestea stăruia în aer mirosul greu al gazelor emanate din motoarele supraîncălzite, împănat însă şi cu miros pătrunzător de bucate gătite.

În noaptea ăsta Offer reduse din riscuri oprind jeepurile în adâncul întunecimii, la mai mult de două sute de yarzi de locurile mai umblate. Purta din nou bluza fără însemnele gradului şi astfel îmbrăcaţi ca să nu bată la ochi, plecară în recunoaşterea imensului parc de maşini.

Căutau cisterne potrivite, şi în câteva minute îşi dădură seama că avea să fie o treabă destul de uşoară. Un mare număr de astfel de vehicule stăteau parcate mai mult sau mai puţin laolaltă, ca şi cum şoferilor le-ar fi făcut plăcere să se adune unii

cu alţii la asemenea popasuri. Bineînţeles că erau şi dispersate, ca măsură de prevedere împotriva atacurilor aeriene, ceea ce venea în ajutorul lui Offer. Nu prezenta importanţă nici mărunta problemă de a şti care cisternă e goală şi care e plină. N-aveai decât să ciocăneşti în ea. Offer şi Weybright rămaseră în întuneric, să vadă ce se petrece. De câte ori sosea câte o cisternă, fie încărcată, fie goală, şoferul şi ajutorul, după câte putea Offer să observe, totdeauna italieni, şi cei mai mulţi îmbrăcaţi în mantalele lor lungi şi groase, ca să se apere de frigul nopţilor, coborau şi se îndreptau spre clădiri. De obicei aveau în mâini gamele ori căni şi farfurii, deci era limpede că pentru cei mai mulţi dintre ei asta era şi o haltă cu prilejul căreia luau masa.

La întoarcere, italienii se arătau deseori foarte bine dispuşi, ca şi cum la masă se bucuraseră şi de sticla lor de vina; câteodată îşi vedeau imediat de drum, alteori cisternele erau duse pentru alimentare la şirurile de pompe de benzină şi motorină rânduite, sub lumini camuflate, pe o latură a parcajului.

Când Offer socoti că au aflat destule despre felul cum merg acolo lucrurile, se întoarseră la locul unde ceilalţi stăteau ghemuiţi în jeepuri, loc foarte greu de dibuit din pricina întunericului. Stătură câteva minute împreună, câtă vreme Offer le spuse ce aflaseră şi revizuind încă o dată planul de desfăşurare al acţiunii, apoi din nou porniră la drum. De data asta, toţi cei patru care aveau să ia cisternele – Weybright, Tiffy Jones şi O'Keefe, dimpreună cu Offer – pătrunseră pe furiş în terenul de parcaj, împreună cu huidumele de Cruiser şi Busker.

Offer cugetase îndelung asupra următoarei etape a planului. La început avusese de gând să pună mâna pe cisterne cât mai potrivite nevoilor lui şi pe urmă, pur şi simplu, să pornească la drum, dar cântărind mai bine lucrurile părăsise ideea asta. Dacă ar fi făcut aşa, şoferii ar fi dat alarma de îndată ce-ar fi văzut că cisternele dispăruseră. Iar dacă aşa s-ar fi întâmplat, Offer s-ar fi putut foarte bine trezi cu şoseaua blocată pentru toate cisternele, dacă nu şi pentru alte vehicule.

Cu tot regretul, dar şi şoferii şi însoţitorii italieni trebuiau lichidaţi, pentru a fi reduşi la tăcere. Aici se găsea explicaţia prezenţei celor doi specialişti, Busker şi Cruiser.

Şi astfel, şase britanici pătrunseră în parcajul cisternelor şi pe întuneric îşi aleseră vehiculele. Era treabă uşoară. Nici un şofer nu scotea cheia din contact. Ce nevoie aveau? Aleseră în linişte. Una încărcată cu petrol, cealaltă goală. Îi puse pe toţi ceilalţi să stea de pază, în timp ce Tiffy deschise traista lui de scule şi scoase din ea un burghiu pentru metale, începu să dea găuri în linie pe partea inferioară a furtunului foarte gros, făcut din metal flexibil, prin care era pompată benzina.

Operaţia fu de două ori întreruptă de şoferii şi însoţitorii lor, care se întorceau de ia masă, dar din fericire nici unul dintre ei nu veni să ia vreuna dintre cisternele alese de Offer. În cele din urmă, Tiffy Jones veni la căpitan şi îi spuse în şoaptă că a terminat treaba; dăduse destule găuri pentru atingerea scopului urmărit. Acum deci, membrii grupului de comando ai Cetei de la Glasshouse stăteau adunaţi laolaltă, greu de distins prin întuneric, şi aşteptau.

Cincisprezece minute mai târziu, primul grup de doi italieni se apropie de cisterna cea încărcată. Discutau între ei ca şi cum s-ar fi certat de mama focului şi făceau o gălăgie de mai mare dragul. După ce se asigurară că aceştia erau şoferul şi însoţitorul cisternei alese de ei, Offer dădu semnalul şi oamenii lui se apropiară tiptil.

Şoferul tocmai se sălta în cabină, când simţi un pistol îndesându-i-se tare în gură şi se văzu aruncat la pământ. Italianul, înnebunit de groază, se trezi înconjurat de oameni pe care abia îi distingea în întuneric şi care toţi purtau arme în mâini.

Însoţitorul se aşează la locul lui şi tocmai se întorcea ca să închidă portiera, când John Offer îi înfipse un pistol sub bărbie şi îi spuse cu glas scăzut: *Un silenzio di tomba, signore, per favore*[1]. Rostit cu glas blând, abia şoptit, dar susţinut şi de pistolul acela înfipt sub bărbie, era un ordin cum nu se poate mai convingător.

---

1 Tăcere de mormânt, domnule, vă rog foarte mult (it.).

Mâna cât o lopată a lui Busker se întinse până dincolo de Offer şi îl săltă de pe locul său pe însoţitorul care tremura ca varga.

— S-a făcut, ai voştri sunt, le spuse Offer celor doi, iar Busker şi Cruiser se pierdură în întunericul dens, împreună cu nenorocosul şofer şi cu însoţitorul acestuia.

Înainte de întoarcerea celor plecaţi, apărură celălalt şofer şi însoţitorul lui. Offer şi oamenii săi îi înhăţară pe amândoi de îndată ce-i văzură că încep să urineze pe roata din spate a cisternei. Era ultima oară când mai făceau treaba asta. De îndată ce Busker şi Cruiser, cei doi „duri", se întoarseră păşind cu greu prin întuneric, Offer le dădu în grijă şi pe noii prizonieri.

— Ne vedem la locul ştiut, le spuse Offer celor doi luptători de circ. Asta însemna pe aproape de locul în care Offer fusese speriat de neozeelandezul din L.R.D.G. Acolo, ceva mai târziu, urmau să părăsească cisterna cea goală şi să treacă la jeepurile care îi vor aştepta ascunse la marginea şoselei. Asta, bineînţeles, în cazul când aveau să scape cu viaţă.

Căpitanul Offer îi văzu pe Busker şi pe Cruiser cum pleacă ducând al doilea lot de prizonieri. Amândoi aveau în mâini cuţite, dar şi pistoale-mitralieră. Nu era deloc o treabă pe care i-ar fi plăcut s-o facă, dar după câte se părea, huidumele lui nu treceau prin nici un fel de emoţii.

Offer se urcă în cabină, iar greoiul, neîndemânatecul Weybright se caţără şi el şi se aşeză în partea stângă a cabinei. Aprinse farurile camuflate. La o mică distanţă văzură alte faruri aprinzându-se şi astfel ştiură că Tiffy Jones şi sergentul major erau şi ei gata de plecare.

După aceea, Offer observă alte trei cisterne ce se pregăteau şi ele să străbată terenul de parcare

Îndreptându-se către şosea, iar atunci îi spuse lui Weybright să stea puţin pe loc şi să-i lase pe aceia s-o ia înainte. Cei din faţă trecură peste o mică porţiune de teren înclinat şi dădură în şosea; după aceea Weybright porni pe urma lor, fără grabă. O'Keefe avea să încheie convoiul.

Pe şosea, Weybright acceleră ca să se ţină cât mai aproape de celelalte cisterne, şi fără îndoială că Tiffy Jones

venea şi el imediat în spate. Offer îşi dădea seama că numărul mai mare de cisterne îi sporea siguranţa şi în orice caz rezolva astfel problemele din interiorul perimetrului îngrădit. Nu mai era cazul să-şi facă griji gândindu-se că s-ar putea să lipsească pe undeva indicatoarele de pe şosea şi astfel să se rătăcească pe cine ştie unde, departe de depozitul de benzină. Tot ce le rămânea de făcut era să urmărească atent luminile din spate ale cisternei de dinaintea lor.

Weybright se uită în oglindă şi zise:

— E-n regulă, sergentul major vine după noi. Offer se uită la luminile roşii ale cisternei din faţă şi spuse:

— Ai cumva senzaţia că toate astea nu se petrec aievea, că nu se întâmplă cu adevărat?

Weybright era singurul om din comandoul său căruia i-ar fi spus asemenea lucruri. Weybright râse şi-i răspunse:

— Sigur că nu se petrec aievea. E doar un vis pe care îl visăm împreună. Nu ne aflăm pe pământ stăpânit de inamic, îndreptându-ne către însuşi sanctuarul său, ca să ne punem acolo în primejdie vieţile într-o acţiune riscantă şi în mod limpede sinucigaşă. Vă rog să mă iertaţi că mă îndoiesc de priceperea dumneavoastră de organizator, *sir*.

Continuă să râdă şi Offer izbucni şi el în râs. Weybright începea să se deprindă cu sistemul de control al maşinii şi nu se mai purta chiar atât de brutal cu comenzile. Adăugă:

— Sunt unul dintre cei mai mari laşi din lume. Dacă ce am spus adineauri ar fi adevărat, aş trece printr-o mie de morţi înainte de a o întâlni pe cea de pe urmă.

Offer zise:

— Dar cel mai mare fricos din lume nu eşti tu. Ăla eu sunt. Şi nu ştiu cum s-a făcut de am ajuns aici, dar asta-i situaţia, şi o să mergem înainte.

Văzute din inima deşertului, departe de această aglomerată şosea dinspre Tripoli, toate amănuntele planului apăreau excesiv de simple şi promiţătoare. Nu se poate întâmpla nimic rău, dacă urmăm îndeaproape planul, îşi spusese dându-şi singur asigurări, dar acum, când trecuseră la executare şi cantonul se afla doar cu câteva sute de yarzi mai departe,

zvâcnetele cumplite ale inimii îi spuneau lui Offer că toată acea siguranţă nu fusese decât o pojghiţă de suprafaţă.

Cisternele de dinainte începură să încetinească. Merseseră pe lângă maşini militare staţionate şi înşiruite în lunga coloană al cărei capăt se afla desigur la barieră. Weybright apăsă din nou cam brutal pe pedale. Acum parcă se târau!

Dintr-o dată, căpitanul Offer deveni foarte, foarte alarmat şi în minte începu să-i sune acel clopot vestitor de primejdie. Până atunci toate cisternele trecuseră în goană pe la barieră; în noaptea asta de ce erau oprite? Încă înaintau cu pas de melc, spre deosebire de camioanele şi vehiculele blindate de pe dreapta, care nu numai că staţionau, dar lăsau impresia că aşteaptă acolo de oarecare vreme.

Se vedeau oameni stând în picioare departe de vehiculele lor, dincolo de şosea, siluete vagi în întunecimea străpunsă doar de lumina stelelor, părând cocoşate şi vizibil nerăbdătoare. Privind pe şosea, Offer putea să vadă în cabinele şoferilor, şi chipuri apatice se întorceau şi-l priveau la rândul lor.

Din când în când chipurile acelea căscau şi unii şoferi îşi culcaseră frunţile pe braţele aşezate peste volan, ca şi cum ar fi vrut să fure câteva clipe de somn.

La un moment dat şi coloana cisternelor se opri. Offer spuse în şoaptă grăbită: „Am dat-o dracului”. Simţea limpede tensiunea ce radia dinspre tovarăşul său.

Pe urmă, un vehicul veni din urmă şi trecu pe lângă ei, apoi altul şi iar altul şi iar altul. Patru cu totul, lunecând aproape fără zgomot prin mijlocul şoselei. Uitându-se pe fereastra dinspre Weybright, Offer văzu siluete cu cască urcate pe motociclete – motociclete cu ataş, după cum îşi dădu seama, cu ataşul plasat aiurea, aspect straniu pentru ochii lui de englez. Nu ştia din ce pricină, dar motocicletele astea cu ataş din dotarea Wehrmacht-ului i se păreau totdeauna foarte ameninţătoare, şi de câte ori le vedea, simţea cum îl străbate un fior de teamă.

Motocicliştii îşi încetiniră înaintarea şi Offer presupuse că era vorba de o patrulă de control a şoselei, poate cea despre care le vorbise neozeelandezul, dar nu se putea fiindcă asta era

nemţească, nu italiană. Încordarea lui Offer începu să cedeze. Apoi reveni şi mai copleşitoare, mult mai copleşitoare, dintr-o dată aproape de nesuportat.

Ultimul motociclist din patrulă ambalase zgomotos şi viră scurt în mijlocul şoselei. Făcea cale întoarsă. Instinctiv, Offer ştiu că la ei are să vină. Într-adevăr, veni. Offer văzu un chip şi o cască de forma unei găleţi pentru cărbuni, apărând pe partea lui Weybright, chiar la nivelul ferestrei. Trebuie că se înălţase pe pedalele pe care îşi sprijinea picioarele. Neamţul vorbi, şi glasul îi suna aspru, mânios şi teribil de neplăcut.

*

Santinela de pe vale nu-şi făcuse datoria aşa cum trebuie. În ceasul următor plecării lui Offer, în loc să supravegheze atent întinderile de jur împrejur, se uitase doar după jeepurile care se depărtau şi le urmărise cum apăreau din vreme în vreme când ieşeau pe câte o creastă şi deveneau din ce în ce mai mici pe măsură ce se depărtau. Ca să-şi mai omoare plictisul, santinela încercă să vadă până unde poate el urmări jeepurile şi chiar după ce le pierdu din ochi, încă se mai uită o vreme tot către nord, vreo câteva minute, şi abia după aceea hotărî că nu mai are nici o şansă să le revadă.

Abia acum îşi aruncă privirile şi în alte direcţii. Soarele ajunsese pe linia zării şi arunca umbre prelungi şi întunecate. Arşiţa zilei începea să se potolească, dar căldura încă era chinuitoare pentru cel silit să stea cocoţat la postul de observaţie.

Ochii îi rătăciră peste întinderile pustietăţii. Deodată observă mişcare. O coloană de blindate înainta dinspre sud.

— Doamne-Dumnezeule! exclamă cuprins de groază şi începu să coboare nebuneşte pe malul abrupt, dar îşi dădea seama că e prea târziu.

*

Braunschweig scosese untul din ei în ziua aceea, fiindcă era ultima petrecută în pustiu. Încă o noapte în tabără pe întinsul deşertului, iar după asta aveau să se reîntoarcă la toate bucuriile, atâtea câte putea oferi Agheila. Căpitanul era un bun soldat şi îşi făcea conştiincios datoria, oricare ar fi fost condiţiile, dar n-ar fi putut spune că în cazul când ar fi avut de ales, ar fi optat pentru deliciile deşertului.

În această ultimă zi, Braunschweig căutase dinadins locurile mai dificile, astfel că fiecare oră fusese una de muncă încordată, săpături, remorcări şi împingeri, iar grelele *Kubelwagen*s nu erau la fel de lesne de urnit din loc ca vehiculele de patrulare lipsite de blindaj, se gândea căpitanul. Poate că britanicii aveau dreptate să aleagă vehiculele luând în primul rând în seamă posibilităţile acestora de a străbate cu cât mai mare viteză terenurile dificile. Poate că blindajul nu era lucrul cel mai însemnat. Spera ca această chestiune va fi cât mai curând studiată cu atenţie.

Erau acum o patrulă extenuată, dar şi către sfârşitul după-amiezii, când muşchii istoviţi şi dureroşi parcă ţipau cerând odihnă, Braunschweig nu îngăduia să se slăbească ritmul şi aşa avea să fie până la lăsatul serii. Şi tocmai cu puţin înaintea serii, patrula lui Braunschweig dădu peste dâre de pneuri care le întretăiau calea. Orice urmă de oboseală pieri ca prin farmec. Căpitanul şi *Feldwebel*-ul săriră imediat din maşină. Fără să aştepte ordin, *Kubelwagen*-urile manevrară astfel ca să acopere toate direcţiile, cu mitralierele gata să intre în acţiune în cazul când inamicul s-ar fi aflat pe aproape.

Braunschweig măsură din ochi lărgimea urmelor şi inima îi tresări de bucurie. Nici un vehicul din dotarea armatelor Axei nu lăsa dâre atât de apropiate unele de altele. La fel, urmele foarte clare ale pneurilor arătau că nu e vorba nici de cauciucuri germane, nici de unele italiene. De asemenea, urmele erau proaspete, ştia fiindcă doar cu zece zile în urmă bântuise pe acolo o puternică furtună de nisip. Privirile căpitanului se înălţară mergând de-a lungul urmelor. Se îndreptau direct înspre nord. Stătu şi socoti. Dacă îşi continuau drumul în aceeaşi direcţie, ajungeau la şoseaua Tripoli undeva la vest de Agheila.

Se gândi că în felul acesta se confirmă părerea lui că este vorba de nişte invadatori pe teritoriul Axei şi nu despre vreo formaţie dotată cu jeepuri de captură. Orice formaţie care s-ar reîntoarce la Agheila – şi în ce altă direcţie s-ar fi putut îndrepta în zona asta a deşertului? – fără îndoială că ar lua-o direct către oraş şi n-ar pierde timpul ca să iasă la şosea într-un punct situat la vest. Bineînţeles, s-ar fi putut să vină şi dinspre Agheila, plecaţi cu vreo misiune în deşert... Oricum ar fi, nu-i rămânea de făcut decât un singur lucru. Să se ia după urme şi să încerce a se apropia de cei care le lăsaseră.

Braunschweig era atât de bucuros de descoperirea făcută încât se întoarse în fugă la maşină, fără să mai simtă vreo urmă de oboseală. Dădu un ordin scurt şoferului şi *Kubelwagen*-ul vură ca să pornească pe urmele jeepurilor.

Cinci minute mai târziu, nu mai aveau după ce urme să se ia. Vicleanul sergent-major O'Keefe avusese grijă să meargă pe teren tare înainte de a ajunge la tabăra lor de pe vale, aşa că nici un fel de urme nu duceau într-acolo.

Bucuria lui Braunschweig se topea pe măsură ce maşinile cercetau împrejurimile şi nu izbuteau să regăsească nici o rămăşiţă de urmă. Ceva tot găsiră: urme pe o mică porţiune de pământ moale şi cenuşiu, dar dincolo de ea, acolo unde lua sfârşit terenul pietros şi începea un labirint de văi săpate de ape şi mărginite de înalte maluri stâncoase, le pierdură cu desăvârşire.

Buimăcit, Braunschweig privi în jurul său, aţintindu-şi ochii mai stăruitor peste umbrele prelungi. Acum oboseala de dinainte îl copleşea din nou. Peste câteva minute, nu se va mai vedea nimic. Şi atunci Braunschweig luă o decizie. La mai puţin de o jumătate de milă de locul unde un îngrijorat sergent Walker şi patrula comandată de el stăteau lângă mitraliere gata să deschidă focul de sub adăpostul peretelui de stâncă înclinat – ordonă să se aşeze tabăra de noapte.

Totodată, transmise prin radio un mesaj de avertizare către cartierul General al lui Rommel: „Indicii patrulă inamică operând în regiunea Agheila”.

Cu sufletul la gură, Offer privi pe lângă Weybright chipul dur şi încreţit a! neamţului. Ce spunea? Cum de-i simţise?

Weybright începu să vorbească şi se manifesta cu aceeaşi agresivitate ca şi neamţul. Pe urmă, deschise portiera şi ieşi afară, lăsându-l în urmă pe Offer uluit şi speriat, însă cu mâna pe revolver.

Dar Weybright nu făcu altceva decât să se ducă în faţa cisternei şi să meşterească ceva la unul dintre faruri, apoi se întoarse şi se caţără la loc, iar motociclistul ambala, dădu roată împrejur şi se luă după camarazii săi, retrăgându-se pe mijlocul şoselei.

Offer întrebă:

— Fir-ar să fie, ce-a fost toată povestea asta? Încă nu reuşea să se liniştească.

— E o patrulă pentru şosea, una specială trimisă în misiune doar noaptea asta. A venit numai ca să-mi spună că husa unuia dintre faruri s-a strâmbat. „Asta-i împotriva regulamentului – mi-a zis – şi vezi de fă ceva imediat, că altminteri dai de bucluc!”

— Asta a fost tot?

Cisterna din faţa lor începu din nou să se târască.

— N-a fost tot, răspunse Weybright încruntat, băgând în viteză şi pornind cu oarecare stângăcie. L-am întrebat ce se întâmplă, adică de ce sunt cisternele ţinute la coadă şi ce-i cu patrula, lor specială. Ştiţi ce mi-a spus, *sir*?

Offer răspunse:

— Pot să suport orice veste proastă. Zi-i mai departe.

Până şi din cel mai simplu, cel mai inteligent şi mai bine întocmit plan se poate alege praful. Vedea faţa mare a lui Weybright ca pe o pată rotundă şi cenuşie în întunericul cabinei şi lumina slabă venită cine ştie de unde sticlind din când în când pe ochelarii cu rame de oţel. Şi dinspre faţa aceea veniră cuvinte care avură darul să-l uluiască pe Offer:

— Nemţii ştiu că suntem aici, *sir*.

— Ştiu că noi suntem aici? După glasul lui Offer, se vedea bine că nu-i vine să creadă.

— Din pricina asta a fost trimisă în misiune patrula specială. Zicea că un detaşament de vreo jumătate de duzină de jeepuri britanice se află pe undeva prin împrejurimi şi e alarmă generală pentru găsirea lor. M-a întrebat dacă n-am văzut cumva vreo patrulă de jeepuri pătrunzând pe şosea, i-am spus că nu.

Offer îşi recapătă graiul:

— De unde dracu' pot să ştie că suntem aici? Nu putea găsi nici o altă explicaţie decât aceea că cineva îi observase în ziua când stătuseră pe marginea şoselei dinspre Tripoli. Dar nici asta nu stătea în picioare – nemţii căutau o jumătate de duzină de jeepuri, iar în ziua aceea nu fuseseră decât două la un loc. Înaintau cu încetineală. Weybright întrebă în şoaptă:

— Acum ce facem, *sir*? O luăm la sănătoasa? Nici vorbă nu putea fi. Jeepurile n-aveau să fie decât peste un ceas la locul de unde să-i poată lua. În afară de asta, cum s-ar fi putut să părăsească două cisterne prinse într-un convoi în mişcare; ba mai mult, ce s-ar întâmpla dacă ar încerca să iasă din coloană şi să pornească îndărăt? Patrula aceea ar veni numaidecât să vadă ce se petrece şi a doua oară s-ar putea să nimerească peste cisterna lui O'Keefe, iar el nu ştia o boabă nici nemţeşte şi nici italieneşte.

Gândurile agera ale lui Offer se străduiau să fie la înălţimea acestei situaţii îngrijorătoare.

— Ce-i cu îngrămădeala aceea la barieră? îl percheziţionează pe fiecare în parte?

Weybright clătină din cap. Cisternele dinaintea lor începeau să ia viteză.

— Cu puţin în urmă s-a produs o tamponare şi unul dintre camioane a luat foc. Aşa că şoseaua s-a blocat şi au ţinut în loc pe toată lumea. Acuma se pare că e cale liberă.

Cât de simple erau lucrurile. De ce dracu, totuşi, trebuia ca tocmai în noaptea asta vreun neamţ sau vreun italian să facă un accident?

Offer zise, recăpătându-şi dintr-o dată întreaga hotărâre:

— Intrăm înăuntru, Art. Ne ţinem de planul nostru. E-n regulă?

Ce altceva ar fi avut de făcut? Totuşi, John Offer ar fi vrut să se afle la multe, cât mai multe mile de Agheila în momentul acela.

— E-n regulă, răspunse Weybright fără entuziasm. Se apropiau de barieră, o bară cilindrică vopsită în fâşii roşii şi albe, înălţată în faţa unei gherete de scândură. Intrarea era scăldată în lumină. De fapt, se vedeau acolo o mulţime de locuri luminate, dar toate luminile ar fi fost stinse, dacă s-ar fi anunţat un raid aerian, Offer o ştia prea bine. La lumină văzură un foarte fălos neamţ stând la punctul de control – echivalentul german al poliţiei militare britanice. Din fericire toată atenţia le era îndreptată către alte vehicule şi nu către cisternele care acum treceau prin barieră cu viteză destul de mărişoară.

Pătrunseseră dincolo de întăriturile oraşului El Agheila. Inamicul n-avea decât să ştie despre patrulele lor din vecinătate, cu toate că Offer nu-şi putea imagina cum naiba aflaseră, dar important era că nu ştiau nimic despre cei patru britanici care deschiseseră porţile cetăţii prin cel mai simplu dintre vicleşuguri.

Cotitura. Cisternele de dinainte apucară la dreapta. Weybright se luă după ele. O privire în oglindă îi spuse că O'Keefe se ţinea scai după ei. Indicatoare erau cu nemiluita, şi fără prea mare greutate izbuteau să-l distingă pe *OLIO DEPOSITO*, deşi ţinându-se după celelalte cisterne nu mai aveau nevoie de ajutorul indicatoarelor.

Aproape două mile merseră pe o excelentă şosea nouă de beton şi pe măsură ce înaintau îşi dădeau seama că se apropie de o lumină mare. Dintr-o dată ieşiră în plină lumină şi în faţa lor văzură instalaţiile petroliere.

Ajunseseră.

Încordarea, o încordare vie şi dureroasă puse din nou stăpânire pe ei. De frică, li se uscaseră gurile. Peste câteva minute avea să sosească momentul marii încercări. Dacă lucrurile mergeau prost, însemna că s-ar putea să mai aibă doar câteva clipe de trăit.

Şoseaua se lărgea în faţa unei uriaşe perdele de beton. Pe la unul din capete trecea o gigantică conductă care fără îndoială

ducea la uriaşele rezervoare ale depozitului. Offer observă cisternele din faţă descriind fiecare câte un semicerc şi apoi dând îndărăt până lângă conductă. Văzu că însoţitorii sar numaidecât jos din cabine, trag furtunele şi apoi le conectează la conductă. Însemna că ăsta e rolul lui. Îi explică şi lui Weybright cum stau lucrurile, deşi acesta trebuia să se concentreze asupra manevrelor pe care le avea de executat cisterna. De fapt, rutina unor astfel de operaţii şi exemplul celorlalte, trei cisterne de dinaintea lor le dictau ce anume trebuie să facă.

Weybright manevră zgomotoasa cisternă pe o curbă scurtă. Oprire. Se angaja în marşarier şi Weybright se aplecă afară din cabină în timp ce se apropia de conductă.

Înainte de a coborî, Offer cercetă la iuţeală locul. Se vedeau în fund nişte clădiri, dar destul de departe şi s-ar fi putut să nu aibă legătură cu depozitul. Mult mai aproape, însă, se afla un şopron de scândură unde se părea că şoferii sau însoţitorii lor se duceau să raporteze. Pretutindeni era lumină deosebit de puternică şi Offer văzu diverse siluete primprejur - de fapt, prea mulţi oameni în uniformă. Unii era santinele în post, cu armele atârnate pe umăr. Alţii erau muncitori la depozit, oameni care duceau cât un petic de hârtie, totdeauna grăbiţi şi totdeauna dându-şi importanţă. John Offer îşi pipăi pentru ultima oară, ca să se asigure, buzunarele umflate şi coborî.

— Avem la dispoziţie vreo două minute, îi spus Offer în grabă lui Weybright. Ai face bine să cobori numaidecât.

După ce-şi vor fi terminat ei treaba, n-avea să mai fie nici o cisternă de condus. Weybright încuviinţă din cap. Parcă îi pierise graiul, se gândi Offer, aşa de alb se făcuse la faţă. Dar Weybright era totdeauna gata să se afle acolo unde i se spunea că e nevoie de el. Offer avea mare încredere în acest flăcău pe jumătate neamţ.

Offer trase afară furtunul de legătură. Se pricepea să facă treaba asta, fiindcă învăţase în zile demult trecute, când se afla în Armata Teritorială[1]. Văzu unde trebuia să facă legătura şi era un sistem rapid bazat pe un soi de baionetă pe care o vârai

1 Aici armata din metropolă

înăuntru, o răsuceai în semicerc şi totul era gata. Ii dădu lui Weybright semnalul convenit şi acesta porni pompa, după care Offer se trase în lături cu mare iuţeală.

Cisterna cea goală era condusă de Tiffy Jones şi Offer îi zări faţa atunci când se aplecă din cabină ca să tragă cisterna la conductă. Spre mare lui uimire, Tiffy zâmbea. Cum Dumnezeu poate cineva să zâmbească în asemenea momente? se gândi Offer. Pe urmă se apropie şi văzu că nu e vorba de un zâmbet adevărat; era o simplă grimasă, fără urmă de veselie.

Cisterna cea goală se opri. O'Keefe avea să se dea jos şi avea să facă toate gesturile necesare pentru legătură. Offer spuse cu glas scăzut:

— Când dau parola, Tiffy, o iei din loc. In orice clipă...

Mirosul de benzină devenise foarte puternic. De bună seamă că furtunul curgea din plin prin găurile făcute de Tiffy Jones şi platforma de beton era încă fierbinte de pe urma arşiţei din timpul zilei, aşa că benzina se evapora aproape de îndată ce o atingea. Doamne, ce duhoare! Ingrozitor...

Offer văzu un soldat neamţ cu capul gol şi cu un vraf de hârtii în mână. Păru mai întâi să stea pe gânduri, apoi se întoarse către furtunul care curgea şi din toată atitudinea lui se vedea că adulmecă aerul.

In momentul acela Weybright coborî şi se apropie de Offer. Căpitanul tocmai scosese ceva dintr-unul din buzunarele umflate. Neamţul porni către ei, aproape în fugă, şi pe urmă începu să strige.

— Zice că n-am făcut legătura cum trebuie şi se scurge benzina, traduse Weybright în grabă. Zice că să oprim numaidecât pompa — fiindcă altminteri o să izbucnească un incediu.

— O să izbucnească un incendiu, conveni Offer. O să plesnească! Făcu un semn energic cu capul înspre cisterna goală. Spune-i lui O'Keefe. Am să număr până la zece.

Prin urmare, or să aibă doar zece secunde ca să se depărteze până la o distanţă care să-i scoată în afara primejdiei!

Weybright se caţără în cisterna goală, alături de Tiffy. Avea să fie cam îngrămădeală în cabină, fiindcă erau patru.

Offer îl auzi cum îl chemă pe O'Keefe. Neamţul devenise agitat şi speriat şi fugea acum înspre cisternă. Offer se uită dincolo de el şi văzu că strigătele lui atrăseseră şi altora atenţia. Cineva ieşise din şopron, stătea acolo şi privea la cele ce se petreceau. Fir-ar să fie, planul lui nu presupunea prezenţa nici unui martor la cele ce mai avea de făcut.

John Offer trase cuiul bombei Mills pe care o ţinea în mână şi o trimise de-a rostogolul până sub cisternă. O scoase şi pe a doua din buzunar, o amorsa şi o trimise după prima. Erau nişte bombe speciale, cu explozie întârziată, pregătite de Tiffy Jones, anume pentru acţiunea lor şi reglate să explodeze la zece secunde şi nu la patru, cum explodau cele obişnuite.

Cisterna cea goală se puse în mişcare părăsindu-şi în urmă furtunul. Neamţul care alerga îl văzu şi păru a-şi da seama că ceva serios se petrece acolo, ceva grav, fiindcă se opri, se întoarse pe jumătate şi începu să răcnească înspre şopron. O santinelă veni în goană apărând de undeva din umbră. Probabil că toată lumea era cam nervoasă în noaptea asta, căci fuseseră preveniţi să fie atenţi fiindcă sabotori britanici se infiltraseră în regiune.

John Offer ajunse din urmă cisterna în mişcare şi fu tras de Weybright în cabina ticsită. Număra: „... trei... patru... cinci...”

Cineva striga cât îl ţineau rărunchii şi Offer distinse cuvântul „Halt!”, dar Tiffy dădu drumul tobei de eşapament făcând o gălăgie îngrozitoare. Două alte cisterne care veneau spre depozit virară brusc la dreapta şi Tiffy auzi câteva frumoase cuvinte italieneşti.

„... şase, şapte...”

Offer asuda de frică, întrebându-se înciudat de ce nu ceruse ca bombele să fie reglate pentru douăzeci de secunde? În zece secunde, cu o maşină cu acceleraţie atât de lentă nu se putea face mai nimic, în momentul exploziei vor fi şi ei aruncaţi în aer.

„Opt... nouă...”

Şi pe urmă izbucni. Două explozii înmănuncheate în una singură. Imediat după aceea, o bubuitură ca de tunet formidabil – asta trebuia să fie explozia vaporilor de benzină. Apoi o

explozie atât de violentă încât toţi cei din cabină avură senzaţia că nu mai sunt întregi. Cisterna lăsată în urmă era un stâlp de flăcări duduitoare. Luminile electrice deveniseră cu lotul inutile, fiindcă strălucirea flăcărilor ilumina aproape ca ziua.

Imediat după explozie veni un val năpraznic de aer fierbinte dinspre infernul în care se aflase cisterna lor. După teribila explozie din urmă, începu să plouă cu sfărâmături, frânturi de cisternă cădeau peste ei şi peste şoseaua de beton din faţa lor.

Cisterna în care se aflau continua să gonească. Gândul ăsta stăpânea mintea lui Offer. În ultimele două secunde piciorul lui Tiffy Jones nu se clintise de pe acceleratorul apăsat la maximum. Acum treceau pe lângă perdea şi ieşeau în şoseaua liberă. Offer se întoarse ca să privească în urmă. Un râu larg de foc venea dinspre perdeaua de beton şi se îndrepta spre ei. Venea cu o viteză de necrezut. Dacă ajungea din urmă cisterna goală, avea să sară în aer, şi ea, fiindcă orice cisternă goală e plină cu vapori de benzină.

— Mai repede, mai repede! zorea Offer aproape urlând, dar cisterna nu putea fi făcută să-şi sporească viteza.

După aceea ieşiră în şosea şi flăcările rămaseră în urmă, iar Offer se gândi că izbutiseră cel puţin să provoace oarecari pagube rezervoarelor de benzină ale lui Rommel. Oare valul de flăcări va ajunge la rezervoarele depozitului şi le va face şi pe ele să explodeze? Obiectivul misiunii lor de sabotaj erau rezervoarele depozitului, nu să dea foc unei cisterne în perimetrul depozitului. John Offer înălţa rugi cerului, implorând ca în cazul când şi rezervoarele aveau să explodeze, să le mai lase răgaz măcar două minute...

Explozia cea mare se produse totuşi doar cu un minut mai târziu. Atunci se aflau probabil la o jumătate de milă de rezervoare, dar suflul izbi atât de puternic cisterna goală încât simţiră că sunt săltaţi în aer şi înaintează câteva secunde fără să poată controla maşina. Pe urmă, Tiffy o luă iarăşi în stăpânire şi o readuse pe şosea, după care îşi continuară goana depărtându-se de dogoarea, de lumina şi clocotul uriaşelor

flăcări de benzină. Sirenele începură să sune asurzitor în toate părţile. Vacarmul era teribil, înfricoşător.

Răscrucea. Doar câteva sute de yarzi până la barieră. Încordarea continua, dar voioşia începea să li se strecoare în suflet. Izbutiseră, ajunseseră la benzina lui Rommel. Încă cinci minute şi aveau să se afle în jeepuri şi să zburde pe întinsul deşertului.

În faţa lor se ivi cantonul. Nimeni nu putea fi mirat văzând cum o cisternă goală încearcă să se îndepărteze de locul incendiului cât mai repede îi stătea în putinţă. S-ar fi putut ca vreunul să încerce să-i oprească pentru a-i întreba ce anume se întâmplase la depozitul de benzină. Offer îşi regăsi graiul şi îi spuse lui Weybright:

— Fii pregătit, dacă încearcă să ne oprească la barieră.

Când ajunseră acolo, văzură că bariera cu benzi albe şi roşii era lăsată. Speriat pentru moment de obstacolul ce li se ridica în cale, Offer îşi spuse: „Cineva a telefonat şi i-a prevenit despre existenţa noastră”. Asta putea fi explicaţia, ori era o chestiune de rutină şi în cazul când se ivea vreo bănuială de sabotaj se stopa la ieşire întregul trafic.

Tiffy văzu bariera şi zbieră, cuprins de panică:

— Ce facem, *sir*?

— Izbeşte-n porcăria aia! răspunse Offer. Parcă ce altceva ar fi avut de făcut?

Garda stătea adunată buluc dincolo de barieră, împreună cu ea se aflau acolo şoferi şi alţi ostaşi de la lungul şir de vehicule care încă se întindea cât vedeai cu ochii pe partea dreaptă a şoselei, toţi privind încordaţi infernul din depărtare. În faţa lui Offer se ivi imaginea neplăcută a unei mulţimi de oameni care se despărţi în două în clipa când ei sfărâmară bariera, semnalând astfel întregului şir de maşini oprit pe şosea, prezenţa inamicului.

Luminile erau încă aprinse pretutindeni în canton. Văzură foarte desluşit chipurile oamenilor din faţa lor şi îşi dădură seama cât de iute li se schimba expresia. Mai întâi se uitaseră spre uriaşul incendiu, apoi cisterna care se apropia le acoperi vederea. Offer zări chipuri uluite, iar peste o clipă, când cisterna

se apropie fără să reducă din viteză, pe chipuri se ivi neliniştea, după aceea frica, urmată de o învălmăşeală indescriptibilă, fiecare căutând să se dea cât mai repede în lături din faţa bolidului.

Izbiră bariera puternic prinsă în stâlpi de beton. Cisterna păru să stea în loc, pe urmă stâlpii căzură la pământ şi cisterna îşi continuă goana ducând în faţa roţilor, pe distanţă de câţiva yarzi, drugul cilindric cu benzi roşii şi albe, mai înainte ca acesta să zboare într-o parte, retezând ca o coasă prin mulţimea ce se îngrămădea ca să se tragă deoparte.

În faţă aveau acum şirul de vehicule parcate pe două rânduri. Câteva cisterne staţionau pe banda de pe mijlocul şoselei. Nimeni nu mai dormea în vreo maşină, nici vorbă nu putea fi, în vacarmul acela şi la puternica lumină portocalie răspândită de incendiu.

Încă o explozie uriaşă în urma lor şi, chiar la distanţa aceea, câteva secunde mai târziu, simţiră izbitura puternică a suflului de aer fierbinte. De la volan, Tiffy Jones strigă de bucurie, dar nimeni nu-i ţinu isonul. Se aflau încă în mare primejdie. Offer era convins că garda de la canton, rămasă în urmă, trage asupra lor. Corpul mare al cisternei le era pavăză sigură, dar ce s-ar întâmplă dacă gloanţele loveau vreun cauciuc, sau dacă cei care, alarmaţi, stăteau pe lângă maşini, ar fi deschis focul când cisterna trecea prin dreptul lor.

Numai că soldaţii Axei, toţi ieşiţi pe partea stângă a maşinilor, nu-şi dădeau seama despre ce e vorba decât atunci când era prea târziu. Atenţia acestora era atrasă către uriaşele flăcări neastâmpărate de deasupra depozitului, de urletul sirenelor şi de tunetul exploziilor, aşa că o cisternă goală care fugea de acolo cu cea mai mare viteză nu li se părea deloc ceva demn de atenţie. Abia după trecerea cisternei îşi dădeau seama că garda de la canton trage după ea, iar când se năpusteau să pună mâna pe arme, de cele mai multe ori era prea târziu.

Nu totdeauna. Cisterna cea goală depăşi cu zgomot ultimele maşini din şirul de pe şosea. Peste o jumătate de milă aveau să dea de jeepuri. N-avea să fie treabă uşoară, îşi spunea Offer, pe un asemenea întuneric. Totuşi, putea să-i

mulţumească lui Dumnezeu că era întuneric. Chiar în clipa de faţă, nu încăpea îndoială că unele vehicule porniseră în urmărirea lor şi lumina n-ar fi putut decât să vină în sprijinul inamicului.

Deodată se auzi un zgomot îngrijorător, o pocnitură puternică, şi cisterna începu să se împleticească pe şosea. Tiffy îi restabili direcţia şi strigă:

— Fir-ar a dracului! S-a spart un cauciuc!

Un glonte îşi atinsese ţinta. Cui i-ar fi putut trece prin minte să oprească şi să schimbe roata? Cisterna goni înainte. Când Offer socoti că au ajuns la locul de întâlnire, strigă:

— Ia-o-nspre stânga!

Jeepurile trebuiau să se afle pe partea de sud a şoselei. Tiffy răsuci volanul şi ţâşni de-a latul şoselei, prin faţa şoferului năucit al unui camion uriaş. Deşertul, teren accidentat şi întuneric beznă, zgâlţâituri violente din pricina vitezei. Toţi căutau cu priviri înfrigurate să zărească jeepurile, dar nici unul nu izbuti. Începu să-i cuprindă panica. Dumnezeule mare, dar dacă n-or fi aici!

Cisterna se izbi de ceva foarte rezistent. Se opri aproape cu totul, aruncându-i pe toţi înainte, în contact dureros cu interiorul metalic al cabinei, apoi săltă în sus numai cu una dintre roţile din faţă şi se opri, aproape pe punctul de a se răsturna.

— Ieşiţi! strigă Offer, şi toţi săriră afară din cabină şi pe teren solid. Cisterna goală îşi jucase rolul şi nu le mai putea fi de nici un folos.

De îndată ce atinseră pământul, începură să se uite înnebuniţi împrejur. Strălucirea aceea gigantică dinspre răsărit şi urletele sirenelor sugerând dezlănţuirea tuturor puterilor iadului, vehicule cu farurile aproape necamuflate gonind pe şosea dinspre cantonul de gardă. Întunecime de jur împrejurul lor şi nici urmă de jeep.

Offer o luă la fugă, fiindcă nu se putea să rămână aici, atât de aproape de şoseaua spre Tripoli. „Fir-ar ea să fie de treabă!”, îşi spunea în sinea lui. Terminaseră în chip fericit toată isprava, pătrunseseră în gura leului şi ieşiseră cu bine de acolo,

aranjaseră frumos de tot depozitele de benzină ale lui Rommel, şi-acum uite că blestematele de jeepuri nu sunt aici...

Nişte motoare începură să duduie înfundat, în apropiere şi tulburător de puternic. Nişte faruri se aprinseră, camuflate, dar părând orbitor de luminoase sub strălucirea slabă a stelelor. Şi un glas – australian, se vedea cât de colo, dar vesel şi atât de binevenit:

— Pe-aici, băieţi, pe-aici!

Jeepurile fuseseră acolo toată vremea, atât de aproape! Se întoarseră înspre ele plini de recunoştinţă, se împleticiră împiedicându-se pe terenul accidentat, şi repede le găsiră. De pe şosea, vehiculele de urmărire zăriră luminile farurilor şi deschiseră asupra lor foc de mitralieră. Într-o clipă, Lashley le stinse. Se urcară cu toţii în mare grabă. Jeepurile porniră cu toată viteza, ca să se depărteze cât mai mult de mitraliori, dar chinuindu-i cumplit pe oameni din pricina terenului accidentat.

Primejdia nu era chiar atât de mare. Cunoşteau regiunea din vizitele anterioare şi mai peste tot era teren accidentat, însă fără gropi mari şi stânci periculoase. Aşa că merseră orbeşte tot înainte, bizuindu-se şi pe noroc. Viteza a doua şi zece sau cincisprezece mile pe oră, dar Offer ar fi fost dispus să ţină prinsoare că nici un vehicul de urmărire nu va veni pe întuneric şi cu viteza asta pe urmele lor. Cu fiecare minut ajungeau tot mai aproape de locuri sigure. Mulţumeau cerului că luna nu răsărea atât de devreme.

Căpitanul Offer socotise că vor avea nevoie de două sau trei ceasuri ca să găsească drumul îndărăt către vale. Înainte de toate astea crezuse că nimeni nu-i va urmări şi deci se vor putea sluji de faruri. Ei, îşi zicea ascultând zgomotele din urmă, s-ar părea că încă de pe acum renunţaseră la urmărire. Nu se mai auzeau împuşcături, iar farurile acelor vehicule rămâneau din ce în ce mai în urmă.

Într-un anumit moment, Cruiser, cu mintea lui cea împiedicată, propuse:

— Haideţi să punem Bren-urile pe ei, *sir*! Şi să-şi trădeze poziţia din deşert!

— Nu fi nătărău, Cruiser, îl sfătui Offer. Merseră înainte, hurducându-se într-una şi fiece învârtitură a roţilor îi ducea tot mai departe de primejdie. După ce merseră aşa aproape o jumătate de oră, fiind mai liniştiţi acum şi dându-şi seama că n-avea nici un sens să forţeze norocul cu viteza aceea exagerată, Offer hotărî că puteau folosi farurile. În felul acesta înaintau mult mai repede şi roţi se simţeau voioşi şi foarte mulţumiţi de ce izbutiseră să facă în noaptea aceea. Dar numai la câteva minute după ce începuseră să folosească farurile, auziră huruitul unui avion care se apropia zburând la mică înălţime.

— Stinge, zise Offer resemnat, şi luminile farurilor dispărură.

Avionul părea să zboare chiar pe deasupra lor. Şi deodată, lumea aceea a deşertului trecu de la întunericul de nepătruns la o strălucire asemănătoare cu aceea a amiezii. Avionul lansase o paraşută luminoasă.

Amândouă jeepurile opriră în aceeaşi secundă. Parcă se simţeau goi, stând acolo în lumina albă şi strălucitoare, expuşi vederii tuturor. Singura lor apărare era să rămână neclintiţi; dacă s-ar fi mişcat, ar fi atras atenţia.

Offer îşi scoase binoclul şi se uită în urmă. Văzu vehiculele mişcându-se cam pe locul unde trebuia să se afle şoseaua. Care blindate. Le văzu desfăşurându-se, rânduindu-se pe o linie cât mai lungă şi îşi dădu seama că porneau în deşert, ca să-l cerceteze cu de-amănuntul. După isprava din noaptea asta, Rommel n-avea de gând să le lase îndrăzneţilor sabotori vreo şansă de scăpare.

Offer lăsă binoclul şi le spuse celorlalţi ce văzuse. Cel de-al doilea jeep se târâse încetişor lângă celălalt, aşa încât acum se aflau cu toţii laolaltă şi se puteau sfătui.

Căpitanul spuse:

— Când paraşuta se stinge, aprindeţi farurile şi căutaţi să ajungem cât mai departe cu putinţă. Luminile de poziţie fuseseră deconectate, aşa că n-aveau cum să-i trădeze.

După o vreme, lumina paraşutei se împuţina cu totul. Atunci zvâcniră înainte, mergând iarăşi cu viteză apreciabilă şi făcând progrese însemnate. Pe urmă auziră avionul întorcându-

se şi atunci stinseră farurile. O altă paraşută fu lansată şi din nou se văzură nevoiţi să oprească.

Aceste manevre tactice continuară fără oprire, în toiul nopţii. Uneori erau lansate paraşute luminoase una la oarecare timp după alta şi pentru lungi răstimpuri grupul de comando nu putea decât să stea pe loc şi să spere că un alt răstimp de întuneric are să urmeze cât mai curând. Era un joc de-a şoarecele şi pisica. Atâta vreme cât paraşutele luminau deşertul, şoarecele trebuia să se ghemuiască pe loc şi să aştepte întunericul, în vreme ce pisica – asta însemnând carele blindate – înaintau fără oprire pe întinsul deşertului apropiindu-se de el... fără a-l vedea, totuşi, iar asta o ştia fiindcă altminteri ar fi început să vâjâie trasoarele.

Pe câtă vreme, în răstimpurile de întuneric, şoarecele pornea înainte şi se folosea de faruri ca să poată merge cu toată viteza, până când blestematul de avion se reîntorcea; în vremea asta era rândul pisicii să se oprească şi să aştepte venirea luminii ca să-şi poată relua înaintarea.

Jocul încetinea teribil înaintarea grupului de comando. Cu trecerea timpului, devenea evident că nu vor putea ajunge la tabăra din vale decât binişor după miezul nopţii; apoi, pe măsură ce orele se scurgeau, începură să-şi dea seama că s-ar putea ca şi în zori să se afle tot pe drum, iar acest gând le pricinuia multă nelinişte.

Pe lângă nelinişte, Offer mai încerca şi un simţământ de descurajare, fiindcă după ce îşi îndepliniseră în chip atât de strălucit misiunea aveau de înfruntat marele ghinion de a risca să fie lichidaţi, când s-ar fi cuvenit să iasă veseli şi bucuroşi de pe teritoriul ocupat de inamic.

Mătăhălosul şi isteţul Weybright fu acela care le împrospăta speranţele. Abia într-un târziu, spuse dus pe gânduri:

— Mie-mi vine să cred că s-ar putea să scăpăm repede de ei. Văd că paraşutele cad mereu în spatele nostru.

Când se gândiră la amănuntul ăsta, îşi dădură seama că după câte s-ar fi părut avionul îşi lansa paraşutele mereu deasupra aceleiaşi suprafeţe de teren aflate destul de aproape

de şosea, o suprafaţă suficient de întinsă, ce-i drept, totuşi ei izbutiseră să ajungă în afara cercului de strălucire maximă a paraşutelor.

— Probabil că ne cred încă tot acolo.

La exprimarea gândului ăsta, Offer sări în sus de bucurie. Dacă nu atrăseseră în nici un fel atenţia până atunci, poate că într-un răstimp destul de scurt ar putea ieşi cu totul în afara razei de luminozitate a paraşutelor. Îl trecură fiorii. Se întâmplase în cursul nopţii ca în mai multe rânduri carele blindate să pară a fi ajuns îngrijorător de aproape.

Se uită la ceas. Patru şi jumătate. Vai, Dumnezeule, abia mai aveau timp să ajungă înainte de revărsarea zorilor. Iar atunci, lucrul cel mai înţelept ar fi fost să rămână toată ziua ascunşi la adăpostul malului înclinat. Dacă ar umbla pe întinsul deşertului la lumina zilei, n-ar avea nici o şansă să scape de atenţiile avioanelor pornite în căutarea lor. Păcat, totuşi, că nu puteau să se depărteze cât mai mult de Agheila, fiindcă şansele lor de a scăpa de ameninţarea avioanelor sporeau imens cu fiecare milă cu care izbuteau să se depărteze de coastă.

Privi din nou paraşuta luminoasă. Va trebui să înfruntăm riscul, hotărî el, şi spuse, cu vigoare:

— Bine, foloseşte farurile: Stinge-le dacă auzi cumva vreun zgomot de avion.

Acum mergeau mai repede, fără să ia în seamă lumina paraşutelor şi se părea că Art Weybright avusese dreptate. Probabil că nemţii nu înaintau decât până acolo unde aveau vizibilitate bună şi în curând Offer îşi dădu seama că scăpaseră de urmăritori. Totuşi, de două ori trebuiră să recurgă la lungi opriri din pricina unor avioane care îi survolau, ceea ce îi făcea să tremure de nerăbdare, fiindcă zorile şi începuseră să coloreze cerul pe zarea dinspre răsărit.

În cele din urmă ajunseră la coasta de unde începea regiunea de văi şi stânci erodate. Zgomotul motoarelor suprasolicitate părea să devină şi mai puternic la suişul coastei, dar erau încredinţaţi că în nici un caz nu putea fi auzit de inamicul lăsat în urmă.

După o vreme, Offer dădu ordin de popas şi motoarele fură oprite. Ajunseseră pe culmea coastei şi Offer voia să urce cu piciorul pe înălţimea cea mai apropiată, pentru a încerca să stabilească unde se află tabăra lor de sub peretele înclinat. Credinciosul O'Keefe porni să urce alături de el, prin întunericul friguros, şi spuse cu multă voioşie.

— Eu zic că le-am tras clapa, *sir*!

*

La mai puţin de o milă depărtare, o santinelă germană auzise zgomotul jeepurilor care se apropiau şi numaidecât îşi trezise comandantul. Căpitanul Braunschweig ordonă numaidecât deşteptarea, după care dădu program de voie până la ivirea zorilor. Zgomotele păreau să indice că vehiculele înaintează direct înspre tabăra germană.

Căpitanul nu avea nici o îndoială că e vorba de vehicule inamice, căci în afară de patrula sa nu vedea nici un motiv pentru care vreo altă formaţiune de-a Axei s-ar afla prin împrejurimi.

Înainte de miezul nopţii, căpitanul fusese trezit din aţipeală de către *Feldwebel*, care îi raportă că înspre nord se vede o lumină mare şi portocalie. Toţi oamenii lui Braunschweig îşi arătară curiozitatea şi se sculară ca să vadă acea strălucire îndepărtată. Cu toţi fură de acord că era un incendiu şi încă unul teribil de mare. Câteodată lumina căpăta strălucire deosebită, iar la mult timp după aceea se auzea un zgomot care aducea a explozie.

Căpitanul ştia că e vorba de Agheila. Un asemenea incendiu nu putea să aibă loc decât la un mare depozit de carburanţi, şi în mintea lui Braunschweig se ivi imediat ideea de sabotaj. La urma urmei, văzuse acele proaspete urme ale unei patrule inamice prin apropierea oraşului şi nu era greu să facă legătura cu marele, deşi îndepărtatul, infern. Ceva mai târziu, cerul fu acoperit de un alt soi de strălucire, de data asta de un alb mai puternic, iar acum ştiură cu toţii că e vorba de paraşute luminoase. Asta din nou nu putea să însemne altceva decât

căutarea inamicului pe întinsul deşertului, ceea ce confirma bănuielile lui dinainte cu privire la sabotaj.

Acum patrula germană auzea apropiindu-se zgomotul motoarelor şi căpitanul se bucura din toată inima, fiindcă era limpede că sabotorii se întorceau de la Agheila pe aceeaşi cale pe care se duseseră. Oamenii lui stăteau tăcuţi la posturile lor, cu armele în poziţie de tragere şi îl priveau de jos, fiindcă se urcase pe o ridicătură a terenului şi aştepta să se lumineze mai bine.

Nu peste mult timp, zgomotul motoarelor se împuţina şi pe urmă se stinse cu totul. Căpitanul avu o strângere de inimă. Oare se ascunseseră undeva?

Intraseră în pământ? Dacă da, detaşamentul lui nu va pierde multă vreme până sări scoată din ascunzătoare.

*

În noaptea aceea, în tabăra de pe vale nimeni nu închisese ochii. Gândul că inamicul se afla nu departe, dincolo de peretele de stâncă înclinat alunga orice posibilitate de aţipeală.

După lăsarea întunericului, ieşiră de sub adăpostul zidului, se aşezară la lărgime şi ţinură sfat. Nu ajunseră la nici o soluţie. Mai ales acum ar fi fost nevoie de o conducere energică şi Walker, omul înălţat de Offer cu sila la gradul de sergent, nu prea era potrivit pentru astfel de situaţii extreme, oricât de excelent s-ar fi dovedit în alte privinţe. Până la urmă, luară hotărârea care se impunea de la sine. În situaţia dată nu puteau să facă nimic, deci nu vor face nimic. Când va veni Offer, va lua el, în locul lor, toate hotărârile.

Deşi n-ar mai fi fost nevoie, Walker le spuse că nu trebuie să facă nici un zgomot, fiindcă prin pustietăţile acelea orice sunet se auzea de la mare distanţă. De fapt, erau cu toţii convinşi că auziseră zgomot de metal izbind în stâncă dură şi ghiciră că venea de la acea formaţie inamică ce făcuse tabără neliniştitor de aproape de ei. Cu multă chibzuinţă, Walker rândui

un puternic cordon de santinele, ca măsură de prevedere împotriva unui posibil atac de noapte.

De asemenea nimeni n-avea voie să fumeze, fiindcă ştiau din experienţă cât de departe poate ajunge mirosul fumului de ţigară. Asta le pricinuia mare necaz fumătorilor înrăiţi, care încercară să nu accepte interdicţia, dar de această dată Walker obţinu sprijinul majorităţii.

Veşnic nemulţumitul Sibrett şi aliaţii lui apropiaţi se împotriviră dispoziţiei date de nehotărâtul Walker, dar acum îşi pierdu şi el răbdarea şi într-un mod ce n-ar fi fost aprobat de generalii de la Whitehall[1] le puse în vedere că în caz de insubordonare îşi vor primi pedeapsa.

— Aprindeţi-le, spuse el, şi-o să vedeţi cum vă înfund împuţita de ţigară în puturoasele voastre de gâtlejuri şi expediez după ea şi dinţii voştri cei împuţiţi! S-a-nţeles?

Vorbele erau cam buruienoase, se cam repetase, dar îşi atinsese ţinta. Walker, fostul cerber al sălilor de dans, se arăta acum om bine înfipt pe picioarele lui. N-au fumat, deşi au trecut prin toate chinurile pe care îndopaţii cu nicotină le cunosc atunci când sunt siliţi să se abţină – şi asta în nesfârşitele ceasuri ale nopţii.

Offer le spusese să-l aştepte cam pe la miezul nopţii. O torţă aprinsă l-ar fi putut ajuta să se orienteze direct spre ei. „O să auziţi duduitul motoarelor cu mult înainte de a ajunge noi pe culme”, le zisese el.

Când veni şi trecu miezul nopţii, pe urmă ceasurile două, trei, patru, patru şi ceva, tensiunea din tabără deveni aproape de neîndurat, până ce o stare ce s-ar fi putut numi panică începu să-i ia locul. Pe măsură ce trecea timpul, toţi erau din ce în ce mai convinşi că formaţia căpitanului Offer dăduse de bucluc. Observaseră şi ei strălucirea aceea portocalie ce lumina cerul în depărtare şi asta îi făcuse să creadă că prietenii lor izbutiseră să ajungă până la benzina lui Rommel. După aceea văzuseră lumina albicioasă a paraşutelor şi înţeleseseră că pe-acolo avea loc un fel de vânătoare de oameni.

---

1 Sediul multor instituţii guvernamentale de la Londra.

— Îi ţin pe loc, ţintuiţi acolo în deşert, discutau oamenii între ei, de asta nu mai vin odată. N-au să mai ajungă la noi, o să vedeţi. Nemţii îi ţin acolo, la Agheila, şi când s-o face lumină au să dezlănţuie asupra lor nu numai câţi oameni or fi având la dispoziţie, ci şi toate avioanele. Nu mai scapă ei. Dacă şi-au îndeplinit misiunea, de ce nu s-au întors până acum?

O întrebare cam fără noimă. Pe la ceasurile trei, aproape cu totul demoralizaţi de aşteptarea fără sfârşit, câţiva dintre oameni cerură într-un glas s-o ia la sănătoasa câtă vreme se mai puteau încă bucura de oarecare protecţie din partea întunericului.

— Au să ne audă motoarele. Asta se referea, bineînţeles, la formaţia inamică aflată la o jumătate de milă depărtare de ei. Au să se ia pe urmele noastre. Cel care le vorbea astfel era sergentul Walker, sfâşiat între grija pentru propriile interese şi loialitatea faţă de John Offer.

Veninos ca o viperă, Skipper se răsti:

— Cum adică? Păi, dacă nu plecăm de aici înainte de ivirea zorilor, cu siguranţă c-or să pună laba pe noi.

— Dacă stăm liniştiţi pe loc, avem mai multe şanse să scăpăm cu faţa curată.

Sergentul Walker nu era deloc sigur de cele afirmate, dar era gata să folosească orice fel de argument pentru a-i convinge pe ceilalţi să rămână pe loc, fiindcă socotea că nu e cu putinţă să-şi lase camarazii în voia sorţii şi Offer să nu-i găsească atunci când în sfârşit, va sosi la tabăra de pe vale.

Mulţi dintre oameni fură de aceeaşi părere şi câteodată ajungeau să uite de prezenţa în preajmă a inamicului, iar în focul discuţiei se întâmplă să şi înalţe glasul, până în clipa când Walker le ordonă să tacă din gură.

— Dacă nu facem nimic şi stăm aici cu braţele încrucişate, s-ar putea foarte bine să ne trezim înconjuraţi şi atuncea am băgat-o pe mânecă, spuse declamator Sibrett şi vorbele lui îi făcură pe oameni să se simtă neliniştiţi şi mai nervoşi şi să cerceteze mereu cu încordare valea întunecată, de parcă s-ar fi aşteptat să-l şi vadă pe inamic căzând asupra lor. Dovedind multă agerime, Sibrett se declară gata să pună prinsoare că

blestemaţii de nemţi fuseseră în stare să le identifice urmele pe porţiuni de deşert asemănătoare cu aceea care îi înconjura. Adăugă:

— Stau acum acolo în tabără fiindcă e prea întuneric ca să ne poată vedea urmele.

Ceea ce nu era chiar adevărat, dar nici prea departe de adevăr.

În cele din urmă Walker le spuse deschis că din pricina asta n-aveau totuşi să plece de acolo:

— Să zicem că îşi fac apariţia pe neaşteptate, chiar după ce plecăm. Şi cine dintre noi se pricepe să se orienteze în deşert?

Se părea că în sfârşit, găsise un argument hotărâtor, dar până la urmă Sibrett tot se încăpăţâna şi spuse:

— Eu am să-mi încerc norocul. Mă pot foarte bine lua după soare ca să mă orientez, iar dac-o fi să mergem pe vreme de noapte, toţi ştim care-i Steaua Polară.

Fără să vrea şi fără vreun efort, toţi învăţaseră de la sergentul lor major, câteva chiţibuşuri privind orientarea în deşert. De altminteri, se părea că nici nu se aflau prea departe de coastă. Soarele şi stelele nopţii aveau să-i ajute să se îndrepte mai întâi către sud-est, apoi să schimbe direcţia înspre nord-est pentru ca astfel, în cele din urmă, să ajungă pe coasta Mediteranei într-un punct situat în spatele propriilor linii. Totuşi, Walker refuză să-şi schimbe hotărârea.

Astfel că Sibrett îşi adună în jur adepţii şi foarte liniştit le spuse că-l dă în măsa pe Walker şi ştie el ce are de făcut.

— Am să pun mâna pe un păduchios de ăsta de jeep şi-am s-o întind din valea asta împuţită, le declară lui Dodge şi lui Skipper cel urât şi cu mutră respingătoare. Sibrett era hotărât să-şi apere pielea lui şi nu să-i poarte de grijă nenorocitului ăstuia de căpitan Offer. Cine merge cu mine?

Skipper şi Dodge, totdeauna gata de orice, spuseră că-l dau dracului pe Offer şi sunt gata şi ei să spele putina; apoi îşi manevrară în aşa fel armele ca să dea de înţeles cât mai limpede că sunt dispuşi să le folosească,dacă cineva s-ar gândi să le stea în cale. Când îi dădură de veste şi lui Joe Bannister,

unul tot de teapa lor, acesta zise şi el că îi dă dracului şi vrea să plece şi el de acolo. De mai mulţi nu aveau nevoie, deşi ştiau bine că mai aveau vreo câţiva care abia aşteptau prilejul să-i urmeze.

— Nu spuneţi nimănui nimic, îi povăţui Sibret, iar cei patru îşi făcură în linişte pregătirile şi aşteptară momentul cel mai potrivit.

Dar lucrurile nu se desfăşurară aşa cum ar fi dorit ei. Cele cinci jeepuri stăteau parcate bară în bară la adăpostul peretelui înclinat. Dacă voiau să plece pe neaşteptate din vale, trebuiau să ia primul jeep din mica şi înghesuita coloană. Cu inima îndoită, sergentul Walker hotărî să stea de vorbă cu câţiva oameni chiar în jeepul acela. Se aşează la volan trăgând îndărăt plasa de camuflaj, iar ceilalţi se cocoţară pe capota motorului sau se sprijiniră de maşină vorbind cu toţii şi făcând presupuneri pesimiste privitor la şansele lor de scăpare.

— La orice oră o veni, dacă mai vine vreodată, nemţii au să-l audă. La vremea aceea oamenii aflaţi pe vale hotărâseră că cei din preajma lor nu pot fi decât nemţi. Aveau dreptate, deşi nu dispuneau de dovezi. Vorbea soldatul Palfreyman: Ei, şi-n cazul ăsta noi ce-avem de făcut?

În cazul când Offer se întorcea la tabăra de pe vale, avea să dea de veste inamicului. Dacă nu se mai arăta şi se vedeau siliţi să plece singuri, duduitul motoarelor nu putea să nu atragă imediat atenţia inamicului asupra lor şi parcă îi cuprindea tremurul când se gândeau la acele *Kubelwagens*.

În cele din urmă, spre uşurarea tuturor, întunericul începu să pălească. În acel moment, sergentul Walker trecu la acţiune. Înţepenit de frig, se dădu jos din jeep.

— Haideţi să tragem o ochează de sus de pe creastă, spuse el. Staţi cu capetele cât mai plecate, să nu cumva să ne zărească pe linia orizontului. Şi începu să urce, foarte cu luare-aminte, fără să facă nici un zgomot. Şi alţii se luară după el, dar nu Sibrett şi prietenii lui buni.

— Haideţi, le şopti Sibrett cu glas răguşit. Acum ori niciodată, fir-ar să fie!

Porniră să se caţere în jeep, aruncându-şi mai întâi în el cele câteva lucruri personale pe care ie aveau, şi-chiar în acel moment prinseră în auz zarva făcută de jeepurile lui Offer, aflate din ce în ce mai aproape. Acum la vechile griji veneau să se adauge altele proaspete. Offer şi cei plecaţi împreună cu el dezvăluiseră duşmanului prezenţa unor formaţii britanice în acele locuri. Oare motoarele lui Offer îi vor face pe nemţi să pornească în recunoaştere şi astfel să dea peste valea unde se ascundeau ei? Peste câteva minute avea să fie ziuă de-a binelea.

Pe urmă Offer îşi stinse motoarele, mai înainte chiar ca Walker şi oamenii lui să urce la punctul de observaţie, iar după aceea şi nemţi şi britanici n-aveau altceva de făcut decât să stea şi să aştepte.

Peste câteva minute, aşteptarea luă sfârşit şi pentru unii şi pentru ceilalţi.

*

Sibrett se aşeză la volan, dar în acele câteva minute de încordare nu porni motorul. Dacă urmau să fugă din faţa inamicului pe lumină, puteau foarte bine porni când lumina avea să fie destul de limpede pentru a le îngădui să iasă din vale mergând cu toată viteza. Le spuse celorlalţi:

— Dacă avem un dram de noroc, Walker are să alerge pe urmele noastre. După socoteala lui Sibrett, sergentul avea să creadă că jeepul lor fugar dezvăluise inamicului locul unde se găsea ascunzătoarea. Oricum, asta reprezenta un risc pe care nu putea să-l înfrunte, spunea Sibrett, convins fiind că Walker şi ceilalţi, cu nervii măcinaţi de teribila noapte de aşteptare zadarnică, vor fi cuprinşi de panică şi vor fugi şi ei.

Asta nu putea să le prindă lor decât foarte bine, le spuse rânjind celor ce-l însoţeau. Blestemaţii de nemţi au să se ia după tot ce-ar fi mişcat pe întinsul deşertului. Dar ei, Sibrett şi acoliţii, aveau să fie în fruntea tuturor, iar dacă Walker şi ai lui porneau într-adevăr pe urmele lor, atunci urmau să se afle între jeepul lui Sibrett şi nemţii porniţi după ei. În felul acesta, Walker se va

vedea silit să ia asupra sa greul luptei şi să joace rolul de ariergardă a lui Sibrett, ceea ce va însemna un imens ajutor pentru el, dându-i posibilitatea să se desprindă de inamic şi să-şi vadă în voie de treburile sale.

Sibrett nu se gândise nici o clipă la grupul condus de Offer. Dacă totuşi se gândise câteodată, asta fusese doar în momentele când spusese: „Dă-l în măsa pe Offer! Offer să se descurce cum l-o tăia capul şi cum o putea. Aşa cum făcea şi el, Sibrett."

Când socoti că lumina e în sfârşit destul de limpede, Sibrett porni motorul. Puterea zgomotului îi făcu pe toţi să tresară, căci sunetele se rostogoleau ca o cascadă în jurul pereţilor acelei mici văi.

Sibrett strigă: „Ţineţi-vă bine!" şi ieşi pe fundul văii. Apoi începu să întindă urme pe costişe, îndreptându-se către est.

*

Cocoţat pe o stâncă înaltă, căpitanul Offer auzi zgomotul acela depărtat şi nu mai ştiu ce să creadă: „Ce naiba se întâmplă aici?" Oare Walker şi oamenii lui să se fi săturat de aşteptare şi aleseseră tocmai momentul ăsta ca să iasă din ascunzătoarea de pe vale? Ziua, pe lumină? Aveau să fie descoperiţi cât ai bate din palme, de îndată ce Rommel îşi va înălţa avioanele în văzduh. Neapărat trebuie să-l ajungă din urmă pe Walker şi să-l aducă îndărăt la adăpost – dacă pentru ei se va mai putea găsi undeva vreun adăpost în următoarele douăsprezece ceasuri cât va dăinui lumina zilei – la adăpostul din vale...

Pe urmă, cu toţii îşi dădură seama că nu se auzea decât zgomotul unui singur vehicul, iar nedumerirea le spori şi mai mult.

Lumina se limpezea foarte repede. Încă de pe acum se putea zări până la un sfert de milă depărtare pe întinsul scrijelit de forţa vânturilor; peste câteva minute aveau să poată vedea până la o jumătate de milă, pe urmă până la o milă şi apoi până la marginile zării.

Atunci prinseră în auz zgomotul altor motoare, încă şi mai depărtate. Veneau revărsându-se peste coasta brăzdată şi urechile experimentate ale oamenilor aflaţi împreună cu Offer le dădeau putinţa să înţeleagă limpede că nu e vorba de jeepuri.

Offer îşi spuse: „Doamne-Dumnezeule, ăştia trebuie să fie nemţi!” Sau italieni. Orice ar fi fost, se găseau aproape de tot, doar la aproximativ o milă de grupul lui Offer, înghesuiţi undeva puţin mai jos de linia orizontului şi stând chiar în calea pe unde plănuise Offer se afle scăpare în deşertul dinspre sud.

Două cete de oameni aflate la mai puţin de o milă una de cealaltă, adunate în jurul câte unui punct de observaţie, erau acum martorele unei scene care aproape că întrunea toate elementele pentru a părea dinainte pusă la cale.

Offer şi O'Keefe ajunseseră pe clinul coastei, poate la o jumătate de milă distanţă către est de valea unde stăteau adăpostite jeepurile celelalte. În faţa lor se afla o scobitură prelungă şi uscată care probabil devenea lac pe vreme de ploaie şi care se întindea pe mai multe mile către răsărit şi către apus, plină toată de steiuri de stânci şi bolovani mari. Din toate părţile, văile veneau să se verse în această scobitură puţin adâncă, astfel că atunci când era plină cu apă, probabil, că părea împrejmuită de nenumărate fiorduri.

Şi deodată, pe scena asta pregătită de natură apăru un jeep. Şi Offer şi O'Keefe îşi scoaseră imediat binoclurile. Lumina devenise destul de clară... şi-i văzură... pe Sibrett, Bannister, Skipper şi Dodge. Jeepul înainta cu mare zgomot în viteza a doua, croindu-şi drum prin jurul bolovanilor uriaşi.

Aproape imediat după aceea o altă mişcare le atrase atenţia şi atunci binoclurile se îndreptară către un punct diametral opus. Zăriră partea de sus a unor care blindate mişcându-se de-a lungul unei văi puţin adânci şi imediat îşi dădură seama că valea aceea ieşea în scobitură într-un loc aflat exact pe direcţia înaintării jeepului.

Era ca un fel de întrecere – oare va izbuti jeepul să treacă de gura văii mai înainte ca maşinile blindate să-i taie calea? Privitorii aveau să-şi dea foarte curând seama, peste trei sau patru minute, deşi un asemenea răstimp poate părea nesfârşit

de lung pentru nişte oameni siliţi să fie martori la împlinirea sorţii altora. Acum, neliniştiţi de zgomotul ce se auzea, Busker, Cruiser şi ceilalţi se căţărau şi ei pe coastă ca să vadă ce se întâmplă.

Binoclul lui Offer se întoarse către coloana aproape ascunsă dincolo de ridicăturile şi stâncile de pe marginea văii. Acolo se întâmpla ceva. Coloana se oprise, ca şi cum ar fi dat peste un loc pe unde nu se putea trece, sau poate că una dintre maşini căzuse în pană şi bloca drumul celorlalte.

După aceea, Offer observă mişcare mult mai în jos pe vale, către scobitură, şi îşi dădu seama că una dintre maşinile blindate reuşise să treacă şi înainta de una singură. Prin urmare, de data asta cursa se desfăşura între un jeep care îşi croia drum pe fundul plin de bolovani al scobiturii şi o maşină blindată care cobora pe vale.

O'Keefe spuse, îngrijorat:

— Maşina aceea are să ajungă la gura văii odată cu jeepul. Şi dădu să se ridice, cu mişcări foarte grăbite.

— Unde te duci? îl întrebă Offer cu glas bănuitor.

— Să iau un Bren. Poate izbutim să ţinem carul blindat în vale şi să le dăm astfel băieţilor noştri o şansă de scăpare.

Sibrett şi Compania băieţii noştri?! Sibrett, care îl părăsise în ghearele inamicului, acolo lângă Siwa?

— Stai pe loc, sergent-major!

— Să stau pe loc?! întrebă O'Keefe uluit, făcând stânga-mprejur.

Fără să-şi ia binoclul de la ochi, Offer răspunse:

— Da, n-o să ne dăm noi înşine de gol pentru cei de teapa lui Sibrett. Totuşi, ce-or fi căutând aici singuri?

Îşi îndreptase binoclul către locul unde jeepul lui Sibrett ieşise în scobitură şi-l recunoscuse. În valea aceea îi lăsaseră pe Walker şi pe ceilalţi. Săltă puţin binoclul şi-l îndreptă către un loc mai înalt. Da, acolo se găsea postul lor de observaţie şi putu chiar distinge nişte siluete culcate la pământ.

Offer exclamă deodată:

— Sibrett a luat-o la sănătoasa şi i-a lăsat pe ceilalţi să se descurce cum s-or pricepe. Foarte bine, lasă-i să-şi încerce

norocul împotriva carului blindat şi prin asta s-ar putea să ne fie nouă de mult folos.

Încă de pe acum Offer se gândea: „Sibrett, ticălosul, s-ar putea să reţină atenţia întregii coloane blindate şi să dea astfel posibilitatea să ne retragem de aici fără ca nemţii să aibă habar de prezenţa noastră”. Şi, fără nici cea mai mică emoţie, îşi spuse: „Sibrett, ticălosule, de tine ne putem lipsi!” Poate avea şi el prilejul să facă ceva bun în viaţa lui şi să moară salvându-şi astfel camarazii. Prin urmare, nu era cazul nici să fie prevenit de primejdie şi nici ajutat în lupta împotriva inamicului. Offer îi explică pe scurt lui O'Keefe la ce anume se gândea, iar acesta se aşeză liniştit jos şi zise:

— Aveţi dreptate. Să sperăm că Sibrett o să-i scoată de prin locurile astea.

Aşa că rămaseră acolo să privească, fiind acum opt cu toţii. Văzură jeepul ivindu-se cam la şase sute de yarzi depărtare şi strecurându-se printre bolovanii de pe fundul scobiturii, după cum zăreau din când în când şi carul blindat înaintând de-a lungul văii, amândouă vehiculele apropiindu-se cu repeziciune unul de altul. Acum şi celelalte care blindate se puseră în mişcare, semn că trecuseră de obstacolul acela necunoscut.

Jeepul păru că dăduse peste teren prielnic şi înainta cu mare viteză. Carul blindat făcu o curbă pe întinsul văii şi apoi apăru cu totul la vedere, de îndată ce ieşi în scobitură. Şi deodată cele două vehicule dădură cu ochii unul de celălalt.

Skipper, aflat la mitraliera instalată pe jeep, reacţiona cel dintâi. Văzură gloanţele trasoare, apoi auziră ecourile răpăitului de mitralieră. Din pricina salturilor jeepului gloanţele se duseră aiurea, apoi carul blindat începu să tragă, dar şi gloanţele lui trecură la fel de departe de ţintă.

Jeepul continuă să înainteze nevătămat şi ajunse la adăpostul câtorva stânci aflate între el şi *Kubelwagen*, dar peste un minut carul blindat ieşi de-a binelea pe întinsul scobiturii şi văzu limpede jeepul care fugea cu toată viteza. Comandantul carului blindat dădu dovadă de înţelepciune. Îşi dădea seama că pe un teren aşa de accidentat nu putea să se măsoare cu jeepul

cel atât de ager, şi deci nu-i rămânea decât să-l facă să se oprească înainte de a scăpa din bătaia mitralierelor.

Ordonă şoferului să oprească. Apoi trecu el însuşi la mitraliera cu dublă ţeava. Având astfel o platformă de tragere stabilă, ar fi fost aproape cu neputinţă să nu nimerească, şi încă de la două sute de yarzi.

Offer şi oamenii lui observară manevra, iar Lashley rosti cu tristeţe: „S-a zi cu ei?”. Şi chiar aşa a fost.

Trasoarele zburară pe deasupra scobiturii. Prea sus. Neamţul îşi corectă tirul. Trasoarele coborâră, coborâră, coborâră... În plină ţintă. Skipper, care în chip inutil trăgea cu mitraliera în urma jeepului, primi în plin o ploaie de gloanţe, atât trasoare, cât şi simple, şi fu aruncat peste Sibrett şi peste volan. Câteva clipe jeepul o luă ba la stânga, ba la dreapta, dar trasoarele continuau să muşte din partea metalică a maşinii, apoi păru că Sibrett fusese lovit, fiindcă văzură jeepul luând-o de-a dreptul către o stâncă mare de care păru că se face zob. Un om, aruncat afară de izbitură, se sculă în picioare cu amândouă mâinile ridicate în aer.

Când sergentul major sări de jos dând s-o pornească la vale ca să pună în funcţie motoarele, Offer îi strigă:

— Aşteaptă!

Voia ca toate carele blindate să pătrundă în scobitură şi de-abia după aceea să pornească jeepurile. Le văzu cum ies unul câte unul de pe văiugă şi se iau cu toată viteza după primul *Kubelwagen*, adunându-se laolaltă în preajma jeepului sfărâmat şi a unicului supravieţuitor.

După ce aşteptă ca inamicul să se îndepărteze suficient, Offer se ridică în picioare, se întoarse către sergentul Walker şi oamenii lui aflaţi la punctul de observaţie, apoi începu să le facă semne cu mâna. Peste câteva secunde zări pe cineva care îi răspunde şi atunci înţelese că stabilise legătura.

— Dacă are minte, îi spuse Offer lui O'Keefe, Walker va fi gata de drum când o să trecem noi peste costişă. Haideţi, trebuie să plecăm fără cea mai mică întârziere!

Coborâră anevoie până la jeepuri şi porniră numaidecât. Nemţii aveau sa audă zgomotul şi să ia imediat măsurile de

rigoare, dar Offer n-avea de gând s-ajungă la camarazii săi trecând prin scobitură. O luară în schimb îndărăt şi apoi pe o altă vale aflată la vreo jumătate de milă mai spre vest, pe unde puteau ajunge la o costişă a cărei culme se găsea chiar în spatele văii lor.

Offer nu-şi făcea griji în ce priveşte carele blindate nemţeşti. Dispunea de suficient avans şi se găsea pe teren tare şi relativ neaccidentat, aşa că agerele lor jeepuri puteau foarte bine să se distanţeze şi mai mult. Aveau să se întâlnească desigur cu Walker, după care nu le mai rămânea decât să treacă dincolo de coastă şi să coboare în deşert. Îşi dădea, perfect seama că n-ar fi avut nici un rost să mai rămână acolo. Oricine ar fi fost supravieţuitorul, avea să vorbească, aşa cum făcuse şi McTone, iar nemţii nu puteau zăbovi mult până să le descopere ascunzătoarea. Ceea ce îl îngrijora pe Offer era perspectiva acelui lung drum prin deşert, la lumina zilei, în cursul căruia vor fi cu totul lipsiţi de apărare împotriva atacurilor aeriene. Era convins că din clipă în clipă avioanele lui Rommel se vor ivi pe cer, pornite în căutarea lor. Fără îndoială că ofiţerul comandant al acestei formaţii va comunica prin radio poziţia unde se află inamicul şi *Luftwaffe* avea să se năpustească asupra lor. Probabil că timpul ce le mai rămânea la dispoziţie ca să părăsească locurile acelea trebuia măsurat în minute. Offer voia să ajungă cât mai grabnic pe teren ceva mai plat, încă înainte de intrarea în acţiune a avioanelor, căci dacă ar fi fost ţintuiţi pe loc prin aceste văi şi coclauri pe unde până şi jeepurile cele agere se descurcau atât de greu, n-avea să treacă mult până când s-ar fi ivit mai lentele care blindate ca să-i şteargă odată de pe faţa pământului.

*

Walker rămânea în aşteptare, cu jeepurile rânduite în coloană şi motoarele pornite, gata oricând să se alăture celorlalţi în clipa când ar fi apărut. De îndată ce ajunse în dreptul lor, Offer le strigă:

— Dă-i drumul, Eddie! Nu ne mai vedem capul de necazuri!

Sergentul Walker zâmbi cu gura până la urechi, căci parcă i se luase o piatră de moară de pe suflet când văzuse că de acum încolo nu-i mai revenea lui răspunderea de a lua hotărâri. Cu neclintită încredere în comandantul său, Walker intră numaidecât în coloană în urma celor două jeepuri ale lui Offer şi astfel porniră spre creasta costişei.

Soarele săltă dintr-o dată deasupra orizontului şi o lumină caldă îi învălui, căldură întâmpinată cu multă mulţumire după frigul nopţii prin care trecuseră. Offer se simţea în al nouălea cer. S-ar fi zis că de câte ori ucideau oameni de-ai inamicului, scăpau după aceea cu destulă uşurinţă. Dacă norocul continua să le surâdă încă o vreme, aveau să ajungă la Benghazi şi – Doamne-Dumnezeule – ce mai seară de petrecere au să aranjeze ei când au să se vadă acolo!

Costişa pe care suiau acum era îngrozitor de greu de străbătut şi probabil, că nici un om întreg la mine nu s-ar fi angajat pe ea cu un vehicul, dar oamenii lui Offer erau înflăcăraţi de speranţe şi nu rareori li se întâmpla să ducă jeepurile aproape ridicându-le pe sus, ca să le treacă peste obstacolele cele mai dificile. Cruiser şi Busker erau cu adevărat în elementul lor. Ei amândoi arătau că sunt în stare să ridice un jeep peste orice obstacol – ca nişte adevărate buldozere omeneşti, spuse cineva. Totodată păreau a nu şti ce e oboseala şi dădeau o mână de ajutor de câte ori vreun vehicul ajungea la ananghie şi nu mai izbutea să se urnească din loc.

Peste trei ceasuri reuşiră să scape de terenurile acelea îngrozitoare şi să ajungă în deşertul de dincolo, dar încă de pe acum bombardierele ajunseseră să-i recunoască şi se roteau pe deasupra lor ca nişte vulturi. Starea aceea de spirit dominată de simţământul triumfului se spulberă în câteva minute.

Patru bombardiere îi recunoscuseră: trei Breda şi un Ju88. Pe rând, toate patru coborâră aproape în picaj către jeepuri, apoi se depărtară fără să deschidă foc de mitralieră sau să lanseze vreo bombă. Manevra părea puţin cam ciudat, dar căpitanul Offer nu o vedea în momentele acelea sub un

asemenea aspect. Era mult prea preocupat de următorul lor pas, asupra căruia trebuia să ia o hotărâre.

Când auziseră prima dată huruitul bombardierelor, se opriseră pe o vale mică şi cu pereţi de stâncă în stare să le ofere un oarecare adăpost, dar Offer ştia prea bine că nu poate rămâne multă vreme acolo. De bună seamă, carele blindate nu vor ezita să reia urmărirea, iar dacă Ceata de la Glasshouse n-avea să-şi continue drumul, peste câteva ore *Kubelwagen*-urile vor apărea şi vor deschide foc asupra lor.

Offer se sfătui în grabă cu sergentul major O'Keefe şi cu sergentul Walker. Până la urmă ajunseră la concluzia că indiferent dacă mai apar sau nu avioanele, ieşirea şi goana pe întinsul deşertului trebuie cu orice preţ încercate. Ştiau că după ce trec de costişă au să dea de teren favorabil pe întindere de vreo două sute de mile, teren plat, aproape ca-n palmă, aşa că discutară ţinând seama de asemenea detalii.

În cele din urmă, Offer dădu semnalul şi jeepurile porniră din nou să urce. Jeepul lui Offer mergea în frunte şi deschidea calea de ieşire din vale şi de înaintare către întinderile cenuşii ale deşertului. De cum ieşiră pe teren plat, acceleratoarele fură apăsate cu toată puterea. Jeepurile ţâşniră cu viteza maximă, ceea ce era ca un soi de înviorare după târâiala de mai înainte, apoi se răsfirară în linie, lăsând distanţă de câte o sută de yarzi între vehicule, aşa fel ca să prezinte o ţintă cât mai dispersată în cazul când aveau să înceapă bombardamentele şi atacurile din văzduh. Şase jeepuri, gonind cu peste cincizeci de mile pe oră, ridicau nori groşi de praf ce rămâneau să plutească în urma lor pe mile întregi.

Toţi aşteptau ca bombardierele să se abată asupra lor din clipă în clipă. Atunci fiecare jeep trebuia să gonească făcând largi curbe şi bruşte schimbări de direcţie, încercând astfel să ocolească urgia bombelor. Offer se întreba dacă măcar unul dintre jeepuri avea să scape în ziua aceea, dar continua să spere, fiindcă cei din L.R.D.G. trecuseră de multe ori prin astfel de situaţii şi unii dintre ei scăpaseră cu viaţă ca să poată povesti mai târziu prin câte trecuseră.

Goniră cu disperare, riscând să dea peste stânci sau peste gropi, ceea ce din fericire nu se întâmplă, şi toţi ochii, în afară de cei ai şoferilor, stăteau aţintiţi asupra bombardierelor ce se roteau pe deasupra suprafeţei netede a deşertului, la două mii de picioare înălţime, adică în afara bătăii Bren-urilor. În orice moment puteau coborî şi se puteau porni cu înverşunare împotriva jeepurilor. Avioanele Breda dispuneau de patru mitraliere pe care să le dezlănţuie împotriva lor, iar cel de tip Ju88 ar putea încerca să-i nimicească trăgând în ei cu tunul.

Totuşi continuau să se rotească în văzduh. Jeepurile goneau nebuneşte peste câmpia nemărginită şi plină de praf, asemenea unei cirezi de bizoni cuprinse de panică. Şi avioanele îşi continuau rotirea. După ce situaţia rămase neschimbată timp de un sfert de oră, deşi foarte nedumerit, Offer ajunse la concluzia că nemţii nu aveau intenţia de a-i ataca, fiindcă altminteri ar fi făcut-o demult. Când îşi dădu seama de treaba asta, oricât de uluitoare ar fi fost situaţia, Offer făcu semn şi celorlalţi să reducă viteza şi s-o ia mai domol. Reduseră cu toţii viteză la patruzeci de mile pe oră, obţinând astfel mai multă siguranţă şi continuară să înghită milele dintre ei şi Benghazi în chip cât se poate de mulţumitor.

Cu toate astea, Offer era mirat şi nefericit. Privind cu bănuială avioanele care se roteau alene în cercuri largi, avea presimţirea că îi aşteaptă încercări grele. Ce plan diabolic punea oare inamicul la cale? De bună seamă ştia că patrula lui e răspunzătoare de incendierea depozitului de benzină. Atunci pentru ce nu încercau să-i secere cu mitralierele sau să-i spulbere de pe faţa pământului folosindu-se de bombe?

La o jumătate de oră după ce descoperiseră jeepurile, avioanele plecară. Se retraseră fără a încerca măcar un singur act de ostilitate împotriva inamicului lor, şi toţi cei din jeepuri, deşi acum înaintau foarte comod către scăparea de primejdie, se gândeau că cele ce se petrec sunt prea de necrezut ca să poată fi de bun augur. Cineva chiar întrebă: „Ce, s-o fi terminat războiul peste noapte?”

Trecu o vreme după ce plecaseră avioanele, apoi se arătă bâzâind un Fieseler Storch[1] micuţ şi îşi alese un punct de observaţie în depărtare, ca să supravegheze mişcările Cetei de la Glasshouse. Asta era de înţeles. Dacă avioanele n-aveau de gând să-i bombardeze, înţelept era să le retragi la bază şi să economiseşti preţioasa benzină. Dacă scopul era supravegherea lor, Fieseler Storch-ul special construit pentru astfel de misiuni se impunea ca fiind unealta cea mai potrivită şi în acelaşi timp economicoasă.

Trecură încă două ceasuri, ceasuri petrecute sub bătaia razelor dogoritoare ale soarelui, cu gâturile tânjind amarnic după o înghiţitură de apă şi stomacurile tânjind după un strop de hrană. Micuţul avion continua să se ţină pe urmele lor şi pe întinderea aceea de deşert cenuşiu, netedă ca-n palmă, n-aveau nici o şansă să scape. După aceste două ceasuri, primul Fieseler Storch porni către bază dispărând dincolo de linia zării dinspre nord şi un alt Storch îi luă locul ca să continue supravegherea.

Offer hotărî să facă un scurt popas. Dacă nu erau ameninţaţi de nici un atac aerian, n-avea nici un rost să continue goana aceea nebună şi să fie leşinaţi de foame când va fi vorba de încercarea puterilor. Oricât de îngrozitor ar fi fost pericolul la care inamicul avea de gând să-i supună, tot mai bine era să îi facă faţă cu stomacurile pline.

Semnalele şi încetinirea vitezei jeepului în care se afla Offer fură corect interpretate şi peste câteva minute cele şase jeepuri se adunaseră laolaltă. Nici una dintre mitraliere nu fu lăsată fără servant şi în vreme ce unii pregăteau şi puneau la foc o tocană de carne din conserve, santinele grijulii stăteau cu ochii aţintiţi asupra avionului de observaţie şi a cerului din partea aceea. Dacă s-ar fi arătat ameninţarea bombelor, jeepurile s-ar fi împrăştiat într-o clipă.

Dar nu se întâmplă nimic. Douăzeci de minute statură la popasul acela şi mâncară în mare grabă, având în acelaşi timp grijă să umple rezervoarele jeepurilor. Abia dăduse Offer ordin de urcare în maşini şi de pornire, când dinspre nord veniră huruind către ei două avioane, altele decât cele văzute până

1 Avion de observaţie şi patrulare.

atunci. Prima lor reacţie fu aceea de a face faţă unor bombardiere, dar aproape imediat îşi dădură seama că sunt nişte Ju52, avioane de transport care s-ar fi putut să fie neînarmate.

Încă stând pe loc şi încă stăpânită de teamă, Ceata de la Glasshouse privi avioanele încete şi mătăhăloase zburând către est, pe deasupra lor şi în direcţia în care căutau ei să-şi afle scăpare. După ce ajunseră la oarecare distanţă, cu aproximaţie de vreo zece mile, acele Ju52 zburară câteva minute în cerc, ca şi cum ar fi vrut să se asigure că terenul de dedesubt e loc bun pentru aterizare. Până la urmă aterizară şi cu greu puteau fi observate, chiar cu binoclurile, din pricina unei ridicături a terenului situate la mijloc. Zece minute mai târziu Junkers-urile îşi reluară zborul îndreptându-se înspre nord-vest, către aerodromurile de lângă Aghelia. Chiar în momentul când acestea plecau, apărură din nou patru bombardiere. De data asta era vorba de Stukasuri, mult temutele bombardiere în picaj ale lui Hitler. Imediat începură să dea roată în cercuri strânse pe deasupra jeepurilor, întru totul aidoma unor vulturi.

Offer şi O'Keefe ţinură obişnuitul lor sfat. Offer spuse că nu-şi poate închipui altceva decât că avioanele Ju52 au adus la locul de aterizare infanterie aeropurtată, probabil în speranţa de a le stăvili lor fuga. Totuşi, întreaga operaţie ar fi lipsită de sens dacă ar fi adus acolo simplă infanterie pedestraşă, fiindcă micuţele şi agerele lui jeepuri îi dădeau posibilitatea să efectueze un larg şi rapid ocol în jurul-formaţiei inamice şi să-i lase astfel cu buza umflată. Atunci, ce altceva transportaseră acele Ju52?

Căpitanul Offer ordonă:

— La drum – şi dispersarea!

Jeepurile fură puse în mişcare şi din nou se plasară la distanţă de o sută de yarzi unul de celălalt, apoi îşi continuară fuga înaintând cu aceeaşi viteză constantă de patruzeci de mile pe oră.

Totuşi, Offer era o vulpe prea bătrână ca să-şi continue drumul exact pe direcţia dinainte, fiindcă în felul acesta ar fi ajuns de-a dreptul în locul unde aterizaseră Junkersurile. Ardea

de dorinţa de a afla pentru ce motiv avioanele riscaseră o aterizare în deşert, dar spre a afla nu se abătu nici un pas de la drumul plănuit. Noua direcţie îi ducea către sud-est şi îi făcea să se afunde şi mai adânc în deşert...

Cu mare surprindere, căpitanul Offer văzu apărându-i în faţă mai multe vehicule. Înaintau către sud în formaţie larg desfăşurată, ca şi a lor, şi se vedea limpede că se străduiesc să taie calea formaţiei britanice. Toate erau care blindate.

*

Bannister fusese cel aruncat din jeep doar cu o secundă sau chiar mai puţin înainte ca acesta să se sfărâme izbindu-se de o stâncă înaltă, cu Sibrett mort la volan. Trecuse printr-un moment de groază teribilă şi în clipa când se ridică în picioare nu mai era un om, ci o cârpă; înnebunit de spaima ce i-o provocau blindatele germane aflate din ce în ce mai aproape de el, ridică mâinile în sus şi începu să strige din toate puterile:

— Nu trageţi! Nu trageţi! Mă predau!

Îl văzuse pe Skipper îndoindu-se în două alături de mitralieră, cu trupul hăcuit de gloanţe. Văzuse sângele ţâşnind şi hălci de carne omenească zburând din trupul camaradului său şi-l văzuse pe acesta prăbuşindu-se peste Sibrett, pe Sibrett zbătându-se cu furie să scape de povară şi despărţindu-se de viaţă în aceleaşi momente, atunci când ploaia de gloanţe se abătu şi asupra lui. Bannister nu ştia ce se întâmplase cu Dodge, care se afla în faţă, lângă Sibrett. Tot atât de bine s-ar fi putut să fi fost lovit de gloanţe sau să fi murit în jeepul sfărâmat de stâncă doar cu câteva momente mai târziu. Bannister n-avea de unde să ştie, fiindcă un salt al jeepului îl azvârlise la pământ cu puţin înaintea ciocnirii de stâncă.

Căpitanul Braunschweig veni cu maşina până în dreptul omului aceluia îngrozit şi tremurând de spaimă şi coborî imediat. Celelalte *Kubelwagen*-uri începeau să iasă în largul scobiturii, făcând un zgomot infernal, dar căpitanul Braunschweig părea să nu ia seama decât la proaspătul

prizonier. N-avea timp de pierdut şi dorea să obţină cât mai curând informaţii.

Luă în mâini pistolul-mitralieră şi îl îndreptă spre ostaşul inamic care îşi pierduse cu totul firea. *Feldwebel*-ul său se afla de faţă, gata se traducă:

— Cum te cheamă? Din ce unitate faci parte şi unde se află ea acum?

Bannister înghiţi în sec şi răspunse:

— Bannister, *sir*. Fred Bannister din G.G.C.U. Acum era rândul căpitanului să rămână uluit. Însă, după o clipă inima începu să-i bată cu înfrigurare. G.G.C.U.! Ştia ce înseamnă iniţialele astea. Erau tocmai oamenii cu care, mai presus de orice, dorea să poată da ochii. Foarte bine, iată că îl avea acum pe unul dintre ei în faţa sa, ca prizonier, şi omul are să vorbească, daaa... are să vorbească...

— Comandantul vostru e căpitanul Offer? Bannister răspunse:

— Da, *sir*, fără să se mire că ofiţerul neamţ ştia acest lucru.

— Unde-ţi sunt camarazii?

Bannister arătă înspre capătul cel mai îndepărtat al scobiturii

— Acolo, *sir*.

Era gata să vorbească, să spună tot ce ştie, numai să nu-i înfurie pe nemţii ăştia cu chipuri dure şi încruntate. Îşi aducea bine aminte ce le spusese Offer: „Nu vă lăsaţi prinşi de nemţi, c-altminteri iadul are să vi se pară o dulce vilegiatură. Nemţii umblă cu limba scoasă după Ceata de la Glasshouse”.

Căpitanul Braunschweig se întoarse spre locul arătat de degetul lui Bannister. Carele lui armate îl ajunseseră aproape toate din urmă şi zgomotul asurzitor îşi răsfrângea ecourile în pereţii de stâncă ai scobiturii. De cum ajungeau lângă el, maşinile îşi opreau motoarele, iar când toate tăcură, Braunschweig putu să audă alte motoare forţate până la limita puterii lor, dar păreau să fie la cel puţin o milă depărtare de locul unde se aflau ei.

„Prea târziu, îşi spuse căpitanul Braunschweig. S-au speriat şi au luat-o la fugă”. Primul său impuls fu să pornească imediat în urmărirea lor şi chiar o luă înspre maşină, dar după câţiva paşi se opri.

Avea minte ageră acest căpitan Braunschweig şi o folosea acum în urmărirea unei ţinte unice. Ştia că mai greoaiele lui *Kubelwagen*-uri nu puteau cu nici un chip nădăjdui să ajungă din urmă mult mai sprintenele jeepuri pe un teren atât de accidentat şi cu atât mai puţin, atunci când vor ieşi pe terenul neted de dincolo de costişe.

Aşa că Braunschweig îşi chemă transmisionistul şi trimise un mesaj la Marele Cartier de la Agheila. Raportă superiorilor că dăduse peste Ceata de la Glasshouse, ucisese trei dintre ei şi pe al patrulea îl luase prizonier. Grosul cetei însă, în care se afla şi cunoscutul căpitan Offer, izbutise să fugă dincolo de costişe. Dădu amănunte precise privind configuraţia terenului, în vederea verificării hărţilor, apoi propuse o anumită desfăşurare a acţiunii pe care superiorii puteau s-o adopte, dacă ar fi găsit cu cale.

Propuse să se organizeze supravegherea aeriană a grupului de comando, dar ceru ca jeepurile să nu fie atacate. Dorea foarte mult să-l captureze viu pe căpitanul Offer, ca să poată fi judecat pentru crimele împotriva umanităţii comise la acel cumplit Lac de Nisip. Braunschweig era încredinţat că Feldmareşalul va aproba acţiunea propusă de el. Pe urmă, dădu ordin celor două Ju52 puse la dispoziţia sa, să se deplaseze pe aerodroamele cele mai apropiate de locul unde se afla el în acel moment, adică pe aerodroamele de la Agheila. Pe căpitanul Braunschweig nu-l mai interesau acum milele pe care Ceata de la Glasshouse le putea străbate pe întinsul deşertului. Avioanele lui Ju52, special construite pentru transporturi, puteau să se joace cu orice distanţe şi avea să-l ducă pe el şi carele sale blindate într-o poziţie adecvată pentru interceptarea fugarilor.

Mai formulă o singură altă cerere, apoi se întoarse la *Kubelwagen*-urile sale şi conduse întreg convoiul înspre nord-vest, iar după câteva ceasuri ajunseră la aerodrom, unde i se

spuse că Junkersurile 52 trebuiau să aterizeze dintr-o clipă-n alta.

*

În momentul când Offer porni manevra de depăşire prin flanc a depărtatelor vehicula ale inamicului, bombardierele începură să-şi folosească mitralierele şi bombele. Unul după altul se desprindeau din formaţie, coborau pe deasupra liniei jeepurilor şi împroşcau ploaie de gloanţe înaintea maşinilor, făcând nisipul să ţâşnească într-un chip foarte demoralizant, mai cu seamă pentru şoferi. Din instinct coteau brusc şi asta îi făcea să se apropie fără voie de carele blindate pornite la intercepţia coloanei de fugari.

Offer îi făcu să revină pe direcţia de mai înainte, dar atunci Stukasurile se năpustiră iarăşi asupra lor şi două dintre ele lansară cât una dintre cele patru bombe de 110 funzi[1], atât de aproape de jeepul cel mai înaintat, încât acesta fu aproape dat peste cap, iar suflul şi nisipul aruncat în aer îi izbiră usturător drept în faţă. Asta avu un efect şi mai demoralizant şi din nou cotiră din drum, ajungând de data asta şi mai aproape de *Kubelwagen*-uri, doar puţin în afara bătăii mitralierelor.

Trebui să treacă oarecare vreme până când tactica aceasta să se contureze limpede şi să-i îngăduie lui Offer să înţeleagă rostul manevrei. Bombardierele nu urmăreau să-şi atingă direct ţinta; tot ce voiau era să-i mâne ca pe oi în bătaia tunurilor de pe carele blindate. Cu toate acestea, Offer nu avea nici o îndoială că în cazul când ar fi continuat cu stăruinţă pe noua direcţie care le oferea posibilitatea de a depăşi prin flanc mai lentele care inamice, bombardierele ar fi curmat joaca şi s-ar fi înverşunat cu toată hotărârea împotriva lor.

„Vor să facă tot ce le stă în putinţă ca să ne prindă vii”. În sfârşit, Offer înţelesese. Nu, n-avea să cadă viu în mâinile inamicului, ca să înfrunte torturile şi moartea în mâinile S.S.-

1 Un funt = 0,45 kg.

iştilor. Nici să se lase răpus de gloanţele mitralierelor sau de bombele acelor Ju52 n-avea de gând.

Offer căută să se îndepărteze cât mai mult de carele blindate şi porni goana îndărăt, pe calea pe care venise. Retragerea nu era de fel pe gustul lui, dar dacă în felul ăsta izbuteau să rămână în viaţă, ar fi fost în stare să meargă îndărăt până la Agheila, în cazul când ar fi fost nevoie.

Totuşi situaţia îl nedumerea. Ceasurile treceau şi odată ce s-ar fi lăsat întunericul, nemţii ar fi pierdut orice nădejde de a mai pune mâna pe grupul său de comando. Aşa că trebuia să se folosească de întreaga lui ingeniozitate pentru a scăpa de primejdie în următoarele câteva ceasuri.

Încercă în primul rând să se prefacă din vreme în vreme că în sfârşit e hotărât să execute depăşirea prin flanc. De fiecare dată *Kubelwagen*-urile îşi schimbau direcţia şi-şi reluau formaţia în linie, pornind îndărăt ca să-i poată tăia drumul şi se vedea că, deşi erau fără îndoială, mai încete decât jeepurile, nu erau totuşi chiar atât de încete, iar Offer ar fi trebuit să facă formidabile eforturi ca să-i depăşească prin flanc şi în acelaşi timp să rămână în afara bătăii mitralierelor.

Dar principala piedică în calea salvării lor erau bombardierele. De câte ori jeepurile dădeau semn că vor s-o pornească pe flanc, coborau urlând şi le ridicau în faţă o perdea de gloanţe în care n-aveau decât să pătrundă şi să fie nimiciţi, dacă ţineau cu tot dinadinsul. Încă în două rânduri, când mişcarea simulată a lui Offer păru să devină primejdioasă, Stukasurile lansară bombe în faţa jeepurilor şi căpitanul ştia prea bine că patru avioane de tipul ăsta erau prea destule pentru a le veni de hac. De câte ori aveau putinţa, mitraliorii lui trăgeau asupra avioanelor, dar Bren-urile nu păreau în stare să obţină rezultate demne de luat în seamă.

Până la urmă, către ceasurile patru, Offer lăsă baltă orice încercare de manevră şi o ţinu de-a dreptul către nord-vest, cu jeepurile toate aliniate după al său şi cu un număr aproape egal de care blindate germane înaintând pe urmele lor.

Offer îi spuse şoferului, care de data asta era Lashley:

— Nu pot să-nţeleg. Ce anume urmăresc? Nu par să se grăbească. Se mulţumesc să ne mâne îndărăt către Agheila.

Dar întunericul avea să se lase cu mult înainte de a ajunge ei la costişe, fără să mai poată fi vorba de şoseaua de coastă ce ducea la Aghelia.

Abia cu mult mai târziu, când soarele coborâse până aproape de marginea zării, află Offer răspuns la nedumeririle lui. Stukasurile continuau să se rotească vultureşte pe deasupra lor. Cele şapte care blindate tot li se mai ţineau cu încăpăţânare pe urme, întinse pe o linie chiar mai lungă decât cea alcătuită de jeepuri, păstrând cam o milă între carele de pe flancuri. Păreau că îmbrâncesc din urmă fără îndurare Ceata de la Glasshouse. Cineva din jeepul de lângă Offer începu să strige, să facă semne cu braţul şi să arate disperat cu degetul în faţa lor. Ochii lui Offer se rotiră imediat într-acolo şi în aceeaşi clipă înţelese ce anume atrăsese atenţia celuilalt. De câtăva vreme începuseră să zărească vag coama costişei peste care nu demult trecuseră. Acum, în faţa ei se înălţase un nor de praf ce vestea prezenţa unui grup de vehicule. Părea să se întindă mult pe linia zării, ca şi cum ar fi fost şi ele desfăşurate în linie.

— Stai încet, îi strigă Offer lui Lashley şi imediat îşi duse binoclul la ochi. Văzu cât se poate de limpede o altă linie de care blindate şi camioane. Le numără – trebuie să fi fost vreo douăzeci. Păreau să înainteze în semicerc, cu flancurile mai avansate decât centrul.

Cuprins de spaimă, Offer abia putu să spună:

— Dumnezeule, de data asta s-a zis cu noi!

În clipa aceea înţelese de ce *Kubelwagen*s-urile se mulţumiseră să-i mâne de dinapoi pe întinsul deşertului şi de ce Stukasurile nu încercaseră să-i nimicească. Tot timpul stătuseră în aşteptarea unor întăriri masive şi iată că întăririle soseau în sfârşit, scăpate dintre costişe. În zece minute, ţinând seama de viteza cu care toţi înaintau, cleştele avea să se strângă în jurul lor şi avea să-i transforme în ţintă pentru sute de mitraliere şi, fără îndoială, câteva tunuri şi branduri. Rezistenţa ar fi însemnat pură sinucidere şi orice om cu scaun la cap s-ar fi predat,

aceasta fiind de altminteri şi scopul acelei impresionante desfăşurării de forţe.

Abia atunci înţelese cu adevărat John Offer ce obiectiv important ajunsese el în ochii inamicului şi cât de arzătoare era setea acestuia de a se răzbuna. Nimic nu-i putea satisface pe cei din Afrikakorps, nimic în afară de a-l prinde viu, de a-l judeca şi de a vedea cu proprii lor ochi cum îşi dă duhul.

Gândurile acestea fulgerătoare îl zguduiră pe Offer, fiindcă e într-adevăr deprimant să ştii că eşti ţinta unei uri atât de năprasnice. Pe urmă, chipul i se încruntă. Încă n-au ajuns să pună mâna pe el. Nu se putea să nu existe o scăpare din capcana asta. Soarele îi bătea în ochi şi el tare ar fi dorit să fi apus demult şi acum să domnească întunericul, fiindcă atunci nimeni n-ar mai fi fost în stare să-l înhaţe pe el şi pe şiretele sale vulpi ale deşertului...

Ştia ce are de făcut. Semnaliza jeepurilor să se apropie de el şi să se strângă laolaltă, manevră ce avu clarul de a nelinişti Stukasurile şi a le face să se rotească în cercuri din ce în ce mai strânse. Nici unul nu se dădu jos din jeep, dar toţi opriră motoarele. Offer le vorbi stând în picioare pe scaunul său din jeep:

— Ascultaţi, băieţi, trebuie să ştiţi că avem de ţinut piept celor mai mari primejdii. Nemţii vor cu tot dinadinsul să ne ia prizonieri şi dacă nu întreprindem ceva în următoarele câteva minute, vom fi ori morţi, ori prizonieri. Dar nu vor izbuti ei să ne vină de hac. Vom găsi noi scăpare şi de aici!

Sau cel puţin unii dintre ei; nu toţi vor izbuti să scape. Poate că nici unul nu va rămâne în viaţă, din pricina Stukasurilor acelora cărora le mai rămânea încă o oră de lumină prielnică pentru a-i nimici.

Le explică în grabă ce anume pusese la cale, cât mai pe scurt, fiindcă cele două linii inamice aflate faţă în faţă se apropiau cu repeziciune şi curând aveau să cadă asupra lor. Toţi recunoscură că planul lui era singura soluţie ce le mai rămânea. Motoarele fură pornite, duduitul lor arătă că s-au trezit din nou la viaţă şi jeepurile începură să manevreze.

Offer puse capăt retragerii. Lashley îndreptă jeepul către sud şi vreun sfert de milă merse cu toate celelalte venind coadă după el, fără să lase între vehicule distanţă mai mare de douăzeci de yarzi. Când ajunse într-o poziţie prielnică faţă de soare şi unul dintre Stukasuri se desprinse din formaţie lansându-se în picaj ca să-i întoarcă pe calea dinainte, Offer dădu un ordin.

Lashley viră cu iuţeală astfel ca să ajungă cu faţa către inamicul lor cel dintâi. Jeepul scrâşni, pe urmă îşi continuă drumul cu toată viteza, piciorul lui Lashley, încercând parcă să scoată acceleratorul prin podeaua maşinii.

— Ia-l pe cel din margine, ordonă Offer zgâlţâindu-se pe scaunul lui. De data asta n-avea să mai încerce să-l ocolească pe inamic. De data asta se îndreptau de-a dreptul spre el, aveau să încerce să-şi croiască drum printre rândurile lui.

Atacară *Kubelwagen*-ul din capătul semicercului, pe acela care înaintase cel mai mult în deşert. Toate jeepurile din urma lui Offer înaintau prin valurile de praf foarte supărătoare pentru ochii şoferilor, dar care jucau rolul unei perdele de fum, ascunzând aproape complet vederii vehiculele din spate.

Atacau *Kubelwagen*-ul cel mai mărginaş fiindcă astfel se aflau la cea mai mare distanţă de celelalte blindate şi de tunurile lor, care de fapt nici nu puteau să tragă câtă vreme jeepurile se aflau în preajma victimei alese, de teamă să nu nimerească în propriile vehicule. Dacă Offer ar fi avut nesocotinţa de a ataca pe centrul liniei inamice, jeepurile ar fi devenit ţinta focului concentric pornit de pe amândouă flancurile.

Manevra se mai întemeia şi pe alt fapt. Mai înainte ca Stukasurile să-şi dea seama ce se petrece, jeepurile se apropiaseră atât de mult de linia de înaintare a carelor blindate încât avioanele nu mai puteau folosi împotriva lor nici mitralierele, nici bombele. Atâta vreme cât se aflau angajaţi în atacarea acelui nefericit *Kubelwagen*, erau apăraţi împotriva atacurilor aeriene.

Offer juca o carte. Ce-i drept, dacă izbuteau să treacă dincolo de linia inamicului, urma să aibă de înfruntat furia

răzbunătoare a Stukasurilor, dar lumina zilei avea să mai dăinuie încă un singur ceas şi cu toţii auziseră de câte ori temutele formaţii L.R.D.G. şi nu mai puţin temutele formaţii S.A.S. goniseră pe întinsul deşertului câte o zi întreagă sub atacurile înverşunate ale avioanelor inamice, reuşind totuşi să aibă câţiva supravieţuitori.

... câţiva supravieţuitori. Da, Offer ştia că ăsta era cel mai fericit rezultat la care puteau nădăjdui şi ei. Numai că inamicul mai avea de făcut faţă şi razelor orbitoare ale soarelui.

În spatele lui, mitraliorul deschise foc asupra *Kubelwagen*-ului din faţă, slujindu-se de Bren-ul montat pe jeep. Şi mitralierele de-pe celelalte jeepuri începură să tragă, ţintele lor fiind însă al doilea şi al treilea car blindat, cele care se găseau destul de aproape pentru a putea fi lovite cu oarecari şanse de succes.

Stând agăţat în jeep şi lipsit de posibilitatea de a le fi de vreun ajutor celorlalţi, Offer văzu trasoarele ţâşnind din cele două ţevi ale mitralierelor Spandau de pe *Kubelwagen* şi le auzi ţiuind în jurul lor. Mitralierele inamice trăgeau probabil aproape orbeşte, din pricina soarelui care le bătea în ochi servanţilor. Zburau mai departe pe întinsul pustiului şi acum ajunseseră atât de aproape, încât Offer vedea bine capul şi umerii mitraliorului neamţ. Pentru ca servanţii dinăuntru să se simtă mai bine, *Kubelwagen*-ul înainta cu placa blindată din faţă şi capota ridicate. Toate înaintau la fel, toate cele şapte *Kubelwagen*-uri îngăduind acest lucru, atât de grijuliul căpitan Braunschweig comisese şi el o dată o greşeală gravă. Oricât ar fi fost de arşiţă, oricât de chinuitor ar fi fost să stai închis în cuşca metalică, plăcile de protecţie ar fi trebuit lăsate, indiferent cât de reduse ar fi fost şansele ca inamicul să întreprindă vreo acţiune împotriva lor.

Mai înainte de-a apuca să-şi regleze tirul şi să tragă în plin asupra jeepului, mitraliorul de pe *Kubelwagen* căzu mort, lovit în plin de grindina de gloanţe pornite de pe jeepurile lui Offer. Lashley viră scurt ca să ocolească *Kubelwagen*-ul pus cu botul pe labe şi dezarmat de puterea de foc a Bren-ului. Prin aer zburau stoluri de gloanţe trasoare pornite de pe celelalte care

blindate, câteva dintre ele străduindu-se să se apropie de jeepul din frunte, jeepul lui Offer. Gloanţele ţiuiau în jurul lor în stoluri rapide şi parcă furioase. Aerul devenise îngrozitor din pricina şuierăturilor şi ţiuiturilor acelei grindine de plumb. Dintr-o dată jeepurile ajunseseră ţinta unei duzini de mitraliere, şi armele astea sunt în stare să arunce un uriaş număr de proiectile în acel unic minut necesar pentru a te strecura printre ele. Ceea ce i-a salvat pe cei care au reuşit totuşi să treacă prin potopul de foc a fost fără îndoială, soarele ce bătea în ochii celor mai primejdioşi inamici, acele două sau trei *Kubelwagens*-uri vecine cu camaradul lor din flancul stâng. Cele aflate mai în depărtare, nestânjenite de soare, aveau de înfruntat dezavantajul distanţei, deşi câteva dintre ele deschiseră totuşi focul împotriva coloanei de fugari, atunci când nu puneau în primejdie vehiculele proprii.

Jeepul lui Offer trecu prin foc fără o zgârietură măcar. Dar nu toţi fuseseră la fel de norocoşi. Jeepul din ariergarda formaţiei concentra asupra sa toată grindina aceea de gloanţe, şoferul fu ucis, jeepul rămas fără control o luă razna şi se răsturnă, iar de pe locul acela nemţii nu mai avură de adunat decât leşuri şi oameni fără cunoştinţă.

Trecuseră prin linia inamică cinci jeepuri care îşi continuau goana, deşi în cele din coada coloanei se aflau şi răniţi. Îi păcăliseră şi-i depăşiseră pe nemţi prin flanc, iar asta însemna o veritabilă izbândă. Însă adevărata bătălie de abia acum începea.

Oamenii lui Offer ştiau ce au de făcut. Îndată ce trecură dincolo de şirul de kubelwagens-uri, jeepurile se îndepărtară unul de celălalt. De-acum încolo fiecare jeep trebuia să se îngrijească de propria lui soartă. Nu le rămânea nimic altceva de făcut decât să reziste atacurilor aeriene până ce aveau să afle adăpost în întunericul nopţii. Bănuiau că toate *Kubelwagens*-urile se vor lua după ei cu viteză maximă, dar n-aveau cum să-i ajungă din urmă, afară de cazul când vreun jeep ar fi fost lovit şi imobilizat, ori ar fi avut vreo pană.

Singurul inamic căruia trebuiau să-i facă faţă erau Stukasurile.

Şi ele veniră, unul după celălalt, de îndată ce jeepurile se desprinseseră de *Kubelwagens*-uri. De data asta se abătură

asupra lor cu toată furia. Acum trebuiau neapărat să ucidă, fiindcă nu mai exista nici o nădejde de a-i prinde vii pe fugari.

Veneau în picaj şi ambalau motoarele, făcând un zgomot asurzitor şi înfricoşător, cu atât mai înfricoşător pentru cei care ştiau că sunt ţintele lor însufleţite. Lansară bombele care le mai rămăseseră, apoi se înverşunară şi mai amarnic, fiecare folosind din plin cele patru mitraliere de la bord.

A urmat un ceas de încleştare cumplită, dar oarecum amuzantă. Pretutindeni pe întinsul neted al pustiului alergau cele cinci jeepuri, ridicând nori de praf groşi şi persistenţi. Oriunde apăreau, patru Stukasuri se năpusteau asupra lor pentru a le veni o dată de hac. Ordinele primite prin radio cereau acum distrugerea cu orice preţ a Cetei de la Glasshouse; nu trebuia să scape viu nici unul dintre ei, cu nici un chip.

Cotind când într-o parte, când în alta, făcând viraje largi şi repezi, mergând în zigzag, jeepurile recurgeau la toate manevrele posibile pentru a scăpa de avioanele ce se năpusteau în picaj împotriva lor. Pentru cei care erau martorii acestor scene inclusiv un foarte tulburat căpitan Braunschweig, spectacolul era de-a dreptul înnebunitor. Jeepuri gonind înainte cu toată viteza, Stukasuri, ce se desprindeau pe rând din formaţie şi se repezeau în jos către ţinte, vărsând foc din toate mitralierele. Mitraliori de pe jeepuri străduindu-se din răsputeri să-l lovească pe atacant, deşi existau numai foarte slabe speranţe atunci când înaintau cu ademenea viteză. Pe urmă, în ultima clipă o violentă rotire a volanului, o derapare furtunoasă şi jeepul se afla pe o direcţie perpendiculară faţă de cea dinainte, în vreme ce gloanţele menite lui sfârtecau pământul doar la câţiva yarzi mai în faţă.

Pe măsură ce trecea timpul – minute preţioase câştigate de jeepuri – şi soarele cobora peste linia zării, Stukasurile deveneau din ce în ce mai turbate şi mai îndrăzneţe. Se înălţau aproape drept în sus, în deznădăjduite încercări de a scurta intervale dintre atacuri, iar când reveneau la asalt păreau şi mai îndârjiţi, ca şi cum vederea acelor jeepuri ce-şi continuau goana încercând să le scape i-ar fi scos cu lotul din minţi.

Dând dovadă de iscusinţă, jeepurile alergau fiecare în norii de praf ridicaţi de celelalte, dispărând astfel din câmpul vizual al Stukasurilor, câştigând secunde preţioase şi apărând apoi acolo unde te-ai fi aşteptat mai puţin. Dar nu toate se puteau folosi de perdeaua protectoare întinsă de ceilalţi.

Din când în când câte un jeep se oprea dinadins în loc, chiar în clipa când un Stukas se repezea asupră-i cu gânduri ucigaşe – oprire foarte scurtă, dar având darul de a oferi mitraliorilor o bază de tragere stabilă şi în acelaşi timp de a evita potopul gloanţelor. Cu astfel de prilejuri probabil că izbutiseră să nimerească în plin avioanele inamice, deşi vreme de o jumătate de ceas nu se vădi nici un efect demn de luat în seamă. Pe urmă, unul dintre Stukasuri primi în plin rafala unei mitraliere Bren pe când se afla în zbor razant deasupra deşertului şi tocmai încerca să ia din nou înălţime. Îşi continuă traiectoria aproape verticală, dar probabil că pilotul fusese ucis şi nu mai putea să manevreze, fiindcă avionul se mai înălţă puţin, apoi căzu în picaj şi se izbi de pământ. Urmă o explozie puternică şi o flacără imensă tivită cu fum negru se ridică spre înaltul cerului.

Întâmplarea umplu de bucurie sufletele celor din Ceata de la Glasshouse şi le insuflă curajul de a mai lupta pentru propriile lor vieţi vreme de încă treizeci de minute. Fiece minut câştigat însemna o victorie şi fiece milă străbătută îi aducea mai aproape, tot mai aproape, de locurile sigure aflate în spatele propriilor linii.

Sfârşitul dezastruos al camaradului lor păru a-i fi convins pe ceilalţi piloţi că este cazul să fie ceva mai prevăzători, fiindcă deşi nu-şi încetară nici o clipă atacurile, acum se retrăgeau înainte de a pătrunde în raza de acţiune a mitralierelor Bren. După aceea organizară o acţiune concertată asupra căreia se înţeleseseră fără îndoială, prin radio.

În loc ca fiecare avion să-şi aleagă de unul singur ţinta mişcătoare asupra căreia să se năpustească, îşi concentrau acum focul împotriva aceluiaşi jeep, venind unul după altul asupra lui. Primul ales fu jeepul lui O'Keefe. Acesta îşi dădu

seama de primejdie, trecu el însuşi la volan şi încercă să fie mai şiret decât inamicul.

Primul Stuka se angaja în picaj şi lansă o bombă, dar în ultimul moment O'Keefe vină, derapa scurt, se întoarse în loc şi porni în direcţia *Kubelwagens*-urilor din depărtare. Al doilea Stuka veni prea târziu ca să mai poată face faţă manevrei şi îşi risipi muniţia în pământ. Al treilea, totuşi, izbuti să-şi schimbe direcţia şi se năpusti asupra jeepului în care se afla O'Keefe, dar din nou şiretenia sergentului major, care efectua un viraj scurt, ieşi învingătoare şi din nou Stukasul nu-şi atinse ţinta. Dar O'Keefe ştia că nu-i cu putinţă ca treaba asta să se repete la infinit, şi cu toate că izbuti să mai scape un răstimp de zece minute, până la urmă fu lovit în plin. O ploaie de gloanţe se abătu asupra jeepului care începu să salte şi se răsturnă; toţi văzură din depărtare scena şi cu inima la gură se întrebau cui îi va veni acum rândul.

Nu Offer fu cel ales; în acest sfârşit de zi avea un noroc orb. Dacă cei din aer ar fi avut putinţa să-şi dea seama în care jeep se afla el, nu încape nici o îndoială că ar fi devenit ţinta lor preferată înainte de toate. Aşa stând lucrurile, îl aleseră pe cel condus de soldatul Salkirk – „bătrânul” Sally. Cu el în acelaşi jeep se mai aflau Jardine, Tulger şi Gunner Rock.

Sally nu era un băiat norocos, aşa că jeepul lui fu lovit şi se opri brusc în loc. Mai rămăseseră acum trei jeepuri care goneau prin deşert şi mai erau încă cincisprezece minute până la coborârea întunericului. Stukasurile îşi îndreptară atenţia asupra jeepului condus de Palfreyman.

Deodată, Offer strigă:

— Opreşte! Înapoi! Întoarce-te înapoi!

Văzuse pe cineva mişcându-se prin preajma jeepului oprit în loc al lui Sally. Lashley angaja maşina într-un derapaj controlat şi continuă goana până în locul unde stătea cineva şi făcea semne cu mâna. Ajungând acolo, Lashley stopa atât de brusc încât cu toţii fură cât pe-aci să zboare din maşină.

Sally făcea semne. Singur el, scăpase nevătămat printr-una din minunile ce se întâmplă atât de deseori în vreme de război. Jardine probabil că-şi rupsese şira spinării şi nu putea fi

mişcat din loc. Tulger şi Rock erau amândoi grav răniţi, pierdeau sânge din belşug şi îşi pierduseră cunoştinţa.

Palfreyman, ca flăcău isteţ ce era, desfăşura dinaintea Stukasurilor un soi de dans şi câştiga astfel pentru toţi minute preţioase. Offer înfruntă toate riscurile, oprind şi apucându-se să-i bandajeze pe răniţi. Starea lor era prea gravă ca să poată fi transportaţi de el şi trebuia să-i lase în grija plină de atenţii a nemţilor. Dacă vestitul Afrikakorps îşi merita marele prestigiu pe care îl avea în rândurile armatei britanice, atunci fără îndoială, că trebuia să arate milă faţă de răniţi.

Tocmai când terminau treburile astea, văzură cum un *Kubelwagen* se îndreptă în goană către ei. Sally sări pe scaunele din faţă, alături de Offer – în spate nu putea să stea fiindcă l-ar fi stânjenit pe mitralior – şi din nou porniră la drum cu mare grabă.

Offer ar fi ţinut mult să se ducă şi la jeepul avariat al lui O'Keefe, dar acesta se afla mult prea aproape de *Kubelwagen*-uri ca să poată înfrunta un asemenea risc. Cu inima adânc îndoită, îi ordonă lui Lashley s-o pornească din nou în direcţia est.

Stukasurile izbutiră să-l lovească în plin pe Palfreyman la vremea când deasupra zării nu se mai vedea decât o geană de soare. După aceea se abătură asupra lui Offer şi vreme de şase ori şapte minute merseră în zigzag şi făcură tot felul de viraje disperate, Lashley jucându-se cu jeepul ca un motociclist la concurs. Zgomotul avioanelor de bombardament în picaj îi asurzea cu totul şi erau permanent cu sufletul la gură, ştiind că se află doar la un pas de moarte.

Şi deodată s-ar fi zis că noaptea se revarsă asupra lor, căci după un ultim atac lipsit de obişnuita înverşunare, Stukasurile se depărtară şi o ţinură drept înainte în direcţia nord-vest, deci către Agheila. Lumina devenise prea săracă şi pe întinsul deşertului lucrurile nu mai puteau fi desluşite cum se cuvine.

Offer zise:

— Acuma putem face popas.

Brusc, pe neaşteptate, îl copleşise oboseala. Probabil că nici Lashley nu se simţea mai în vigoare, fiindcă îşi aşeză braţele

pe volan şi pe ele îşi sprijini capul. În spate, mitraliorii se prăbuşiseră pur şi simplu pe podea, căci adrenalina care îi susţinuse până atunci li se retrăsese deodată din sânge şi, după câte se părea, îi lăsase fără pic de vlagă.

Offer se aplecă şi aprinse farurile. Credea că nu riscă prea mult procedând astfel. În cazul când *Kubelwagens*-urile s-ar mai fi aflat încă pe aproape, aveau să audă limpede zgomotele specifice ale motoarelor Volkswagen cu mult înainte ca nemţii să ajungă în preajma lor. Se făcuse întuneric beznă.

După o vreme auziră duduitul motorului unei maşini care se apropia, dar zgomotul ăsta l-ar fi recunoscut şi prin somn. Era vorba de un alt jeep, care şi el îşi aprinsese farurile şi se apropia fără grabă, ca să se alăture grupului unde se găsea comandantul.

La volan se afla Ward, agentul lor sanitar arab. Împreună cu el mai veniseră Crookshank, Mutriţă şi Jimmy Wilborn. Ward stinse şi el farurile, o vreme nimeni nu scoase vreo vorbă şi toţi stăteau nemişcaţi pentru a îngădui ostenelii să li se scurgă din trupuri. Chiar pentru oameni tari ca fierul, cum erau ei, fusese o zi lungă şi copleşită de trudă, iar acum s-ar fi zis că nimic nu mai putu să le vină în sprijin şi toţi se simţeau sleiţi de puteri şi tare abătuţi. În minte le stăruiau amintiri despre camarazii rămaşi în urmă, morţi sau răniţi. Şi asta le întuneca orice simţământ de biruinţă asupra duşmanului.

Offer spuse:

— Acum ne întoarcem îndărăt.

Dintr-o dată îi revenise energia, iar tăria lui îi făcu şi pe ceilalţi să-şi scuture moleşeala şi să se ridice în picioare.

— Îndărăt? Agentul sanitar pricepea mai cu încetineală.

— S-ar putea ea unii dintre camarazii noştri să fi scăpat cu viaţă şi să nu fi fost totuşi luaţi de nemţi.

Aşa că umblând cu mare grijă, se întoarseră înspre locurile unde se desfăşurase bătălia. Era prea întuneric ca să poată vedea vreunul dintre jeepurile avariate, dar când Offer îşi dădu seama că nu puteau să fie decât pe undeva pe aproape de eventualii supravieţuitori, Offer înfruntă orice riscuri şi aprinse

farurile, apoi dădu de mai multe ori ocol în cerc, dar până la urmă stinse din nou farurile şi rămase tăcut.

În întunericul nopţii. Dacă mai existau cumva supravieţuitori, acum ştiau încotro să se îndrepte.

Peste ale zece minute, repetă manevra.

Le cam măcina nervii aşteptarea aceea în întuneric şi în tăcerea ca de mormânt, cu urechile ciulite ca să prindă chiar şi cel mai mic zgomot, mereu cu gândul la infanterişti inamici care s-ar fi putut furişa până la ei la adăpostul întunericului. De *Kubelwagens*-uri nu se temeau c-ar putea veni la atac, fiindcă le-ar fi auzit motoarele de la distanţă de câteva mile.

Peste încă zece minute Offer aprinse din nou farurile şi porni să străbată în cerc porţiunea aceea de deşert, iar cinci minute mai târziu apărură Wise şi un artilerist înalt şi subţiratec, Jack Redpath. A fost o reîntâlnire cum nu se poate mai plină de bucurie şi după aceea tuturor le-a revenit curajul şi nădejdea că şi alţii vor reveni acasă călăuzindu-se după strălucirea farurilor.

Noaptea însă trecu fără bucuria reînnoită a revederii altor camarazi din jeepurile care acum lipseau. Cu un ceas înaintea zorilor, Offer puse capăt acţiunii de recunoaştere. Încă mai aveau cale lungă de străbătut până să ajungă în locuri sigure şi ştia bine că îndată după revărsatul zorilor aviaţia inamică va porni iarăşi în căutarea lor. Oricât de arzătoare i-ar fi fost dorinţa de a rămâne pe loc şi a continua să-şi caute oamenii, Offer îşi dădea seama că singura soluţie înţeleaptă era să-şi pună supravieţuitorii la adăpost de primejdii.

Mâncară şi băură câte ceva, stând în picioare, cu auzul încordat şi ochii continuând să scruteze cu speranţă întunericul. Pe urmă Offer spuse: „Mergem!” şi cele două jeepuri încărcate porniră cu viteză susţinută către Benghazi.

Chiar în faptul zilei, Offer ordonă popas şi goliră vehiculele de tot surplusul de hrană şi apă. Peste mormanul de lucruri luate din jeepuri făcură o movilită de pietre şi în vârf îi înfipseră un băţ de care agăţară o bluză nu prea din cale-afară de curată. Totuşi se mai putea observa că fusese albă şi astfel încă atrăgea atenţia, iar dacă vreun supravieţuitor ar fi trecut pe acolo, ar fi

găsit destulă hrană şi apă că să-şi poată ţine zilele până la liniile de front ale trupelor aliate.

Un ceas mai târziu, zăriră avioane. Dar acestea purtau însemnul atât de familiar, alcătuit din cercuri concentrice, al R.A.F.-ului. Ajunseseră prin locuri sigure.

Peste alte două ceasuri dădură de amplasamentul unui tun al forţelor sud-africane. După ce scăpară cu bine de unele semne de neîncredere faţă de o formaţie militară răsărită pe neaşteptate, ca din senin, fură primiţi cu toată ospitalitatea şi li se dădu să mănânce şi să bea pe săturate. Pe urmă se culcară.

La un ceas oarecare al după-amiezii, Offer se trezi, îl zgâlţâi pe transmisionistul formaţiei sale, pe Art Weybright, până îl convinse să deschidă ochii, şi îi spuse:

— Eu mă duc îndărăt să-i caut pe băieţi. Printre alţii, lipseau O'Keefe şi Walker. Ajunsese să ţină mult la amândoi şi parcă nu putea îndura gândul că n-are să-i mai vadă niciodată. Orice s-ar spune, O'Keefe era om de-o deosebită iscusinţă, şi s-ar fi putut foarte bine să fi scăpat cu viaţă.

— Merg şi eu cu dumneavoastră.

Ieşiră împreună şi se duseră la jeepul lor cel mult încercat, după care porniră îndărăt către pământurile acelea neprimitoare. Soarele iarăşi coborâse mult către zarea dinspre apus. De data asta, însă, nu se mai arătă nici un semn despre existenta hainei *Luftwaffe* – vânătoarea luase probabil, sfârşit.

Şi, când se aşteptau mai puţin, le apărură în faţă siluete ce înaintau cu trudă pe întinsul deşertului. Da, erau ei, iscusitul O'Keefe, însoţit de alţi doi – Palfreyman şi Tiffy Jones – culeşi de el pe cale, şi acum îl întâmpina pe Offer cu zâmbetul lui până la urechi şi care arăta la vedere golul lăsat de dispărutul dinte din faţă.

Îşi strânseră mâinile, se bătură cu palmele pe spate şi îşi povestiră peripeţiile. O'Keefe povesti cum dăduseră peste movilita cu provizii: „Doamne-sfinte, *sir*, ce mai binecuvântare a fost apa de acolo!” Toată ziua fuseseră hăituiţi de *Luftwaffe*, dar scăpaseră destul de uşor, pur şi simplu, ghemuindu-se pe lângă câte un tufiş de mărăcini. Şi astfel, cinci bărbaţi se întoarseră triumfători la camarazii care încă dormeau somnul celor sleiţi de

puteri. La plecare fuseseră douăzeci şi opt de oameni şi şapte jeepuri. Se întorseseră doar paisprezece oameni şi două jeepuri.

Înainte de a-şi aşterne iarăşi capetele pentru odihnă, căpitanul Offer transmise un mesaj la G.H.Q. din Cairo. De data asta nu mai avea chef să exagereze şi mesajul său era lipsit de podoabe rodite de închipuire.

Weybright transmise mesajul: „Misiunea îndeplinită. Incendiat depozite benzină Agheila. Pierderi, paisprezece oameni morţi sau dispăruţi. Cinci jeepuri Un Stuka doborât şi care blindate inamice avariate.”

Orice s-ar spune, era un raport impresionant, deşi cei de la Cairo trebuie să fi ştiut mai bine, văzând fotografiile aeriene, ce proporţii aveau distrugerile pricinuite depozitelor de combustibil ale inamicului. Peste câteva ceasuri, generalul maior îi trimise lui Offer un mesaj: „Bună ispravă. Raportaţi imediat la G.H.Q., Cairo”.

La asta, Offer răspunse în cel mai clasic stil Bernard Shaw:

— N-aş prea crede.